

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Γ'

Τετάρτη 5 Οκτωβρίου 2011

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 99
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθητές από το 7ο Δημοτικό Σχολείο Αθήνας, σελ. 68
3. Επί προσωπικού θέματος, σελ. 68,92,93
4. Δήλωση του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σ. Χαλβατζή ότι δεν θα συμμετέχουν στις εργασίες του Κοινοβουλίου, σήμερα, ημέρα πανυπαλληλικής απεργίας της ΑΔΕΔΥ, σελ. 70
5. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 73,81,84,85

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Ανακοίνωση του δελτίου επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 6 Οκτωβρίου 2011, σελ. 61

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση Εκθέσεως Διάρκων Επιτροπών:
Η Διάρκεια Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων και η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Ελληνισμού της Διασποράς καταθέτουν την έκθεσή τους στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων: "Ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό και άλλες διατάξεις", σελ. 73
2. Συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και της τροπολογίας και ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: "Διεύρυνση της άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας με τη διενέργεια δημοψηφίσματος", σελ. 61,96

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΑΡΓΥΡΗΣ Σ.,	σελ.61-70
ΖΗΣΗ Ρ.,	σελ.88-99
ΚΟΥΡΑΚΗΣ Α.,	σελ.80-88
ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ Β.,	σελ.70-80

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί προσωπικού θέματος:

ΑΡΓΥΡΗΣ Ε. ,	σελ.68
ΒΛΑΤΗΣ Ι. ,	σελ.92,93
ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ Ο. ,	σελ.68
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Σ. ,	σελ.68
ΖΗΣΗ Ρ. ,	σελ.92,93
ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ Α. ,	σελ.92,93

B. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΔΕΝΔΙΑΣ Ν. ,	σελ.84,85
ΕΥΘΥΜΙΟΥ Π. ,	σελ.84,85
ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ Γ. ,	σελ.81
ΚΟΥΡΑΚΗΣ Α. ,	σελ.81,84,85
ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ Β.,	σελ. 73

Γ. Επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών:

ΑΪΒΑΛΙΩΤΗΣ Κ. ,	σελ.87
ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ Ε. ,	σελ.78,79,80,94
ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ Ι. ,	σελ.90
ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ Γ. ,	σελ.64
ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. ,	σελ.67,68
ΒΛΑΤΗΣ Ι. ,	σελ.91
ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ Ο. ,	σελ.63
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Σ. ,	σελ.66
ΔΕΝΔΙΑΣ Ν. ,	σελ.70,85
ΔΡΙΤΣΑΣ Θ. ,	σελ.93
ΕΥΘΥΜΙΟΥ Π. ,	σελ.71,85
ΖΩΗΣ Χ. ,	σελ.64
ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ Α. ,	σελ.77,80,83
ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ Γ. ,	σελ.81,84
ΚΑΡΥΔΗΣ Δ. ,	σελ.62
ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ Χ. ,	σελ.68,69,70,73,82,83,85,94,95
ΚΑΤΣΟΥΡΑΣ Χ. ,	σελ.65
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. ,	σελ.86,89,90
ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Μ. ,	σελ.74
ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ Α. ,	σελ.75,76
ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ Δ. ,	σελ.61
ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. ,	σελ.70,76,88
ΠΛΕΥΡΗΣ Α. ,	σελ.69,73,76,77
ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ Η. ,	σελ.89,90
ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ Α. ,	σελ.73,86,90,91

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

ΙΓ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Γ'

Τετάρτη 5 Οκτωβρίου 2011

Αθήνα, σήμερα στις 5 Οκτωβρίου 2011, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.16' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Γ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΑΡΓΥΡΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο επικαίρων ερωτήσεων της Πέμπτης 6 Οκτωβρίου 2011.

Α. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφος 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 14/3-10-2011 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Όλγας Ρενταρή-Τέντε προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με την προστασία του πληθυσμού από μεταδιδόμενα λοιμώδη νοσήματα.

2. Η με αριθμό 3/3-10-2011 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Κασαπίδη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με την αναβάθμιση της Ελληνικής Βιομηχανίας Ζάχαρης (EBZ).

3. Η με αριθμό 16/3-10-2011 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Αθανασίου Παφίλη προς την Υπουργό Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, σχετικά με το ρόλο της Κυβέρνησης στους μαθητικούς αγώνες.

4. Η με αριθμό 9/3-10-2011 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Ηλίας Πολατίδη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, σχετικά με τη λήψη μέτρων περιορισμού του παραεμπορίου.

5. Η με αριθμό 6/3-10-2011 επίκαιρη ερώτηση του Ζ' Αντιπροέδρου της Βουλής και Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αναστάσιου Κουράκη προς τους Υπουργούς Πολιτισμού και Τουρισμού και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, σχετικά με την κατάταξη των 187 εργαζόμενων του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού στις σταθερές οργανικές θέσεις ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Β. ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παράγραφος 2 και 3 του Κανονισμού της Βουλής)

1. Η με αριθμό 12/3-10-2011 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ευτύχιου Δαμιανάκη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής, σχετικά με τη λειτουργία του «Βιολογικού Καθαρισμού Γεωργιούπολης και της ευρύτερης περιοχής» στο Δήμο Αποκορώνου Χανίων.

2. Η με αριθμό 4/3-10-2011 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας κ. Φωτεινής Πιπιλή προς τον Υπουργό Οικονομικών, σχετικά με τη μη καταβολή της βουλευτικής σύντα-

ξης στους ήδη συνταξιούχους Βουλευτές που κατέχουν θέση στο Δημόσιο Τομέα.

3. Η με αριθμό 15/3-10-2011 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Χαράλαμπου Χαραλάμπους προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, σχετικά με την αντιμετώπιση των προβλημάτων από την καθήλωση των πλοίων στην Κέρκυρα λόγω του Ρωσικού Νη-ογνώμονα.

4. Η με αριθμό 10/3-10-2011 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Κυριάκου Βελόπουλου προς τον Υπουργό Εξωτερικών, σχετικά με την παρουσία του τουρκικού ερευνητικού σκάφους Πίρι Ρέις (Piri Reis) στην περιοχή του Καστελόριζου.

5. Η με αριθμό 7/3-10-2011 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Μιχαήλ Κριτωτάκη προς τους Υπουργούς Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σχετικά με τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Κριτσάς Λασιθίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμεθα στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συνέχιση της συζήτησης επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών: «Διεύρυνση της άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας με τη διενέργεια δημοψηφίσματος».

Το λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Δημήτριος Παπουτσής.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Με την υπό συζήτηση νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Εσωτερικών, η Κυβέρνηση με τη συμπλήρωση δύο χρόνων ακριβώς από την εκλογή της, θεσμοθετεί υπό τη μορφή εκτελεστικού προς το Σύνταγμα νομοσχεδίου εκείνες τις αναγκαίες ρυθμίσεις, που θα καταστήσουν δυνατή μία προεκλογική της δέσμευση: Τη δυνατότητα δηλαδή διεξαγωγής δημοψηφισμάτων, όπως προβλέπεται άλλωστε από τον καταστατικό χάρτη της χώρας, δηλαδή το Σύνταγμά μας, με το άρθρο 44, παράγραφος 2, εκσυγχρονίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο και κωδικοποιώντας παρωχημένες διατάξεις, όπως ο σχετικός ν. 350/1976.

Σε αναφορά, άλλωστε, με το διεθνές γίνεσθαι, η διεξαγωγή δημοψηφισμάτων αποτελεί σήμερα κοινή πρακτική για τη μεγάλη πλειονότητα των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ιστορικά, μάλιστα, ως θεσμός, το δημοψήφισμα σηματοδότησε πολλές από τις δημοκρατικές επαναστάσεις των περασμένων αιώνων, με

προεξάρχουσες την αμερικανική και τη γαλλική. Όμως και στη σχετικά πρόσφατη πολιτική ιστορία της χώρας, ο θεσμός του δημοψηφίσματος έχει συνδεθεί κατ' εξοχήν με αποφάσεις για τη μορφή του πολιτεύματος και γενικότερα την τύχη της βασιλείας.

Η προώθηση του σχεδίου νόμου για τη διεύρυνση της άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας με τη διενέργεια δημοψηφίσματος αποτελεί, ωστόσο, την πραγμάτωση μιας βούλησης από την πλευρά της Κυβέρνησης, η οποία σηματοδοτεί πολλά τόσο σε πολιτικό όσο και σε συμβολικό επίπεδο. Υπό το φως των τρεχουσών εξελίξεων γίνεται προφανές ότι η εμβάθυνση των ποιοτικών και ουσιαστικών χαρακτηριστικών της δημοκρατίας μας, τριάντα επτά χρόνια έπειτα από την αποκατάστασή της μετά την επτάχρονη δικτατορία, αποτελεί εκείνη την αναγκαία συνθήκη που θα κάνει πραγματικότητα τη σύναψη ενός νέου κοινωνικού συμβολαίου στις μέρες μας με τους πολίτες. Κι αυτό γιατί η σχέση των πολιτών με τους δημοκρατικά εκλεγμένους αντιπροσώπους τους, στο πλαίσιο της κοινοβουλευτικής μας δημοκρατίας, υπό το πρίσμα μάλιστα της σημερινής δύσκολης οικονομικά συγκυρίας, γίνεται αντιληπτό ακόμα και από τον πιο καλόπιστο παρατηρητή ότι περνά μία βαθιά κρίση.

Η αμφισβήτηση των πολιτών τόσο ως προς τους πολιτικούς όσο και ως προς το ίδιο το πολίτευμά μας, κορυφώνεται καθημερινά παίρνοντας πολλές φορές ακραίες διαστάσεις. Οι προπηλακισμοί εκπροσώπων του ελληνικού λαού από τη μία, αλλά και η αίσθηση μίας εν γένει αδυναμίας και μη ουσιαστικής δημοκρατικής εκπροσώπησης που κατατρέχει πολλούς πολίτες, οι οποίοι δεν συμμετέχουν όμως σε πράξεις βίας, είναι αναγκαίο να αντιμετωπιστούν με πολιτικό τρόπο.

Η κατ' εξοχήν δημοκρατική λύση είναι αυτή που προωθείται με το υπ' όψιν σχέδιο νόμου, δηλαδή με τη διεύρυνση και την εμβάθυνση της δυνατότητας έκφρασης της λαϊκής κυριαρχίας, που αποτελεί άλλωστε και το θεμέλιο λίθο της δημοκρατίας για σοβαρά πολιτικά, κοινωνικά ή οικονομικά θέματα της δημόσιας ζωής, σε χρόνο μάλιστα συντομότερο απ' αυτόν των γενικών ή των τοπικών εκλογών.

Από την άλλη πλευρά, σ' αυτό ακριβώς το σημείο η υπό συζήτηση νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης έχει να αντιμετωπίσει τη μη κατανόητή, κατά τη γνώμη μου, κριτική που ασκείται από τα άλλα κόμματα. Το πραγματικά απορίας άξιον είναι, το γιατί τόσο από τα δεξιά όσο και από τα αριστερά της Κυβέρνησης, αντιμετωπίζεται το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου μ' αυτόν τον τρόπο, αυτόν δηλαδή της καταψήφησης, ενώ το αίτημα για περισσότερη δημοκρατία και νομιμοποίηση των αποφάσεων του Κοινοβουλίου θα έπρεπε να αντιμετωπίζεται με αυξημένη πλειοψηφία από όλους τους εκπροσώπους του λαού. Οι αιτιάσεις όλων των άλλων κομμάτων έχουν να κάνουν κυρίως με το γεγονός ότι θεωρούν ότι η διεξαγωγή των δημοψηφισμάτων θα αποπροσανατολίζει τη χώρα από τα τρέχοντα προβλήματά της και ότι μόνο οι βουλευτικές εκλογές σηματοδοτούν πραγματικά λύση για τον τόπο.

Αυτά τουλάχιστον σε γενικές γραμμές ακούστηκαν στην αρμόδια επιτροπή. Αντίστοιχα αυτού του είδους τα επιχειρήματα επαναλαμβάνονται τώρα από τις ίδιες πτέρυγες και στην Ολομέλεια. Ωστόσο αυτά ακριβώς τα επιχειρήματα είναι που προκαλούν προβληματισμό κυρίως για τα κόμματα της Αριστεράς. Γιατί σε καμία περίπτωση δεν θα έπρεπε να εκλαμβάνεται η βούληση της Κυβέρνησης για περισσότερη δημοκρατία, για ουσιαστικότερη εμβάθυνση της κυριαρχίας του λαού -μάλιστα, επί των αποφάσεών της και επί των ψηφισμένων απ' αυτήν νόμων μιας Κυβέρνησης, η οποία σε τελική ανάλυση δημοκρατικά εξελέγη και ανέλαβε την εξουσία μόλις πριν από δύο χρόνια- ως αποπροσανατολισμός της κοινής γνώμης.

Θέλω να πω προς αυτές τις πτέρυγες της Βουλής ότι το παρόν σχέδιο νόμου είναι αυτό που φαίνεται, τίποτα περισσότερο, τίποτα λιγότερο. Καθιστά δηλαδή πραγματικότητα μία δυνατότητα που προηγουμένως δεν υπήρχε, αυτήν της διεξαγωγής δημοψηφίσματος για ψηφισμένο και εφαρμοσμένο νόμο της Κυβέρνησης, συμπληρώνοντας προηγούμενες διατάξεις.

Θεωρώντας, λοιπόν, παράλληλα με τη διακηρυγμένη πρόθεση της Κυβέρνησης για τη διεξαγωγή και υλοποίηση δημοψηφίσματος στο προσεχές διάστημα, ότι αυτό αυξάνει τις δυνατότητες

τού πολιτεύματός μας για περισσότερη, βαθύτερη, ουσιαστικότερη και αμεσότερη δημοκρατία, το υπερψηφίζω.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Το λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Δημήτρης Καρύδης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΡΥΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε σήμερα το σχέδιο νόμου για τη διενέργεια δημοψηφισμάτων, με το οποίο εμβάθυνεται σημαντικά η έννοια της λαϊκής κυριαρχίας και ενισχύεται ουσιαστικά ο ρόλος του ενεργού πολίτη.

Όλοι συμφωνούμε ότι στη σημερινή εποχή, τόσο οι θεσμοί όσο και το πολιτικό σύστημα βρίσκονται σε βαθιά κρίση. Οι πολίτες και ιδιαίτερα οι νέοι γυρίζουν την πλάτη τους στην πολιτική και στους πολιτικούς. Εκφράζουν την οργή και την αγανάκτησή τους για την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της σύγχρονης ελληνικής δημοκρατίας.

Το πολιτικό σύστημα διακυβέρνησης της χώρας, παρά τις κατά καιρούς δεσμεύσεις και εξαγγελίες, ποτέ δεν προσέφυγε μέσω δημοψηφισμάτων στη λαϊκή ετυμηγορία, για να εκφράσουν οι πολίτες τη βούλησή τους για κάποιο σημαντικό, εθνικό ή κοινωνικό ζήτημα.

Και στο μέγα αυτό ζήτημα είμαστε πολύ πίσω από αντίστοιχες επιδόσεις σε αναπτυγμένες χώρες της Ευρώπης. Ως κοινωνία περισσότερο μας αρέσει να μιλούμε στο όνομα της δημοκρατίας και πολύ λιγότερο να διαμορφώνουμε ισχυρούς θεσμούς και δομές, που θα αποδεικνύουν του λόγου το αληθές. Η Ιταλία, η Ιρλανδία, η Δανία, η Ελβετία, η Κύπρος, η Σλοβενία, η Λετονία μας δείχνουν το δρόμο.

Σήμερα γυρίζουμε σελίδα. Μαζί με την οφειλόμενη συγγνώμη για τα μεγάλα λόγια και τις υποσχέσεις της Μεταπολίτευσης πρέπει να ανανεώσουμε την ελπίδα και το όνειρο της συμμετοχικής δημοκρατίας. Έτσι με τη συμπλήρωση είκοσι πέντε χρόνων μετά τη δεύτερη αναθεώρηση του καταστατικού χάρτη της χώρας, το νομοθετικό μας οπλοστάσιο ολοκληρώνεται, εκσυγχρονίζεται και οργανώνεται το πλαίσιο για την προσφυγή στον πιο σημαντικό από τους θεσμούς άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας και έκφρασης της λαϊκής κυριαρχίας μεταξύ εθνικών εκλογών, όπως είναι το δημοψήφισμα.

Η Αξιακή Αντιπολίτευση, η Νέα Δημοκρατία, και σε αυτό το θέμα μεμψιμοιρεί. Προσπαθεί να μειώσει τη σημασία αυτής της μεταρρύθμισης, κάνοντας λόγο για υψηλή πολιτική. Δυστυχώς για μια ακόμη φορά αδυνατεί να κατανοήσει ότι η εποχή που ζούμε, απαιτεί την ενεργότερη και ουσιαστικότερη συμμετοχή των πολιτών σε καίριες αποφάσεις που λαμβάνονται.

Η κρίση, όμως, που ζούμε και κυρίως η κρίση θεσμών, αξιών και προτύπων πρέπει να λειτουργήσει ως ευκαιρία για την ανασύσταση των πολιτικών και δημοκρατικών θεσμών της κοινωνίας, έτσι ώστε να εμπνέουν εμπιστοσύνη και αξιοπιστία στους πολίτες και ιδιαίτερα στη νεολαία.

Το ίδιο κάνει και η Αριστερά. Παντού βλέπει φαντάσματα. Αντί να αδράξει την ευκαιρία και να θέσει μια καινούργια ατζέντα, κατηγορεί την Κυβέρνηση για αντιπερισπασμό και παραπλάνηση του λαού. Αντί να συνδυάζει την κρίση με την έκφραση της λαϊκής βούλησης, αρνείται ισοπεδωτικά τα πάντα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, το άρθρο 44 του Συντάγματος προβλέπει δύο είδη δημοψηφισμάτων και με τη σημερινή πρωτοβουλία ολοκληρώνουμε νομοθετικά το εφαρμοστικό πλαίσιο, έτσι ώστε να μην υπάρχει κανένα εμπόδιο στην υλοποίησή του.

Η πρώτη κατηγορία είναι τα δημοψηφίσματα που αφορούν κρίσιμα εθνικά θέματα μείζονος σημασίας, πολιτικά, κοινωνικά ή θεσμικά ζητήματα. Τα δημοψηφίσματα αυτά διενεργούνται, όταν η Κυβέρνηση θέλει να συμβουλευτεί τον ελληνικό λαό προτού λάβει αποφάσεις για κρίσιμα θέματα, εθνικά ή κοινωνικά. Το εύρος της συμμετοχής του εκλογικού σώματος στα δημοψηφίσματα αυτά προσδιορίζει και τη δεσμευτικότητα της ετυμηγορίας.

Η δεύτερη κατηγορία είναι τα δημοψηφίσματα που αφορούν ψηφισμένα νομοσχέδια, δηλαδή, νομοσχέδια που ψηφίστηκαν από τη Βουλή, αλλά δεν δημοσιεύτηκαν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ώστε να αποκτήσουν ισχύ. Αυτή η δεύτερη κατηγο-

ρία δημοψηφισμάτων έχει πάντοτε δεσμευτικό χαρακτήρα για την Κυβέρνηση. Γι' αυτό, προβλέπεται ότι η ελάχιστη συμμετοχή των πολιτών θα πρέπει να ανέρχεται στο 50% συν 1% του εκλογικού σώματος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα δημοψηφίσματα είναι ένας αποτελεσματικός τρόπος έκφρασης της λαϊκής κυριαρχίας. Δεν αρκεί οι πολίτες να ψηφίζουν κάθε τέσσερα χρόνια. Έχει σημασία στην ενδιάμεση περίοδο να εκφράζουν τη γνώμη τους για κρίσιμα εθνικά, κοινωνικά και πολιτισμικά θέματα. Η διεξαγωγή δημοψηφισμάτων ήταν από παλιά προγραμματική δέσμευση του ΠΑΣΟΚ, την οποία, δυστυχώς –πρέπει να κάνουμε την αυτοκριτική μας– μέχρι σήμερα δεν υλοποιήσαμε. Ο Πρωθυπουργός, ο κ. Παπανδρέου, έχει υποστηρίξει επίμονα αυτήν την ιδέα. Το ίδιο και το επιτελείο του Υπουργείου Εσωτερικών.

Είναι η ώρα να επιβάλουμε μια ισχυρή μεταρρυθμιστική ημερήσια διάταξη στη χώρα. Η ίδια η διενέργεια δημοψηφισμάτων αποτελεί τομή στη λειτουργία του πολιτικού συστήματος, εμβαθύνει τη δημοκρατία και ισχυροποιεί τη λαϊκή βούληση στα κέντρα λήψης των πολιτικών αποφάσεων. Είναι απόλυτη ανάγκη οι πολίτες και ιδιαίτερα οι νέοι να πιστέψουν ξανά στη δημόσια ζωή, στην πολιτική, στη διοίκηση, στους δημοκρατικούς θεσμούς. Αλλιώς, ως κοινωνία, δεν έχουμε μέλλον.

Με αυτά τα λόγια υπερψηφίζω το παρόν νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Το λόγο έχει τώρα ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ, κ. Οδυσσεάς Βουδούρης.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, έχουν ειπωθεί ήδη πάρα πολλά πράγματα γι' αυτό το νομοσχέδιο. Εγώ θα προσπαθήσω να συνοψίσω ποια είναι, κατ' εμέ, τα ερωτήματα που μπαίνουν στη συζήτηση γι' αυτό το νομοσχέδιο.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι αυτά τα ερωτήματα είναι τέσσερα:

Το πρώτο είναι, εάν είμαστε υπέρ ή κατά της έννοιας του δημοψηφίσματος. Άποψή μου είναι ότι το δημοψήφισμα είναι η υλοποίηση της άμεσης δημοκρατίας. Είναι μια άμεση συλλογική απόφαση, είναι μια ευκαιρία για ένα κοινωνικό διάλογο και μία ζύμωση μέσα στην κοινωνία. Είναι επίσης ευκαιρία αφύπνισης των πολιτών, που έτσι μπορούν άμεσα να μετρήσουν και να εκδηλώσουν τη δύναμή τους. Είναι ακόμη ένα αντιδοτο στα αρχηγικά μοντέλα, τα οποία δυστυχώς είναι πάρα πολύ ισχυρά στη χώρα μας. Και επίσης είναι ένας περιορισμός της εξουσίας μιας πολιτικής τάξης, που είναι ένα θέμα, όπως ξέρουμε, πάρα πολύ επίκαιρο. Συνεπώς θεωρώ ότι η αμφισβήτηση της χρησιμότητας του δημοψηφίσματος θα ήταν παράδοξη, ιδιαίτερα στην εποχή που ζούμε, όπου υπάρχει αυτή η έντονη αμφισβήτηση της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας και τελικά, συνολικά της δημοκρατίας, δυστυχώς.

Το δεύτερο ερώτημα είναι, εάν για το δημοψήφισμα χρειάζεται ένας νόμος. Ειπώθηκαν επιχειρήματα υπέρ ή κατά. Εγώ βέβαια δεν είμαι ειδικός. Μερικοί είπαν ότι το Σύνταγμα αρκεί για να προχωρήσουμε σε δημοψήφισμα. Άλλοι είπαν ότι ο νόμος έρχεται να καλύψει ορισμένα κενά. Εγώ θα έλεγα το εξής απλό, με τη δική μου λογική: Πως, όταν κάτι γίνεται «χωρίς», μπορείς να το κάνεις ακόμα καλύτερα «με». Πιστεύω, λοιπόν, ότι όποια και να είναι η απάντηση σ' αυτό το ερώτημα, σίγουρα δεν είναι ένας λόγος για να καταψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο.

Και φθάνω στην τρίτη ερώτηση, η οποία είναι πολύ πιο ουσιαστική: Είναι επίκαιρο ή άκαιρο αυτό το θέμα του δημοψηφίσματος; Αναπτύχθηκαν δύο επιχειρήματα, που ισχυρίζονται ότι είναι άκαιρη αυτή η πρωτοβουλία για τα δημοψηφίσματα. Το πρώτο επιχειρήμα είναι ότι τα δημοψηφίσματα είναι διχαστικά. Εδώ, βέβαια, παρατηρούμε κι ένα παράδοξο: Ότι αυτό το ισχυρίζονται αυτοί, οι οποίοι ταυτόχρονα προτείνουν πρόωρες εκλογές, ως οι πρόωρες εκλογές να μην ήταν διχαστικές.

Εγώ, λοιπόν, δεν μπορώ να ξεκινήσω με ένα τέτοιο επιχειρήμα. Πιστεύω ότι μέσα στο πλαίσιο της δημοκρατίας προφανώς εκφράζονται διαφορετικές απόψεις και τα ερωτήματα τα οποία μπαίνουν σ' αυτές τις περιπτώσεις δεν είναι υποχρεωτικά διχαστικά: Αντιθέτως η διαδικασία του δημοψηφίσματος είναι ένας πάρα πολύ καλός τρόπος, για να καταλήξει η κοινωνία σε μία ορι-

σμένη απόφαση.

Το δεύτερο επιχειρήμα είναι ότι τα δημοψηφίσματα στην παρούσα κατάσταση δεν θα προσφέρουν τίποτα. Εδώ βέβαια πρέπει να πούμε ότι η απάντηση σ' αυτό το ερώτημα εξαρτάται από τη θεματολογία των δημοψηφισμάτων, εξαρτάται από το τι ερωτήσεις, τι θέματα θα βάλουμε προς ψήφιση. Πιστεύω ότι υπάρχουν δύο μεγάλες κατηγορίες θεμάτων που μπορούν να μπουν.

Η πρώτη είναι θέματα τα οποία αφορούν καίριες, επίκαιρες πολιτικές αποφάσεις, εάν παραδείγματος χάριν θα ακολουθήσουμε αυτήν την οικονομική πολιτική ή την άλλη οικονομική πολιτική. Νομίζω ότι σίγουρα αυτό είναι θεμιτό. Μπορούν να μπουν τέτοιες ερωτήσεις, θα έλεγα, με μία επιφύλαξη, ότι τα ερωτήματα τα οποία θα μπουν σε μία τέτοια περίπτωση, δεν θα πρέπει να έχουν το χαρακτήρα της επικύρωσης, της υπερψήφισης –να το πω καλύτερα– της Κυβέρνησης ή της καταψήφισης της Κυβέρνησης. Δηλαδή, να δώσουμε εν λευκώ μία άδεια στην Κυβέρνηση να προχωρήσει σε κάτι ή να καταψηφίσουμε μία κυβέρνηση. Πιστεύω, δηλαδή, ότι σ' αυτήν την περίπτωση οι ερωτήσεις θα πρέπει να έχουν να κάνουν με ουσιαστικές επιλογές που προτείνονται στον κόσμο.

Η δεύτερη κατηγορία θεμάτων είναι κατ' εμέ πολύ πιο ουσιαστική και πολύ πιο σημαντική και πιστεύω ότι ταιριάζει ίσως περισσότερο και στην έννοια του δημοψηφίσματος. Αυτά είναι θέματα τα οποία έχουν να κάνουν με θεσμικές αλλαγές, με το πολιτικό μας σύστημα: διότι προφανώς η οικονομική κρίση την οποία ζούμε σήμερα, σχετίζεται με αυτό το πολιτικό σύστημα, με αυτά τα συσσωρευμένα, αν θέλετε, λάθη τα οποία έχουν γίνει τις τελευταίες δεκαετίες. Συνεπώς άποψή μου είναι ότι προφανώς δεν είναι άκαιρο να θέσουμε αυτά τα θέματα. Πρέπει να δώσουμε μία μάχη σε δύο μέτωπα: Πρώτον, να ξεπεράσουμε αυτήν τη δύσκολη κατάσταση με την οικονομική πολιτική, αλλά ταυτόχρονα να αλλάξουμε το πολιτικό μας σύστημα σε ό,τι στρεβλό είχε και κατέληξε σ' αυτήν την οικονομική κρίση.

Τέθηκαν ορισμένα ερωτήματα από ορισμένους συναδέλφους για το τι θα μπορούσαν να ήταν αυτά τα ερωτήματα. Θα ήθελα εδώ με αυτήν την ευκαιρία να πω την άποψή μου για το τι θα μπορούσαν να ήταν τέτοια ερωτήματα. Πρώτο ερώτημα: Στο πλαίσιο της κατάργησης των προνομίων και κυρίως της αποφυγής του χάσματος που υπάρχει αυτήν τη στιγμή ανάμεσα στους πολιτικούς και τους πολίτες, ανάμεσα στους Βουλευτές και στην κοινωνία, περιορισμός των συνεχόμενων βουλευτικών θητειών, κατάργηση της βουλευτικής ασυλίας και ευθύνη Υπουργών στην κοινή δικαιοσύνη. Στο πλαίσιο του ουσιαστικού διαχωρισμού της εκτελεστικής και της νομοθετικής εξουσίας, να γίνει ασυμβίβαστο το λειτουργήμα του Βουλευτή και το λειτουργήμα του Υπουργού. Θεωρώ ότι είναι εντελώς παράδοξο, θα έλεγα και αντισυνταγματικό σε τελική ανάλυση, το ίδιο άτομο να είναι ταυτόχρονα Βουλευτής και Υπουργός. Στο πλαίσιο της καταπολέμησης της πελατοκρατίας και της αναβάθμισης της εκλογικής αναμέτρησης σε πολιτικό επίπεδο, ένα εκλογικό σύστημα χωρίς σταυρό, αλλά με προκριματικές εκλογές για τη δημοκρατική ανάδειξη των υποψηφίων, έτσι ώστε να αποφύγουμε τα αρχηγικά μοντέλα. Στο πλαίσιο της ουσιαστικής διασφάλισης του ελέγχου της εξουσίας, εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας από το λαό.

Βέβαια εδώ μπαίνει ένα θέμα, διότι πολλές απ' αυτές τις προτάσεις άπτονται του Συντάγματος και αυτό δεν προβλέπεται ρητά στο νομοσχέδιο. Θα ήθελα λοιπόν να το θέσω αυτό ως θέμα. Δεν έχω αυτήν τη στιγμή μία συγκεκριμένη νομική πρόταση, αλλά θέλω να το θέσω σε ένα πολιτικό επίπεδο. Πιστεύω ότι αυτά τα δημοψηφίσματα θα πρέπει να μπορούν να θέτουν και θέματα τα οποία σχετίζονται με το Σύνταγμα. Το συζητούσα πριν με τον κ. Παυλόπουλο ο οποίος μου έλεγε ότι αυτό είναι εξαιρετικά δύσκολο. Συζητούσα χθες με τον κ. Σταθόπουλο ο οποίος μου έλεγε ότι αυτό δεν είναι αδύνατο, με την έννοια ότι εφόσον δεν απαγορεύεται από το Σύνταγμα, μπορεί να γίνει. Καθετί που δεν απαγορεύεται, επιτρέπεται. Είναι λοιπόν ένα θέμα προς συζήτηση.

Θα ήθελα επίσης να κάνω μία πρόταση, η οποία θα μπορούσε, κύριε Υπουργέ, να εισαχθεί στο παρόν νομοσχέδιο.

Θα πρότεινα να υπάρχει δυνατότητα διενέργειας δημοψηφί-

σματος μετά από αίτημα-πρόταση ενός ποσοστού του πληθυσμού, των πολιτών όπως γίνεται και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, να το κάνουν και στην Ελλάδα.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Το λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Γεώργιος Αρβανιτίδης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο Αντόνιο Γκράμσι έλεγε στα 1930 ότι η κρίση συνίσταται ακριβώς στο γεγονός ότι το παλιό πέθανε και το νέο πασχίζει να γεννηθεί. Σ' αυτό το μεσοδιάστημα εμφανίζεται μία μεγάλη ποικιλία νοσηρών συμπτωμάτων.

Είναι αξιοσημείωτο ότι η ιστορική ρήση του Γκράμσι περιγράφει επιτυχώς την κατάσταση την οποία βιώνουμε σήμερα και αυτό, διότι πριν από δύο χρόνια, η Κυβέρνηση του Γιώργου Παπανδρέου παρέλαβε μία Ελλάδα που άφηνε την τελευταία της πνοή και αυτήν την Ελλάδα επιχείρησε και επιχειρεί να την εκκαθαρίσει από τα νοσηρά φαινόμενα του παρελθόντος, ώστε να επιτρέψει τη γέννηση του καινούργιου. Με λίγα λόγια, αυτό που επιχειρεί η σημερινή Κυβέρνηση με καθυστέρηση πολλών δεκαετιών, είναι να επανεκκινήσει την ελληνική κοινωνία και να αναρμονίσει την Ελλάδα με το ευρωπαϊκό σύστημα.

Κάτι τέτοιο όμως δεν απαιτεί μόνο ισορροπία σε επίπεδο αριθμών, αλλά απαιτεί αλλαγή στις χρόνιες διαρθρωτικές αδυναμίες αυτού του τόπου και βεβαίως αλλαγή νοοτροπίας των πολιτών. Ασφαλώς αυτό δεν ήταν δυνατό να συμβεί από τη μία μέρα στην άλλη και ακριβώς εδώ βρισκόμαστε, στο κενό που δημιουργείται λίγο πριν αρχίσει το καινούργιο. Οι εξελίξεις είναι ραγδαίες, οι αλλαγές πολλές και επώδυνες για όλους μας και ο πολιτικός χρόνος εξαιρετικά πυκνός.

Η πρωτοφανής στάση που τηρεί σήμερα η Αξιωματική Αντιπολίτευση και η απουσία συναίνεσης μεταξύ των πολιτικών κομμάτων της χώρας, αυξάνει την ανασφάλεια και διχάζει. Το «φάντασμα» του διχασμού είναι άλλωστε γνώριμο για την Ελλάδα, μόνο που ο νέος διχασμός θα είναι ανάμεσα σε εκείνους που δημιουργικά θέλουν να ξεπεράσουν την κρίση και σ' αυτούς που θέλουν να διατηρήσουν τα σαθρά κεκτημένα του παρελθόντος.

Δυστυχώς σ' αυτήν την κατάσταση αβεβαιότητας και αστάθειας δημιουργούνται τα περιθώρια για την ανάπτυξη επικίνδυνων φαινομένων. Οι προπηλακισμοί των Βουλευτών και των πολιτικών προσώπων τους τελευταίους μήνες, οι βιαιοπραγίες και η ανάγκη για αυτοδικία, η ανάπτυξη κινημάτων όπως το κίνημα «Δεν πληρώνω» και οι πράξεις ανομίας υπονομεύουν και καταλύουν κάθε έννοια δημοκρατίας και δικαιοσύνης. Πάνω απ' όλα όμως, αποτυπώνουν την έλλειψη εμπιστοσύνης των πολιτών προς το πολιτικό σύστημα, μόνο που χωρίς την εμπιστοσύνη των πολιτών προς το πολιτικό σύστημα μοιάζει αδύνατη η ανάπτυξη του τόπου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε μια εποχή όπου η αντιπροσωπευτική δημοκρατία βρίσκεται σε βαθιά κρίση και δεδομένης δυστυχώς της απουσίας συναίνεσης των πολιτικών κομμάτων της χώρας, η ενεργοποίηση θεσμών άμεσης συμμετοχικής δημοκρατίας θα μπορούσε ίσως να δώσει μία απάντηση στην αμφισβήτηση του πολιτικού συστήματος. Σε καμία περίπτωση βεβαίως δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι ένα δημοψήφισμα αντικαθιστά ή υποκαθιστά τους αντιπροσωπευτικούς θεσμούς. Το δημοψήφισμα μπορεί μόνο να τους συμπληρώσει.

Όπως ορίζεται από το άρθρο 44 παράγραφος 2 του Συντάγματος, δημοψήφισμα μπορεί να διεξαχθεί στη χώρα μας για κρίσιμα εθνικά θέματα και για ψηφισμένα νομοσχέδια που ρυθμίζουν σοβαρό κοινωνικό ζήτημα -εκτός βεβαίως από τα δημοσιονομικά- ύστερα από προκήρυξη του από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Το παρόν σχέδιο νόμου αποτελεί τον αναγκαίο εκτελεστικό νόμο για την ενεργοποίηση της διαδικασίας διενέργειας δημοψηφισμάτων.

Ειδικότερα, όπως ορίζεται στο άρθρο 16, το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος για κρίσιμο εθνικό θέμα είναι δεσμευτικό, όταν στην ψηφοφορία λάβει μέρος τουλάχιστον το 40% των εγγεγραμμένων στους εκλογικούς καταλόγους, ενώ για ψηφισμένο νομοσχέδιο όταν συμμετέχει τουλάχιστον το 50%.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να πω ότι θεωρώ πολύ σημαντική για τη δεσμευτικότητα του δημοψηφίσματος τη συμμετοχή ενός ικανοποιητικού αριθμού ψηφοφόρων σε ποσοστό που θα παράγει ένομες συνέπειες, που δεν θα μπορούν να αμφισβητηθούν. Θα πρότεινα μάλιστα να εξεταστεί το ενδεχόμενο αύξησης της απαίτησης συμμετοχής στο 50% και ιδιαίτερα στην περίπτωση των κρίσιμων εθνικών θεμάτων.

Σύμφωνα με το άρθρο 3 το ερώτημα ή τα ερωτήματα αποφασίζονται από την Ολομέλεια της Βουλής και διατυπώνονται με τρόπο σαφή και σύντομο. Η σαφήνεια των ερωτημάτων είναι ένα πολύ σημαντικό θέμα και θα πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί. Η διφορούμενη ή παραπλανητική διατύπωση μπορεί να αποδειχθεί άκρως επικίνδυνη.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις του σχεδίου νόμου, οι απαντήσεις δίνονται μ' ένα «ΝΑΙ» ή μ' ένα «ΟΧΙ» σε μυστική ψηφοφορία, στην οποία συμμετέχουν Ελληνίδες και Έλληνες.

Στο δημόσιο διάλογο επί των ερωτημάτων του δημοψηφίσματος θα συμμετέχουν πολιτικά κόμματα, ενώσεις προσώπων, επισημονικές, επαγγελματικές, συνδικαλιστικές οργανώσεις και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών. Σύμφωνα με το άρθρο 10 μάλιστα, όσοι τάσσονται υπέρ της ίδιας απάντησης συμμετέχουν στην αντίστοιχη επιτροπή υποστήριξης. Επιπλέον κρίνεται ως πολύ θετικό το γεγονός ότι σύμφωνα με το άρθρο 6 τίθενται όρια στη χρηματοδότηση και τις δαπάνες των συμμετεχόντων. Συγκεκριμένα η κρατική χρηματοδότηση απαγορεύεται, ενώ η ιδιωτική επιτρέπεται υπό προϋποθέσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ σημαντική την παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία και την ψήφιση του εκτελεστικού νόμου, προκειμένου να μπορεί να ενεργοποιηθεί η διαδικασία διενέργειας δημοψηφισμάτων στο μέλλον, σε συνθήκες που το πολιτικό σύστημα θα χρειάζεται μια αποφασιστική κρίση του ελληνικού λαού. Γι' αυτό και υπερψηφίζω το παρόν νομοσχέδιο. Ωστόσο νομίζω ότι είναι λάθος να κρίνουμε το παρόν νομοσχέδιο υπό το φως της παρούσας πολιτικής συγκυρίας και μόνο. Εξάλλου η θέση για την ανάγκη διεξαγωγής δημοψηφισμάτων αποτελεί θέση διατυπωμένη στο προεκλογικό πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ το 2009.

Δεν συντάσσομαι μ' αυτούς που θεωρούν ότι το δημοψήφισμα αποτελεί τη λύση που αναζητούμε στην παρούσα πολιτική συγκυρία. Ίσως να συμβάλει επικουρικά στη γεφύρωση της σχέσης πολιτών και πολιτικού συστήματος. Ίσως να βοηθήσει στην προώθηση σημαντικών αλλαγών στο πολιτικό σύστημα. Δεν αποτελεί όμως λύση για το πρόβλημα της χώρας και δεν νομίζω ότι θα πρέπει να το συνδέουμε μ' αυτό. Οι λύσεις θα έρθουν μόνο με εθνική συνεννόηση. Με εθνική συνεννόηση μεταξύ των πολιτικών κομμάτων, με αποτελεσματικό σχέδιο εξόδου από την κρίση και κοινωνικές δυνάμεις που το στηρίζουν.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Το λόγο έχει ο Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, κ. Χρήστος Ζώης.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΩΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναρωτιέται κανείς για ποιο πράγμα συζητάμε και αντιπαρτιθέμεθα εδώ και δυο ημέρες στην Αίθουσα της Βουλής. Δεν πρέπει να διαφεύγει κανενός ότι συζητούμε για έναν εκτελεστικό νόμο του Συντάγματος, είκοσι πέντε χρόνια μετά τη Συνταγματική Αναθεώρηση που πρόβλεψε και τη διεξαγωγή ενός άλλου τύπου δημοψηφίσματος. Αναρωτιέται, λοιπόν, κανείς, γιατί θα έπρεπε να έρθει τώρα ο εκτελεστικός νόμος του Συντάγματος, που δεν ήρθε τα τελευταία είκοσι πέντε χρόνια; Ένα ερώτημα είναι αυτό.

Δεύτερο ερώτημα: αν ήταν τόσο σπουδαίο, γιατί δεν ήρθε τα προηγούμενα χρόνια; Μεσολάβησαν τόσες κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ και Νέας Δημοκρατίας. Αλλά λέω κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ διότι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ είχε την πρωτοβουλία της Συνταγματικής Αναθεώρησης και έδωσε και αυτό το δεύτερο τύπο διεξαγωγής δημοψηφίσματος. Γιατί, λοιπόν, τώρα;

Τρίτον: γιατί το σχέδιο νόμου περιβάλλεται με αυτήν την πανηγυρικότητα;

Τέταρτον: γιατί δίνουμε την αίσθηση με τον τρόπο που διεξάγεται η συζήτηση μεταξύ μας, ότι μιλούμε στην ουσία όχι για το πώς θα διεξαχθεί ένα δημοψήφισμα, δηλαδή για τις διατάξεις

που ρυθμίζουν τα της διεξαγωγής ενός δημοψηφίσματος, αλλά στην ουσία για το ίδιο το δημοψήφισμα; Για ποιο λόγο; Τι ανάγκες καλύπτονται από μια τέτοιου είδους συζήτηση; Ανάγκες της κυβερνητικής πλειοψηφίας, ανάγκες, αν θέλετε, της κοινωνίας, ή ημών των ιδίων, όταν διολισθαίνει η συζήτηση σ' αυτό το επίπεδο; Διότι πρόκειται περί διολίσθησης.

Θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι το μόνο που θα μπορούσα να εισπράξω ως απάντηση από την Κυβέρνηση, είναι ότι είκοσι πέντε χρόνια μετά, στο μεταξύ, έχουν επισυμβεί τέτοιες αλλαγές, που χρειάζεται επικαιροποίηση ο νόμος του 1977, αν δεν με απατά η μνήμη μου, κύριε Υπουργέ. Ναι, αλλά ξαναλέω, στο μεταξύ, είχαμε Συνταγματική Αναθεώρηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πρόβλημά μας είναι ότι, παρά την κρίση για την οποία όλοι μιλούμε, δυσκολευόμαστε να μιλήσουμε ειλικρινά ακόμα και μεταξύ μας.

Η αλήθεια, λοιπόν, είναι, ότι ο κύριος Πρωθυπουργός μέσα από μία πανηγυρικού τύπου εξαγγελία περί δημοψηφίσματος αρκετούς μήνες πριν, υποχρεώνει τον αρμόδιο Υπουργό του, σε συνέπεια αυτής της εξαγγελίας, να φέρει με το συγκεκριμένο τρόπο, ένα σχέδιο νόμου που θα ακουμπά τον τρόπο με τον οποίο θα διεξάγονται τα δημοψηφίσματα στη χώρα μας, ακριβώς, για να δώσουμε την αίσθηση τελικά στον ίδιο το λαό, ότι προετοιμάζουμε ένα βήμα εκτόνωσης της λαϊκής δυσαρέσκειας, φρεσκαρίσματος της πολιτικής νομιμοποίησής κι, αν θέλετε, πέραν όλων των άλλων, ανανέωσης της πολιτικής εμπιστοσύνης στην ίδια την Κυβέρνηση.

Θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι αυτά είναι φακίρικά. Δεν τιμούν κανέναν από εμάς. Θα μπορούσε με πολύ λιγότερες, αν θέλετε, πανηγυρικές διαδικασίες ο κύριος Υπουργός, ακόμα και εμβόλιμα σε άλλα σχέδια νόμου –εξάλλου, αυτό είναι μία πάγια τακτική του Υπουργείου Εσωτερικών για πολύ σπουδαιότερα πράγματα, όχι για τόσο ασήμαντα όσο αυτό το οποίο συζητάμε σήμερα– με παραπομπές σε συναφή νομοσχέδια, που αφορούν την εκλογική διαδικασία, τις δαπάνες κατά την προεκλογική περίοδο και κάποιες νέες ρυθμίσεις, να λύσει το θέμα για το οποίο συζητάμε εδώ και δύο ημέρες.

Η προσπάθεια να αναδειχθεί αυτή καθ' εαυτή η συζήτηση του συγκεκριμένου νομοσχεδίου στη λυδία λίθο της ίδιας της πολιτικής ζωής, είναι αλήθεια ότι έχει παρασύρει κι εμάς, την Αξιωματική Αντιπολίτευση, που ψάχνουμε να δούμε τι κρύβεται, τελικά, πίσω από αυτήν τη μεγάλη πρωτοβουλία. Τίποτα δεν κρύβεται. Συνέπεια σε μία εμμονή, κλεισίμο μιας εκκρεμότητας είκοσι πέντε χρόνων και υπόσχεση, με το «κλείσιμο του ματιού» στον ελληνικό λαό, ότι εδώ ανοίγει μια νέα εποχή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άκουσα αρκετούς από εσάς να βάζετε ζητήματα τα οποία δεν έχουν καμμία σχέση με το νομοσχέδιο. Καμμία σχέση! Από το ότι το δημοψήφισμα θα μπορεί να αποφασίζει για το ποια οικονομική πολιτική θα ακολουθήσουμε –αν θα είναι μαρξιστικής κατεύθυνσης ή φιλελεύθερης κατεύθυνσης ή κάτι άλλο ενδιάμεσο– μέχρι δεν ξέρω τι άλλο, μπορεί να έχει ο καθένας από εμάς στο μυαλό του. Το δημοψήφισμα είναι κάτι πολύ πιο απλό. Και αυτό που συζητούμε είναι ακόμα πιο συγκεκριμένο. Γιατί αυτή η παρανόηση; Γιατί αυτό το ύψωμα του πήχη; Για να κάνουμε τι; Για να πούμε τι, σε ποιον;

Τα πράγματα είναι πολύ απλά. Έχετε την πλειοψηφία. Ψηφίστε το. Επί των επιμέρους δεν υπάρχει διαφωνία. Μην περιμένετε, όμως, επί της αρχής να σας δώσουμε κι εμείς άλλοθι σε αυτές τις απέλπιδες προσπάθειες που κάνετε να κρατηθείτε, νομίζοντας ότι με τον τρόπο αυτό μπορείτε να εξασφαλίσετε περισσότερο χρόνο.

Το καλύτερο δημοψήφισμα, για να αποκτήσει μια κυβέρνηση πολιτική νομιμοποίηση, είναι οι εθνικές εκλογές, οι οποίες έρχονται να απαντήσουν, μάλιστα, σε όλα εκείνα τα ζητήματα τα οποία απασχολούν τον ελληνικό λαό. Κανένα δημοψήφισμα δεν μπορεί να δώσει απαντήσεις στο σύνολο των θεμάτων που απασχολούν τον ελληνικό λαό. Τα δημοψηφίσματα πρέπει τεχνικά να είναι τόσο λιτά, ώστε να μην επιτρέπεται να παρανοεί ο καλούμενος ψηφοφόρος τι θα πρέπει να κάνει, τι θα πρέπει να αποφασίσει.

Κύριε Υπουργέ, μόνο ένα επιμέρους θέμα θέλω να ακουμπήσω. Το θέμα των λευκών. Νομίζω ότι είναι λάθος να επιμένετε να συνηγορούνται τα «λευκά» στα «άκυρα». Θα σας κάνω μία

ερώτηση: Εάν για ένα εθνικό θέμα διεξαχθεί δημοψήφισμα και συμμετέχει το 41% των εγγεγραμμένων και σε απόλυτους αριθμούς από αυτό το 41%, το 10% πει «ΝΑΙ», το 9% πει «ΟΧΙ» και το 22% ψηφίσει «λευκό», αλήθεια, τι θα πούμε;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελείωσα, κύριε Πρόεδρε.

Θα πούμε ότι αυτό το δημοψήφισμα είναι δεσμευτικό, υπολογίζοντας ότι έχει πάρει το «ΝΑΙ» από την πλειοψηφία των ψηφισάντων; Αυτό το 22% που θα έχει πει «ΠΑΡΩΝ», δεν είναι ικανό ποσοστό, για να ακυρώσει το ίδιο το δημοψήφισμα; Εγώ δεν λέω ότι είναι «ΟΧΙ». Αλλά, για να ακυρώσει το δημοψήφισμα.

Πρόκειται περί κολοσσίου λάθους όχι μόνο πολιτικού, αλλά συνταγματικού. Νομίζω ότι δεν έχετε στοιχειοθετήσει επαρκώς τη θέση σας ούτε έχετε επιχειρηματολογήσει.

Θα πρέπει όχι απλά να απαντήσετε, αλλά να έχετε τη γενναιότητα να μεταβάλετε και τη θέση σας εδώ, στο Σώμα, ακριβώς σ' αυτό το σημείο, διότι αν το αφήσουμε αυτό το σημείο να περάσει έτσι, πολύ φοβάμαι ότι θα το βρούμε μπροστά μας, εκτός και αν δεν έχετε στην ουσία καμμία πρόθεση να διεξαγάγετε ποτέ δημοψήφισμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Το λόγο έχει ο Βουλευτής του ΠΑΣΟΚ, κ. Χρήστος Κατσούρας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΤΣΟΥΡΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι παράδοξο ότι η σημερινή συζήτηση περί διεύρυνσης της άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας γίνεται σε μια εποχή όπου παγκόσμια, η πολιτική κακοποιείται, αντί να ορίζεται ως η συλλογική δραστηριότητα με αντικείμενο τη θέσπιση της κοινωνίας καθ' εαυτής και τη διαρκή βελτίωση της οργάνωσής της; Γίνεται στο μέσο μιας περιόδου παγκόσμιας πολιτικής και οικονομικής αστάθειας, γίνεται σε μια χρονική στιγμή που η χώρα μας δίνει μια μεγάλη μάχη και τις τελευταίες ημέρες, ένα όργιο φημών κυκλοφορεί, μια στιγμή όπου συχνά νιώθουμε βραχυκυκλωμένοι στο φόβο αλλαγών, στην αδυναμία κατοχύρωσης ενός ελάχιστου επιπέδου διαβίωσης, αλλά ταυτόχρονα και στην αδυναμία απεξάρτησης από διάχυτες νησίδες λαϊκισμού, που κινδυνεύουν να μας παρασύρουν σε διαρκή λάθη.

Βρισκόμαστε σ' ένα σημείο που ο Ιονέσκο θα περιέγραφε πως «έχουμε ό,τι χρειάζεται για να τα τινάξουμε όλα στον αέρα. Αυτό μπορεί να γίνει από ένα λάθος γεμάτο νόημα, από μια παράλειψη ή σε μια στιγμή συλλογικής απελπισίας». Η χώρα έχει ανάγκη τη συστράτευση δυνάμεων και αυτή δεν φαίνεται ορατή, έχει ανάγκη τη νηφαλιότητα και επικρατεί σύγχυση, έχει ανάγκη τη διάκριση των κύριων και σημαντικών προβλημάτων από τα υπόλοιπα και αυτό δεν γίνεται.

Για χρόνια πολιτικοί και πολίτες, δηλητηριασμένοι από μια κυρίαρχη πελατιακή σχέση, δεν μπορούμε να θεσπίσουμε μια σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ μας. Κατανοούμε σήμερα ότι μια από τις συνθήκες αποκατάστασης της σχέσης αυτής είναι η αποκατάσταση της έννοιας του δημόσιου χώρου, της πραγματικής αγοράς, η εναρμόνιση της σχέσης μεταξύ του προσωπικού και του δημόσιου.

Σήμερα στρεφόμαστε καθυστερημένα, αλλά σωστά, σ' έναν εφαρμοστικό εκτελεστικό νόμο για τη διενέργεια δημοψηφίσματος. Αλλά αντί και σήμερα να σταθούμε στη δυνατότητα του συνόλου της κοινωνίας να εγγυάται αλλαγές και θεσμούς, να συμμετέχει και ταυτόχρονα να εκπαιδεύεται κρίνοντας, να αναμειγνύεται διαρκώς στη λήψη αποφάσεων, πολλοί στέκονται απέναντι στην πρωτοβουλία της Κυβέρνησης με μια στιγμιαία διάθεση ερμηνείας των προθέσεών της, αφαιρώντας τη διάσταση του μέλλοντος.

Από την άλλη πλευρά, αν κοιτάξουμε προς τα πίσω στην ιστορία του τόπου, βλέπουμε το εξής παράδοξο: δημοψηφίσματα που έγιναν πριν εισαχθεί ο θεσμός σε συνταγματικό κείμενο και δημοψηφίσματα που έγιναν, ενώ δεν προβλέπονταν από τα εκάστοτε ισχύοντα συντάγματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι συμφωνείτε ότι η δυνατότητα έκφρασης του λαού μέσω δημοψηφισμάτων είναι προ-

φανές ότι αποτελεί στοιχείο που δυναμώνει την άμεση δημοκρατία και δρα συμπληρωματικά στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία. Επιπλέον, συνιστά παράγοντα πολιτικής ενοποίησης, συνενώνει τα πολιτικά συγκρουόμενα μέρη, ιδίως η απόφαση του λαού είναι πολιτικά αποδεκτή. Συμβάλλει επίσης στη δημιουργία πολιτικής σταθερότητας λόγω του οριστικού του χαρακτήρα, αφού οι λαϊκές αποφάσεις έχουν ιδιαίτερο κύρος, είναι σεβαστές, δεν αμφισβητούνται και δεν μεταβάλλονται εύκολα.

Θέλω να κάνω δύο-τρεις παρατηρήσεις για το παρόν νομοσχέδιο. Νομίζω ότι η συσχέτιση της δεσμευτικότητας του αποτελέσματος του δημοψηφίσματος με το ποσοστό συμμετοχής στην ψηφοφορία δεν είναι σωστή. Η ίδια η συμμετοχή αποτελεί ένδειξη της συνολικής κατάστασης του δημόσιου χώρου, ενδιαφέροντος για πολιτική σε μια κοινωνία.

Από την άλλη μπορεί να οδηγήσει σ' άλλα παράδοξα, παραδείγματος χάριν, κυβερνήσεις εκλεγμένες με μικρότερη συμμετοχή να έχουν μεγαλύτερη δύναμη από την έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας σε ένα δημοψήφισμα. Το ποσοστό ως προϋπόθεση δεσμευτικότητας θα είχε νόημα σε δημοψηφίσματα που διενεργούνταν μετά από πρωτοβουλίες πολιτών. Τέτοια, όμως, δεν προβλέπονται και από το Σύνταγμα.

Μια δεύτερη παρατήρηση: Θα συμφωνήσω με τον κ. Ζώη που μίλησε πριν για τα λευκά. Τα λευκά φαίνεται να μοιάζουν, ιδιαίτερα στα δημοψηφίσματα, περισσότερο ως αρνητική ψήφος προς κάποια αλλαγή. Ίσως θα έπρεπε να προσμετρώνται τα έγκυρα.

Και μια τρίτη παρατήρηση: Το δυνατό προβλεπόμενο κόστος μάλλον θα έπρεπε να είναι μικρότερο. Βέβαια, υπάρχει ένα μεγάλο ζήτημα, δηλαδή το πρόβλημα των διαμεσολαβητών στη διαμόρφωση του τελικού αποτελέσματος που από μόνο του θα ήθελε μια άλλη συζήτηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι αλλαγές στο πολιτικό σύστημα είναι αναγκαίες για την αναζωογόνησή του. Βέβαια, οι αλλαγές δεν πρέπει να περιοριστούν στα δημοψηφίσματα. Απαιτείται αλλαγή του εκλογικού νόμου, απαιτείται αναβάθμιση του ρόλου του Βουλευτή. Παραδείγματος χάριν, θα ήταν ενδιαφέροντα μια συζήτηση για το ρόλο των Βουλευτών ως διαμορφωτών γνώμης, ανεξάρτητα από τα κόμματα στα δημοψηφίσματα. Έτσι νομίζω ότι θα περνούσε ουσιαστικά στο λαό η εξουσία και δεν θα αποφεύγαμε να πάρουμε εμείς οι ίδιοι την πολιτική ευθύνη. Κυρίως όμως, απαιτείται απ' όλους μας, ιδιαίτερα σήμερα, συνειδητοποίηση του θεσμικού μας ρόλου και των ευθυνών μας.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Το λόγο έχει ο Βουλευτής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Άδωνις Γεωργιάδης.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

«Ουαί υμίν, Φαρισαίοι υποκριταί!»

Κύριε Υπουργέ, φαντάζει σχεδόν κωμικό ότι το πολιτικό σύστημα –κύριε Βουδούρη- που κυβερνάει την Ελλάδα με αυτοδύναμες και άνετες πλειοψηφίες των δυο αυτών κομμάτων, από το 1974 μέχρι σήμερα, δεν διοργάνωσε ούτε ένα δημοψήφισμα για τα σημαντικότερα θέματα που συνέβησαν αυτά τα σαράντα χρόνια.

Είμαστε από τις λίγες ευρωπαϊκές χώρες που δεν κάναμε δημοψήφισμα για το ευρώ. Είμαστε από τις ευρωπαϊκές χώρες που δεν κάναμε δημοψήφισμα για το Ευρωσύνταγμα. Είμαστε η μοναδική για την ακρίβεια ευρωπαϊκή χώρα που εδώ και σαράντα χρόνια δεν έχουμε κάνει ούτε ένα δημοψήφισμα.

Θέλω να δώσω ένα παράδειγμα υποκρισίας: Κύριε Παυλόπουλε, αν θυμάμαι καλά ήταν το 2006, όταν είχατε φέρει το νέο Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Μέσα σε αυτόν το νέο κώδικα υπήρχε η πρόβλεψη για τα τοπικά δημοψηφίσματα. Μπορείτε να μου πείτε ένα τοπικό δημοψήφισμα που έγινε; Δεν έγινε κανένα. Γιατί δεν έγινε κανένα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Κύριε Γεωργιάδη, γνωρίζετε πολύ καλά ότι δεν πρέπει να απευθύνεστε σε πρόσωπα, γιατί μετά και ο κ. Παυλόπουλος θα ζητήσει το λόγο επί

προσωπικού.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Εντάξει, κύριε Πρόεδρε. Αφήστε να κάνουμε μια ζωντανή συζήτηση, για να καταλάβει ο κόσμος.

Έφτιαξε ο κ. Παυλόπουλος –και καλώς έφτιαξε- ένα Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων και είπε: «Στα μεγάλα θέματα να γίνεται δημοψήφισμα». Και ερχόσασταν εδώ στη Βουλή –εμείς δεν ήμασταν εδώ τότε- και λέγατε: «Να, κάναμε ένα μεγάλο και δημοκρατικό βήμα, στα μεγάλα θέματα να γίνεται δημοψήφισμα». Και να, συμμετοχική δημοκρατία, κύριε Βουδούρη. Έπειτα που έπρεπε να βγει το προεδρικό διάταγμα, το έχασε ο κ. Παυλόπουλος. Το έχασαν και οι επόμενοι. Δεν έχει γίνει κανένα δημοψήφισμα.

Στην Αθήνα, για τη διπλή ανάπλαση στο Βοτανικό, που είναι τόσο μεγάλο θέμα, έλεγε ο δήμαρχος της Νέας Δημοκρατίας, ο κ. Κακλαμάνης, τότε: «Θέλω να κάνω δημοψήφισμα». Και το προεδρικό διάταγμα για να του δώσει το δικαίωμα να κάνει το δημοψήφισμα δεν έβγαίνε. Και τότε ήταν Κυβέρνηση το ΠΑΣΟΚ. Εσείς της συμμετοχικής δημοκρατίας, κύριε Καστανίδη, γιατί δεν εκδίδατε το προεδρικό διάταγμα που προέβλεπε ο νόμος Παυλόπουλου για να γίνει ένα τοπικό δημοψήφισμα; Ο κ. Κουκουλόπουλος που προέρχεται από την τοπική αυτοδιοίκηση, γιατί δεν το έκανε;

Θέλετε να μας πείσετε, λοιπόν, ότι εσείς που σαράντα χρόνια δεν έχετε κάνει ούτε ένα δημοψήφισμα, που όποτε τολμούσαν κάποιοι να μιλήσουν για δημοψήφισμα λέγατε ότι είναι γραφικοί, λαϊκιστές και δεν ξέρω εγώ τι άλλο, που όταν σας ζητούσαμε να βάλουμε στο Σύνταγμα πρόβλεψη, με τη συλλογή υπογραφών να γίνει δημοκρατικό δημοψήφισμα το απορρίψατε και τα δύο κόμματα μετά βαίων και κλάδων και δεν μπήκε στο Σύνταγμα, εσείς τώρα καταλάβατε μετά από σαράντα χρόνια ότι πρέπει να θεσμοθετήσετε νόμο για το δημοψήφισμα; Εάν αυτό, κύριε Καστανίδη, δεν λέγεται υποκρισία δεν ξέρω πραγματικά τι λέγεται!

Οφείλω να ομολογήσω ότι κάποτε είχα χαρακτηρίσει τον κ. Παπανδρέου «το συνώνυμο του Βαρόνου Μινχάουζεν». Παρακολουθούσα χτες στα αφιερώματα στα δελτία ειδήσεων τις διάφορες δηλώσεις του, που κυριάρχησαν αυτά τα δυο χρόνια, όπου έβαζαν την ημερομηνία στα δελτία ειδήσεων και κάθε του δήλωση, όταν την έβλεπες δεν ήξερες αν έπρεπε να γελάσεις ή να κλάψεις από τα ψέματα που έχει πει.

Στις περιφερειακές εκλογές έλεγε: «Όποιος διαδίδει ψέματα στον κόσμο ότι άμα κερδίσουμε, θα βάλουμε νέους φόρους και θα μειώσουμε εκ νέου τους μισθούς και τις συντάξεις, είναι ένας ψεύτης και η καλύτερη εγγύηση είναι η αξιοπιστία μας». Τάδε έφη Γιώργος Παπανδρέου! Και αυτός ο ψεύτης τώρα κατάλαβε ότι πρέπει να κάνουμε δημοψήφισμα; Μα, τώρα είμαστε με τα καλά μας;

Στην πραγματικότητα το μόνο που θέλετε να κάνετε είναι να πετάξετε την μπάλα στην εξέδρα. Γιατί; Διότι αντιλαμβάνεστε τη μεγάλη κοινωνική πίεση την οποία υφίστασθε και λέτε: «Ας κάνω κανένα δημοψήφισμα για ένα ήσσονος σημασίας θέμα, ασήμαντο, να δώσω μία βαλβίδα εκτονώσεως στον κόσμο, να μιλάνε δυο-τρεις εβδομάδες τα κανάλια για το δημοψήφισμα, να τσακώνονται οι πολιτικοί στα παράθυρα για το δημοψήφισμα, να φύγει η εικόνα από αυτά τα μεγάλα και τα σημαντικά, που είναι τα ψέματα του ΠΑΣΟΚ, τα ατέλειωτα και οι αποτυχίες του». Αυτός είναι ο λόγος που φέρατε αυτό το νόμο. Και εμείς τον καταψηφίζουμε, διότι δεν πρόκειται να σας δώσουμε καμμία επίφαση συναισθήσεως, όσο διατηρείτε το ψεύδος και την υποκρισία σας στην ελληνική πολιτική σκηνή.

Και το αποκορύφωμα του ψεύδους, το αποκορύφωμα της υποκρισίας, κύριε Βουδούρη, και αυτό που δείχνει πόσο απαξιωτικά φέρεται αυτή η Κυβέρνηση στο Κοινοβούλιο είναι ότι ο κ. Καστανίδης, παρ' ότι προεκλήθη από όλες τις πτέρυγες να μας καταθέσει ένα από τα ερωτήματα που θα βάλει στο δημοψήφισμα, να μας πει «φέρνω αυτόν το νόμο, γιατί σκεφτόμαστε να κάνουμε ένα δημοψήφισμα για το αν θα γίνουν οι Βουλευτές από τριακόσιοι, διακόσιοι», που γράφουν οι εφημερίδες, δεν έχει φέρει μέχρι σήμερα που σας βάζει και ψηφίζετε μία πιθανή ερώτηση. Ξέρετε τι λέει; Λέει να του παράσχετε την εν λευκώ εξουσιοδότηση να κάνει ό,τι δημοψήφισμα θέλει. Αυτό του παρέχετε σήμερα για άλλη μία φορά οι Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ.

Και μη μας πει η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ ότι το κάνει και σήμερα για τη σωτηρία της χώρας. Μη μας πείτε πάλι ότι ψηφίζετε με το πιστόλι στον κρόταφο. Μη μας πείτε πάλι «τι να κάνετε, ψηφίστε γιατί δεν θα πάρουμε την έκτη δόση». Τώρα ψηφίζετε από μόνοι σας και ψηφίζετε από μόνοι σας, γιατί δεν έχετε καταλάβει ποιος είναι ο τελικός στόχος του κ. Παπανδρέου από την πρώτη ημέρα που πήρε την εξουσία. Τελικός στόχος, αγαπητοί συνάδελφοι, και αποκαλύπτεται σιγά-σιγά, είναι να καταργήσει αυτό το Κοινοβούλιο. Να μην υπάρχει Κοινοβούλιο εκλεγμένων, να μην υπάρχει Κοινοβούλιο ανθρώπων με άποψη, αλλά να υπάρχει Κοινοβούλιο «κηπουρών». Αυτό θέλει να κάνει ο κ. Παπανδρέου. Και όλη του η πορεία από την πρώτη ημέρα που ανέλαβε την εξουσία με την απαξίωση του θεσμού του Βουλευτού, με τις προτάσεις για εκλογικό νόμο με λίστα, με τις προτάσεις για να γίνουν οι Βουλευτές από τριακόσιοι διακόσιοι, με τις προτάσεις περί δημοψηφισμάτων την ώρα που η χώρα καταρρέει, ως κεντρικό στόχο έχουν έναν: Πώς εδώ μέσα θα μπουν γλάστρες, αντί για Βουλευτές. Αυτό θέλει να κάνει κι εσείς με τη σημερινή σας ψήφο του δίνετε αυτή την πολιτική εξουσιοδότηση. Ευτυχώς, είμαι απολύτως βέβαιος, μα απολύτως βέβαιος, ότι πολύ πριν φθάσουμε στο ενδεχόμενο πρώτο δημοψήφισμα, θα έχει πέσει αυτή η Κυβέρνηση, θα έχουμε κάνει εκλογές, γιατί ο τόπος δεν αντέχει άλλο αυτήν την Κυβέρνηση. Αυτή η Κυβέρνηση έχει απολέσει πάσα έννοια δημοκρατικής νομιμοποίησης. Ανέβηκε λέγοντας ψέματα, κράτησε την εξουσία λέγοντας ψέματα, συνεχίζει να ψεύδεται ασυστόλως και καθημερινώς και πρέπει κάποια στιγμή να την τιμωρήσει ο ελληνικός λαός για αυτά τα ασύστολα ψεύδη.

Καταψηφίζουμε, όχι γιατί δεν πιστεύουμε στην έννοια του δημοψηφίσματος, αλλά γιατί δεν παραχωρούμε στο ΠΑΣΟΚ που επί σαράντα χρόνια δεν έκανε ούτε ένα δημοψήφισμα και στην Κυβέρνησή του που ακόμα δεν έχει βγάλει το προεδρικό διάταγμα για τα τοπικά δημοψηφίσματα στις κοινότητες, στους δήμους και στις περιφέρειες, όπως υποχρεούτο, την εικόνα να μας μιλάει περί συμμετοχικής δημοκρατίας. Ουαί υμίν, Φαρισαίοι υποκριταί!

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Με την άδεια του Σώματος, για να μη χάνουμε χρόνο, από της θέσεώς του, ο κ. Κυριάκος Βελόπουλος έχει το λόγο για τέσσερα λεπτά.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Θα επιχειρήσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να δώσω μία νότα αισιοδοξίας σήμερα στη Βουλή. Και θα το επιχειρήσω, διότι έχω αισιοδοξία εδώ και τέσσερα-πέντε χρόνια να ακούω ότι η Ελλάς είναι μία αδύναμη χώρα, μία διεφθαρμένη χώρα, μία χώρα που δεν μπορεί να ψυώσει ανάσθημα, ότι η Ελλάς δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει. Περιγράφεται μέσα από τους τηλεοπτικούς δials μιας κατάρστασης για τους Έλληνες και την Ελλάδα, κατ'εμέ τουλάχιστον, τρόμου. Και αυτό που επιχειρείται, είναι να τρομοκρατηθούν οι Έλληνες, η πολιτική ηγεσία, και το πολιτικό σύστημα.

Αυτό μπορεί να αναστραφεί. Θα δώσω μερικά παραδείγματα, μήπως και αντιληφθούμε ως πολιτικό σύστημα, ως ηγέτες εδώ στο Κοινοβούλιο, κυρίως οι Πρόεδροι των κομμάτων και ο Πρωθυπουργός, αλλά και οι υπόλοιποι Βουλευτές ότι έχουμε πλεονεκτήματα ως λαός και ως χώρα. Αυτά τα πλεονεκτήματα δυστυχώς δεν μπορούσαμε, δεν αξιωθήκαμε να τα καλλιεργήσουμε, ώστε να αναταχθεί η χώρα.

Πρώτον, είμαστε η χώρα που ελέγχει γεωστρατηγικά το σημείο μηδέν των εξελίξεων στον πλανήτη Γη. Όσο και αν ακούγεται παράξενο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Ελλάδα μπορεί να γίνει αύριο το πρωί «παίκτης» παγκοσμίως. Γιατί; Γιατί διαδραματίζονται τρομακτικές εξελίξεις, κύριε Ζώη, που τα συζητάμε μαζί πολλές φορές στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο. Τρομακτικές εξελίξεις! Αναφέρομαι στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο στην Κύπρο με το Ισραήλ, όπου εμείς είμαστε απόντες, πλην ίσως κάποιων παρασκηνιακών διαβουλεύσεων. Διαθέτουμε γεωστρατηγικά, γεωοικονομικά, γεωπολιτικά, γεωπολιτισμικά πλεονεκτήματα, τα οποία δεν τα εκμεταλλευόμαστε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΩΗΣ: Τοποστρατηγικά.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τοποστρατηγικά, κατά τον κ. Λυγερό.

Δεύτερον, συνολικά στον κόσμο ζουν δεκαεπτά εκατομμύρια Έλληνες. Τα επτά εκατομμύρια από αυτούς, εκτός Ελλάδος, οι περισσότεροι εξ αυτών διαπρέπουν στο εξωτερικό. Είναι μια «μάζα» ανθρώπων, ένα κύτταρο ανθρώπινου δυναμικού, που δεν το εκμεταλλευτήκαμε ποτέ. Το εκμεταλλεύτηκαν τα κόμματα μόνο κομματικά. Και αναφέρομαι στους ομογενείς.

Τρίτον, είμαστε μέσα στην πρώτη πεντάδα των καταθέσεων στην Ελβετία. Σας δίνω, λοιπόν, τα συγκριτικά μας πλεονεκτήματα.

Τέταρτον, δεχόμαστε δεκαέξι εκατομμύρια τουρίστες κάθε χρόνο.

Πέμπτον, έχουμε τρία πολύ μεγάλα ναυπηγεία, που τα απαξιώσαμε λόγω της κακής νοοτροπίας της δήθεν Αριστεράς, που έχει τρομοκρατήσει κάθε επενδυτή και κάθε επένδυση. Έχουμε τρία ναυπηγεία. Η Ελλάδα χιλιάδες χρόνια, από την εποχή του Ομήρου, είχε ναυπηγεία, ναυτικό και τώρα δεν έχουμε ένα «city» στον Πειραιά και πηγαίνουν στο Λονδίνο οι εφοπλιστές μας.

Επίσης, διαθέτουμε δύομις χιλιάδες δεξαμενόπλοια και μεγάλα φορτηγά και είμαστε πρώτοι στον κόσμο στην εμπορική ναυτιλία, ενώ άλλα χίλια πεντακόσια τεράστια τάνκερ και φορτηγά έχουν Κύπριοι πλοιοκτήτες, οι οποίοι είναι πέμπτοι στον κόσμο. Αυτός ο στόλος, κύριε Πρόεδρε, ξέρετε τι δύναμη δίνει στην Ελλάδα; Είναι ανεκμετάλλετος αυτός ο στόλος και δύναμη.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δώστε μου λίγο χρόνο παραπάνω, για να δώσω μια αισιοδοξία στον Έλληνα που έχει φοβηθεί, έχει τρομοκρατηθεί.

Έχουμε πλεονεκτήματα. Πρέπει να βρούμε τρόπο να τα εκμεταλλευτούμε. Είμαστε πρώτοι στον κόσμο σε νικέλιο, λευκόλιθο, περλίτη. Είμαστε μια χώρα που έχει τεράστια ορυκτά αποθέματα. Όταν μπήκα στη Βουλή, κύριε Πρόεδρε, από αυτό το Βήμα φώναζα για τα ορυκτά. Και δεν αναφερόμαι στο φυσικό αέριο ή στο πετρέλαιο που είναι νοτίως της Κρήτης, στο Αιγαίο, αλλά για τα ορυκτά στο υπέδαφος, στο χερσαίο έδαφος. Είμαστε πλούσια χώρα. Δυστυχώς δεν έχουμε τη διάθεση να το αντιληφθούμε και να κάνουμε την εκμετάλλευσή.

Κύριε Καστανίδη, σας γνωρίζω προσωπικά και είστε έντιμος άνθρωπος. Θέλω να ρωτήσω εάν αυτή η ιστορία με το «ΕΥΡΗΚΑ» που πάτε να κάνετε από το παράθυρο -όχι εσείς- αλλά η Κυβέρνηση, και σας την φέρνουν οι Γερμανοί- θα περιλαμβάνει και την ενέργεια μέσα; Αυτή η ιστορία, κύριε Πρόεδρε, είναι η μεγαλύτερη αυτοπαγίδευση της ελληνικής οικονομίας, διότι εάν δοθεί και η ενέργεια, είτε ηλιακή είτε αιολική είτε φυσικοί πόροι -αναφέρομαι στο φυσικό αέριο και το πετρέλαιο- η Ελλάδα τελείωσε οικονομικά. Από πού θα βγάλουμε κέρδη μετά; Μην αυτοπαγιδευτούμε. Εξαιρέστε την ενέργεια από το «ΕΥΡΗΚΑ». Δεσμεύστε τον Πρωθυπουργό, δεσμεύστε κάποιον, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, για να βγει η ενέργεια απ' έξω και θα δείτε ότι οι Γερμανοί του «ΕΥΡΗΚΑ» θα γίνουν «ΔΥΣΕΥΡΗΚΑ» μετά.

Κλείνοντας, γιατί δεν έχω πολύ χρόνο, έχω να κάνω μερικά ερωτήματα. Τα διαβάζω, για να τα καταλάβουν και οι άνθρωποι που ίσως δεν μπορούν ή δεν έχουν τη δυνατότητα να αντιληφθούν αυτά τα ερωτήματα. Γιατί οι παγκόσμιοι δανειστές δεν ανησυχούν, κύριε Καστανίδη, μήπως χάσουν 13,5 τρισεκατομμύρια που χρωστούν οι ΗΠΑ, τα οποία οι Ηνωμένες Πολιτείες δεν μπορούν να τα δώσουν; Γιατί δεν ανησυχούν για τα 2 τρισεκατομμύρια που χρωστά το Λουξεμβούργο, τα 9 τρισεκατομμύρια που χρωστά η Αγγλία, αλλά ανησυχούν για τα 500 δισεκατομμύρια των Ελλήνων;

Δεύτερο ερώτημα: Πώς γίνεται και ολόκληρος ο πληθυσμός της γης να χρωστά το 98% των χρημάτων του σε κάποιους άγνωστους;

Τρίτο ερώτημα: Ποιοι έχουν τόσα πολλά, ώστε να αντέχουν να δανείζουν χώρες; Ποιοι είναι αυτοί επιτέλους; Ποιοι είναι αυτοί οι κροίστοι, κύριοι συνάδελφοι, που δανείζουν κράτη; Μη γελάτε, κύριε Κουκουλόπουλε. Πρέπει να αντιληφθούμε ποιος είναι ο εχθρός των λαών, ποιος είναι ο στόχος, γιατί οι αγορές δεν είναι

αφηρημένη έννοια. Εγώ λυπάμαι που εδώ μέσα ακούω να μιλούν για «αγορές». Τι θα πει αγορές; Παζάρι είναι; Η λαϊκή αγορά είναι; Ποιοι είναι αυτοί οι κύριοι; Ο Ρότσιλντ είναι, οι εταιρείες του. Φοβάστε να το πείτε, γιατί έχει γραφεία στο Κολωνάκι ο κ. Ρότσιλντ και η οικογένειά του;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Ολοκληρώστε, κύριε Βελόπουλε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ: Εδώ δεν αρέσουν αυτά, αλλά τι να κάνουμε; Πρέπει να τα πούμε.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Και ο Σόρος είναι.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, και ο Σόρος είναι.

Επίσης, να σας πω το εξής. Ακούστε τι κομπίνα κάνουν, κύριε Κουκουλόπουλε, και το ξέρετε, φαντάζομαι. Τα χρήματα αυτά των κυριών που δανείζουν χώρες, δεν μπαίνουν στα ΑΕΠ της χώρας τους. Καταλάβατε, κύριε Πρόεδρε; Το χρήμα του δανειστή που δανείζει χώρες δεν μπαίνει στο ΑΕΠ της χώρας που κατοικοεδρεύει, άρα είναι δικό του χρήμα.

Κλείνοντας εδώ έχω μια δήλωση του Ρίτσαλ Άλμπερτ, καθηγητή Ιστορίας της Οικονομίας. Εγώ περίμενα από τον κ. Καστανίδη – γιατί έχει ιδιαίτερη ευαισθησία και είναι πολύ καλός νομικός – να κάνει μια επιτροπή στη Βουλή και να πάρουμε όλους τους Γερμανούς οικονομολόγους που λένε ότι τα κατοχικά χρέη των Γερμανών είναι πολλαπλάσια του ελληνικού.

Αν ήμουν κυβέρνηση, θα τον έφερνα στην Ελλάδα αύριο το πρωί, κύριε Υπουργέ. Αυτόν και άλλους δέκα Γερμανούς να τους φέρουμε εδώ και να γίνουν οι καλύτεροι πρεσβευτές μας, να εκβιάσουμε τη Γερμανία. Όταν ο ίδιος ο καθηγητής Ιστορίας της Οικονομίας, που είναι από τους μεγαλύτερους Γερμανούς καθηγητές, λέει ότι χρωστάμε 700 δισεκατομμύρια ευρώ, εμείς αντί να τους καλέσουμε και να διεκδικήσουμε –εγώ δεν λέω να τα πάρουμε όλα, να τους εκβιάσουμε λέω, γιατί στην πολιτική διπλωματία κατά τον Θουκυδίδη, κύριε Καστανίδη και ξέρετε φαντάζομαι τον Θουκυδίδη, υπάρχει η δυνατότητα εκβιασμού κάτω από το τραπέζι- ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Κλείστε, κύριε Βελόπουλε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή σας.

Κλείνοντας να πω το εξής, εγώ δεν συμφωνώ με τον κ. Γεωργιάδη: το να φύγετε ή να μείνετε δεν με απασχολεί. Εμένα δεν με ενδιαφέρει ποιος θα είναι Υπουργός εκεί απέναντι, με ενδιαφέρει ο Καστανίδης, ο Βελόπουλος, όποιος κι αν είναι, να είναι επ' ωφελεία του έθνους, επ' ωφελεία του κράτους. Το να φύγετε ή να μείνετε δεν με απασχολεί. Το σημαντικό είναι να δράσετε, επιτέλους. Η αδράνεια είναι το πρόβλημα δύο ολόκληρα χρόνια.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθούν από τα άνω δυτικά θεωρεία της Βουλής, αφού προηγουμένως συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Εργαστήρι Δημοκρατίας», που οργανώνει το Ίδρυμα της Βουλής έντεκα μαθητές και μία εκπαιδευτικός από το 7ο Δημοτικό Σχολείο Αθήνας.

Η Βουλή τους καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα το λόγο επί προσωπικού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Για ποιο πράγμα ακριβώς θέλετε το λόγο, κύριε Βουδούρη;

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ: Ένα λεπτό θέλω, κύριε Πρόεδρε, επειδή, ο κ. Γεωργιάδης αναφέρθηκε επανειλημμένα στο όνομά μου μιλώντας για υποκρισία, χωρίς να γνωρίζω αν αναφερόταν προσωπικά σε μένα ...

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ: Όχι, δεν αναφερόμουν σε εσάς.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ: Πρέπει να κάνω μια διευκρίνιση και η διευκρίνιση είναι η εξής: Μπορεί ενδεχομένως να συμμερίζομαι ένα μέρος της κριτικής που είπε ο κ. Γεωργιάδης για το παρελθόν, δεν μπορώ όμως, να δεχθώ το χαρακτηρισμό της υποκρισίας για την παρούσα πρόταση, διότι αυτό θα κριθεί στο μέλλον.

Εάν όντως σήμερα παρουσιάζουμε ένα νομοσχέδιο και δεν εφαρμοστεί και δεν έχει συνέπεια, προφανώς θα μπορούμε να κατηγορηθούμε για υποκρισία, ειδικά αυτός ο χαρακτηρισμός δεν μπορεί να ειπωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ευάγγελος Αργύρης): Δεν εννοούσε εσάς ο κ. Γεωργιάδης, γιατί άμα το εννοούσε θα έπαιρνε το λόγο τώρα, οπότε αφού δεν το εννοεί, δεν παίρνει το λόγο.

Το λόγο έχει ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Χάρης Καστανίδης.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, διεξάγεται συχνά συζήτηση στον τόπο μας για την υποβάθμιση του ελληνικού Κοινοβουλίου. Τις περισσότερες φορές οι ίδιοι οι συνάδελφοι είναι μέτοχοι της υποβάθμισης, όταν εκτοξεύουν αστήριχτες κατηγορίες, όταν μιλούν χωρίς να συμμετέχουν σε διάλογο, όταν χωρίς στοχασμό και χωρίς επιμέλεια προτείνουν ή προβάλλουν επιχειρήματα, τα οποία τελικά θίγουν το κύρος του Κοινοβουλίου.

Θα δώσω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Άρτι κατελθών από του Βήματος αγορητής ισχυριζόταν ότι δεν γνωρίζει έως και αυτήν την ώρα η Βουλή ποιο μπορεί να είναι ένα πιθανό δημοψήφισμα μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου. Ο συγκεκριμένος, ο οποίος έθεσε το ζήτημα δεν είναι αυτήν τη στιγμή στην Αίθουσα για να πάρει την απάντηση, παρά το γεγονός ότι η απάντηση δόθηκε και στην κοινοβουλευτική επιτροπή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση εισηγείται νομοσχέδιο για τη διεξαγωγή δημοψηφισμάτων.

Εισηγείται νομοσχέδιο για την οργάνωση, για τις προϋποθέσεις και για τους όρους διεξαγωγής δημοψηφισμάτων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 44 του Συντάγματος.

Το δημοψήφισμα είναι θεσμός που διευρύνει και εμπλουτίζει τη Δημοκρατία, που διευκολύνει το λαϊκό παράγοντα σε κρίσιμες ιστορικές στιγμές να επεμβαίνει στα κέντρα λήψης των πολιτικών αποφάσεων και να συμβάλλει αποφασιστικά στην κατεύθυνση της χώρας. Δεν έχει κανένας ούτε στον τόπο μας ούτε εντός της Αιθούσης λόγο να αμφιβάλει ότι η διεξαγωγή δημοψηφισμάτων αποτελεί σαφή έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας και ενδυνάμωση των δημοκρατικών θεσμών.

Ο Βρετανός δημοσιολόγος και πολιτικός συγγραφέας Κόλιν Κράουτς είχε μιλήσει αρκετά νωρίς για τη μεταδημοκρατία, ορίζοντας ως μεταδημοκρατία την κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει το δημοκρατικό καθεστώς, κατάσταση η οποία χαρακτηρίζεται από τον έλεγχο εξωπολιτικών, μη ελεγχόμενων από το λαϊκό παράγοντα, κυρίως οικονομικών κέντρων, στο πλαίσιο μιας ενιαίας διαδικασίας παγκοσμιοποίησης που έχει μετακυλίσει τις εξουσίες, τις αρμοδιότητες από τα συντεταγμένα πολιτειακά κέντρα προς ασύντακτα μη θεσμικά κέντρα ισχύος. Η κατάσταση αυτή επισυνέβη και στη χώρα μας. Στη διάρκεια των πολλών ετών της μεταπολιτευτικής μας δημοκρατίας το κέντρο βάρους των αποφάσεων μετακινήθηκε από τα συντεταγμένα πολιτειακά όργανα σε ασύντακτα, εξωθεσμικά, κυρίως οικονομικά κέντρα ισχύος.

Είναι η ώρα να επαναφέρουμε τα πράγματα στην κοίτη τους, να επανέλθουμε από το μεταδημοκρατικό καθεστώς σε ένα γνήσια αυθεντικό δημοκρατικό καθεστώς, στο πλαίσιο του οποίου ο λαϊκός παράγοντας μπορεί να επεμβαίνει αποφασιστικά στα κέντρα λήψης των πολιτικών αποφάσεων, μπορεί να προσδιορίζει τις τύχες της χώρας. Και ένα μέτρο, ένας θεσμός που μπορεί να βοηθήσει προς αυτήν την κατεύθυνση είναι τα δημοψηφίσματα. Πολύ περισσότερο τα δημοψηφίσματα είναι αναγκαία σε έντονες στιγμές του δημοκρατικού βίου, σε κρίσιμες στιγμές της πολιτικής ζωής, σε ιστορικές καμπές στη διαδρομή μιας χώρας.

Και μου προκαλεί εντύπωση το γεγονός ότι σήμερα δεν μιλήσαμε επί τις ουσίας, αλλά επί της διαδικασίας. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνήθως όσοι δεν έχουν να πουν τίποτα επί της ουσίας, μιλούν επί της διαδικασίας και παραπέμπουν τη συζήτηση σε άλλα θέματα μικρότερης σημασίας. Ας συνομολογήσουμε –και πιστεύω ότι μπορούμε πράγματι όλοι μας να συνομολογήσουμε– ότι είναι ανάγκη το δημοκρατικό μας καθεστώς να εμπλουτιστεί με τα δημοψηφίσματα, όχι πια στο επίπεδο της νομοθετικής πρόβλεψης αλλά της πράξης.

Άκουσα τα εξής από τα κόμματα της Αντιπολίτευσης. «Γιατί

τριάντα επτά χρόνια στον κύκλο της Μεταπολίτευσης δεν έγινε άλλο δημοψήφισμα, πέραν του δημοψηφίσματος που έλυσε το πρόβλημα της μοναρχίας; Τώρα θυμηθήκατε να εισηγηθείτε εφαρμοστικό του άρθρου 44 του Συντάγματος νόμο; Τώρα σας ενδιαφέρουν τα δημοψηφίσματα; Αυτό είναι ύποπτο».

Με άλλα λόγια συμβαίνει το εξής απολύτως παράδοξο. Εγκαλείται ο πολιτικός κόσμος, εγκαλούνται κυρίως τα δύο μεγάλα πολιτικά κόμματα –γιατί αυτά είχαν το βάρος της διακυβέρνησης- επειδή μέχρι τώρα δεν συνέταξαν ερωτήματα προς τον ελληνικό λαό, για να διεξαχθούν δημοψηφίσματα. Εγκαλείται την ίδια ώρα το κυβερνών κόμμα, επειδή προτείνει εφαρμοστικό νόμο, μετά και την τροποποίηση του Συντάγματος το 1985-1986, για να διεξαχθούν δημοψηφίσματα.

Διαλέξτε τι θέλετε! Δεν μπορεί να υπάρχουν κατηγορίες και για τα μεν και για τα δε, και για την άρνηση και για τη θέση. Δεν διεξήχθησαν δημοψηφίσματα; Κατηγορείται το πολιτικό σύστημα, κατηγορούνται τα δύο μεγάλα κυβερνητικά κόμματα. Εν πάση περιπτώσει, εγώ θα μιλήσω για το κόμμα στο οποίο ανήκω. Προτείνεται η διεξαγωγή δημοψηφισμάτων; Πάλι κατηγορείται ως ύποπτη η πρωτοβουλία. Νομίζω ότι, αν κάποιος παρακολουθούσε, μάλλον θα είχε μία δυσκολία κατανόησης. Τι ακριβώς επιχειρεί να μας πει η Αντιπολίτευση;

Το δεύτερο το οποίο άκουσα: Εσπευσμένη πρωτοβουλία. Ποια είναι η εσπευσμένη πρωτοβουλία; Έχετε αναγνωρίσει ότι είναι διατυπωμένη προγραμματική θέση του κυβερνώντος κόμματος η διεξαγωγή δημοψηφισμάτων. Αλλά από την περασμένη άνοιξη, δηλαδή τουλάχιστον έξι μήνες πίσω, ο Πρωθυπουργός έχει προαναγγείλει ότι, κατ' εφαρμογήν της προεκλογικής μας δέσμευσης, θέλουμε να οργανώσουμε το θεσμικό πλαίσιο για τη διεξαγωγή των δημοψηφισμάτων, γιατί ήταν ατελής το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο. Το Υπουργείο Εσωτερικών, εγώ και οι συνεργάτες μου, επεξεργαστήκαμε το σχέδιο νόμου για την εφαρμογή του άρθρου 44. Επί σαράντα μέρες το νομοσχέδιο βρισκόταν αναρτημένο στο πλαίσιο της ανοιχτής διακυβέρνησης, δεχόμενο πληθώρα παρατηρήσεων από πολίτες, έγιναν δύο αναγνώσεις στο Υπουργικό Συμβούλιο, δύο αναγνώσεις στην κοινοβουλευτική επιτροπή και συζητείται και στην Ολομέλεια. Πόθεν το επιχείρημα ότι είναι κάτι εσπευσμένο;

Άκουσα και την κατηγορία, ότι προτιθέμεθα να εκτονώσουμε τη λαϊκή δυσaréσκεια, να αποπροσανατολίσουμε το λαό, να τον χειραγωγήσουμε. Πρώτα απ' όλα, θεωρώ ότι αυτό το επιχείρημα είναι υποτιμητικό για τους Έλληνες πολίτες. Κανένας δεν μπορεί να χειραγωγήσει τον ελληνικό λαό, όση διάνοια και αν διαθέτει. Κανένας δεν μπορεί να εκτονώσει τη λαϊκή δυσaréσκεια, αν ο λαός κληθεί να απαντήσει επί των ζωτικών, θεμελιωδών προβλημάτων του. Ποιος αισθάνεται ότι μπορεί να ξεγελάσει τον ελληνικό λαό; Έχει τη δύναμη ένα πολιτικό κόμμα να κατασιγάσει τις φωνές των άλλων πολιτικών κομμάτων, να τις υπερκεράσει και να χειραγωγήσει τον ελληνικό λαό; Τότε μας αναγνωρίζετε τεράστιες δυνατότητες.

Οφείλω να πω ότι με αυτήν τη φοβία σας, θα μπορέσει το κυβερνητικό κόμμα να υπερκαλύψει τις φωνές της Αντιπολίτευσης, να σκιάσει τους φόβους του ελληνικού λαού, να τον πείσει ότι βαδίζουμε σε ορθό δρόμο και να τον οδηγήσει σε δημοψήφισμα εκτόνωσης της λαϊκής δυσaréσκειας, μας αναγνωρίζετε μαγικές δυνατότητες, τις οποίες εμείς δεν έχουμε αναγνωρίσει στον εαυτό μας. Και αν μας αναγνωρίζετε τέτοιες δυνατότητες, τότε προφανώς πρέπει να μας εμπιστευθείτε στη διαχείριση της κρίσης, διότι φαντάζομαι ότι η Αντιπολίτευση δεν θα είναι σωπηλή, η Αντιπολίτευση δεν θα είναι απύσχα κατά τη διενέργεια του δημοψηφίσματος, η Αντιπολίτευση θα έχει λόγο μαζί με άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις, επιστημονικές ενώσεις, επιμελητήρια, θα διατυπώσει άποψη.

Πώς, λοιπόν, ένα κυβερνητικό κόμμα, το οποίο θεωρείτε ότι βρίσκεται ήδη στην αποδρομή του, ότι οπότε και αν γίνουν εκλογές θα χάσει, θα έχει αυτήν την ιστορικών διαστάσεων δυνατότητα, σχεδόν γεννημένη από ένα μαγικό οπλοστάσιο της τύχης, να κατευθύνει τον ελληνικό λαό, να τον πείθει, ενώ εσείς είστε ανίκανοι να τον πείσετε; Διαλέξτε τι θέλετε. Ή δεν είστε ικανοί να επικοινωνήσετε με τον ελληνικό λαό και γι' αυτό φοβάστε το δημοψήφισμα ή έχετε τη δυνατότητα να τον πείσετε, οπότε δεν

χρειάζεται να το φοβάστε. Είναι τόσο απλά τα πράγματα.

Και πώς θα αποπροσανατολίσουμε τον κόσμο; Ποιος σας είπε ότι η Κυβέρνηση έχει αποφανθεί ή σκέφτεται ότι το δημοψήφισμα θα είναι επί ήσσονος σημασίας θεμάτων; Δηλαδή, μπορεί να εισηγηθούμε δημοψήφισμα σχετικά με τον αριθμό των Βουλευτών για παράδειγμα ή σχετικά μ' ένα άλλο θέμα που είναι στην περιφέρεια των κρίσιμων κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων; Όχι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Το ερώτημα θα διατυπωθεί –δεν είμαι εγώ υπεύθυνος να το διατυπώσω- αλλά θα είναι ερώτημα που αφορά τα θεμελιώδη συμφέροντα του ελληνικού λαού, εν όψει της συγκεκριμένης οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης.

Ο ελληνικός λαός σ' αυτήν την κρίσιμη στιγμή οφείλει να πάρει θέση –μαζί με όλα τα πολιτικά κόμματα και όλους τους οργανωμένους φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών- επί του δημοσιονομικού προβλήματος. Άρα, λοιπόν, δεν θα είναι θέση...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Γιατί δεν το λέτε αυτό;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Σας το λέω, κύριε συνάδελφε, αλλά οφείλουμε να σεβαστούμε το Σύνταγμα και τη Βουλή. Δεν διατυπώνει ένας Υπουργός το ερώτημα. Το διατυπώνει με βάση τις προβλέψεις του Συντάγματος είτε το Υπουργικό Συμβούλιο είτε τα δύο πέμπτα των Βουλευτών, ανάλογα με την περίπτωση του άρθρου 44 παράγραφος 2.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Άρα, πώς...

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Δεν έχω διακόψει κανέναν. Οφείλετε να ακούσετε.

Είμαι απολύτως σαφής. Θα είναι ερωτήματα ή ερώτημα που θα αφορά την κρίσιμη παρούσα οικονομική και δημοσιονομική συγκυρία. Θα αποτελούσε αντιδεοντολογική κοινοβουλευτική συμπεριφορά, εάν εγώ προσδιόριζα επακριβώς το ερώτημα. Δεν έχω τέτοια εξουσιοδότηση ούτε από το Σύνταγμα ούτε από την Κυβέρνηση.

Συνεπώς δεν θα είναι ένα «εύκολο» ερώτημα για να διαφύγει, αφού δεν αναζητεί οδό διαφυγής, η Κυβέρνηση. Θα είναι ουσιώδες, θεμελιώδες ερώτημα, άρα, κατά τη λογική της Αντιπολίτευσης, εξαιρετικά δύσκολο για την Κυβέρνηση.

Προσθέτω κάτι ακόμη. Άγνωστος είναι ο συναισθηματισμός στη δημόσια συζήτηση. Δεν θα σας μιλήσω μόνο ως πολιτικός που έχει ευθύνη αλλά και ως άνθρωπος.

Δεν ισχυρίζομαι ότι η Κυβέρνηση όλα τα έχει κάνει αλάνθαστα μέχρι τώρα, αντιθέτως. Μία κυβέρνηση που δρα υπό την πίεση του χρόνου, πολλές φορές κάνει λάθη. Είναι όμως μία κυβέρνηση που πραγματικά αγωνίζεται σκληρά να εκπληρώσει το εθνικό πατριωτικό της καθήκον, να μην επιτρέψει στη χώρα να διολισθήσει στη χρεοκοπία.

Δίνει τη μάχη συστηματικά και μόνη. Αισθανόμαστε άνθρωποι –δεκαπέντε ίσως όλοι κι όλοι- μιας Κυβέρνησης που μάχεται απέναντι σ' όλους τους άλλους, οι οποίοι απλώς δακτυλοδείχνουν και καταγγέλλουν, παρά το γεγονός ότι ορισμένοι από αυτούς έχουν την ευθύνη που οδηγήθηκε μέχρι εδώ.

Αναγνωρίζουμε πολλούς που τους είναι εύκολο να κρίνουν, να καταγγείλουν, να κατακρημνίσουν, να επαναδιαπραγματευτούν, να υποδείξουν, αλλά κανέναν που να συντάσσεται στην εθνική προσπάθεια.

Η χώρα βρίσκεται, λοιπόν, σ' ένα κρίσιμο σταυροδρόμι. Ας πάσουμε όλοι την ευθύνη να πούμε τι θέλουμε. Τι το φοβάστε; Κανένας δεν χρειάζεται να φοβάται. Να πει κάθε Έλληνας πολίτης τι θέλει και με βάση αυτό να γεννηθούν συγκεκριμένα συμπεράσματα, αποφάσεις και αποτελέσματα.

Είναι η ώρα που κάθε ένας από τους Έλληνες πολίτες πρέπει να αποφανθεί και να αναλάβει την ευθύνη του. Το ίδιο ισχύει για κάθε ένα από τα πολιτικά κόμματα, κάθε έναν από εμάς, κάθε μία οργάνωση από τις οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τέθηκαν κατά τη διάρκεια της συζήτησης ορισμένα θέματα που τα βρίσκω πολύ ενδιαφέροντα, αλλά υπερβαίνουν τη σημερινή συζήτηση. Πολλά από αυτά αποτελούν αντικείμενο συνταγματικής Αναθεώρησης.

Η ιδέα ότι το είδος των δημοψηφισμάτων πρέπει να διευρυνθεί, να επεκταθεί, είναι χρήσιμη. Άλλωστε είναι διατυπωμένη και στο προεκλογικό πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ. Έχουμε πει, έχουμε διακηρύξει ότι η ευρωπαϊκή εμπειρία είναι εξαιρετικά χρήσιμη,

μας διδάσκει ότι είναι σωστό ένα δημοψήφισμα να προκύπτει ως αποτέλεσμα της λαϊκής πρωτοβουλίας, παραδείγματος χάριν μετά τη συλλογή ενός αριθμού υπογραφών. Όμως αυτό είναι θέμα το οποίο πρέπει να απαντήσουμε κατά τη διάρκεια της συνταγματικής Αναθεώρησης.

Μπορεί η συνταγματική Αναθεώρηση να είναι αντικείμενο δημοψηφίσματος; Βασίμως μπορεί να υποστηριχθεί και η μία και η άλλη άποψη. Η προσωπική μου άποψη, αυτήν την οποία κατέθεσα και στην κοινοβουλευτική επιτροπή, είναι ότι κατά το Σύνταγμά μας, το αναθεωρητικό εγχείρημα είναι αποκλειστική προνομία της Βουλής. Συνεπώς δεν μπορεί να είναι αντικείμενο δημοψηφίσματος. Παρ' όλα αυτά, υποστηρίζεται και η άλλη άποψη, την οποία σέβομαι.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ**)

Τέλος, ετέθη το θέμα του «Λευκού». Έχω απαντήσει και στην κοινοβουλευτική επιτροπή. Η εκλογική μας νομοθεσία στο σύνολό της μέχρι αυτήν τη στιγμή προβλέπει ότι το «Λευκό» δεν συγκαταλέγεται στα έγκυρα. Ορθά προβλέπει η εκλογική μας νομοθεσία για τις βουλευτικές εκλογές να μη συμπεριλαμβάνονται τα «Λευκά» στα έγκυρα, διότι πρέπει να επιλεγούν Βουλευτές, αλλά εξίσου ορθό επιχείρημα είναι το ότι στα δημοψηφίσματα ο κόσμος καλείται να απαντήσει επί διλήμματος, «ΝΑΙ» ή «ΟΧΙ» επί τεθέντος ερωτήματος. Αυτός ο οποίος θα απέχει ήδη κάνει την επιλογή να δηλώσει ότι δεν τον ενδιαφέρει το δημοψήφισμα. Θεωρεί ότι ενδεχομένως τα ερωτήματα τα οποία τίθενται είναι εκτός του ενδιαφέροντός του.

Αυτός ο οποίος –για να χρησιμοποιήσω τη λογική του κ. Παυλόπουλου– θέλει να ψηφίσει «Λευκό» και το «Λευκό» σημαίνει «ΟΧΙ», επί διλήμματος προσέρχεται και ψηφίζει «ΟΧΙ». Δεν χρειάζεται να επιλέξει «Λευκό». Ήταν συγκεκριμένη η θέση του κ. Παυλόπουλου, ότι το «Λευκό» σημαίνει ουσιαστικά «ΟΧΙ». Μα, αυτός που δεν θέλει να απέχει προσέρχεται να αποφασίσει επί διλήμματος. Δεν καλείται να πει «ΝΑΙ» ή «ΟΧΙ» ή κάτι άλλο σε μία βεντάλια πιθανοτήτων. Καλείται να απαντήσει επί συγκεκριμένου διλήμματος, «ΝΑΙ» ή «ΟΧΙ» στο συγκεκριμένο ερώτημα. Και εάν το «Λευκό», όπως επισημάνθηκε, είναι η διατύπωση με άλλον τρόπο του «ΟΧΙ», τότε ας προσέλθει για να ψηφίσει «ΟΧΙ». Άρα, ορθά τα «Λευκά» είναι εκτός των εγκύρων.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Γιατί δεν καταργούμε το «Λευκό» τότε;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Διότι το «Λευκό» είναι μία επιλογή που διατρέχει όλη την εκλογική μας νομοθεσία.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Άρα πώς θα το επιτρέψουμε;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Και επειδή ακριβώς διατρέχει όλη την εκλογική μας νομοθεσία, διατρέχει και αυτήν τη διαδικασία. Όπως, δηλαδή, για όλες τις άλλες εκλογές το «Λευκό» δεν υπολογίζεται στα έγκυρα, κατά τον ίδιο τρόπο το «Λευκό» δεν υπολογίζεται στα έγκυρα και στη διεξαγωγή δημοψηφισμάτων. Και μάλιστα δεν θέλουμε να αποστούμε από την κραταιά νομολογία, ανεξάρτητα από τη μοναδική γνωστή απόφαση, που αφορά συγκεκριμένη περίπτωση, όταν χάθηκαν και κερδήθηκαν έδρες με βάση τη θεωρία ότι τα «Λευκά» προσυπολογίζονται.

Θα κλείσω όπως ξεκίνησα. Πρέπει όλοι να επιμείνουμε στην εμβάθυνση της δημοκρατίας, να αναβαθμίσουμε την ποιότητα του δημοκρατικού καθεστώτος, να δώσουμε βάθος στη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών.

Γι' αυτό και πρέπει να είμαστε απολύτως πεπεισμένοι ότι, ψηφίζοντας το συγκεκριμένο εφαρμοστικό νόμο του άρθρου 44 του Συντάγματος, δίνουμε πραγματικά ώθηση στη δημοκρατία με τη διεξαγωγή των δημοψηφισμάτων.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Ευχαριστούμε τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Χαράλαμπο Καστανίδη.

Παρακαλείται ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ...

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΧΑΛΒΑΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα μισό λεπτό να κάνω μία δήλωση.

Με συγχωρείτε, κύριε Δένδια, γι' αυτήν τη διακοπή, θα ήθελα

το λόγο μόνο για δώδεκα δευτερόλεπτα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ: Παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σπυρίδων Χαλβατζής έχει το λόγο, προκειμένου να κάνει μια δήλωση.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΧΑΛΒΑΤΖΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, και με συγχωρείτε και πάλι, κύριε Δένδια.

Επειδή σήμερα υπάρχει η πανυπαλλήλικη απεργία της ΑΔΕΔΥ και επειδή θεωρούμε ότι και όλοι οι υπάλληλοι της Βουλής ανήκουν σε αυτόν το χώρο, εμείς θέλουμε να δηλώσουμε ότι δεν θα πάρουμε μέρος στη συνέχεια της συζήτησης, όπως και στη συζήτηση στις επιτροπές. Θα αποχωρήσουμε από τη συνεδρίαση. Άλλωστε τις θέσεις μας τις έχουμε εκφράσει.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Ευχαριστούμε τον κ. Χαλβατζή. Κατεγράφη η δήλωσή του.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Νικόλαος Δένδιας, Βουλευτής Κερκύρας, έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατ' αρχάς δεν πρόκειται να ακολουθήσω τους υψηλούς και συναισθηματικά φορτισμένους τόνους του παριστάμενου κυρίου Υπουργού. Ο κύριος λόγος έχει να κάνει με το γεγονός ότι το συγκεκριμένο νομοθέτημα δεν νομίζω ότι έχει κανένα λόγο να υποστηρίζεται ή να αντικρούεται με υψηλούς τόνους. Είναι, νομίζω, πρόδηλα ένα νομοθέτημα ήσσονος σημασίας.

Τι είναι αυτό το νομοθέτημα; Είναι μία συρραφή –να μην πω πρόχειρη συρραφή– διατάξεων του ν. 350/76 για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος, του π.δ. 96/2007 για την εκλογή Βουλευτών, του ν. 3023/2002 για τις εκλογικές δαπάνες των κομμάτων, που έχει πάρει και λίγα πράγματα από το ν. 346/75, που αφορά τον Κώδικα περί του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου κ.λπ.. Αυτό είναι τουτό το νομοθέτημα.

Βεβαίως, ο κύριος Υπουργός σήκωσε έντονα τους τόνους. Μάλιστα διατύπωσε την άποψη –για μένα λίγο περιεργή– ότι αυτό το πεντασέλιδο συνιστά τον τρόπο, το εργαλείο με το οποίο η μεταδημοκρατική περίοδος –όπως τη χαρακτηρίζει περιέργως οριζόμενη– θα πάψει να υπάρχει, η δημοκρατία θα επανέλθει, θα συνεχίσει να ασκείται. Και όλα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα γίνουν με αυτές τις πέντε σελίδες. Εντυπωσιακό! Θα ήθελα να πω πραγματικά μαγικό, διότι σε στιγμές λυρισμού ο αγαπητός κύριος Υπουργός χρησιμοποίησε εκφράσεις πραγματικά λυρικές. Είπε «δυνατότητα γεννημένη μέσα από ένα μαγικό οπλοστάσιο της τύχης».

Τώρα, μπορούμε να συζητάμε εδώ επί του πρακτέου, να δούμε πού βρισκόμαστε και τι κάνουμε, γιατί είμαστε εδώ, τι σχεδιάζει η Κυβέρνηση, ποια είναι τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελληνική κοινωνία και η ελληνική οικονομία και όλα αυτά να τα λέμε με λόγια απλά, με χαμηλούς τόνους, για να γινόμαστε απολύτως κατανοητοί;

Τι συμβαίνει εδώ; Κατ' αρχάς, έχουμε μια Κυβέρνηση στην πλήρη αποδόμησή της. Αυτό νομίζω το γνωρίζουμε όλοι. Δεν προλέγω, δεν είμαι μάντης, αλλά νομίζω ότι τους επόμενους μήνες θα δούμε για πρώτη φορά Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας –αν δεν έχουμε πάει σε εκλογές– η οποία στις δημοσκοπήσεις θα καταγράφει μονοψήφιο ποσοστό, δηλαδή ποσοστό κάτω από το 10%. Το ΠΑΣΟΚ τείνει ταχύτατα προς αυτό το σημείο.

Αυτή η Κυβέρνηση, λοιπόν, η οποία τείνει σε ποσοστό κάτω από το 10%, έρχεται εδώ και μας προτείνει νομοθετήματα με τα οποία θα αναβιώσει τον τρόπο άσκησης του δημοκρατικού πολιτεύματος. Και το κάνει για ποιο λόγο όπως μας λέχθηκε; Διότι αυτό περιλαμβάνεται μεταξύ άλλων, πού; Στο προεκλογικό πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ.

Ειλικρινά είμαι έτοιμος να ακούσω τα πάντα. Αλλά, νομίζω ότι συνιστά πρόκληση στην κοινή νοημοσύνη η παραπομπή σε υποσχέσεις του προεκλογικού προγράμματος του ΠΑΣΟΚ. Νομίζω, δηλαδή, ότι θα έπρεπε –ας μου επιτραπεί εμένα η λαϊκή και όχι η ποιητική έκφραση– να τίθεται πιπέρη στη γλώσσα όποιου αναφέρεται στο προεκλογικό πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη επιχείρηση εξαπάτησης του ελληνικού λαού ιστο-

ρικά, αν θέλετε από τη γένεση του νέου ελληνικού κράτους, από το προεκλογικό πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ. Σε τι τηρήθηκε το προεκλογικό πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ, οπότε να έχει το Υπουργικό Συμβούλιο, η Κυβέρνηση, την ευαισθησία αιφνιδίως, για να φανεί συνεπής, να φέρει το συγκεκριμένο νομοθέτημα για τα δημοψηφίσματα;

Όμως, αυτά τα έχουμε πει χιλιάδες φορές. Η φράση «λεφτά υπάρχουν» θα κυνηγά αυτή την Κυβέρνηση και το ΠΑΣΟΚ για δεκαετίες. Το ζήτημα εδώ δεν είναι αυτό. Το ζήτημα είναι πού βρίσκεται η χώρα και τι μπορεί να γίνει.

Κατ' αρχάς, η χώρα –και νομίζω το αισθάνεται ο Έλληνας πολίτης, το αισθανόμαστε όλοι– βαίνει κατά κρημόν. Αυτή είναι η πραγματικότητα, κύριε Υπουργέ. Μακάρι να βρισκόμασταν μπροστά σε σταυροδρόμια. Δεν βρισκόμαστε μπροστά σε σταυροδρόμια. Πηγαίνουμε ολοταχώς –και με επιταχυνόμενη μάλιστα πορεία– προς έναν γκρεμό. Αυτή είναι η αλήθεια. Αυτό το καταλαβαίνουν όλοι οι Έλληνες πολίτες.

Έρχεστε, λοιπόν, εσείς, έρχεται η Κυβέρνηση, έρχεται το Υπουργικό Συμβούλιο και μας λέει «εμείς θέλουμε για τη δημοσιονομική πραγματικότητα, για το δημοσιονομικό πρόβλημα να θέσουμε μειζόν ερώτημα στην ελληνική κοινωνία». Σεμνυνόμενος μάλιστα –διότι δεν έχετε σχετική εντολή από τον Υπουργό και το υπουργικό συμβούλιο– λέτε «εγώ δεν θα σας αποκαλύψω το ερώτημα, σας αποκαλύπτω μόνο το θέμα του ερωτήματος».

Πάρα πολύ ωραία. Επιτρέψτε μου, λοιπόν, επί του αρχικού θέματος, το οποίο θέσατε, να σας ρωτήσω και εγώ με τη σειρά μου: Μπορείτε τουλάχιστον να δεσμευθείτε ότι, αν η απάντηση του ελληνικού λαού σε οποιοδήποτε ερώτημα θέσετε εσείς είναι ένα «όχι», θα αποχωρήσετε επιτέλους και θα οδηγηθείτε σε εκλογές; Διότι το ζητούμενο αυτήν τη στιγμή δεν είναι να θέτετε εγκυκλοπαιδικά ερωτήματα στην ελληνική κοινωνία, δεν είναι να θέτετε ερωτήματα πολιτικής στην ελληνική κοινωνία.

Το τι πρέπει να γίνει στον τόπο είναι προφανές. Αυτό το οποίο, επίσης, είναι προφανές είναι ότι αυτό το οποίο πρέπει να γίνει στον τόπο εσείς δεν μπορείτε να το κάνετε. Άρα οποιαδήποτε απάντηση και αν θέσει ο ελληνικός λαός σε οποιοδήποτε ερώτημα και αν θέσετε εσείς, είναι απολύτως άχρηστο το συμπέρασμα, αν κληθείτε εσείς να το εφαρμόσετε, διότι απλώς δεν μπορείτε να εφαρμόσετε το οτιδήποτε, αφού δεν έχετε πλέον καμμία νομιμοποίηση.

Η Κυβέρνηση αυτή –θα μου επιτρέψετε να σας πω και λυπάμαι για την έκφραση γιατί είναι βαριά έκφραση– έχει φανεί παντελώς ανίκανη. Είναι μια κυβέρνηση, η οποία οδηγεί τη χώρα από το κακό στο χειρότερο. Η χώρα πλέον διέρχεται κρίση σε διάστημα εβδομάδος. Κάθε εβδομάδα έχουμε μια κρίση.

Έχουμε μετατραπεί σε επαίτες της Ευρώπης. Οι αστέιου τύπου λεονταρισμοί γεμάτοι από μεγαλαυχίες, στο εσωτερικό, των εκάστοτε Υπουργών Οικονομικών –και του νυν Υπουργού Οικονομικών– συνδυάζεται με την πλήρη κατακραυγή από τους εταίρους μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και την πλήρη αποπομπή τους. Έχετε υποθηκεύσει πλέον συνολικά την αξιοπιστία της χώρας να διαπραγματεύεται.

Το ερώτημα, λοιπόν, είναι το εξής: Θα φύγετε; Αν η απάντηση είναι «όχι» σε οποιοδήποτε θέμα θέσετε, θα φύγετε; Ακόμα και αν θέσετε ερώτημα στον ελληνικό λαό σήμερα, τώρα –η ώρα είναι 11.45'– και ο ελληνικός λαός σας απαντήσει «όχι», πρόκειται με αυτό το «όχι» να σηκωθείτε να φύγετε; Πρέπει να φύγετε. Είστε επιζήμιοι για τη χώρα, είστε επιζήμιοι για τον τόπο, είστε επιζήμιοι για την κοινωνία.

Όλα τα υπόλοιπα περί μεταδημοκρατίας, περί σταυροδρομίων, περί μαγικών λύσεων στερούνται οποιασδήποτε σημασίας και αντικειμένου. Πρέπει να φύγετε! Η χώρα πρέπει να οδηγηθεί σε εκλογές. Ο ελληνικός λαός πρέπει να αποφασίσει και πρέπει να αποφασίσει όχι επί συγκεκριμένου ερωτήματος. Πρέπει να αποφασίσει επί του ποιος θα κυβερνήσει τον τόπο, για να τον βγάλει από αυτήν την απίστευτη και συνεχώς χειροτερεύουσα κρίση.

Δεν μπορείτε πλέον! Δεν το αντιλαμβάνεσθε ότι δεν μπορείτε; Δεν μπορείτε να αντιληφθείτε ότι δεν έχετε καμμία δυνατότητα λήψης οποιασδήποτε απόφασης; Δεν μπορείτε να αντιληφθείτε ότι το όριο εξαπάτησης πλέον έχει υπερβεί κάθε ανοχή; Δεν μπο-

ρείτε να το αντιληφθείτε;

Εσείς που είχατε μια βασική αποστολή –ένα πράγμα έπρεπε να έχει γίνει στην Ελλάδα, δεδομένων των δημοσιονομικών– δηλαδή δραματικά και γρήγορα να συρρικνωθούν οι δαπάνες του δημόσιου τομέα –αυτό έπρεπε να είχατε κάνει και το ξέρετε πάρα πολύ καλά!– αντ' αυτού, προέβητε σε άνω των είκοσι πέντε χιλιάδων προσλήψεων μέσα στα τελευταία δύο χρόνια!

Να σας πω για το Υπουργείο, του οποίου είχα την τιμή να προϊσταμαι και υπηρετούσε πριν ο κ. Καστανίδης, ο οποίος το γνωρίζει καλά; Επί των ημερών της Νέας Δημοκρατίας –και διαχρονικά της ελληνικής δημοκρατίας– το Υπουργείο Δικαιοσύνης είχε έναν Υπουργό και το Γενικό Γραμματεία. Αυτή ήταν η στελέχωση του Υπουργείου.

Επί των ημερών –υποτίθεται– των δημοσιονομικών περικοπών του ΠΑΣΟΚ, το Υπουργείο Δικαιοσύνης απέκτησε Υπουργό –που είχε– έναν Υφυπουργό –που δεν είχε– με το πλήρες επίπεδο του και τρεις Γενικούς Γραμματείς –που δεν είχε– με πλήρες επίπεδο!

Πώς είναι δυνατόν με αυτήν τη νοοτροπία, με αυτήν την αντίληψη, με αυτόν τον τρόπο συνεχούς διασπάθισης του δημοσίου χρήματος να νομίζετε ότι μπορείτε να μαζέψετε τα πράγματα; Και έχετε αναλωθεί σε μια προσπάθεια εξαπάτησής αφ' ενός του ελληνικού λαού και αφ' ετέρου των Ευρωπαίων συνεταίρων μας, με αποτέλεσμα να βρισκόμαστε στο σημείο που βρισκόμαστε σήμερα.

Ξαναλέω πως δεν χρειάζεται να επανέλθω και να αναλύσω τα του συγκεκριμένου νομοθετήματος. Κατ' αρχάς, ο επιμελέστατος εισηγητής μας, ο κ. Νεράντζης, επαρκώς τοποθετήθηκε και θα τοποθετηθεί εκ νέου με μεγάλη σαφήνεια στο θέμα των λευκών, που είναι προφανές πως είναι έτσι ακριβώς όπως η Νέα Δημοκρατία –και νομίζω– και τα υπόλοιπα κόμματα της Αντιπολίτευσης υποστηρίζουν.

Η αντιμετώπιση την οποία είχε ο κ. Καστανίδης εδώ προ ολίγου είναι ήκιστα πειστική.

Όμως, επανέρχομαι και τελειώνω. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να καταναλώσουμε περισσότερο χρόνο. Εμείς επί της αρχής δεν θα ψηφίσουμε το νομοθέτημα. Ένα μόνο θα έχει αξία και σημασία στη συγκεκριμένη συζήτηση –περάστε το, έχετε την πλειοψηφία να το περάσετε, στερείτε αντικείμενο, σας το είπα– και αυτό είναι το εξής: Δεσμευθείτε ότι, αν η απάντηση στο οποιοδήποτε ερώτημα θέσετε είναι αρνητική, τουλάχιστον δι' αυτού του τρόπου, αφού δεν τολμάτε να προκηρύξετε εκλογές, θα έχουμε την ευκαιρία να θέσουμε ένα τέλος στην παρουσία σας στην Κυβέρνηση της χώρας και επιτέλους, να έχει τη δυνατότητα ο ελληνικός λαός να εκφραστεί, μήπως και οδηγηθεί σε ένα καλύτερο μέλλον.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Ευχαριστούμε τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας, κ. Νικόλαο Δένδια.

Παρακαλείται ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ και Βουλευτής Β' Αθηνών, κ. Πέτρος Ευθυμίου, να λάβει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι προφανές ότι η Νέα Δημοκρατία ζει στο σύνθημα του κ. Δημήτρη Αβραμόπουλου, ως Υπουργού Τουρισμού: «Ζήσε το μύθο σου στην Ελλάδα». Συνεχίζει αυτή η εμβληματική φράση να διέπει το σύνολο των τοποθετήσεων της Νέας Δημοκρατίας, με ένα βιωματικό μύθο που ακούμε από κάθε αγορητή της σ' αυτήν την Αίθουσα.

Μόλις προ ολίγου ο κ. Δένδιας εξήγησε στον ελληνικό λαό το μύθευμα ότι το ΠΑΣΟΚ αποδιαιρείται τη Δημόσια Διοίκηση στους είκοσι μήνες που κυβερνά, σαν να μην είναι το κόμμα της Νέας Δημοκρατίας που ήρθε στην εξουσία το 2004, ανακοινώνοντας ότι κεντρική προγραμματική του θέση είναι η επανίδρυση του κράτους. Πρόκειται για μια επανίδρυση του κράτους η οποία ταυτίστηκε μετά από πεντέμισι χρόνια διακυβέρνησης με τη χρεοκοπία του ελληνικού κράτους.

Είναι δυνατόν, λοιπόν, να θεωρούμε ότι διαμορφώνεται πολιτικός διάλογος στη Βουλή των Ελλήνων και ο ελληνικός λαός τίθεται προ επιχειρημάτων, όταν υπάρχει τέτοια βίαιη παράκαμψη της πραγματικότητας, τέτοια διαστροφή της απλής αλήθειας και

τέτοια ανατροπή των δεδομένων; Θα πηγαίναμε μπροστά, αν όλοι είχαμε μαζί με την κριτική και μία πλευρά αυτοκριτικής.

Είναι αλήθεια ότι η αυτοκριτική έλειψε στο πολιτικό σύστημα, αλλά δεν είναι δυνατόν να συνεχίζεται η τόσο προπετής, η τόσο θρασεΐα χρήση του μύθου στον πολιτικό διάλογο σε αυτήν την Αίθουσα. Ακουστήκαν και ειπώθηκαν πολλά, όχι όλα αμελητέα, για παράδειγμα, η συγκεκριμένη κριτική του κ. Παυλόπουλου από τη Νέα Δημοκρατία είχε στοιχεία ουσιώδη, αλλά ο γενικός λόγος της Νέας Δημοκρατίας κινήθηκε στη σφαίρα του κ. Δένδια, κινήθηκε δηλαδή σε κάτι προσχηματικό και κάτι που ρίχνει την μπάλα στην εξέδρα σε σχέση με το συγκεκριμένο ζητούμενο, που είναι το νομοσχέδιο κατ' εφαρμογήν του Συντάγματος. Από το 1985-1986 έλειπε αυτός ο κρίκος προσαρμογής της νομοθεσίας στη συνταγματική επιταγή. Άρα όλη αυτή η κουβέντα ως έρθει στα ουσιώδη και να ξεκαθαρίσουμε τα πράγματα.

Σε κάθε χώρα ξεκινάς -στη χώρα μας ακόμα πιο συγκεκριμένα- από το ποιο είναι το ουσιώδες. Το ουσιώδες είναι η αποτελεσματική, ποιοτική διακυβέρνηση. Όντως, να διαμορφώσουμε ένα κράτος σύγχρονο, αποτελεσματικό, λειτουργικό, που θα γίνει ο αιμοδότης της ανάπτυξης, θα μπορέσει να κρατήσει το βάρος της οικονομικής κρίσης και θα μπορέσει να ανοίξει το δρόμο της ανάπτυξης.

Αυτή πρέπει να είναι η επικέντρωση των προσπαθειών μας, αυτό πρέπει να είναι το θεμελιώδες στοιχείο των επιλογών μας. Αυτή είναι η πρόκληση που αντιμετωπίζει το πολιτικό σύστημα, αυτό είναι το αίτημα της εποχής: Να αποκτήσουμε και να διαμορφώσουμε τα εργαλεία αντιμετώπισης και υπέρβασης όχι απλώς της κρίσης, αλλά των αιτίων που οδήγησαν την Ελλάδα στην κρίση.

Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ένας άλλος μύθος που καλλιεργεί η Νέα Δημοκρατία είναι ότι βρεθήκαμε στην κρίση ως αποτέλεσμα της διεθνούς κρίσης. Αυτό είναι απολύτως αναληθές όσον αφορά τη φύση της ελληνικής υπόθεσης.

Η Νέα Δημοκρατία με την άφρονα πολιτική της -που ακόμα και σήμερα δεν αναιρεί και ακόμα και σήμερα δεν αναδέχεται την ευθύνη των επιλογών της- οδήγησε την Ελλάδα ανεξόπλιστη στη διεθνή κρίση, γιατί η πολιτική της διαμόρφωσε και το ύψος του ελλείμματος στο πρωτοφανές 15% και το ύψος του δανεισμού στα 340 δισεκατομμύρια στις 5 Οκτωβρίου 2009 και διαμόρφωσε και την κρίση αναξιοπιστίας, όταν την ίδια στιγμή εγγράφως διαβεβαίωνε τους εταίρους μας ότι είμαστε σε έλλειμμα 6%. Αν θέλουμε, λοιπόν, να άρουμε όλα αυτά, πρέπει να περάσουμε σε μία άλλη λειτουργία, σε μια άλλη σχέση ανάμεσά μας.

Το νομοσχέδιο αφ' ενός κλείνει μία εκκρεμότητα εν σχέσει με τη συνταγματική επιταγή της Αναθεώρησης του 1985-1986 και αφ' ετέρου εισάγει πάρα πολύ συγκεκριμένες αρχές και παραμέτρους για τη φύση των δημοψηφισμάτων, σύμφωνα πάντα με την επιταγή του Συντάγματος.

Αν θέλαμε να γενικεύσουμε τη συζήτηση, θα λέγαμε ότι: Όχι, με αυτό το νομοσχέδιο η Κυβέρνηση δεν επιλέγει αυτό που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί «δημοψηφισματική δημοκρατία». Αυτό για παράδειγμα θα ήταν θέμα μιας ευρύτερης συζήτησης για την εισαγωγή των δημοψηφισμάτων κατόπιν λαϊκής νομοθετικής πρωτοβουλίας, όπως ισχύει σε πάρα πολλές χώρες της Ευρώπης με τη συγκέντρωση ενός ορισμένου αριθμού υπογραφών. Διακόσιες χιλιάδες είναι η οροφή στην Ουγγαρία, πεντακόσιες χιλιάδες είναι στην Ιταλία.

Υπάρχουν χώρες, όπως η Ελβετία, στην οποία τα δημοψηφίσματα -και πραγματικά είναι αδύνατο να τα συγκρατήσεις αριθμητικά- πρέπει να υπερβαίνουν την τελευταία τριακονταετία τα πεντακόσια, εθνικά και τοπικά σε επίπεδο καντονίων. Είναι μία δημοκρατία, ένα δημοκρατικό πολίτευμα που έχει ενσωματώσει τη λογική της άμεσης έκφρασης της λαϊκής κυριαρχίας σε όλα τα επίπεδα της δομής του κράτους, είτε σε εθνικό επίπεδο, είτε στα κρατίδια, είτε τοπικά.

Δεν μιλάμε για αυτά. Δεν μιλάμε για την εισαγωγή καινούργιων θεσμών που αφορούν -σε τελευταία ανάλυση- στη δομή και τη λειτουργία του πολιτεύματος. Γι' αυτό και δεν μπαίνουμε στη συζήτηση απaráδεκτων θεμάτων που ετέθησαν και ακούστηκαν σε αυτήν την Αίθουσα, όπως για παράδειγμα το ότι θα είχε δικαίωμα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να εισηγείται δημοψήφισμα. Μα,

αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που λέγεται με τέτοια ευκολία, είναι αλλαγή του τύπου του πολιτεύματος. Αυτό σημαίνει ότι εισάγουμε την Προεδρική Δημοκρατία, όταν μπορεί ο Πρόεδρος να είναι εναντίον της Βουλής. Είναι τόσο βαριά αυτά τα πράγματα, που δεν επιτρέπεται αυτή η ευκολία σε αυτήν την Αίθουσα.

Γι' αυτό θα έπρεπε περισσότερο να ασχοληθούμε με την ουσία του συγκεκριμένου νομοθετήματος. Και η ουσία του συγκεκριμένου νομοθετήματος απαιτεί συγκεκριμένες παρατηρήσεις και συγκεκριμένες κριτικές.

Ασκήθηκε κριτική για το «λευκό», αλλά θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σωστή η διαφοροποίηση της λευκής ψήφου στις κοινοβουλευτικές εκλογές και στη σύνθεση της Βουλής από την ψήφο σε ένα δημοψήφισμα. Είναι εύλογη η θέση που προασπίζει το νομοσχέδιο, όσο απολύτως εύλογο είναι ότι στις εκλογές για το Κοινοβούλιο δεν μπορεί να συγκαταλεγεί το «λευκό», γιατί δεν μπορεί να υπάρχουν «λευκά» έδρανα σε αυτήν την Αίθουσα. Άρα η διαφορετική τάξη των αποφάσεων επιβάλλει διαφορετική μεταχείριση και στάθμιση της ψήφου.

Από την άλλη μεριά, όμως, υπάρχουν θέματα που θα ήθελα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι και κύριε Υπουργέ, να τα σκεφθούμε λίγο.

Όπως ξέρουμε, σύμφωνα με την πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση που γίνεται στην Ευρώπη -που είναι η Venice Commission- στα δημοψηφίσματα υπάρχουν δύο αρχές οργάνωσής τους και δύο αρχές επικύρωσής τους. Είναι είτε το *quorum of participation* -το αίτημα της συμμετοχής- είτε το *quorum of approval* -το αίτημα της επικύρωσης- δηλαδή σε όποιες χώρες έχουμε νόμους για δημοψηφίσματα υπάρχουν δύο τρόποι αναγνώρισης της εγκυρότητάς τους, είτε με την τοποθέτηση μιας οροφής συμμετοχής είτε με την τοποθέτηση μιας οροφής θετικής ή φυσικά αρνητικής ψήφου.

Στη συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία, εμείς διαλέγουμε το κριτήριο της συμμετοχής. Δεν θέτουμε ως κριτήριο το «*quorum of approval*», δηλαδή της αποδοχής, ως το εγκριτικό σημείο της πρωτοβουλίας και της απόφασης του δημοψηφίσματος.

Μάλιστα, εδώ επιπλέον εισάγεται μία καίρια διάκριση ανάμεσα στο ποσοστό συμμετοχής, όταν έχουμε δημοψήφισμα για ένα κρίσιμο εθνικό θέμα και στο ποσοστό συμμετοχής, όταν έχουμε δημοψήφισμα επί ψηφισμένου νόμου. Στο μεν δημοψήφισμα επί ψηφισμένου νόμου αναγνωρίζουμε την οροφή του 50% της συμμετοχής, στο κρίσιμο εθνικό θέμα κατεβάζουμε την οροφή στο 40%. Γιατί; Ακριβώς επειδή η Βουλή είναι έκφραση λαϊκής κυριαρχίας, ακριβώς επειδή εδώ έχει συζητηθεί το νομοσχέδιο και ακριβώς επειδή το συζητηθέν και ψηφισθέν από τη Βουλή νομοσχέδιο τίθεται σε τελική κρίση του ελληνικού λαού, ζητάμε να υπάρχει η οροφή του 50%.

Όμως, στο κρίσιμο εθνικό θέμα που ζητάμε 40%, επειδή ακριβώς δεν έχει μεσολαβήσει διαδικασία στη Βουλή, υπάρχει κάτι αυτονόητο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι δηλαδή δεν μπορεί ένα κρίσιμο εθνικό θέμα να τεθεί με τη μορφή νόμου στη Βουλή. Το κρίσιμο εθνικό θέμα μπορεί να έχει -και συνήθως έχει- μία υπόσταση εκτός νομοθετικής πρωτοβουλίας και προσδιορισμού. (Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Είναι δυνατόν, λοιπόν, να μη δεχθούμε ότι και το κρίσιμο εθνικό θέμα πρέπει να ενοποιηθεί ως προς το κριτήριο οροφής στη συμμετοχή με την πρόβλεψή μας για το ψηφισθέν νομοσχέδιο; Θα πρότεινα, κύριε Υπουργέ, για το κύρος των θεμάτων και το κύρος της ενότητας των κριτηρίων, εφόσον δεν υπάρχει ένα θέμα αρχής ή μία άλλη επιλογή, να σκεφτούμε μήπως η ενοποίηση θα ήταν κάτι χρήσιμο.

Από εκεί και πέρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι απόλυτα φανερό ότι στην πορεία των κοινωνιών πάρα πολλές φορές ένα δημοψήφισμα μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο. Ήταν απόλυτα υγιές το δημοψήφισμα του 1974. Έκλεισε μία εκκρεμότητα εκατόν πενήντα χρόνων πολιτειακής ανωμαλίας η θέληση του ελληνικού λαού, όπως εκφράστηκε στο δημοψήφισμα του 1974 για το πολιτειακό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δεν υπάρχει κανένας λόγος, όταν κρίνονται μεζονα εθνικά θέ-

ματα, να μη δεχθούμε ότι ένα δημοψήφισμα μπορεί να ξεκαθαρίσει το έδαφος και μπορεί να δώσει ο ελληνικός λαός τη δική του απόφαση πάνω στην πορεία που επιλέγει για τη χώρα.

Γι' αυτό, ας κρίνουμε το νομοσχέδιο γι' αυτό που είναι και όχι γι' αυτό που φανταζόμαστε ότι θα μπορούσε κάτι άλλο να περιέχει ή δυνητικά να έχουμε εμείς την αίσθηση ότι θα μπορούσε να είναι.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Ευχαριστούμε το Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ κ. Πέτρο Ευθυμίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να κάνω μία ανακοίνωση προς το Σώμα. Η Διарκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων και η Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Ελληνισμού της Διασποράς καταθέτουν την έκθεσή τους στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων «Ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό και άλλες διατάξεις».

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Αστέριος Ροντούλης για έξι λεπτά.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε το λόγο.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, για να κάνουμε ένα διάλογο μέσα από την καρδιά μας, αληθινό, το θέμα προσφέρεται. Σας άκουσα πάρα πολύ προσεκτικά στην ομιλία σας και νομίζω ότι κάνατε μία αληθινή αυτοκριτική.

Τι ακούσαμε από τον Υπουργό, αγαπητοί συνάδελφοι; Ακούσαμε ότι στην παρελθούσα περίοδο εξωθεσμικά κέντρα –έχω σημειώσει επακριβώς την έκφρασή του– καθόριζαν πολιτικές και ήλεγχαν τις κυβερνήσεις. Προφανώς, αξιότιμε κύριε Υπουργέ, θέλετε να μας πείτε, ότι οι κυβερνήσεις Παπανδρέου ή Σημίτη ετεροκαθορίζονταν. Αν το λέτε αυτό, εμείς το κάνουμε δεκτό, αλλά να μας πείτε συγκεκριμένα τι εννοείτε γιατί θέλετε να μιλάμε επί συγκεκριμένων πραγμάτων. Ας πούμε ότι κάνατε μία οδυνηρή αυτοκριτική.

Είπατε, επίσης - σας παρακολούθησα- να μιλήσουμε επιτέλους επί της ουσίας. Για να δούμε, λοιπόν, την ουσία του νομοσχεδίου. Η ουσία για εμάς βρίσκεται στο άρθρο 16, κύριε Υπουργέ. Προχωρήσατε σε έναν εκτελεστικό, όπως λέτε, του Συντάγματος νόμο. Ωραία, να το κάνουμε απολύτως δεκτό. Πείτε μου, σας παρακαλώ πολύ, προχωρήσατε σε έναν εκτελεστικό του Συντάγματος νόμο χωρίς να ορίσετε τι εστί κρίσιμο εθνικό θέμα, χωρίς να ορίσετε τι εστί σοβαρό κοινωνικό ζήτημα; Μα κάθε εχέφρων πολίτης το πρώτο που θα περίμενε και το θεμελιωδέστερο από τη νομοθετική αυτήν πρωτοβουλία σας, αφού τη φέρνετε και ως εκτελεστικό του Συντάγματος νόμο, είναι να ορίσετε τα δύο αυτά σημαντικά ζητήματα, δηλαδή τι είναι κρίσιμο εθνικό θέμα και τι είναι σοβαρό κοινωνικό ζήτημα. Σιωπή επί αυτών! Σιωπή!

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Για διαβάστε καλύτερα την αιτιολογική έκθεση.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Εδώ είναι η αιτιολογική έκθεση; Εγώ διαβάζω το νομοθέτημα.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Διαβάστε την αιτιολογική έκθεση.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Δεύτερον, ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ χρησιμοποίησε μία δικαιολογία για το 40% και το 50%. Να μεταφέρουμε μία άλλη οπτική του θέματος. Είναι δυνατόν το κρίσιμο εθνικό θέμα -που προφανώς έχει να κάνει με ζητήματα εξωτερικής πολιτικής, αμυντικής πολιτικής, δηλαδή με ζητήματα που άπτονται πιθανόν και της εθνικής επιβίωσης, ζητήματα που άπτονται του μέλλοντος του ελληνισμού- να θέλει ένα 40% και το σοβαρό κοινωνικό ζήτημα να θέλει 50%; Με ποια λογική; Με ποια λογική υπολείπεται το κρίσιμο εθνικό θέμα από το σοβαρό κοινωνικό ζήτημα; Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι εδώ υπάρχει ένα ζήτημα κι αυτό θα πρέπει να το δείτε.

Τρίτον, η ομιλία σας για μένα ήταν μία πραγματική αποκάλυψη, το κεντρικό σημείο της ομιλίας σας, όχι η υπεράσπιση του νομοθετήματος. Αυτό το κάνει ο κάθε Υπουργός για το δικό του νομοθέτημα. Θα σας πω γιατί. Είπατε ότι το δημοψήφισμα θα έχει ως αντικείμενο, λόγω της οδυνηρής συγκυρίας που βιώνει ο ελληνικός λαός, ένα πολύ σοβαρό θέμα κοινωνικού, οικονομικού

και δημοσιονομικού περιεχομένου. Αυτό ήταν το πιο σοβαρό απ' όλα. Για να βγαίνει ένας Υπουργός στο Βήμα της Βουλής και να λέει κάτι τέτοιο, είναι τουλάχιστον προϋποσυντακτικό για το περιεχόμενο του δημοψηφίσματος και το λέει με ενάργεια ότι θα άπτεται σοβαροτάτου οικονομικού και δημοσιονομικού ζητήματος. Δεκτό. Πολύ σοβαρά αυτά που είπατε.

Θέλω, όμως, επειδή έχουμε μία υποψία, να σας τη θέσω ξεκάθαρα, για να συνεννοούμαστε. Αυτόν τον καιρό, αν κάνατε μία περιδιάβαση στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, σηκώνεται ένα ζήτημα πάρα πολύ σοβαρό, που ακούει στο όνομα Πρόγραμμα «ΕΥΡΗΚΑ». Κάποιοι προσπαθούν να το εμφανίσουν κι ως σανίδα σωτηρίας όσον αφορά τη διαχείριση του ελληνικού χρέους. Ρωτάμε, λοιπόν, ξεκάθαρα κι επί της ουσίας εμείς: Είναι δυνατόν η Κυβέρνηση να θέσει στον ελληνικό λαό ερώτημα σχετικά με την αποδοχή ή μη του Προγράμματος «ΕΥΡΗΚΑ»;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ: Σας απαντώ «όχι».

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Ωραία! Ξεκάθαρα, λοιπόν, εφ' όσον απαντήσατε, δεκτό.

Για να καταλάβετε, όμως, από πού πηγάζει η αντίδραση σύσσωμης της Αντιπολιτεύσεως στο νομοθέτημα...

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Ότι ξέρετε και δεν μας λέτε.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Πλην αυτού που λέει ο αγαπητός συνάδελφος κ. Πλεύρης, θα ήθελα να σας πω ποια είναι η ουσία της αντιδράσεως, κύριε Υπουργέ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω σε είκοσι δευτερόλεπτα, κύριε Πρόεδρε.

Η ουσία της αντιδράσεως είναι ότι υπάρχει η καχυποψία, η υπόνοια ότι η Κυβέρνηση θα μεταχειριστεί το δημοψήφισμα ως ένα εργαλείο έμμεσης νομιμοποίησης των μέχρι τώρα πολιτικών της επιλογών, γιατί βλέπει ότι έχει ένα τεράστιο έλλειμμα νομιμοποιητικής βάσης. Άλλα είπατε προεκλογικά, άλλα κάνετε μετεκλογικά. Άλλα λέει ο ένας Υπουργός σήμερα, άλλα κάνει ο άλλος αύριο.

Καταλαβαίνετε ότι εκ των πραγμάτων δεν είναι κάτι το οποίο λέμε εμείς, μια υποκειμενική αντίληψη των πραγμάτων, αλλά αντικειμενικά έχετε να αντιμετωπίσετε μια μαύρη τρύπα όσον αφορά τη νομιμοποιητική σας βάση.

Θα εκμεταλλευθείτε, λοιπόν, πιθανόν -θα το δούμε- το δημοψήφισμα για να καλύψετε αυτήν τη μαύρη τρύπα. Όμως, δυστυχώς, κύριε Υπουργέ, δεν καλύπτεται. Τέτοιου είδους ελλείμματα καλύπτονται μόνο με έναν τρόπο, με προσφυγή στη λαϊκή ετυμηγορία. Τούτέστιν, με εκλογική αναμέτρηση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Ευχαριστούμε τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Αστέριο Ροντούλη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε και ο κύκλος των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων.

Το λόγο έχει ζητήσει ως εισηγητής ο κ. Νεράντζης.

Εγώ προτείνω να μην έχουμε άλλη παρέμβαση του κυρίου Υπουργού, να ψηφίσουμε τώρα επί της αρχής και να εισέλθουμε στη συζήτηση επί των άρθρων.

Στη συζήτηση επί των άρθρων οι εισηγητές θα αναπτύξουν εκτενώς τις απόψεις τους και αν έχουν συμπληρωματικές σκέψεις και για το επί της αρχής κεφάλαιο, ασφαλώς θα συμπεριληφθεί κατά τα ειωθότα στην πρωτολογία τους επί των άρθρων.

Κατά τα φαινόμενα, γίνεται δεκτή η πρότασή μου.

Συνεπώς, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου του Υπουργείου Εσωτερικών.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών: «Διεύρυνση της άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας με τη διενέργεια δημοψηφίσματος» έγινε δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των άρθρων.

Πριν δώσω το λόγο στην εισηγήτρια της Πλειοψηφίας, κ. Κυ-

ριακοπούλου, θα ήθελα να κάνω την εξής ανακοίνωση: Ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Αλέξης Τσίπρας, με επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Φίλιππο Πετσάλλικο ορίζει για τη συνέχιση της συζήτησής ως ειδική αγοράστρια τη Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης κ. Ευαγγελία Αμμανατίδου-Πασχαλίδου.

Το λόγο, λοιπόν, τώρα έχει η εισηγήτρια της Πλειοψηφίας, κ. Μαρία Κυριακοπούλου.

ΜΑΡΙΑ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, πριν μπω αναλυτικά στα άρθρα, έχω να παρατηρήσω τα εξής: δικαιούμαι να χαρακτηρίσω τις διατυπωθείσες αντιρρήσεις ως καθόλου πειστικές και ως απλά κομματικά προσχήματα. Επίσης, θεωρώ ότι δεν ευσταθεί η άποψη ότι ο ήδη υπάρχον ν.350/1976 παρέχει το πλήρες νομικό πλαίσιο για τη διεξαγωγή δημοψηφισμάτων, διότι εκείνος ο νόμος ομιλεί ρητά για τα δημοψηφίσματα επί εθνικού θέματος.

Με την αναθεώρηση, όμως, του 1986 το Σύνταγμα προβλέπει δημοψήφισμα και για ψηφισμένο νομοσχέδιο που ρυθμίζει σοβαρά κοινωνικά ζητήματα, εκτός των δημοσιονομικών.

Η αντίθεση, λοιπόν, προς το νομοσχέδιο, δηλαδή στη συμπλήρωση του συνταγματικού κενού, αποδεικνύει ότι οι αρνούμενοι την ψήφισή του δεν θέλουν να υπάρξουν οι προϋποθέσεις, ώστε το δημοψήφισμα να γίνει, επιτέλους, ουσιαστικός θεσμός της λαϊκής κυριαρχίας κατά τρόπο άμεσο και κατ' εξαίρεση, βέβαια, σε μείζονα ζητήματα, ώστε να μην αναιρείται ο αντιπροσωπευτικός χαρακτήρας του πολιτεύματος.

Η θέση αυτή αποδεικνύει και την πολιτική εμμονή του να θεωρούν την αντιπροσωπευτική εντολή ως μία αόριστη –έστω– κατεύθυνση του εκλογικού Σώματος.

Ειδικότερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για το επιχείρημα ότι τυχόν διεξαγωγή δημοψηφίσματος αποτελεί αποπροσανατολισμό, για να μη γίνουν εκλογές, έχω να απαντήσω και τα εξής:

Οι εκλογές γίνονται για την εκλογή Βουλευτών, κομμάτων. Το δημοψήφισμα, όμως, αφορά θέματα για τα οποία η απόφαση των εκλογένων μπορεί να υπερβάνει τα κόμματα.

Το δημοψηφισματικό σώμα δεν ταυτίζεται κατ' ανάγκη ιδεολογικά και πολιτικά πάντοτε με το εκλογικό σώμα των βουλευτικών εκλογών. Οι εκλογείς δεν είναι πάντοτε περιχαρακωμένοι στις κομματικές γραμμές σε όλα τα θέματα.

Ο ουσιαστικός πολιτικός πλουραλισμός δεν σημαίνει μόνο περισσότερα κόμματα. Σημαίνει και πλούτο ιδεών εντός του ίδιου κόμματος.

Θα μπω τώρα στα άρθρα. Το παρόν νομοσχέδιο περιλαμβάνει οκτώ κεφάλαια.

Στο πρώτο κεφάλαιο περιλαμβάνονται τα άρθρα 1 έως 5 και ρυθμίζονται γενικά ζητήματα.

Προσδιορίζεται το αντικείμενο του νόμου, που είναι η οργάνωση της διαδικασίας προσφυγής σε δημοψήφισμα για κρίσιμο εθνικό θέμα, καταργώντας τις διατάξεις του ισχύοντος νόμου του ν.350/1976, όσο και για ψηφισθέν νομοσχέδιο που ρυθμίζει σοβαρό κοινωνικό ζήτημα, πλην των δημοσιονομικών, δηλαδή νομοσχέδιο που έχει ψηφισθεί, αλλά δεν έχει εκδοθεί και δημοσιευθεί.

Ρυθμίζεται η προκήρυξη του δημοψηφίσματος με προεδρικό διάταγμα και προσυπογραφή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 35 του Συντάγματος, δηλαδή από το Υπουργικό Συμβούλιο για κρίσιμο εθνικό θέμα και από τον Πρόεδρο της Βουλής για ψηφισμένο νομοσχέδιο.

Στο ίδιο προεδρικό διάταγμα αναφέρονται ειδικά τα ερωτήματα, τα οποία καθορίζονται από την Ολομέλεια της Βουλής στην απόφασή της για διενέργεια δημοψηφίσματος και οι απαντήσεις που θα κληθεί να επιλέξει ο ψηφοφόρος.

Τα ερωτήματα και οι απαντήσεις διατυπώνονται με τρόπο σαφή και σύντομο.

Στο δημοψήφισμα ψηφίζουν με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία οι Έλληνες εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους, που βρίσκονται εντός της ελληνικής Επικράτειας την ημέρα της ψηφοφορίας.

Στο δημόσιο διάλογο συμμετέχουν για τα ερωτήματα του δημοψηφίσματος που έχουν οριστεί από τη Βουλή, αλλά και γενικά στη διενέργεια του δημοψηφίσματος συμμετέχουν όχι μόνο πο-

λιτικά κόμματα, αλλά και ενώσεις προσώπων και οργανώσεις επισημονικές, επαγγελματικές κ.λπ..

Είναι σημαντικό ότι επί των ερωτημάτων που θα τεθούν προς απάντηση το νομοσχέδιο προβλέπει ένα στάδιο προετοιμασίας και αντικειμενικής ενημέρωσης.

Γι' αυτό το άρθρο 5 του νομοσχεδίου κατοχυρώνει και απαιτεί για τη διεξαγωγή τη συμμετοχή των πολιτικών κομμάτων, και αν ακόμη δεν συμμετέχουν στο Εθνικό και Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και επίσης οργανώσεων και ενώσεων προσώπων που μπορεί να είναι φορείς της κοινής γνώμης. Η συμμετοχή στο στάδιο της προετοιμασίας και της ενημέρωσης αποτελεί οπωσδήποτε άσκηση δικαιώματος και πολιτικού λειτουργήματος.

Στο δεύτερο κεφάλαιο περιλαμβάνονται τα άρθρα 6 έως 8 και ρυθμίζονται θέματα οικονομικής διαχείρισης.

Τίθενται όρια στη χρηματοδότηση των συμμετεχόντων στη διεκπεραίωση δημοψηφίσματος. Η κρατική χρηματοδότηση απαγορεύεται, ενώ η ιδιωτική επιτρέπεται υπό προϋποθέσεις και πάντως μέχρι 5.000 ευρώ από το ίδιο φυσικό πρόσωπο χρηματοδοτή.

Προβλέπονται αυστηρές κυρώσεις για τους παραβάτες.

Τίθεται όριο στις δαπάνες αυτών που συμμετέχουν στη διενέργεια δημοψηφίσματος, κομμάτων και λοιπών οργανώσεων και ορίζεται πρόστιμο για τους παραβάτες.

Συγκεκριμένα οι δαπάνες των κομμάτων που συμμετέχουν δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 30% της χρηματοδότησης που διατέθηκε στις τελευταίες γενικές Βουλευτικές εκλογές και για τους λοιπούς συμμετέχοντες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 50% του ποσού που αποτελεί όριο δαπανών για τα πολιτικά κόμματα.

Ορίζεται ότι ο έλεγχος της οικονομικής διαχείρισης από την απόφαση της Βουλής μέχρι τη διεξαγωγή του δημοψηφίσματος ανατίθεται στην Επιτροπή Ελέγχου του άρθρου 21 του ν. 3023/2002, όπως ακριβώς γίνεται και στις προεκλογικές περιόδους για τη χρηματοδότηση κομμάτων και Βουλευτών.

Η επιτροπή είναι γνωστό ότι αποτελείται από ένα Βουλευτή εκπρόσωπο κάθε κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων, που εκπροσωπείται στη Βουλή από ένα μέλος του Συμβουλίου της Επικρατείας, ένα του Αρείου Πάγου και ένα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίοι ορίζονται με κλήρωση με τους αναπληρωματικούς τους από τις ολομέλειες των αντίστοιχων δικαστηρίων.

Όλοι όσοι συμμετέχουν στη διενέργεια του δημοψηφίσματος υποχρεούνται σε σύνταξη και δημοσίευση ειδικής έκθεσης εσόδων και δαπανών.

Στο τρίτο κεφάλαιο περιλαμβάνονται τα άρθρα 9 έως 11 και τίθενται κανόνες για τη δημόσια προβολή προ του δημοψηφίσματος.

Συγκεκριμένα, θεσπίζεται η υποχρέωση των μέσων ενημέρωσης να μεταδίδουν δωρεάν και ατελώς τα μηνύματα των συμμετεχόντων στον οριζόμενο χρόνο με την κοινή υπουργική απόφαση, μετά από γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ο οποίος κατανέμεται ισομερώς μεταξύ των Επιτροπών Υποστήριξης.

Η υπαίθρια προβολή επιτρέπεται μόνο στους χώρους που έχουν οριστεί από τους κατά τόπους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού, ως ορίζεται στο άρθρο 44 του π.δ. 96/2007.

Κάθε Επιτροπή Στήριξης συγκροτείται από αυτούς που τάσσονται υπέρ μιας απάντησης: κόμματα, οργανώσεις κ.λπ.. Απαγορεύεται η δημόσια προβολή με ανάρτηση πανό ή άλλων υλικών προβολής σε χώρους ιδιωτικούς ή δημόσιους, πέρα από τους οριζόμενους από τους οικείους ΟΤΑ, καθώς και η μετάδοση μηνυμάτων μέσω ραδιοτηλεοπτικών σταθμών, πέραν του οριζόμενου χρόνου, σύμφωνα με το άρθρο 9.

Στο τέταρτο κεφάλαιο περιλαμβάνονται τα άρθρα 12 έως 16 και ορίζεται ο τρόπος διεξαγωγής της ψηφοφορίας. Διεξάγεται μέσα σε τριάντα ημέρες από τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος, με το οποίο προκηρύσσεται το δημοψήφισμα κατά εκλογικές περιφέρειες.

Η απάντηση δίνεται με ένα «ΝΑΙ» ή ένα «ΟΧΙ», «λευκό» ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο ορίσει η Ολομέλεια της Βουλής.

Καθορίζεται η μορφή των ψηφοδελτίων και των φακέλων, τα οποία αποστέλλονται στον οικείο Αντιπεριφερειάρχη το αργό-

τερο πέντε ημέρες πριν τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας και για την Αττική στον Περιφερειάρχη.

Ρυθμίζεται ο τρόπος επιλογής απάντησης από τον ψηφοφόρο με τη θέση της οριζόμενης ένδειξης δίπλα από την απάντηση που επιθυμεί.

Ορίζεται ότι επικρατεί η απάντηση εκείνη που συγκέντρωσε την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψηφοδελτίων, στα οποία δεν προσμετρώνται τα «λευκά».

Η επικρατούσα απάντηση είναι δεσμευτική μόνο εάν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία το 40% τουλάχιστον των εγγεγραμμένων στους εκλογικούς καταλόγους, όταν διεξάγεται δημοψήφισμα για κρίσιμο εθνικό θέμα και τουλάχιστον το 50%, όταν διεξάγεται δημοψήφισμα για ψηφισθέν νομοσχέδιο.

Στο πέμπτο κεφάλαιο περιλαμβάνονται τα άρθρα 17, 18 και ρυθμίζονται τα σχετικά θέματα με τη διαλογή των ψηφοδελτίων. Στο έκτο κεφάλαιο ρυθμίζεται ο τρόπος εξαγωγής του οριστικού αποτελέσματος.

Στο έβδομο κεφάλαιο ορίζονται τα σχετικά με τον έλεγχο του κύρους του δημοψηφίσματος και του αποτελέσματος της ψηφοφορίας από το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο, κατόπιν υποβολής ενστάσεων. Θεσπίζονται σύντομες προθεσμίες εκδίκασης και πάντως μέσα σε ένα μήνα από την ψηφοφορία.

Όταν πρόκειται για δημοψήφισμα που αφορά ψηφισθέν νομοσχέδιο, η απόφαση του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε ημερών από τη συζήτηση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Στο όγδοο κεφάλαιο περιέχονται οι τελικές διατάξεις. Γίνεται παραπομπή στις διατάξεις του π.δ. 96/2007 και του ν. 3023/2002 για τη χρηματοδότηση των κομμάτων. Κάθε άλλη λεπτομέρεια ρυθμίζεται με κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

Εκτιμώ, λοιπόν, ότι αυτή η εξαιρετική νομοθετική πρωτοβουλία πρέπει να τύχει της συναίνεσης όλων, διότι στην ιδιάζουσα περίοδο που διανύουμε το πλέον σημαντικό είναι η ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών και η ενεργή συμμετοχή των πολιτών στη λήψη δύσκολων αποφάσεων, που καλούμαστε να λάβουμε και μας αφορούν όλους.

Η κοινωνία έχει τη δική της δυναμική. Αυτήν τη δυναμική, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, στις δημοκρατίες το δημοψήφισμα πρέπει να την κάνει και πολιτική πράξη.

Έτσι, τα πολιτικά δικαιώματα γίνονται πράξεις συμμετοχής στην εξουσία.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Ευχαριστούμε την κ. Μαρία Κυριακοπούλου.

Καλείται ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, κ. Αναστάσιος Νεράντζης, να λάβει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ήθελα να αναφερθώ σε δύο, τρία σημεία από την πρωτολογία του κυρίου Υπουργού.

Είπε, λοιπόν, ο κύριος Υπουργός –έχω σημειώσει κατά λέξη– ότι «οι ίδιοι οι συνάδελφοι είναι μέτοχοι της υποβαθμίσεως του Κοινοβουλίου». Δεν με βρίσκει αντίθετο αυτή η άποψη, με τη διαφορά ότι θα πρέπει να αναφέρετε και κάποιους Υπουργούς, κύριε Υπουργέ, οι οποίοι είναι κι αυτοί μέτοχοι της υποβαθμίσεως. Άρα θα λέγαμε ότι πιο σωστή είναι η φράση: «Είμαστε όλοι μέτοχοι, ο καθένας κατά το ποσοστό του, της υποβαθμίσεως -κατά καιρούς- του Κοινοβουλίου».

Διαμαρτυρήθηκε ο κύριος Υπουργός, για το ότι χαρακτηρίστηκε εσπευσμένη η νομοθετική του πρωτοβουλία. Νομίζω ότι έχει δίκιο. Δεν μπορεί, από τη μια πλευρά να καταλογίζουμε στην παράταξή του ότι επί σαράντα χρόνια δεν έκανε καν δημοψήφισμα και από την άλλη πλευρά να του καταλογίζουμε ότι βιαστικά, μετά από τόσο καιρό, φέρνει αυτό το νομοσχέδιο. Αλλού είναι το εσπευσμένο: Είναι στον τρόπο που εισήχθη προς συζήτηση και όχι στη νομοθετική πρωτοβουλία αυτή καθ' εαυτή, η οποία μάλλον άργησε, παρά εσπευσμένη ήταν.

Επιμένει σε ένα τρίτο σημείο και τελευταίο ο κύριος Υπουργός ότι δηλαδή η Αντιπολίτευση, κατά τη διατύπωση των ερωτημάτων, θα είναι παρούσα, θα εκφράσει την άποψή της, θα επιμένει. Εμείς μεν θα κάνουμε όλα αυτά που φαντάζεστε και ορθά τα φαντάζεστε. Εσείς τι θα κάνετε; Μας ακούετε; Μας εισακούετε ποτέ; Τα ίδια λέγαμε και κατά του μνημονίου, αλλά εσείς το ψηφίσατε, τα ίδια λέγαμε και στο νόμο περί ιθαγενείας, αλλά εσείς ακούσατε χωρίς να εισακούσετε. Επομένως, μην νομίζετε ότι εμείς αυτά δεν θα τα πούμε κατά τη διατύπωση των ερωτημάτων, απλώς προετοιμαστείτε κι εσείς να προσχωρήσετε και σε μερικές απόψεις άλλες, εκτός απ' αυτές που νομίζετε εσείς.

Προχωρούμε τώρα σε μερικά γενικά σημεία προς συμπλήρωση. Ο τίτλος –βαρύγδουπος όπως συνθίζετε– του νομοσχεδίου που συζητάμε είναι «για διεύρυνση της άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας». Επειδή πολλά ακούστηκαν εδώ, πρέπει να πω ότι το δημοψήφισμα είναι ένα οξύρρυγχον εργαλείο, κύριε Πρόεδρε, που σας αρέσουν τα διεισδυτικά επίθετα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Και αμφίστομο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Και αμφίστομο. Αυτό τι σημαίνει; Αυτό σημαίνει ότι μπορεί εύκολα να κάνει τομή στον κορμό, στο σώμα, να καθαρίσει το πύον και την εστία μολύνσεως, αλλά μπορεί να βγάλει και ένα μάτι, αφού είναι οξύ. Να γιατί, λοιπόν, επιμένουμε στα ερωτήματα, να γιατί η εισηγήτρια πλειοψηφίας αφελώς διερωτάται: «Μα, τι θέμα είναι αυτό που συζητάμε τώρα, γιατί δεν το δέχεστε». Γιατί τα ερωτήματα που θα τοποθετηθούν –έχει δίκιο ο κ. Πλεύρης που φωνάζει και ο κ. Ροντούλης– μπορεί να είναι αφελή, μπορεί να είναι τετριμμένα, μπορεί να είναι περιφερειακά. Όλα αυτά σχετίζονται με τον πυρήνα τον ίδιο του δημοψηφίσματος, δεν είναι ένα κάποιο επουσιώδες στοιχείο.

Αν, λοιπόν, θεθούν ασαφώς διατυπωμένα και άσχετα, καταλαβαίνετε, ερωτήματα, η αξία του δημοψηφίσματος αφυδατώνεται.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Συμφωνούμε απολύτως.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Χαίρομαι, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Όπως μπορεί να είναι υποβολιμαία ή καθ' υποφοράν.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Όχι, ετέθη ως απορία από την εισήγηση και χαίρομαι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Προσέξτε τι λέω, υποβολιμαία ή καθ' υποφοράν.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Έχετε γίνει αντιληπτός πλήρως, κύριε Πρόεδρε, και για το δικονομικόν του όρου σας.

Ο φίλος Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ –που δεν είναι εδώ, λυπάμαι– ο κ. Ευθυμίου με το γνωστό ποδοσφαιρικό όρο είπε ότι «η Νέα Δημοκρατία πετάει την μπάλα στην εξέδρα». Πρέπει να του υπενθυμίσω ότι το πέταμα της μπάλας στην εξέδρα –έχει και φιλαθλους εκεί– είτε γίνεται εξ αστοχίας, «στραβοκλωσιά» λέει ο κόσμος, είτε γίνεται επίτηδες για να κερδηθεί χρόνος, δεν ωφελεί εδώ, διότι ο χρόνος προσμετράται ωφελίμως. Δεν πετάμε εμείς, λοιπόν, την μπάλα στην εξέδρα. Πρέπει;

Θέλετε απόδειξη αυτού που σας λέω; Κοιτάξετε τον προϋπολογισμό που κατατέθηκε και θα συζητηθεί στις 30 Οκτωβρίου. Περιλαμβάνει δαπάνη για τη διενέργεια εκλογών –παρακαλώ να το προσέξετε– το 2011 και το 2012 έχει μηδέν! Προβλέπονται 20 εκατομμύρια για το 2011 για εκλογική δαπάνη στον προϋπολογισμό του ΠΑΣΟΚ, της Κυβερνήσεως δηλαδή τον προϋπολογισμό, τον κατατεθειμένο προϋπολογισμό, τον συζητηθέντα μέχρι τις 30 Οκτωβρίου.

Να γιατί λέμε, παρά τις θεωρητικές κορώνες, ότι τελικά είναι άλλο πράγμα το δημοψήφισμα και άλλο οι εκλογές. Σαφώς και είναι άλλο, δεν το συζητάμε. Εμείς υποστηρίζουμε ότι προσπαθείτε να απομακρύνετε την ιδέα των εκλογών, να την υποκαταστήσετε διά του δημοψηφίσματος. Είναι φανερό ότι το ποσό των 20 εκατομμυρίων που προβλέπεται στον προϋπολογισμό για το 2011 αφορά το δημοψήφισμα για το οποίο έχουμε ρητές μαρτυρίες ότι θα προκηρυχθεί εντός του 2011.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΤΗΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Άρα, λοιπόν, είναι φανερό «ποιος πετάει την μπάλα στον αέρα» ή όχι, παρά το ότι η εξέδρα φωνάζει και ο φίλος μου κ. Βλατής ομιλεί μη ακουόμενος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΤΗΣ: Τον προϋπολογισμό του 2012 θα συζητή-

σουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Παρακαλώ, μην διακόπτετε, κύριε Βλατή.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Νεράντζη, η Κυβέρνηση έχασε την μπάλα.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ: Ναι, έχασε την μπάλα, πολύ σωστά λέει ο κ. Παυλόπουλος.

Στην πρωτολογία μου χαρακτήρισα το νομοσχέδιο ως περιττό, κάτι που δεν πρόλαβα και να το συμπληρώσω. Το άρθρο 44 του Συντάγματος έχει το ίδιο περιεχόμενο με αυτό που συζητούμε σήμερα, οπότε είτε δεν χρειάζεται νόμος είτε χρειάζεται νόμος, αλλά για λόγους που δεν έχουν καμμία σχέση με το Σύνταγμα. Ας μην επικαλούμεθα, λοιπόν, το συνταγματικό περιτύλιγμα.

Ισχυρίστηκα επίσης στην πρωτολογία μου ότι το συζητούμενο σχέδιο νόμου ουδέν προσθέτει. Μίλησα για ανύπαρκτη προστιθέμενη αξία αυτού του νομοσχεδίου. Γιατί το είπα αυτό; Διότι η πλειοψηφία των διατάξεών του, είτε περιέχονται αυτούσιες στο Σύνταγμα, παραδείγματος χάριν περί προκήρυξης, περί ελέγχου νομιμότητας κ.λπ., είτε «εξειδικεύουν» τα αυτονόητα, παραδείγματος χάριν αντικείμενο ψηφοφορίας, ψηφίζοντας κ.λπ., είτε επαναλαμβάνουν ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στον εκλογικό νόμο. Όλα αυτά, λοιπόν, θα μπορούσαν άνετα, είτε υπό τη μορφή της αναλογικής εφαρμογής είτε ως ρητή παραπομπή, να περιληφθούν στο προεδρικό διάταγμα το οποίο θα εκδοθεί και το οποίο θα αφορά στην προκήρυξη του δημοψηφίσματος. Το γεγονός ότι εισάγεται αυτοτελώς προς ψήφιση ένας άλλος νόμος εν όψει του ότι υπάρχουν ήδη τρεις μπορεί να προσδίδει μεγαλοπρέπεια, αλλά νομοτεχνικά και ουσιαστικά ουδέν προσθέτει, γι' αυτό μίλησα περί μηδαμινής προστιθέμενης αξίας.

Μία τελική παρατήρηση: Το δημοψήφισμα καταγράφει τη λαϊκή βούληση σ' ένα θέμα στη δεδομένη στιγμή, άρα το δημοψήφισμα είναι διαδικασία. Εδώ έχουμε ανάγκη από πολιτική θέση. Εδώ η κρίση είναι στο μέσον της και εξελίσσεται. Χρειάζεται πολιτική κι εσείς αντί της πολιτικής μας φέρνετε διαδικασία. Να κάτι που δεν κατάλαβε η εισήγηση της Πλειοψηφίας και διερωτάται πως είναι δυνατόν αυτό το σχέδιο νόμου να μην το ψηφίζουμε και με τι σκεπτικό. Με το σκεπτικό ότι μέχρι τώρα, προβλεπόταν δημοψήφισμα μόνο για τα εθνικά θέματα. Μα, εδώ μιλάμε για διαδικασία και η διαδικασία είναι η ίδια. Είτε είναι εθνικά θέματα είτε όχι, είναι η ίδια. Δεν υπήρχε κανένας λόγος να φέρουμε επιπλέον νόμο. Αυτό λοιπόν σημαίνει ότι εμείς, όχι μόνο δεν πετάμε τη μπάλα στην εξέδρα, αλλά φαίνεται ότι τα επιχειρήματα που έχουν εκτεθεί εδώ με ενάργεια απ' όλη την Αντιπολίτευση δεν έγιναν αντιληπτά από εκείνους στους οποίους έπρεπε να γίνουν αντιληπτά. Αυτοί είναι οι βασικοί γενικοί λόγοι.

Θα κάνω μερικές παρατηρήσεις. Στα άρθρα 1 και 2 υπάρχει μία γενικότητα και μία ασάφεια που νομίζω ότι μπορούν να δημιουργήσουν προβλήματα. Θα ήταν σκόπιμο να καθορισθεί ο κύκλος των δημοσιονομικών ζητημάτων που δεν μπορούν σύμφωνα με το Σύνταγμα να αποτελέσουν αντικείμενο δημοψηφίσματος. Αυτό, κύριε Υπουργέ, το λέτε στην αιτιολογική σας έκθεση. Εξετάστε τη δυνατότητα μήπως μπορεί και πρέπει να περιληφθεί εκεί.

Επίσης ίσως θα έπρεπε να περιληφθεί και ειδική διάταξη που θα απαγορεύει ρητά τη διενέργεια δημοψηφίσματος, δηλαδή να είναι αντικείμενο δημοψηφίσματος για θέματα που ρυθμίζονται με κανόνες αυξημένης τυπικής ισχύος και για ζητήματα που άπτονται συνταγματικής προστασίας. Θα μπορούσε κάποιος να πει ότι αυτό ούτως ή άλλως είναι αυτονόητο. Ipso jure μπαίνουν αυτά μέσα, αλλά θα ήθελα να το δουν και οι υπηρεσίες σας.

Πάω τώρα στα άρθρα 3 και 15. Υπάρχει η δυνατότητα –και σωστά– να μπαίνουν περισσότερα ερωτήματα, αλλά η συνύπαρξη και η συρροή περισσότερων ερωτημάτων στην ίδια διαδικασία πιθανότατα μπορεί να δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στην οργάνωση και τη δημόσια προβολή των απόψεων και του διαλόγου. Δεν πρέπει να υπάρχουν περιθώρια διαφορετικών ερμηνειών ως προς το αποτέλεσμα, πράγμα που είναι πολύ πιθανό στην περίπτωση που τα ερωτήματα που τίθενται είναι πολλά.

Πάω στο άρθρο 6. Υπάρχει ασάφεια στην παράγραφο 3 που λέει ότι απαγορεύονται κάθε άλλου είδους παροχές και διευκολύνσεις, μήπως δηλαδή αυτή η έλλειψη σαφήνειας θα μπορούσε

να επιτρέψει αθέμιτους και αδικαιολόγητους περιορισμούς.

Ας πάμε στο άρθρο 7. Η ρύθμιση της παραγράφου 3 αφορά τις δαπάνες οργάνωσης της κοινωνίας. Αυτή ακριβώς η διάταξη θέλει εξειδίκευση σε βαθμό που από τη νομοτεχνική της διατύπωση σήμερα δεν είναι σαφές αν το όριο 50% που θέτει το σχέδιο νόμου αφορά τις δαπάνες της κάθε συμμετέχουσας ένωσης και οργάνωσης ή του συνόλου αυτών.

Στο άρθρο 9 ο καθορισμός της διάρκειας του χρόνου μετάδοσης των μηνυμάτων και του χρόνου παρουσίας των δραστηριοτήτων δεν εγγυάται απολύτως τις προϋποθέσεις.

Γι' αυτό προτείνεται ίσως –συντασσόμαστε και εμείς με την άποψη αυτή– η προβλεπόμενη από τη διάταξη των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 9, «απλή γνωμοδότηση του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοηλεκτρονικής» να μετατραπεί σε «σύμφωνη γνώμη» για περισσότερο κύρος, για περισσότερη αυθεντία.

Στο άρθρο 16 επιμένουμε για το «λευκό» επ' ουδενί λόγω δεν μπορεί να συγκαταλέγεται με την πλευρά εκείνων που εγκρίνουν. Είναι ένα σημείο με το οποίο μπορεί τελικά να υπάρξει άλλη ανάγνωση του δημοψηφίσματος. Διότι είναι φανερό ότι τα «λευκά» θα είναι πολλά. Στη λαϊκή αντίληψη, όχι τη νομική, το «λευκό» είναι και αποδοκιμασία. Δεν είναι απλώς αυτό που είπε ο Υπουργός «δε με εκφράζει κάτι». Αν δε σε εκφράζει κάτι δεν πας να ψηφίσεις καθόλου. Αυτός που πηγαίνει και ρίχνει «λευκό» ένα είναι βέβαιο: Δεν εγκρίνει.

Ας μην παίρνουμε τι συμβαίνει στις εκλογές. Αναλύθηκε το θέμα. Το είπα και εγώ στην πρωτολογία μου, το ανέλυσε και ο κ. Παυλόπουλος, το είπαν όλοι, για ποιο λόγο κατέστη αναγκαία η ρύθμιση αυτή να τεθεί στις βουλευτικές εκλογές για να μην υπάρχουν κενά έδρανα. Έχω την εντύπωση, κύριε Υπουργέ και για το κύρος, την εντύπωση και για να είμαστε πιο κοντά στη λαϊκή αντίληψη, αλλά και τη νομική, ότι το «λευκό» πρέπει να παραμείνει όχι όπως το ρυθμίζετε εσείς –που να μην συγκαταλέγεται– αλλά να συγκαταλέγεται στις αρνητικές ψήφους.

Τέλος, δεν νομίζω ότι ευκαιρώ να πω τίποτα περισσότερο. Για τα άρθρα μένω σ' αυτά και διατηρώ τις υπόλοιπες επιφυλάξεις που ανέπτυξα προηγουμένως.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Ευχαριστούμε τον εισήγητή της Νέας Δημοκρατίας, κ. Αναστάσιο Νεράντζη.

Καλείται ο κ. Αθανάσιος Πλεύρης, Βουλευτής της Α' Αθηνών, ειδικός αγορητής του Λαϊκού Ορθόδοξου, να λάβει το λόγο.

Ορίστε, κύριε Πλεύρη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, εμείς από τις πρώτες στιγμές που βρεθήκαμε εδώ, αλλά και με προηγούμενη τοποθέτηση του Προέδρου του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, ήμασταν υπέρ της διενέργειας δημοψηφισμάτων. Μάλιστα θέλαμε να υπάρχει δυνατότητα διενέργειας δημοψηφισμάτων και με συλλογή υπογραφών. Το κάναμε και πράξη αυτό. Είμαστε το μοναδικό κόμμα που έχουμε βγει και έχουμε συγκεντρώσει υπογραφές για να γίνει δημοψήφισμα στο θέμα της ιθαγένειας. Πραγματικά πιστεύουμε ότι πρέπει να δίνουμε τη δύναμη στον ελληνικό λαό να αποφασίζει για θέματα που είναι άμεσα, κρίσιμα για εθνικά ή κοινωνικά ζητήματα.

Οι ενστάσεις μας –και αυτό πρέπει να το ξεκαθαρίσουμε– δεν είναι στο αν θα γίνεται ή όχι δημοψήφισμα. Άλλωστε όλη η Αντιπολίτευση και η Συμπολίτευση συμφωνεί ότι πρέπει να γίνεται δημοψήφισμα. Εμείς θεωρούμε ότι δεν χρειάζομαστε νόμο. Υπάρχει ο εκτελεστικός νόμος και θα μπορούσε απλώς να προβλεφθεί και η δυνατότητα των δημοψηφισμάτων, όπως αυτά ορίστηκαν με το Σύνταγμα του 1985 για ψηφισμένο νομοσχέδιο. Άρα, υπάρχει το νομοθετικό πλαίσιο. Απλώς εσείς εμφανίζετε εδώ ένα νομοθετικό πλαίσιο χωρίς να μας λέτε για ποιο λόγο θέλετε να κάνετε δημοψήφισμα.

Και ξέρετε, κύριε Υπουργέ; Έρχεστε εδώ και λέτε «εγώ δεν μπορώ να προκαταλάβω το Υπουργικό Συμβούλιο και τη Βουλή. Ξέρω όμως ότι το ερώτημα θα είναι για δημοσιονομικό θέμα. Ξέρω ότι δε θα είναι το πρόγραμμα «ΕΥΡΗΚΑ»». Απαντήσατε ευθέως. Αυτό, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, σημαίνει ότι ξέρετε ποιο είναι το ερώτημα. Και εγώ να σας απαντήσω διαφορετικά. Γιατί

εσείς απαντάτε με σιγουριά «όχι», ότι το Υπουργικό Συμβούλιο δε θα αποφασίσει και άλλο ερώτημα εκτός από δημοσιονομικό; Όταν, λοιπόν, έρχεστε εδώ με βεβαιότητα και λέτε ότι το ερώτημα θα είναι για τα δημοσιονομικά θέματα σημαίνει στη βάση ότι έχετε αποφασίσει.

Και το ειλικρινές του πράγματος θα ήταν -όχι εσείς που δεν έχετε αρμοδιότητα και εξουσιοδότηση- ο Πρωθυπουργός αφού το συζητάει από το Μάρτιο να έλεγε «Εγώ αυτό το ερώτημα σκέφτομαι. Να δούμε πώς θα το διατυπώσουμε, αλλά προς τα εκεί σκέφτομαι να γίνει το ερώτημα». Και όχι να μαθαίνουμε από διαρροές.

Η στάση σας σήμερα, αλλά και στην επιτροπή, δείχνει ξεκάθαρα ότι έχετε σαφή εικόνα. Δεν δείχνει έναν άνθρωπο που λέει «προτείνω να είναι σ' αυτή την κατεύθυνση».

Απαντήσατε μονολεκτικά, «Όχι, δεν θα είναι το Πρόγραμμα «ΕΥΡΗΚΑ»». Κι αν αύριο το Υπουργικό Συμβούλιο πει, «Εμείς θέλουμε να είναι το Πρόγραμμα «ΕΥΡΗΚΑ»; Άρα, προφανώς έχουν γίνει κάποιες συνεννοήσεις.

Κοιτάξτε τι γίνεται: Πολλές φορές επικαλούμαστε τους συνταγματικούς θεσμούς. Εμείς, δηλαδή, έχουμε την καλή θέληση να κάνουμε κάτι, αλλά μας εμποδίζει το Σύνταγμα. Πράγματι, το Σύνταγμα δεν προβλέπει τη συλλογή υπογραφών. Εάν, όμως, υπάρχει πολιτική βούληση -κι εδώ δεν είναι καμμία καταστρατήγηση των θεσμών- σε περίπτωση που θα συγκεντρωνόταν ένας αριθμός υπογραφών, θα μπορούσατε ως Υπουργικό Συμβούλιο να σεβαστείτε αυτό τον αριθμό που έχει συγκεντρωθεί -δεν σας εμποδίζει το Σύνταγμα- και να ακολουθήσετε τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο του Συντάγματος.

Εάν, δηλαδή, η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ είχε την πολιτική βούληση, μπορούσε να πει: Οι επτακόσιες χιλιάδες υπογραφές που μαζέψαμε ο Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός για το θέμα της ιθαγένειας, θεωρούμε ότι είναι ένα αξιόλογο νούμερο και άρα ως Υπουργικό Συμβούλιο ερχόμαστε και προτείνουμε αυτό.

Συνεπώς από τη στιγμή που στο πρόγραμμά σας λέτε για υπογραφές, μπορείτε να το κάνετε πράξη. Υπάρχει κάποιο συνταγματικό κώλυμα; Εδώ πέρα εσείς προσπαθήσατε και φτάσατε στα όρια το νόμο περί ευθύνης Υπουργών με γνωμοδοτικό -πράγματα που δεν προβλέπει το Σύνταγμα- προκειμένου να υλοποιήσετε μια πολιτική σας απόφαση. Για ποιο λόγο τώρα ευθέως δεν λέτε, φέρτε μου ένα εκατομμύριο υπογραφές κι αν τις φέρετε, θα πάρει την πρωτοβουλία το Υπουργικό Συμβούλιο;

Άρα, κι εκεί, με το θέμα του προγράμματος του ΠΑΣΟΚ, είναι υποκρισία.

Θα ήθελα να αναφέρω και κάτι ακόμα: Η ανησυχία η οποία υπάρχει, κύριε Υπουργέ -και απευθύνομαι και στους Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ- πέρα από όλα τα άλλα, είναι η εξής: Βλέπουμε συχνά από συναδέλφους του ΠΑΣΟΚ που κατά βάση βρίσκονται διορισμένοι στις θέσεις και δεν έχουν μπει στη βάση του να έρθουν σε επαφή με κόσμο, να αρέσκονται να υποβαθμίζουν το ρόλο του Βουλευτή. Να θυμίσω τον κ. Δρούτσα, ο οποίος πρώτος...

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Μην το λέτε αυτό.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Θα σας απαντήσω.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Δεν έρχονται σε επαφή με το λαό οι Βουλευτές;

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Είπα, δεν έχουν μπει στη βάση να εκλεγούν. Εγώ αναφέρομαι ξεκάθαρα σε αυτούς που έχουν βρεθεί σε διορισμένες θέσεις, κύριε Πρόεδρε.

Ο κ. Δρούτσας, διορισμένος Υφυπουργός και μετά Υπουργός, θυμάστε τι είχε πει για τα προνόμια των Βουλευτών; Ήταν ο πρώτος που άνοιξε το θέμα. Τώρα, βέβαια, ο κ. Δρούτσας βρίσκεται στην Ευρωβουλή και παίρνει 16.000 ευρώ το μήνα -έχει τα προνόμια των Βουλευτών στο σύνολο- και 17.000 για τους συνεργάτες.

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Και αυτοκίνητο.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Και αυτοκίνητο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Όλα. Τα πάντα. Έχει 16.000 ευρώ μισθό και 17.000 ευρώ για τους συνεργάτες. Παίρνει 33.000 ευρώ το μήνα ο κ. Δρούτσας. Τώρα βολεύτηκε εκεί.

Ο εκπρόσωπος Τύπου ο κ. Μόσιαλος βγήκε και άνοιξε το θέμα.

Αυτό που λέμε -και το λέμε ευθέως- είναι ότι οι συγκεκριμένοι

που έχουν ονομαστεί από συναδέλφους Βουλευτές του ΠΑΣΟΚ και με κάποιους χαρακτηρισμούς που δεν είναι του λεξιλογίου μου, όλοι αυτοί οι διορισμένοι, προφανώς λειτουργούν σε συνεννόηση με τον Πρωθυπουργό. Και προφανώς θέλουν να δημιουργήσουν τις βάσεις για ένα Κοινοβούλιο, όπου το ρόλο δεν θα τον παίζει ο Βουλευτής που με τα αρνητικά του κλπ. μπαίνει στη βάση και εκλέγεται, αλλά ο Βουλευτής που θα επιλέγεται. Αυτή είναι η κατεύθυνση της όλης συζήτησης που γίνεται. Κι έχουμε και μία ανησυχία κατά πόσο αυτό θα συνδεθεί και με ερωτήματα στο δημοψήφισμα.

Έρχομαι τώρα στα συγκεκριμένα άρθρα. Κάποιες παρατηρήσεις, κύριε Υπουργέ:

Στο άρθρο 4 αναφέρεστε σε όσους βρίσκονται εντός των ορίων της ελληνικής επικράτειας. Πράγματι, στις Βουλευτικές εκλογές χρειάζεται μία πρόβλεψη και για τους ομογενείς. Στο δημοψήφισμα για ποιο λόγο; Θυμάμαι και την κουβέντα όπου δεν είχατε ψηφίσει το νομοσχέδιο που είχε φέρει ο κ. Παυλόπουλος για την ψήφο ομογενών με δεδομένο πώς θα βγάλουν έδρες κλπ. Εδώ για ποιο λόγο; Ειδικά στο κρίσιμο εθνικό θέμα, για ποιο λόγο; Δεν μας απαγορεύει το Σύνταγμα. Γιατί πρέπει να είναι μόνο εντός των ορίων της Επικράτειας; Για ποιο λόγο να μην ψηφίζουν κι έξω; Εγώ θα έλεγα και για το κοινωνικό ζήτημα, για το νομοσχέδιο. Ειδικά, όμως, για το εθνικό θέμα, θα μπορούσατε να το δείτε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα χρειαστώ κι εγώ δύο, τρία λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Ναι, κύριε Πλεύρη.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ: Η άποψή μας είναι -και το λέμε ξεκάθαρα- ότι στα θέματα οικονομικής διαχείρισης -και σας το είπα στην επιτροπή- ενώ στις Βουλευτικές εκλογές υπάρχουν θέματα που πρέπει να ρυθμιστούν, εδώ πέρα θα μπορούσαν να ήταν ελεύθερα. Εκεί που χρειάζεται παρέμβαση είναι στο κομμάτι της προβολής και πράγματι τα μέσα ενημέρωσης να δείχνουν και το «ΝΑΙ» και το «ΟΧΙ». Αντιδρούμε, όμως, πολύ έντονα όπως πάτε να διαμορφώσετε τις ομάδες υποστηρίχτριες.

Πιστεύουμε ότι επειδή τα κόμματα έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην Κοινοβουλευτική Δημοκρατία, θα μπορούσαν, κύριε Υπουργέ, να έχουν ένα ρόλο τα κόμματα, να ακούγεται η θέση τους και παράλληλα να υπάρχουν και αυτές οι ομάδες, όπως υπάρχουν.

Εκεί που τώρα να ανοίξουμε μια συζήτηση, γιατί πιστεύω ότι το κοιτάμε λίγο αψηφιστα, είναι για το θέμα της δέσμευσης με το 40% και το 50% σε συνδυασμό με τα «λευκά». Εδώ γεννάται ένα ζήτημα που πρέπει να λύσουμε.

Μπαίνουμε, ας πούμε, στη δέσμευση για ψηφισμένο νομοσχέδιο. Έστω λοιπόν, όταν το ΠΑΣΟΚ διά του κ. Λοβέρδου έκανε την πρόταση για το ασφαλιστικό -ακολουθώντας τον ΣΥΡΙΖΑ, που είχε προτείνει το θέμα του δημοψηφίσματος στο ασφαλιστικό και όλα τα κόμματα εδώ πέρα είχαμε στην τριετία- ότι γινόταν δημοψήφισμα, έπαιρνε το 50% και είχαμε ένα ψηφισμένο ασφαλιστικό. Πώς αλλάζει μετά αυτός ο νόμος; Δεν πρέπει να το συζητήσουμε στον εκτελεστικό νόμο του Συντάγματος;

Να το πω διαφορετικά: Πώς αλλάζει -εάν αλλάξουν οι συνθήκες- και επί τα βελτίω ενδεχομένως; Θεωρητικά, το ψηφισμένο τότε νομοσχέδιο της κ. Πετραλιά, είχε μπει σε δημοψήφισμα και είχε πάρει θετική απήχηση και μετά άλλαξαν οι συνθήκες και μπορούμε να πάμε καλύτερα στο ασφαλιστικό. Αυτό πώς θα αλλάξει; Δεν πρέπει να μπει σε προβληματισμό το Σώμα;

Ο καθηγητής κ. Παυλόπουλος, στην κουβέντα που είχαμε, είπε ότι θεωρεί -και αυτή είναι και η θέση του ως καθηγητής- ότι μπορεί να αλλάξει πάλι με νόμο. Βλέπετε όμως, προβλήματα που υπάρχουν και δεν μπαίνετε στη διαδικασία να ρυθμίσετε αυτά τα θέματα, που δεν είναι επικοινωνιακά. Πώς θα αλλάξει σε τρία, σε τέσσερα χρόνια; Θα πρέπει να γίνει νέο δημοψήφισμα;

Εδώ έρχεται το θέμα των «λευκών», κύριε Υπουργέ. Πράγματι, εγώ θεωρώ ότι στις δημοκρατίες τις εξελίξεις τις καθορίζουν αυτοί που συμμετέχουν και αυτοί που συμμετέχουν ενεργά. Άρα, πρέπει να υπάρχει ένα ποσοστό οπωσδήποτε, δηλαδή δεν θα μπορούσαμε να το φτάσουμε σε όρια, που να ήθελε το 100%. Το λευκό, όμως, αφ' ενός είναι μια θέση και αφ' ετέρου, ενδεχομέ-

ως εάν υπάρχουν παραπάνω ερωτήματα, μπορεί κάποιος να θέλει να βάλει «λευκό» σε συγκεκριμένο ερώτημα. Δηλαδή, να πάει να ψηφίσει στις τρεις κάλπες που θα υπάρχουν για τρία ερωτήματα, να θελήσει να ψηφίσει στο πρώτο και στα άλλα δύο να μην ήθελε να πάει. Τι θα κάνει; Θα σηκωθεί να φύγει; Θα αναγκαστεί να βάλει «λευκό» στα άλλα δύο και αυτό θα το προσμετράτε.

Τι θα μπορούσατε να κάνετε εκεί; Εκεί θα μπορούσατε να κρατήσετε ενδεχομένως το 40% και το 50%, αλλά να το συνδέσετε και με έγκυρα ψηφοδέλτια. Δηλαδή, για παράδειγμα –και οι συνεργάτες σας νομοτεχνικά θα μπορούν να βρουν καλύτερες διατυπώσεις- λέτε να λάβει μέρος τουλάχιστον το 40% εάν αυτό αντιπροσωπεύει το 90% των εγκύρων.

Εμείς λέμε ότι τα «λευκά» έπρεπε να μπουν στη διαδικασία, αλλά έστω ότι δεν τα θεωρείτε έγκυρα τα «λευκά», να μην φτάσουμε στο σημείο όμως, να ψηφίσει το 10% πραγματικά του Σώματος, το άλλο 30% να έχει βάλει «λευκό» και από αυτό το 10% που θα έχει πάρει θέση, το 6% να δεσμεύει το Σώμα. Αφού δεν θέλετε και είναι βούλησή σας να μην βάλετε τα «λευκά» στα έγκυρα και να τα έχετε ότι δεν προσμετρούνται –ωραία- να συνδυάσετε ότι τουλάχιστον αυτό το ποσοστό που θα έχει ψηφίσει, θα αντιπροσωπεύει έναν τέτοιο αριθμό που θα είναι ικανός να πούμε ότι και αφαιρώντας τα λευκά, έχει μια βάσιμη παρουσία.

Θεωρώ ότι όλα αυτά θα μπορούσαν να ήταν θέμα συζήτησης. Εσείς λοιπόν, δεν μπήκατε σ' αυτά, δεν τα εξετάσατε αυτά και το νομοσχέδιο σας είναι κακό. Είναι κακό ακόμα και αν γινόταν σε νεκρό διάστημα όχι γιατί πιστεύουμε στα δημοψηφίσματα, αλλά αυτός ο τρόπος που πάτε να κάνετε δημοψηφίσματα είναι περίπλοκος, είναι προβληματικός, δημιουργεί θέματα και ο προηγούμενος νόμος που υπήρχε του Κωνσταντίνου Καραμανλή ήταν πολύ καλύτερος. Αρκούσε σε αυτό, το νόμο του '77 να βάζατε μια τροπολογία για να συμπεριλάβετε και τα ψηφισμένα νομοσχέδια.

Συνεπώς διαφωνούμε και στην ουσία των διατάξεων, όπως τις έχετε. Εμείς λοιπόν, καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο και προφανώς καταψηφίζουμε και αυτά τα άρθρα με τα οποία διαφωνούμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Ευχαριστούμε τον κ. Πλεύρη.

Παρακαλείται τώρα η ειδική αγορήτρια του Συνασπισμού της Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Ευαγγελία Αμμανατίδου-Πασχαλίδου να λάβει το λόγο.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σήμερα είναι 5 Οκτωβρίου, μέρα πανελλαδικής απεργίας της ΓΣΣΕ και ΑΔΕΔΥ και έχουμε χιλιάδες εργαζόμενους να δίνουν τη μάχη τους στις συγκεντρώσεις και στις πορείες σε όλη τη χώρα. Έχουν ήδη φτάσει οι πρώτοι διαδηλωτές έξω από την Βουλή και διαδηλώνουν για τη συμμετοχή τους στις αποφάσεις που καθορίζουν τη ζωή τους.

Εμείς δεν θα μπορούσαμε να αποχωρήσουμε από το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου, όπως έχουμε αποχωρήσει από όλες τις πρωινές Επιτροπές της Βουλής για να μπορέσουν να συμμετάσχουν οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ στις συγκεντρώσεις των εργαζομένων, ανέργων και συνταξιούχων, διότι θεωρούμε πως είναι υποχρέωση να μεταφέρουμε και να στηρίξουμε τη λαϊκή βούληση για το σχέδιο νόμου που συζητούμε. Είναι υποχρέωσή μας να μεταφέρουμε τις δικές τους απόψεις για τη διενέργεια δημοψηφισμάτων, όπως βεβαίως, είναι υποχρέωσή μας και να υποστηρίξουμε την τροπολογία που καταθέσαμε για τους εργαζόμενους των ΚΕΠ.

Στη χθεσινή συζήτηση επί της αρχής εκφράσαμε τις αντιρρήσεις, τις ενστάσεις και συνολικά την αρνητική μας στάση για τον τρόπο που ρυθμίζεται και εισάγεται το προς συζήτηση νομοσχέδιο, διότι με την λογική των δημοψηφισμάτων πάντα η Αριστερά ήταν θετική, αλλά όχι με τον τρόπο που έρχεται εδώ το νομοσχέδιο αυτό. Άλλωστε και χθες αναφέρθηκαν και άλλοι συνάδελφοι στις παλαιότερες επιχειρήσεις του ΣΥΡΙΖΑ, σε πολύ σημαντικά ζητήματα να γίνει δημοψήφισμα, το οποίο βεβαίως απορρίφθηκε από την τότε πλειοψηφία που ήταν η σημερινή Αξιωματική Αντιπολίτευση αλλά και από το ΠΑΣΟΚ όταν δεν θέλησε να κάνει δη-

μοψήφισμα για το μνημόνιο και για το ευρώ.

Η συγκυρία, η χώρα, η κοινωνία τι κάνουν; Απαιτούν βουλευτικές εκλογές, απαιτούν κάλπη που θα αποφασίσει την περαιτέρω πορεία της χώρας και θα καταδικάσει το μνημόνιο την εξαθλίωση, την κυβερνητική πολιτική της φτώχειας και της ανεργίας. Όλα τα άλλα θεωρούμε ότι είναι υπεκφυγές, προφάσεις και αποτυχημένη προσπάθεια να κερδίσετε απλά χρόνο, να επιβιώσετε εντελώς πρόσκαιρα στην εξουσία, καταδικάζοντας όμως τη χώρα, τους πολίτες στην παρατεταμένη φτώχεια και την εξαθλίωση. Θέλετε να μετατρέψετε την ελληνική κοινωνία σε μια κοινωνία καστών και στεγανών, να την κάνετε –και παρά τα όσα ισχυρίζεται ο κύριος Πρωθυπουργός- Ινδία του Βορρά. Αυτό θέλετε να κάνετε. Θέλετε να κάνετε την Ελλάδα μια χώρα κραυγαλέων ανισοτήτων, κοινωνικών και οικονομικών αποτελεσμάτων, χώρα λάφυρο του ιδιωτικού κεφαλαίου και του αρπακτικού καπιταλισμού. Αυτό είναι το όραμά σας. Αυτές είναι οι επιδιώξεις σας. Αυτή είναι η πολιτική σας. Και αυτή η πολιτική πρέπει να ανατρέψει. Μόνο οι εθνικές εκλογές θα αλλάξουν την κατάσταση.

Διότι αν θέλατε να φέρετε ένα δημοψήφισμα από πιο πριν, θα το είχατε φέρει και σε άλλα θέματα, όπως κάνει η Ιταλία που προκηρύσσει δημοψηφίσματα με τη συλλογή πεντακοσίων χιλιάδων υπογραφών με ερώτημα την κατάργηση νόμου ή την αναθεώρηση του Συντάγματος. Στη χώρα αυτή από το '70 έως τώρα έχουν διεξαχθεί είκοσι δημοψηφίσματα με εξήντα έξι ερωτήματα σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Επίσης, να σας πω ότι προβλέπεται στην Ιταλία –όπως και σε άλλες χώρες και στην Ισπανία- δυνατότητα δημοψηφίσματος με συλλογή πενήντα χιλιάδων υπογραφών και ερώτημα που θα αφορά νομοθετική πρωτοβουλία που προτείνουν αυτοί οι εκλογείς ή η Κυβέρνηση.

Εγώ όμως να σας θυμίσω τι έκανε το δημοψήφισμα που έγινε πριν από μερικούς μήνες στην Ιταλία; Επαναδημοκρατοποίησε την ύδρευση, γιατί ήταν ιδιωτικοποιημένο το δημόσιο κοινωνικό αγαθό που λέγεται νερό. Εσείς τι κάνετε; Εσείς ιδιωτικοποιείτε μέσα από την Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων, μέσα από το μεσοπρόθεσμο, από τον εφαρμοστικό, την ΕΥΑΘ και την ΕΥΔΑΠ. Αυτό χρειαζόταν δημοψήφισμα. Οι πολίτες μαζεύουν χιλιάδες υπογραφές γι' αυτά. Αυτά όμως δεν λαμβάνονται υπ' όψιν στο δικό σας νομοθέτημα.

Όσον αφορά τα άρθρα 1 και 2 που υποτίθεται ότι ρυθμίζουν το αντικείμενο, τους τύπους και τη διαδικασία προκήρυξης και διεξαγωγής δημοψηφίσματος, επικρατεί κατά τη δική μας γνώμη ηθελημένη ασάφεια. Δεν καθορίζεται με τρόπο αυστηρό, σαφή και αποκλειστικό ο κύκλος των δημοσιονομικών ζητημάτων για τα οποία απαγορεύεται η προκήρυξη δημοψηφίσματος. Η ασάφεια αφήνει περιθώρια αυθαιρεσίας για το τι θα χαρακτηριστεί στην συγκυρία και τις συνθήκες «δημοσιονομικό» και θα αποκλειστεί κάθε απόπειρα κρίσης με δημοψήφισμα.

Κατά τη γνώμη μας, περιθώρια αυθαιρεσίας εγκυμονεί και η απουσία διάταξης που θα απαγορεύει ρητά τη διενέργεια δημοψηφίσματος για θέματα που αφορούν ατομικές, πολιτικές, συλλογικές και κοινωνικές ελευθερίες. Θα μου πείτε ότι αυτό είναι καλυμμένο από το Σύνταγμα. Με συγχωρείτε πάρα πολύ. Δυστυχώς, βλέπουμε την Κυβέρνηση πολλάκις να έχει κάνει το Σύνταγμα κουρελόχαρτο.

Επίσης, είναι γενικά αποδεκτή η θεωρία ότι δεν μπορεί ως θέμα δημοψηφίσματος να τίθεται πρόθεση ή δίλημμα που αφορά την Αναθεώρηση. Η διαδικασία Αναθεώρησης είναι συγκεκριμένη, σαφής, αποκλειστική και καθορίζεται στο Σύνταγμα. Οποιαδήποτε άλλη διαδικασία δεν συνάδει με το Σύνταγμα.

Στο άρθρο 3, που συνδυάζεται με το άρθρο 15, και συγκεκριμένα στις παραγράφους 4 και 5 προκύπτει ότι θα υπάρχει δυνατότητα δημοψηφίσματος με πολλαπλά ερωτήματα, πιθανώς και ανόμοια μεταξύ τους και μάλιστα σε ένα ενιαίο ψηφοδέλτιο. Εδώ θα επικρατήσει μια σύγχυση, ενώ βεβαίως εγκυμονούν κίνδυνοι αλλοίωσης και νόθευσης των αποτελεσμάτων.

Επίσης, το σχέδιο νόμου δεν αποσαφηνίζει τι θα γίνεται στην περίπτωση που οι εκλογείς δεν απαντήσουν σε ένα ή περισσότερα από τα ερωτήματα. Αυτό το ψηφοδέλτιο θα θεωρείται άκυρο ή «λευκό» στην περίπτωση των ερωτημάτων που δεν έχουν απαντηθεί; Δεν υπάρχει κάποια διάταξη γι' αυτό το θέμα μέσα στο νομοσχέδιο.

Στο άρθρο 4 και σε δημοψήφισμα κοινωνικού χαρακτήρα θα ήταν θεμιτό να συμμετέχουν και αλλοδαποί που μένουν μόνιμα στη χώρα μας, που έχουν πολιτογραφηθεί, σύμφωνα με τα όσα προβλέφθηκαν στις δημοτικές και περιφερειακές εκλογές του 2010.

Στο άρθρο 6 είναι ιδιαίτερος προβληματική η διατύπωση της παραγράφου 3, που λέει ότι απαγορεύονται κάθε άλλου είδους παροχές και διευκολύνσεις. Είναι διάταξη που αφήνει ανοικτό το περιθώριο για αθέμιτες και υπερβολικές απαγορεύσεις σε μη χρηματικά αποτιμητέους εκλογικούς πόρους και συμβολή.

Στο άρθρο 7 είναι εντελώς αόριστη η διατύπωση για το 50% των νόμιμων δαπανών των κομμάτων που αναφέρεται ως ποσοστό στην επιτρεπτή δαπάνη των υπολοίπων οργανώσεων που εμπλέκονται στον προεκλογικό αγώνα. Πρέπει να διευκρινιστεί εάν αφορά το σύνολο των δαπανών όλων των οργανώσεων ή τις δαπάνες τις οποίες δυνάμει μπορεί να πραγματοποιήσει κάθε ομάδα και οργάνωση.

Στο άρθρο 8 παράγραφος 6 οι κυρώσεις που επιβάλλονται από τον Πρόεδρο της Βουλής δεν διευκρινίζεται εάν αφορούν μόνο τα κόμματα που εκπροσωπούνται στο Κοινοβούλιο ή όλους τους φορείς που συμμετέχουν.

Στο άρθρο 9 είναι αθέμιτος και αφήνει πολλά περιθώρια υπερβάσεων ο καθορισμός της διάρκειας των μηνυμάτων και του χρόνου που κατανέμεται στην προβολή των θέσεων με κοινή απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών Εσωτερικών και του εποπτεύοντος τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, ειδικά μάλιστα όταν δεν προαπαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Εθνικού Ραδιοτηλεοπτικού Συμβουλίου, αλλά απλώς τίθεται ως προϋπόθεση μια απλή γνωμοδότηση της ανεξάρτητης αρχής. Εγώ δεν θα πω εάν μέχρι τώρα είχε καλή στάση το ΕΣΡ ή όχι, αλλά θα πρέπει, όπως έχετε κάνει τις ανεξάρτητες αρχές, να αφήνεται και απόρροια της διαδικασίας υλοποίησης κάποιων θεμάτων που έχουν να κάνουν με αυτές.

Το άρθρο 10 είναι ίσως το πιο προβληματικό άρθρο όλου του σχεδίου νόμου. Η παράγραφος 1 υποχρεώνει σε ασύμφορη, αφύσικη και ανταγωνιστική συμβίωση κόμματα και οργανώσεις που από διαφορετικές ιδεολογικοπολιτικές εμπειρίες και διαφορετική επιχειρηματολογία θα συμπίπτουν τυπικά στη μια ή στην άλλη θέση σε απάντηση ερωτήματος του δημοψηφίσματος. Αυτή η σύμπτωση θα στερεί, θα αφυδατώνει το δημόσιο διάλογο από την απρόσκοπτη εμφάνιση και διατύπωση της ποικιλίας των επιχειρημάτων και των απόψεων. Τίθεται θέμα πραγματικής αντιπροσώπευσης των διαφορετικών αποχρώσεων που μπορεί να εμπεριέχονται στο υπέρ και στο κατά, στο «ΝΑΙ» και στο «ΟΧΙ» στα ερωτήματα του δημοψηφίσματος.

Με την ένταξη στη μια ή στην άλλη επιτροπή, που κατ' ουσία θα αντανakλούν και το δίλημμα της κάλπης του δημοψηφίσματος, θα υπάρξει και ζήτημα για το ποια επιχειρηματολογία ανάμεσα στους υποστηρικτές ή στους αρνητές των διαφορετικών απόψεων θα επικρατήσει. Πολλώ δε μάλλον, εάν το δημοψήφισμα είναι πολλαπλών ερωτημάτων και διαστάσεων, οπότε είναι πάρα πολύ πιθανό οι υποστηρικτές της ψ' άποψης στο χ' ερώτημα να μην είναι ταυτόχρονα και ταυτόσημα υποστηρικτές της δ' άποψης στο γ' ερώτημα. Θα είναι, δηλαδή, προαπαιτούμενο η συγκρότηση πολλών επιτροπών με συναφή στάση στα ερωτήματα και πιθανότατα κοινή πολιτική ή κομματική ταυτότητα και αφετηρία. Θα ήταν σκόπιμο μάλιστα, ειδικά η επιχειρηματολογία των κομμάτων και μάλιστα στην περίπτωση που συνυπάρχουν και συνδιατυπώνονται περισσότερα ερωτήματα να αναπτύσσεται αυτοτελώς, πέρα από τις επιτροπές υποστήριξης των διαφορετικών απόψεων.

Επιπλέον, η συνεργασία και συνεννόηση ετερόκλητων ομάδων σε κοινές ομάδες υποστήριξης, ακόμη και αν θεωρητικά καταστούν εφικτές, θα προκαλέσουν σύγχυση στην κοινή γνώμη. Θα προκληθεί σύγχυση όχι μόνο για τις θέσεις που υποστηρίζει η μία ή η άλλη πλευρά που συμβιώνουν εξαναγκαστικά στην ίδια επιτροπή υποστήριξης, αλλά και αναφορικά με τις συνέπειες της ψήφου και τις επιλογές του κάθε εκλογέα.

Ένα εξίσου προβληματικό θα έλεγα υπέρμετρος και απαράδεκτη κυβερνητικής παρέμβασης, κύριε Υπουργέ, είναι το ζήτημα που εγείρεται με τη νομοθετική εξουσιοδότηση στον

Υπουργό Εσωτερικών να ρυθμίσει με απόφασή του ζητήματα συγκρότησης και λειτουργίας των επιτροπών. Είναι μία δυνατότητα, μία ρύθμιση που παραβιάζει τους όρους της ελεύθερης οργανωμένης πολιτικής δράσης, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 29 του Συντάγματος. Γιατί πρέπει να δεχθούμε ως δεδομένο ότι οι επιτροπές υποστήριξης είναι προσωρινής διάρκειας, πολιτικής συγκρότησης, που εμπίπτουν στο πεδίο προστασίας του συγκεκριμένου άρθρου; Επομένως, κάθε παρέμβαση ή ρύθμιση που προκύπτει από απλή υπουργική απόφαση υπερβαίνει τα όρια της συνταγματικής νομιμότητας.

Στο ίδιο πλαίσιο κινείται και η ρύθμιση της παραγράφου 2 για την υποχρέωση δήλωσης προς τον Υπουργό των Εσωτερικών των συμμετεχόντων στις επιτροπές υποστήριξης και μάλιστα μέσα σε τρεις μέρες από την προκήρυξη του δημοψηφίσματος. Είναι μία διάταξη αρτηριοσκληρωτική που προσβάλλει το δικαίωμα στην ελεύθερη πολιτική δραστηριότητα και την ανεμπόδιστη κοινωνική δράση και θέτει ασφυκτικό χρονικό πλαίσιο στη συγκρότηση και τη στελέχωση των επιτροπών.

Το άρθρο 11 κινείται και αυτό σε ασφυκτικό, επικίνδυνα περιοριστικό πλαίσιο προβολής και παρουσίασης των αντιτιθέμενων απόψεων. Αποτελεί τροχοπέδη στην ελεύθερη έκφραση.

Στο άρθρο 16 η επιλογή του εκλογέα να ρίξει «Λευκό» ψηφοδέλτιο είναι επιλογή πολιτική. Είναι επιλογή που μπορεί να αμφισβητεί είτε το πλαίσιο που τίθενται τα ερωτήματα είτε το πλαίσιο διεξαγωγής του δημοψηφίσματος είτε το δίλημμα της αναμέτρησης.

Κύριε Υπουργέ, σας άκουσα που είπατε ότι το λευκό μπορεί να σημαίνει και «ΟΧΙ». Με συγχωρείτε, δεν είναι ex officio, διότι, από τη στιγμή που υπάρχει το «ΟΧΙ», θα μπορούσαν να το βάλουν. Μπορεί να έχει αντίρρηση στη σαλαμοποίηση των ερωτημάτων, άρα έχει το δικαίωμα να πει «Λευκό». Τα «Λευκά» ψηφοδέλτια θα πρέπει να προσμετρώνται στα έγκυρα ψηφοδέλτια.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει προειδοποιητικά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω την ανοχή σας, γιατί έχω και μία τροπολογία αμέσως μετά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Θα έχετε ανοχή, αλλά να δείξετε και εσείς αυτοσυγκράτηση.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ – ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Εντάξει, ευχαριστώ.

Θα πρέπει να γίνεται σεβαστή και στο πλαίσιο της ισότητας της ψήφου και αυτή η επιλογή του εκλογέα. Εξάλλου, σε αντίθετη περίπτωση υπάρχει αντίφαση με την αμέσως προηγούμενη διάταξη του άρθρου 13, όπου ρητά αναγράφεται η χορήγηση «Λευκού» ψηφοδελτίου στους ψηφοφόρους. Δεν είναι λογικό και ορθό δημοκρατικά να μην προσμετρώνται τα «Λευκά» ψηφοδέλτια στα έγκυρα, όταν πρόκειται για εκλογική αναμέτρηση διατύπωσης γνώμης και λήψης απόφασης, όπως αυτή περιγράφεται σε δημοψήφισμα. Είναι μία ατυχής νομοτεχνική επανάληψη – καρμπόν, που αφορά τις βουλευτικές εκλογές. Εδώ, όμως, δεν έχει τη χρησιμότητα, καθώς δεν ανακύπτει ζήτημα μη πλήρωσης βουλευτικών εδρών, αλλά τίθεται ζήτημα αυθεντικής διατύπωσης γνώμης του εκλογικού σώματος.

Στο άρθρο 16 παράγραφος 3 τίθεται ως προϋπόθεση δεσμευτικότητας του δημοψηφίσματος για σοβαρό κοινωνικό ζήτημα η προσέλευση στην κάλπη τουλάχιστον 50% του εκλογικού σώματος και για ένα μείζον εθνικό θέμα να προσέρχεται το 40%. Θα ήθελα να θέσω τα ζητήματα που εγείρονται.

Μία τολμηρή προσέγγιση θα απέρριπτε πλήρως αυτή τη λογική, η οποία, σημειωτέον, δεν έχει βάση ούτε στο Σύνταγμα. Είναι μία επιπρόσθετη προϋπόθεση, η οποία δεν προβλέπεται στον καταστατικό χάρτη της χώρας. Η δημοκρατία μας ως πολίτευμα προχωρά με τους παρόντες εκλογείς και την ψήφο τους, ανεξάρτητα από ποσοστά συμμετοχής ή αποχής, είτε πρόκειται για εκλογικές αναμετρήσεις εθνικής εμβέλειας είτε πρόκειται για εκλογικές αναμετρήσεις τοπικής ή περιφερειακής εμβέλειας. Θα ήταν, ίσως, οξύμωρο να προϋποτίθεται ελάχιστη ποσοστιαία συμμετοχή στο δημοψήφισμα, όταν δεν τίθεται ανάλογη προϋπόθεση στις βουλευτικές εκλογές, προκειμένου να εξαχθεί αυθεντικά η βούληση του εκλογικού σώματος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομι-

λιάς της κυρίας Βουλευτού)

Επίσης, θα εμφανιζόταν μία τάση που θα ερμήνευε τις δημοψηφισματικές κάλπες ως πολύ κακό για το τίποτα, αν συστηματικά και λόγω αναξιοπιστίας, οργής ή αδιαφορίας για τα κοινά το μεγαλύτερο τμήμα του εκλογικού σώματος απείχε, ειδικά μάλιστα όταν η καθιέρωση ελάχιστου ποσοστού συμμετοχής μάλλον θα λειτουργούσε ως αντικείμενο προπαγάνδισης και αντικίνητρο συμμετοχής, προκειμένου να μην εξαχθεί κανένα συμπέρασμα ως προς τη λαϊκή ετυμηγορία και αντίληψη επί του θέματος. Θα ήταν θεμιτό να επανεξεταστεί ή να εξομοιωθεί το ελάχιστο ποσοστό και στα δύο δημοψηφίσματα στο 50% της συμμετοχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Έχουμε καταθέσει μια τροπολογία ως ΣΥΡΙΖΑ για τους εργαζόμενους στα ΚΕΠ. Τη λέω πολύ σύντομα, αλλά αν μου δώσετε μετά δευτερολογία μπορώ να την υποστηρίξω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Ναι, θα την αναπτύξετε πληρέστερα στη δευτερολογία σας.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Εντάξει. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ. Τα υπόλοιπα στη δευτερολογία μου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βύρων Πολύδωρας): Ευχαριστούμε την κ. Ευαγγελία Αμμανατίδου-Πασχαλίδου.

Έχει ζητήσει το λόγο ο πρώην Πρόεδρος κ. Απόστολος Κακλαμάνης, ο οποίος παρακαλείται να προσέλθει στο Βήμα.

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, έχετε το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, η χώρα πορεύεται κάτω από εξαιρετικά δύσκολες και επικίνδυνες συνθήκες. Είναι πολύ κρίσιμες οι ώρες τις οποίες διερχόμαστε. Λυπάμαι που διαπιστώνω ότι σε ένα νομοσχέδιο που ενδέχεται να έχει θετική συμβολή στην περαιτέρω πορεία μας, αλλά ενδέχεται να αποτελέσει και αρχή δεινών, η Βουλή είναι σχεδόν απύσχα. Φοβούμαι ότι αρκετοί Βουλευτές αυτή τη στιγμή περιφέρονται σε Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Ο ελληνικός λαός έχει απομονωθεί από το Κοινοβούλιο. Ακόμη και μέλη της Βουλής ζητούν να κλείσει ο τηλεοπτικός σταθμός της Βουλής, όπως το ζητούν –δεν συνδέω την ενέργεια των μεν με τις απώτερες προθέσεις των δε- και πολλοί ιδιοκτήτες καναλιών. Κάποιοι εξ αυτών ίσως ορέγονται και τη συχνότητα, τη μοναδική συχνότητα που έχει το κανάλι της Βουλής στην Αττική, τη συχνότητα 50 από τον Υμηττό, όταν ιδιώτες επιχειρηματίες έχουν τέσσερις και πέντε συχνότητες για τα κανάλια τους στην Αττική.

Αυτά είναι συμπτώματα, κυρίες και κύριοι, παρακμής πολιτικής της οποίας έχει προηγηθεί κοινωνική παρακμή. Είναι συμπτώματα ότι διολισθαίνουμε. Ίσως άλλοι το βλέπουν και σπρώχνουν προς τα εκεί, αλλά όσοι έχουμε καθήκον, όσοι είμαστε εδώ ενταταμένοι από το λαό, ανεπαισθήτως διολισθαίνουμε σε καταστάσεις από τις οποίες τουλάχιστον όσοι γνωρίζουν στοιχειωδώς την ιστορία αυτού του τόπου, γνωρίζουν, επίσης, ότι και η εισόδος και η παραμονή και η έξοδος από τέτοιες καταστάσεις οστόχισε αίμα, πόνο και δάκρυα στον ελληνικό λαό αν όχι και απώλεια τμημάτων της εδαφικής ακεραιότητας της πατρίδας μας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ζ' Αντιπρόεδρος αυτής κ. **ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΡΑΚΗΣ**)

Ξέρω μιλώντας ότι εκτός της Αιθούσας αυτής, μιλάει κανείς σε ώτα μη ακούντων είτε γιατί δεν μπορούν να ακούσουν –έχουν αυτοαποκλειστεί- είτε γιατί τους τα έχουν βουλώσει τα αυτιά. Όμως, εγώ πιστεύω ότι όσοι εδώ έχουν συναίσθηση και της προσωπικής τους ευθύνης, πρέπει να αφυπνιστούν. Δεν γίνεται αλλιώς.

Κύριε Υπουργέ, απευθύνομαι σε εσάς και δι' υμών στην Κυβέρνηση της χώρας, μια κυβέρνηση –όπως έχω πει επανειλημμένως- έκτακτης ανάγκης, κυβέρνηση εκτάκτων συνθηκών, που δυστυχώς πορεύεται μόνη της βαλλόμενη, διασυνδεδεμένη, συκοφαντούμενη με χαρακτηρισμούς που ο ελληνικός λαός τους άκουσε πραγματικά όταν η χώρα αυτή είχε κυβερνήσεις προδοτικές, κατοχικές, κυβερνήσεις «κουίσλινγκς».

Είναι όμως τόσο η αποξένωσή μας από την πραγματικότητα και από το καθήκον απέναντι στις γενιές που πέρασαν και μας άφησαν μια παρακαταθήκη που οφείλουμε να την μεταφέρουμε

στις επόμενες γενιές αφαλκίδευτη;

Αυτή η Κυβέρνηση λοιπόν οφείλει κατά τη γνώμη μου να σταθμίσει τις δύσκολες αυτές συνθήκες αλλά και τις δικές της δυνατότητες αντικειμενικά και άσχετα με τι μπορεί υποκειμενικά να πιστεύει καθένας από σας κύριε Υπουργέ, που την συναποτελείτε με πρώτο τον Πρωθυπουργό και με τι μπορεί να πιστεύει ο καθένας από τους εκατόν πενήντα τέσσερις –μαζί και εσείς- Βουλευτές που στηρίζουμε αυτήν την Κυβέρνηση ακόμα και όταν διαφωνούμε στα επιμέρους διότι επιμένουμε να βλέπουμε προς το μέτωπο του αγώνα, όχι προς τα μετόπισθεν. Διότι δεν θέλουμε ούτε κατ' ιδέα να συμπεριληφθούμε από τον ιστορικό του μέλλοντος στην πέμπτη φάλαγγα και τις μεραρχίες των μετόπισθεν.

Πράγματι, υπάρχει κυρίες και κύριοι, πέμπτη φάλαγγα, υπάρχουν μεραρχίες των μετόπισθεν. Είναι πολύ εύκολο να το διαπιστώσει κανείς. Κι όμως είναι απλά τα πράγματα. Όποιος αυτήν τη στιγμή ζητά επιστροφή στη δραχμή, ζητά κατάρρευση της χώρας, επιστροφή στη δραχμή, τι άλλο κάνει; Και όποιοι χωρίς να το συνειδητοποιούν, ασυνειδήτως συμβάλλουν ενεργά ή έστω και απέχοντες από τον αγώνα, παθητικά, σε αυτή την κατεύθυνση, τι άλλο κάνουν παρά να συμμετέχουν –το τονίζω- έστω και ανεπαισθήτως; Διότι η ιστορία δεν γράφεται με τους απόντες. Οι απόντες από την ιστορία καταγράφονται σε εκείνους που ίσως έβλαψαν περισσότερο από όσους ενήργησαν.

Όταν έπεσε το Βυζάντιο –ευκαιρία κάποιοι να με λοιδορήσουν για το παράδειγμα αυτό –ξέρετε ποια ήταν η τάση μιας κοινωνίας παρακμής. Όλα τα νιάτα πήγαιναν στα μοναστήρια. Ο τελευταίος των Παλαιολόγων έμεινε μόνος με ελάχιστους να υπερασπιστεί την πατρίδα. Η ίδια η εκκλησία, σημαντικό μέρος της, όλοι αυτοί που έτρεχαν στα μοναστήρια έλεγαν «καλύτερα το σαρίκι Αγαρηνού παρά η παπική τιάρα». Και με αυτή τη δικαιολογία προσέφερε και τον πρώτο Πατριάρχη στη στον Πορθητή.

Πού πάμε λοιπόν, κυρίες και κύριοι; Ας ρωτήσει ο καθένας τη συνειδησή του. Μεταφέρετε το ερώτημά μου αυτό στους υπολοίπους πλην των δεκαπέντε που είμαστε τώρα εδώ. Αυτή τη στιγμή είναι ιστορική.

Κύριε Υπουργέ, γνωρίζετε την αρχή της ετερογονίας των σκοπών άριστα. Είστε φιλοσοφημένος άνθρωπος. Έχετε καλλιέργεια, ιστορική γνώση. Εγώ ερωτώ: Επί τριάντα επτά χρόνια με εξαίρεση το δημοψήφισμα για την επάνοδο ή όχι του τότε Βασιλέως έχει γίνει άλλο δημοψήφισμα στη χώρα;

Προφανώς, όπως το έχετε δηλώσει, άλλωστε, η Κυβέρνηση θέλει να ενεργοποιήσει τώρα το θεσμό του δημοψηφίσματος. Εγώ ερωτώ: Ξέρετε άλλη ευρωπαϊκή χώρα πλην της Ελλάδος που να έχει τόσο κραυγαλέα ασχετοσύνη με το θεσμό του δημοψηφίσματος; Εδώ έχουμε τόσα χρόνια σε εφαρμογή το δημοτικό κώδικα που προβλέπει διενέργεια δημοψηφισμάτων για τοπικά ζητήματα της γειτονιάς και ο θεσμός αυτός δεν έχει ενεργοποιηθεί. Γιατί; Διότι το παραμικρό ερώτημα, η ελαχίστη απόπειρα διαλόγου, όπως ξέρετε, καταλήγει σε συγκρούσεις. Οι Έλληνες δυστυχώς δεν έχουμε ακόμα μάθει να συζητούμε. Πριν ολοκληρώσει κανείς μία φράση, τον διακόπτει ο άλλος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώω αμέσως, κύριε Πρόεδρε. Μπορώ να έχω λίγο χρόνο; **ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης):** Παρακαλώ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Θέλω, λοιπόν, απλά να σας πω, κύριε Υπουργέ, το εξής. Ο νόμος ας ψηφιστεί, να υπάρχει. Όταν κάποτε εν ηρεμία μπορούμε –και όντως πρέπει να συμμετέχει πιο άμεσα ο λαός στη λειτουργία της δημοκρατίας- ναι. Αλλά δεν το αντιλαμβάνομαι, κύριε Υπουργέ, και ίσως θα πρέπει να μας το πείτε εσείς: Πώς είναι δυνατόν να αρκεί το 40% των εγγεγραμμένων να αρκεί για την εγκυρότητα του δημοψηφίσματος για θέμα μείζονος εθνικής σημασίας, μείζονος ενδιαφέροντος, πολιτικό, κοινωνικό κ.λπ., δηλαδή να ληφθεί απόφαση επί εθνικού θέματος που θα αφορά ενδεχομένως και ζήτημα που άπτεται των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας; Αυτό είναι το εθνικό θέμα, αυτό είναι το θέμα εξωτερικής πολιτικής και θα αποφανθεί το 50%+1 του 40% των ψηφοφόρων; Είναι δυνατόν;

Είναι δυνατόν, κύριε Υπουργέ, όταν γνωρίζουμε ότι ζούμε σε μία εποχή που ο ελληνικός λαός χειραγωγείται πλέον; Δεν κρίνει. Δεν υβρίζω το λαό, τον σέβομαι απολύτως. Κάθε πολίτης γνωρί-

ζει ότι από το πρωί μέχρι το βράδυ, η πλειονότητα του λαού μας χειραγωγείται. Μένει απληροφόρητος, ανενήμερος και αυτό συμβαίνει γιατί βρίσκεται σε μεγάλο ποσοστό κάτω από το βάρος και των προβλημάτων που αντιμετωπίζει, της φτώχειας, της ανεργίας, του σκότους που βλέπει μπροστά του για το μέλλον, ενός σκότους που όλοι φροντίζουμε να το κάνουμε όλο και πιο βαθύ. Είναι δυνατόν;

Μην ξεχνάτε πως όσες φορές έγιναν δημοψηφίσματα στην Ελλάδα, με εξαίρεση το δημοψήφισμα του '74, αυτά τα δημοψηφίσματα ήταν ή στην καρδιά μιας ανώμαλης περιόδου και ήταν νόθα ή υπήρξαν το προσώμιο ανωμαλιών και εμφυλίων σπαραγμών. Ξεχνάτε το δημοψήφισμα του '46; Έγινε με αποχή της κομμουνιστικής αριστεράς. Λοιπόν; Δεν άρχισε ο εμφύλιος πόλεμος, σε τρεις βδομάδες;

Δεν μπορούμε να κάνουμε δημοψηφίσματα σε χώρες που οι πληθυσμοί τους στερούνται κουλτούρας σχετικά με τις διαδικασίες αυτές. Δεν μπορούμε, πριν μετρήσουμε καλά τα πράγματα και πριν δημιουργήσουμε συνθήκες ομαλότητας, να προχωρήσουμε σε δημοψηφίσματα. Εύχομαι και κάνω έκκληση διότι έχετε και εσείς, Υπουργέ, που εισηγήστε, ιστορική ευθύνη. Και ξέρετε ότι στα ζητήματα αυτά δεν αρκεί η συλλογική πολιτική ευθύνη μιας κυβέρνησης, υπάρχει και η ατομική πλέον ευθύνη καθενός.

Πιστεύω ότι θα είστε –γιατί το αξίζετε– στην ίδια θέση επ' αρκετόν, ώστε να μην δεχθείτε και να μην επιτρέψετε –με τρόπους που μπορεί κάποιος όταν στέκεται όρθιος επ' αυτών που πιστεύει– να προχωρήσουμε σε διαδικασίες που θα εντείνουν τα δεινά και θα αποτελέσουν αρχή μεγαλύτερων δεινών για τη χώρα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον πρώην Πρόεδρο της Βουλής κ. Απόστολο Κακλαμάνη.

Το λόγο έχει ο Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Γεώργιος Καρατζαφέρης για οκτώ λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού): Γιατί οκτώ λεπτά, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Με βάση τον Κανονισμό, ο κ. Κακλαμάνης μιλάει δέκα λεπτά...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού): Και οι Αρχηγοί των κομμάτων οκτώ λεπτά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Είμαστε στη συζήτηση των άρθρων και όλοι μιλούν οκτώ λεπτά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού): Κύριε Υπουργέ, παρακολούθησα τον οίστρο σας σ' αυτό το νομοσχέδιο, στον οποίο αναφέρθηκε και ο κ. Δένδιας. Τι πιστεύετε δηλαδή ότι θα πετύχετε; Να διορθώσετε μία ατέλεια τριάντα έξι ετών; Για τριάντα έξι χρόνια, περισσότερο από το 1/3 του αιώνα, τα δύο μεγάλα κόμματα δεν διευκολύνετε στην ουσία το Σύνταγμα. Εδώ και τριάντα έξι χρόνια δεν έγινε κανένα δημοψήφισμα.

Άρα, έπρεπε να περάσουν τόσα πολλά χρόνια από την αποκατάσταση της δημοκρατίας, για να φθάσουμε σ' αυτήν την άμεση, όπως λέτε, δημοκρατία, μία άμεση δημοκρατία, όμως, της οποίας προσδιορίζετε εσείς την πορεία. Αυτό δεν είναι πολιτικό θάρρος και θα έλεγα ότι δεν είναι και εξαιρετικά ευφυές για εσάς, έναν όντως ευφυή άνθρωπο.

Εν πάση περιπτώσει, θα καταθέσετε το πρώτο δημοψήφισμα τώρα για τις επικοινωνιακές ανάγκες. Δεύτερον, θα προλάβετε να το καταθέσετε ή ανοίγετε το δρόμο για την επόμενη κυβέρνηση, ώστε να χρησιμοποιήσει αυτό το μέτρο κατά το προσωπικό της δοκούν;

Γιατί δεν έχετε το θάρρος, κύριε Υπουργέ, να πείτε ότι ορίζουμε την πρώτη Κυριακή του Νοεμβρίου –ή οποιαδήποτε άλλη μέρα επιλέξει το Σώμα– ως ημέρα δημοψηφίσματος. Τρεις μήνες πριν να καλούνται τα κόμματα να καταθέσουν το καθένα το ερώτημά του και εάν συμπίψουν, θα είναι λιγότερα τα ερωτήματα. Εσείς να έχετε το προνόμιο δύο ερωτημάτων, ένα ως Κυβέρνηση και ένα ως κόμμα.

Έτσι, θα ξέρει ο ελληνικός λαός πως εκείνη τη συγκεκριμένη ημερομηνία –π.χ. την πρώτη Κυριακή του Νοεμβρίου ή την 1η του Απριλίου– μπορεί να μιλήσει και να αποφανθεί για κυρίαρχα

θέματα, κυρίαρχα, όμως, όλης της ζώνης, όλου του κοινοβουλευτικού τόξου και όχι του δικού σας, στο σημείο που είσαστε στριμωγμένοι και θα θέλατε μία διέξοδο. Αυτό δεν είναι άμεση δημοκρατία, είναι ασέλγεια της δημοκρατίας, δηλαδή το να χρησιμοποιείται τη δημοκρατία κατά την εξυπηρέτηση της ιδιοτελούς σας πράξης.

Εμείς, λοιπόν, είμαστε έτοιμοι να το παρακολουθήσουμε αυτό, να το ψηφίσουμε και να το χειροκροτήσουμε. Ελάτε να ορίσουμε μια ημερομηνία εθνικών δημοψηφισμάτων. Εκεί θα μαζεύουμε όλα τα θέματα, θα υπάρχει, αν θέλετε, η δράση, η όσμωση και μία μέρα θα καλείται ο ελληνικός λαός να ψηφίσει επί των έξι μίνιμουμ ερωτημάτων που θα υπάρχουν, τα οποία μπορεί να είναι διαφορετικά για εσάς, διαφορετικά για την Αριστερά, διαφορετικά για τη Νέα Δημοκρατία, διαφορετικά για εμάς και θα υπάρχουν οι απαντήσεις.

Αυτό σημαίνει άμεση δημοκρατία απ' όλους τους εκφραστές του ελληνικού λαού. Γιατί σήμερα υπάρχει μία δυσαρμονία, η οποία ομολογήθηκε από εσάς, αλλά και από τον αξιότιμο Πρόεδρο, ότι δηλαδή δεν έχετε την πλειοψηφία του ελληνικού λαού. Αν δεχτούμε δε τις τελευταίες δημοσκοπήσεις, οδεύετε, όπως πολύ σωστά είπε ο εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, κάτω από το 10%.

Άρα, λοιπόν, εσείς που σήμερα εκπροσωπείτε –σήμερα, όχι τότε, που με πλαστά επιχειρήματα κερδίσατε όχι την εμπιστοσύνη, αλλά την ανοχή του ελληνικού λαού, μετά την κατάσταση στην οποία είχε οδηγήσει τη χώρα η Νέα Δημοκρατία– το 15% μάξιμουμ του ελληνικού λαού, έρχεστε να επιβάλετε την ατραπό, την πορεία, τα στεγανά, το τούνελ μιας συγκεκριμένης έκφρασης από το λαό. Είναι απολύτως αντιδημοκρατικό.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι εάν θέλετε να το διορθώσετε, είναι στο χέρι σας να το διορθώσετε και επαναλαμβάνω τη λεκτική τροπολογία «συγκεκριμένη ημέρα με ερωτήματα από κάθε κόμμα και δύο από την κυβέρνηση». Πιο δημοκρατικό δεν θα βρείτε απ' αυτό.

Μπαίνουν όμως τεράστια θέματα εκεί που είναι η χώρα σήμερα. Είστε έγκριτος δικηγόρος και νομίζω ότι έχετε και σύζυγο εξίσου έγκριτο δικηγόρο, που ασχολείται με αυτά τα θέματα, αλλά και στην Κυβέρνησή σας έχετε το προνόμιο να έχετε δύο καθηγητές του Συνταγματικού Δικαίου. Έχουμε εθνική κυριαρχία σήμερα ή οι πράξεις τελούν υπό δουλεία, οπότε είναι όλες άκυρες; Ποιος σήμερα μπορεί να ισχυριστεί ευθέως και ελευθέρως και άνευ σκοπιμοτήτων ότι ασκούμε την πολιτική, ότι έχουμε εθνική κυριαρχία, όταν στα δικαστήρια όπου μέχρι χθες ήσασταν πολιτικός προϊστάμενος πήγε η τρόικα και έκανε επιθεώρηση χωρίς να παρίσταται ο αρμόδιος Υπουργός; Δηλαδή αύριο το πρώι απόντος του κ. Μπεγλίτη θα κάνουν επιθεώρηση σε μία ταξιαρχία, σε μία μεραρχία! Ποιος κάνει κουμάντο σήμερα στη χώρα; Έχει κανείς την ψευδαίσθηση ότι το απόλυτο κουμάντο δεν είναι στα χέρια του κ. Ράιχενμπαχ;

Επομένως, έχουμε απολέσει την εθνική κυριαρχία. Άρα, όλες οι αποφάσεις υπόκεινται σε αμφιβολία για το κατά πόσον είναι ισχυρές. Ήδη το μελετούν συνταγματολόγοι. Είναι τεράστιο θέμα και θα μας προκύψει αύριο το πρωί. Και συμβαίνουν κι άλλα πράγματα. Εγώ δεν θα μπω στη λογική που άκουσα χθες να αναπτύσσεται από Αρχηγό Κόμματος σ' ένα κανάλι, ότι ενδεχομένως να υπάρχει και δόλος, για να δοθεί η Ελλάδα «μπιτ παρά». Δεν μπαίνω σ' αυτές τις λογικές όσο κι αν χρησιμοποιούνται, αν θέλετε, «λεκτικές περικοκλάδες» για την κάλυψη μίας πρόθεσης. Όμως, σας ρώτησε ο κ. Ροντούλης αν πρόκειται να τεθεί σε δημοψήφισμα το «ΕΥΡΗΚΑ».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είχα μιλήσει προ ημερών για το Γουδή και κάποιοι με ενεκάλεσαν, γιατί το πάω τόσο πολύ μακριά το πράγμα. Πολύ φοβούμαι ότι λόγω του θεσμικού του ρόλου ο Πρόεδρος ενός κόμματος έχει καλύτερη πληροφόρηση εκ των πραγμάτων. Εκατόν είκοσι πέντε δισεκατομμύρια κοστολογήθηκε η Ελλάδα. Περί αυτού πρόκειται. Ένα πακέτο 125 δισεκατομμυρίων και «θα τα πάρουμε όλα και αν περισσέψουν, θα σας δώσουμε κάτι». Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Ξέρετε τι συμβαίνει σήμερα; Έχετε γνώση του τι συμβαίνει σήμερα; Έρχεται η «BlackRock», ελέγχει τις τράπεζες και βρίσκει μία εταιρεία. Πείτε την όπως θέλετε: Βουλιά Α.Ε., για παράδειγμα.

Χρωστάει, λοιπόν, αυτή στην Εθνική Τράπεζα 850 εκατομμύρια. Λέει η «Black Rock»: «Απ' αυτά τα 850 που γράφεις ως επισφάλεια θα εισπράξεις μόλις 30. Τα άλλα δεν υπάρχουν. Γράψε, λοιπόν, δίπλα «30»». Έρχεται ο Γερμανός με ένα ταμείο, που ήδη έχει φτιαχτεί, 20 δισεκατομμυρίων, και λέει: «30 δεν είναι το χρέος αυτής της εταιρείας στην Εθνική;» «Ναι». «Πάρε 50 και δώσε μου το χρέος», το χρέος των 850. Με αυτόν τον τρόπο θα πάνε να πάρουν όλες τις ελληνικές επιχειρήσεις κι όχι μέσω Χρηματιστηρίου. Αυτή η λεηλασία ετοιμάζεται.

Προσέξτε καλά, κύριε Υπουργέ, τι θα σας πω και να το μεταφέρετε στον Πρωθυπουργό, τον οποίο έχουμε να τον δούμε πολύ καιρό στην Ώρα του Πρωθυπουργού. Πιστεύω ότι αυτή την Παρασκευή, που συνέπεσε η θεματολογία των επικαίρων ερωτήσεών μας με τον Αρχηγό της Νέας Δημοκρατίας, θα έρθει και δεν θα βρει δικαιολογίες όπως «πάω στην Κάλυμνο» ή «πάω στην Άρτα» ή οπουδήποτε αλλού. Να μιλήσουμε επιτέλους! Μην σκεφθείτε και μην διανοηθείτε ότι όλα αυτά τα κόλπα τα οποία μεθοδεύονται στο Ταμείο Αξιοποίησης, όπως αυτό λειτουργεί, θα περάσουν χωρίς να βρουν την αντίσταση τουλάχιστον τη δική μας.

Ερωτώ την Κυβέρνηση ευθέως: Γιατί δεν έρχεται ο Ρώσος Πρόεδρος στην Ελλάδα; Γιατί ο Ρώσος Πρόεδρος το ζητάει και δεν τον δέχεται η Ελλάδα; Αύριο θα είναι εδώ ο Ουκρανός Πρόεδρος και τον δεχόμαστε. Τον Ρώσο Πρόεδρο, γιατί δεν τον δεχόμαστε; Διότι η Ρωσία είναι έτοιμη αύριο το πρωί –αύριο το πρωί κι όχι μεθαύριο!– να έρθει εδώ με μία σειρά μεγάλων επιχειρηματιών και να προσφέρει στη χώρα πολλαπλάσια του «ΕΥΡΗΚΑ» και όχι με αγορά, όχι με εξαγορά, όχι με χάσιμο της ιδιοκτησίας, αλλά ως στρατηγικοί επενδυτές.

Παρακαλώ να καταγραφεί στα Πρακτικά ότι υπάρχει συγκεκριμένη πρόταση, δέσμευση και επιθυμία του Ρώσου Προέδρου για άμεσες επενδύσεις στην Ελλάδα, τις οποίες, δυστυχώς, για λόγους που ευθέως αντιλαμβανόμαστε όλοι, αποκρούει αυτή η Κυβέρνηση. Βεβαίως δεν θα ήταν κακό να πήγαινε πάνω ο Πρωθυπουργός, εάν μπορεί να πάει επάνω. Αλλά ο Ρώσος Πρόεδρος μπορεί να έρθει εδώ.

Ύστερα από είκοσι μέρες έρχεται ο τέταρτος της ιεραρχίας της Κίνας. Ξαναέρχεται με διάθεση μεγάλων επενδύσεων. Την άλλη φορά από τα εκατό που μας έδινε, εμείς πήραμε μόνο τα δύο. Αυτή η δουλεία να προσφέρουμε τη χώρα αλυσοδεμένη και τον πλούτο της εις το γκέτο των Βρυξελλών και όπως επιθυμεί η Αμερική, είναι εξαιρετικά βλαπτική για τη χώρα και μας έχει οδηγήσει εν πολλοίς στην κατάσταση που είμαστε.

Εδώ που είμαστε, δεν μπορούμε παρά να επαναστατήσουμε, να αναζητήσουμε και άλλου πορτοκαλιές που κάνουν πορτοκάλια. Πηγές υπάρχουν.

Χθες το βράδυ είχα άμεσες συζητήσεις για το θέμα το οποίο σας είπα πριν από λίγο. Εάν θέλει η Κυβέρνηση σας και θέλει ο Πρωθυπουργός, μπορώ να του αναπτύξω όλη την επιχειρηματολογία, όλη την επιθυμία, όλο το πακέτο, όπως το βρίσκει η Ρωσία.

Εάν, λοιπόν, θέλουμε να ξεφυγούμε από αυτήν την κατάσταση, που επιδεινώνεται διαρκώς, που μειώνει το Χρηματιστήριο συνειδητά, για να έρθουν να εξαγοράσουν, να λεηλατήσουν, να ασελγήσουν επί του ελληνικού πλούτου, εάν πιστεύετε ότι αυτό που μπορεί να το ανεχθεί ο ελληνικός λαός και το ανεχόμαστε εμείς, όσοι το βλέπουμε, είστε πολύ γελασμένοι.

Η κατάσταση οδηγείται στο μη παρέκει, όχι από τη δυναμική την οποία έχει, αλλά από αδυναμία, όπως εσείς να αντιδράσετε ολοσχερώς και πραγματικώς απέναντι σε ό,τι μεθοδεύεται εις βάρος της πατρίδας.

Πρέπει, λοιπόν, να συνειδητοποιήσετε ότι δεν είστε μόνοι σε αυτήν την προσπάθεια. Είμαστε και εμείς που σας παρακολουθούμε. Και είμαστε έτοιμοι, αν θέλετε, σε περίπτωση που αποφασίσετε να αντιδράσετε, να συνδράμουμε, όχι όμως να ξεπουληθεί η Ελλάδα όπως μεθοδεύεται, γιατί κάποιοι επιθυμούν να πάρουν αυτόν το άγιο τόπο αντί πινακίου φακής.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, κ. Γεώργιο Καρατζαφέρη.

Το λόγο έχει ζητήσει ο Υπουργός Εσωτερικών, κ. Χαράλαμπος

Καστανίδης.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Για παρέμβαση υποθέτω, κύριε Υπουργέ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Ναι, κύριε Πρόεδρε. Θα μου δώσετε υποθέτω λίγο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ναι, κύριε Υπουργέ.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακολούθησα με πολύ μεγάλη προσοχή τόσο την παρέμβαση του πρώην Προέδρου, κ. Κακλαμάνη, όσο και την παρέμβαση του Προέδρου του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, κ. Καρατζαφέρη.

Θέλω εξ αρχής να σας δηλώσω ότι πολλά από αυτά τα οποία είπε ο πρώην Πρόεδρος, κ. Κακλαμάνης, ανυπόκριτα και ανεπιφύλακτα τα προσυπογράφω.

Επιθυμώ να κάνω ορισμένες παρατηρήσεις με αφορμή την παρέμβαση του κ. Καρατζαφέρη.

Η χώρα βρίσκεται, πράγματι, σε εξαιρετικά δύσκολη συνθήκη. Έχει Κυβέρνηση, η οποία μάχεται να κρατήσει την πατρίδα μας μακριά από σενάρια χρεοκοπίας, οικονομικής ήττας και ταπείνωσης. Και μάχεται μόνη της. Είναι αληθές αυτό που είπε ο κ. Κακλαμάνης, μάχεται μόνη της.

Όλοι διακρίνονται για την καταγγελία, για την κριτική ή για την υποδείξη, αλλά ελάχιστοι, πλην της Κυβερνήσεως και της Κοινοβουλευτικής Ομάδας που την υποστηρίζει, διακρίνονται για το πάθος της συμμετοχής στην εθνική προσπάθεια.

Είναι προφανές ότι στις δημοσιονομικές συνθήκες στις οποίες βρεθήκαμε από τον Οκτώβριο του 2009 και ύστερα αναλάβουμε μέσα σε πυκνό χρόνο, με πολύ μεγάλη ένταση να πραγματοποιήσουμε μεταρρυθμίσεις και αλλαγές, οι οποίες δύσκολα θα μπορούσαν να αναληφθούν από οποιαδήποτε άλλη κυβέρνηση της Ευρώπης. Παρ' όλα αυτά αποφασίσαμε, για να σώσουμε τη χώρα, να αναλάβουμε ευθύνες που δεν μας αναλογούσαν, αναλογούσαν σε άλλους που οδήγησαν τη χώρα στο κατώφλι της χρεοκοπίας.

Δεν διαμαρτυρόμαστε γι' αυτό. Όμως, υπενθυμίζω την ανάγκη να είμαστε όλοι προσεκτικοί στη διατύπωση της κρίσης μας. Υπενθυμίζω την ανάγκη να αποφεύγουμε θεωρίες συνωμοσίας. Υπενθυμίζω την ανάγκη να αποφεύγουμε επιχειρήματα, τα οποία μπορεί να τεθούν υπό την αμφίβολο κρίση παραγόντων που διεθνώς γνωρίζουμε.

Δεν γνωρίζω τι έχει υπ' όψιν του ο Αρχηγός του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού για τη Ρωσία και τους Ρώσους ούτε για τους Κινέζους. Γνωρίζω, όμως, ότι αυτές τις πληροφορίες τις οποίες έχει τουλάχιστον δεν τις έχω εγώ, για να μπορώ να παρακολουθώ το συλλογισμό του. Μπορώ, όμως, να διαβεβαιώσω για το ακόλουθο πράγμα:

Αυτή η Κυβέρνηση, παρά το γεγονός ότι διαπραγματεύεται με δανειστές, συζητά με δανειστές και είναι εξαιρετικά δύσκολο να διαμορφώνεις μιαν εθνική πολιτική υπό το βάρος της πίεσης των δανειστών, το πράττει, όμως, με απόλυτη συναίσθηση του εθνικού της καθήκοντος. Δεν παραχωρεί σε κανένα το προνόμιο της εθνικής αξιοπρέπειας. Δεν παραχωρεί σε κανένα το προνόμιο της υπεράσπισης των εθνικών, κυριαρχικών μας δικαιωμάτων. Η Κυβέρνηση υπερασπίζεται τα εθνικά κυριαρχικά μας δικαιώματα και υπερηφανεύεται για την εθνική της αξιοπρέπεια κατά τον ίδιο τρόπο που μπορεί να υπερασπίζονται τα εθνικά μας δίκαια και όλες οι άλλες πολιτικές δυνάμεις. Τίποτα λιγότερο!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουν ακουστεί πολλές βαριές κατηγορίες από επίσημα χείλη σε βάρος της Κυβερνήσεως. Ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής κ. Κακλαμάνης κατονόμασε μερικές από τις ύβρεις, διότι περί ύβρεων πρόκειται: «κυβερνήσεις Τσολάκογλου, κυβέρνηση προδοτική, κυβέρνηση που λειτουργεί ενάντια στο λαϊκό και δημόσιο συμφέρον, κυβέρνηση κατοχική!». Θα μπορούσα να απαντήσω με ύβρεις. Όμως, δεν αναλογεί στο ηθικό ανάστημα της κυβερνώσας πλειούρας.

Αν, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, αν, κύριοι Πρόεδροι –απόντες– όλων των άλλων κομμάτων της Αντιπολίτευσης, θεωρείτε ότι η Κυβέρνηση μπορεί να υβρί-

ζεται με αυτόν τον τρόπο, την ώρα που επιτελεί το εθνικό της χρέος, ελάτε μαζί με τον ελληνικό λαό να απαντήσετε εφ' όλης της ύλης σε κρίσιμο δημοψήφισμα!

Τίθεται άλλο ερώτημα: «Γιατί δεν προσέρχεστε σε εκλογές;». Πρέπει να σας πω ότι φαντάζει ως εύλογο το ερώτημα. Όμως, δεν έχω διαπιστώσει ακόμη ποια είναι η εναλλακτική πολιτική που θα ασκήσει μια πιθανή κυβέρνηση μετά από εκλογές.

Θα είχε μεγάλο ενδιαφέρον, εάν προσήρχετο ο κ. Σαμαράς και μας έλεγε, μετά από τη συνάντησή του με την τρόικα, αν η τρόικα του κατέστησε σαφές ότι θα είναι το ίδιο το πλαίσιο της συμφωνίας με άλλη κυβέρνηση και ότι η χώρα θα πρέπει να το εφαρμόσει. Θα αποτελούσε αποκάλυψη για τον ελληνικό λαό, εάν τουλάχιστον ο κ. Σαμαράς, απευθυνόμενος στον ελληνικό λαό, έλεγε ποια ήταν η συζήτησή του με την τρόικα και εάν η τρόικα απεδέχθη την επαναδιαπραγματεύση.

Εμείς εξουσιοδοτούμε τα πολιτικά κόμματα να διαπραγματευτούν με την τρόικα και αν συμφωνήσουν σε κάτι διαφορετικό απ' αυτό που έχει συμφωνήσει η ελληνική Κυβέρνηση να έρθουν να μας το υποδείξουν.

Όταν, λοιπόν, θέτουμε θέμα εκλογών, πρέπει να έχουμε την ευθύνη να πούμε και ποια είναι η πολιτική, εναλλακτική αυτής που σήμερα καταδικάζουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ετέθη ένα θέμα από ορισμένους συναδέλφους και από τον τώως Πρόεδρο της Βουλής. Τα δημοψηφίσματα είναι χρήσιμα ή μπορεί να αποτελέσουν αφορμή εθνικού διχασμού; Δεν θεωρώ ότι η Δημοκρατία και, μετά από τριάντα επτά χρόνια από την αποκατάστασή της, βρίσκεται σε τέτοια αδυναμία, ώστε να μην μπορεί να οργανωθεί δημοψήφισμα που θα δίνει προοπτική στον τόπο.

Κατά το παρελθόν υπήρξαν διχαστικές λογικές σχετικά με τη διεξαγωγή ενός δημοψηφίσματος και των ερωτημάτων που διατυπώθηκαν. Όμως, προτιμώ να λάβω υπ' όψιν μου το τελευταίο δημοψήφισμα, μετά την αποκατάσταση της Δημοκρατίας, που έδωσε προοπτική στη χώρα, ερώτημα το οποίο αφορούσε την κατάρχιση ή όχι της μοναρχίας.

Είχα την ευκαιρία και στην πρωτολογία μου, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι το δημοψήφισμα διευρύνει και εμβαθύνει τη δημοκρατία. Σε κρίσιμες καμπές της ιστορίας μας δίνει τη δυνατότητα στον ελληνικό λαό, ιδιαίτερα για θέματα που έχουν πολύ μεγάλη σημασία για το δημόσιο και εθνικό συμφέρον, την κοινωνική και οικονομική ζωή, να βοηθά στη λήψη των σωστών πολιτικών αποφάσεων, να επηρεάζει τα κέντρα λήψης των πολιτικών αποφάσεων. Η διεξαγωγή ενός δημοψηφίσματος ενδυναμώνει, δηλαδή, τους δημοκρατικούς θεσμούς.

Είχα, επίσης, την ευκαιρία να πω, κύριε Πρόεδρε –επειδή θίξατε ξανά το θέμα του «ΕΥΡΗΚΑ»– ότι η Κυβέρνηση έχει έναν προσανατολισμό: να μην ερωτήσει για περιφερειακά θέματα, αλλά για θέματα τα οποία αφορούν την παρούσα κρίσιμη οικονομική, κοινωνική και δημοσιονομική συγκυρία. Σχετίζεται, δηλαδή, το δημοψήφισμα κυρίως με τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα. Γιατί να το φοβηθούμε; Είμαι 100% βέβαιος ότι κανένας δεν έχει ερώτημα σχετικά με έναν τέτοιο προσανατολισμό.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με ένα σοβαρό θέμα που έθιξε ο πρώην Πρόεδρος κ. Κακλαμάνης –το έθιξε και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος κ. Ευθυμίου– για το «κατώφλι» του 40% ή του 50%. Θέλω να εξηγήσω σε όλους τους συναδέλφους πώς σκέφθηκε η Κυβέρνηση.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Το 40% δεν είναι το ποσοστό αυτών που θα αποφασίσουν.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Το 40% είναι το ελάχιστο όριο συμμετοχής του εκλογικού σώματος.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Αυτό λέω.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): «Για να παράγει έννομη συνέπεια», αυτό σημαίνει δεσμευτικό.

Θέλω να εξηγήσω κατ' αρχάς τη διαφοροποίηση. Όταν πρόκειται για δημοψήφισμα περί ψηφισμένων νομοσχεδίων –τα ψηφισμένα νομοσχεδία, υπενθυμίζω, δεν αφορούν δημοσιονομικά θέματα, αφορούν κρίσιμα κοινωνικά θέματα, τότε έχει προηγηθεί η απόλυτη πλειοψηφία της Βουλής που ενέκρινε το νομοσχέδιο.

Όταν μιλώ για απόλυτη πλειοψηφία, μιλώ για πλειοψηφία του-

λάχιστον εκατόν πενήντα ενός Βουλευτών, διότι υπάρχουν και νομοσχεδία που εγκρίνονται με ευρύτερη πλειοψηφία. Άρα, η πλειοψηφία της Βουλής, το κατεχόμενη όργανο της λαϊκής κυριαρχίας, έχει αποφανθεί θετικά επί συγκεκριμένου νομοσχεδίου.

Πώς κινείται η διαδικασία κατά την πρόβλεψη του άρθρου 44 του Συντάγματος επί ψηφισμένων νομοσχεδίων; Υποβάλλουν την πρόταση τα 2/5 των Βουλευτών και εγκρίνεται δημοψήφισμα με συγκεκριμένο ερώτημα που αφορά συγκεκριμένο, ψηφισμένο νομοσχέδιο από τα 3/5 της Βουλής, δηλαδή από 180 Βουλευτές.

Όταν, λοιπόν, το κατ' εξοχήν όργανο της λαϊκής κυριαρχίας έχει αποφανθεί, έχει εγκρίνει νομοσχέδιο με απόλυτη πλειοψηφία και έχει εγκρίνει επίσης τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος με 180 Βουλευτές, θα ήταν παράξενο να μην υπάρχει ισχυρό «κατώφλι» συμμετοχής.

Γι' αυτό ακριβώς και πρέπει να προσέλθει τουλάχιστον το 50% του ελληνικού λαού, αυτών δηλαδή που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους, ώστε να υπάρξει απόφαση με ισχυρή πλειοψηφία για το αν θα εγκριθεί τελικώς ή όχι από τον ελληνικό λαό ένα ψηφισμένο νομοσχέδιο.

Τα εθνικά θέματα, όπως προσδιορίζονται με τη διατύπωση στην αιτιολογική έκθεση του νομοσχεδίου, προηγούνται πάσης πολιτικής ή νομοθετικής πρωτοβουλίας. Οιαδήποτε Κυβέρνηση αποφασίζει ότι θέλει να απευθυνθεί στο εκλογικό σώμα για να έχει ισχυρή δέσμευση για τον κεντρικό προσανατολισμό επί του εθνικού θέματος, της ακολουθητέας πολιτικής σε ένα εθνικό θέμα.

Τέτοιες διαφοροποιήσεις υπάρχουν σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Συνήθως, όπως επεσήμανε και ο κ. Ευθυμίου, υπάρχουν δύο κατηγορίες ποσοστώσεων. Υπάρχει το κριτήριο του ποσοστού συμμετοχής και το κριτήριο του ποσοστού εγκρίσεως, ποιο είναι, δηλαδή, το ποσοστό που πρέπει να εγκρίνει ή να απορρίψει.

Θα σας δώσω μερικά παραδείγματα. Στη Γερμανία, όπου κυρίως τα δημοψηφίσματα αφορούν τα ομόσπονδα κρατίδια και όχι συνολικά την ομοσπονδία, η εγκυρότητα του αποτελέσματος κρίνεται, όταν πρόκειται για νομοθετικές μεταβολές, από τη συμμετοχή του ενός τετάρτου των δικαιουμένων να ψηφίσουν. Δηλαδή, είναι μόλις το 25%. Σε άλλα σοβαρότερα ζητήματα, πρέπει οπωσδήποτε να αποφασίσει το ένα τέταρτο του συνόλου των εγγεγραμμένων, δηλαδή, το ποσοστό πια της εγκρίσεως να είναι το 25% του συνόλου των εγγεγραμμένων.

Στη Δανία, όταν πρόκειται για συνταγματική αναθεώρηση, χρειάζεται η αποδοχή από το 40% του εκλογικού σώματος. Επαναλαμβάνω, όχι η συμμετοχή, αλλά η αποδοχή του 40% του εκλογικού σώματος. Όμως, αν πρόκειται για ένα νομοσχέδιο, χρειάζεται το 30% του εκλογικού σώματος να αποφανθεί.

Στην Ιρλανδία πρέπει να αποφανθεί -ανεξαρτήτως του πόσοι συμμετέχουν- το ένα τρίτο των δικαιουμένων να ψηφίσουν υπέρ ή κατά για να απορριφθεί κάτι ή να γίνει δεκτό.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Αυτοί οι λαοί έχουν «κρύο αίμα», κύριε Υπουργέ. Εμείς έχουμε «μεσογειακό αίμα».

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Στην Ολλανδία, επίσης, προβλέπονται ανάλογα ποσοστά. Σε άλλες χώρες προβλέπεται το 50% συμμετοχής, όπως κάνουμε εμείς, για τα ψηφισμένα νομοσχεδία.

Άρα, λοιπόν, επιλέξαμε αυτή τη διαφοροποίηση και ορίζουμε για τα εθνικά θέματα ότι χρειάζεται οπωσδήποτε η συμμετοχή του 40% του εκλογικού σώματος και για να υπάρξει έγκριση, το 51% του 40%. Αν υπολογίσετε τον αριθμό των ψηφοφόρων, είναι περίπου το 30% του εκλογικού σώματος που πρέπει να αποφανθεί θετικά ή να απορρίψει.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε και σας ευχαριστώ για την ανοχή σας. Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που διευκολύνει την εφαρμογή του άρθρου 44 του Συντάγματος. Είναι προφανές ότι θα μου ήταν πολύ ευχάριστο να μπορεί το κάθε κόμμα να θέτει το ερώτημά του, αλλά δεν προβλέπεται από τη συνταγματική ρύθμιση.

Εκείνο, όμως, το οποίο μπορεί να συμβεί είναι στις εσωτερικές μας διαδικασίες στη Βουλή, να υπάρξει ένας διάλογος μεταξύ των κομμάτων για τη διαμόρφωση των ερωτημάτων. Δεν αναφέ-

ρομαι σε ένα δημοψήφισμα, αλλά σε όσα δημοψηφίσματα διεξαχθούν. Ασφαλώς, είτε στη μια είτε στην άλλη περίπτωση, θα υπάρξει ανταλλαγή απόψεων επ' αυτών των θεμάτων.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω για λίγο το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κύριε Δένδια, συγγνώμη, αλλά έχει ζητήσει ήδη το λόγο ο Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, ο κ. Καρατζαφέρης.

Κύριε Καρατζαφέρη, φαντάζομαι ότι θέλετε το λόγο για μια μικρή παρέμβαση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού): Θα ήθελα να δώσω μία μικρή απάντηση σε όλα αυτά τα οποία είπε ο κύριος Υπουργός. Μιλήσατε για συνωμοσιολογία. Εσείς, δηλαδή, δεν τη βλέπετε πουθενά. Δεν βλέπετε ότι αυτήν τη στιγμή μεθοδεύεται η ληστρική επιδρομή κάποιων στη χώρα. Δεν το βλέπετε, δεν το ξέρετε, δεν σας είχε ενημερώσει καμμία υπηρεσία της χώρας ότι οι Γερμανοί ετοιμάζονται –υπάρχει ήδη ταμείο 20 δισεκατομμυρίων– για να έρθουν να πάρουν –όχι με δικά τους λεφτά– όλα αυτά που έχουμε δώσει στον τόπο. Δεν το ξέρετε. Είναι αδιανόητο, κύριε Υπουργέ.

Σαφέστατα, εγώ δεν υποστήριξα, όπως σας είπα πριν, ότι είναι δόλος και ότι ο Παπανδρέου τα κάνει όλα αυτά, για να έχουμε αυτό το αποτέλεσμα. Εγώ λέω ξεκάθαρα ότι σας έφυγε παντελώς η κατάσταση από τα χέρια και τα «κοράκια» ετοιμάζονται. Όπως έχετε δει, μόνο τα «κοράκια» στα νεκροταφεία και οι γιάπες φοράνε μαύρα κοστούμια. Είναι έτοιμοι.

Ήμουν μια βδομάδα στο Λονδίνο, όπου είχα συναντήσεις με δύο μεγάλα funds. Το ένα από αυτά, μάλιστα, είχε επενδύσει στην Ελλάδα πριν από δέκα χρόνια περίπου. Τι μου είπαν; Μου είπαν: «Τι να έρθουμε να κάνουμε; Αυτά τα έχουν καπαρώσει όλα οι Γερμανοί». Μιλάμε για μεγάλους οργανισμούς που διακινούν 10, 12 και 13 δισεκατομμύρια. «Τι να έρθουμε να κάνουμε στην Ελλάδα; Τα έχουν καπαρώσει όλα οι Γερμανοί». Δηλαδή έχει ξεκαθαριστεί στην οικονομική πιάτσα ότι έρχονται εδώ για να τα πάρουν όλα.

Θέλετε να σας θυμίσω μια σειρά πραγμάτων; ΟΤΕ, Αεροδρόμιο. Και occasione data για το Αεροδρόμιο, εδώ μέσα σε αυτήν την Αίθουσα, κύριε Υπουργέ, σταμάτησε ο Λαϊκός Ορθόδοξος Συναγερμός το μεγάλο κόλπο που είχε γίνει με το Αεροδρόμιο. Για είκοσι χρόνια επέκταση από 300 εκατομμύρια πήγε στα 240 εκατομμύρια ευρώ, 240 εκατομμύρια, όσα είναι τα ενοίκια από τα μαγαζιά και το πάρκινγκ των αυτοκινήτων –εδώ είχα πει ότι «θα πάμε Γουδ ή»– και το άκουσαν στα Ταμεία Αξιοποίησης και τα μάζεψαν, όταν έχουμε πολλαπλάσια προσφορά από τους Κινέζους και την εξασφάλιση καθημερινής πτήσης Αθήνα-Πεκίνο για όσα χρόνια υπάρχει η συμμετοχή των Κινέζων στο Αεροδρόμιο, με ό,τι σημαίνει αυτό ή με ό,τι αντιληφθεί καθένας ότι μπορεί να σημαίνει αυτό.

Επομένως, λοιπόν, υπάρχει μια συνωμοσία. Υπάρχει μία διάθεση ληστρικής επιδρομής. Ο δικός μας ρόλος είναι εδώ να σταματήσουμε αυτόν τον κατήφορο. Επειδή εσείς, κύριε Υπουργέ, παίζετε πάνω στη σκηνή, δεν βλέπετε το έργο όπως το βλέπουμε εμείς κάτω από την πλατεία ή τον εξώστη –ουδείς μπορεί να κρίνει το έργο στο οποίο πρωταγωνιστεί– ακούστε μας. Και σας λέμε άλλη μία φορά ότι ο Μεντβέντεφ περιμένει σήμερα την πρόσκληση, για να έρθει αυτήν την εβδομάδα, σήμερα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

Εκεί είναι ο κ. Παπούλιας, εκεί είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Δώστε, λοιπόν, τη συγκατάθεση να έρθει ο Ρώσος Πρόεδρος με σειρά επιχειρηματιών που θα μπορούσαν να λύσουν το θέμα. Εγώ σας δίνω συγκεκριμένη πρόταση. Σας δίνω συγκεκριμένη απόφαση, όπως την άλλη φορά έφερα εδώ στον Πρωθυπουργό τον Ντμίτριεφ που έλεγε «δέχομαι να σας δώσω τα άρματα με Clearing». Και δεν έγινε τίποτα. Εγώ σας δίνω συγκεκριμένες προτάσεις. Άρα, λοιπόν, ή τα ακούει η Κυβέρνηση ή κωφεύει. Μετά από αυτήν τη δήλωση πιστεύω ότι ο Πρωθυπουργός θα ευαισθητοποιηθεί να ρωτήσει περισσότερα.

Δώσατε ως επιχείρημα το τι έκανε η τρόικα στον κ. Σαμαρά. Εξηγήστε μου, κύριε Υπουργέ, τη λογική. Όταν η τρόικα έχει να

κάνει με πολύ μαλακούς, με «πλαστελίνη», γιατί να πάει να τα βρει με εκείνον ο οποίος είναι πιο δύσκολος; Γιατί η Τρόικα θα πάει και θα τα βρει με τον Σαμαρά, ο οποίος είναι «σφιχτός», κάνει τη δική του πολιτική; Γιατί, όμως, θα προτιμήσει να πάει με τον σκληρό και όχι με τον μαλακό, που τον κάνει ό,τι θέλει; Άρα, λοιπόν, το επιχείρημα είναι έωλο και μετέωρο και δεν αντέχει.

Ας ξεκαθαρίσουμε το θέμα για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, για τα οποία μίλησε ο κ. Κακλαμάνης. Τα Μέσα Ενημέρωσης είναι πολύ επιεική με την Κυβέρνηση. Και είναι επιεική όχι γιατί αγάπησαν ξαφνικά την Κυβέρνηση ή έχουν εμπιστοσύνη στην Κυβέρνηση, αλλά γιατί είναι όμηροι των τραπεζών και ως εκ τούτου, δεν μπορούν να ασκήσουν την πολιτική που θα ήθελαν να ασκήσουν. Διότι έπρεπε να ξεσκίσουν την BlackRock και τον τρόπο με τον οποίο χειρίζεται τις ελληνικές επιχειρήσεις.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

Δεν το κάνουν, όμως, γιατί η BlackRock θα εγκρίνει αύριο αν θα πάρουν δάνειο!

Και ήταν μία συγκεκριμένη εφημερίδα που κάποτε ήλεγχε την εξουσία και που τη διαβάσαμε όλοι. Θυμάμαι ότι όταν ήταν ο αδελφός μου για πολλά χρόνια συντάκτης, ήταν κάπως σαν σημάι αυτή η εφημερίδα. Τώρα, λοιπόν, προκειμένου να εξασφαλίσει ένα δανειάκι, έπαιξε συγκεκριμένα παιχνίδια. Επομένως, λοιπόν, για ποιον Τύπο μιλάτε; Έναν Τύπο ο οποίος οικονομικά θνήσκει και είναι σε χειρότερη κατάσταση απ' ό,τι είναι η Ελλάδα στους οίκους αξιολόγησης;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του Προέδρου του ΛΑΟΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Αν έχετε την καλοσύνη, κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα να συντομεύετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ (Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού): Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Τέλος, κύριε Υπουργέ, ξέρετε πολύ καλά –πιστεύω, καλύτερα εμού– ότι αυτός ο χώρος είναι η Βουλή των Ελλήνων. Δεν είναι η ελληνική Βουλή, αλλά είναι η Βουλή των Ελλήνων! Όλων των Ελλήνων! Και αυτών που ζουν εντός των συνόρων και αυτών που ζουν εκτός των συνόρων! Επειδή, λοιπόν, αυτοί που ζουν εκτός των συνόρων έχουν μία εξαιρετική τρυφερότητα απέναντι στη χώρα και ίσως έχουν πιο έντονο το πατριωτικό καθήκον, δεν μπορεί να εξαιρούνται από μεγάλα εθνικά θέματα! Δώστε τους τη δυνατότητα να μπορούν να ψηφίζουν με ένα «ναι» ή ένα «όχι» εις τα οικεία προξενεία! Τι πιο εύκολο! Ποια είναι η δυσκολία; Μπορεί να πάει ο άλλος στα προξενεία και να ψηφίσει, αν θέλει, τουλάχιστον με ένα «ΝΑΙ» ή ένα «ΟΧΙ» στο ερώτημα το οποίο θα τεθεί.

Κλείνω, κύριε Υπουργέ, με το εξής: Δεσμευτείτε ότι σε περίπτωση που το δημοψήφισμα είναι αρνητικό, θα παραιτηθείτε! Βάλτε όποιο ερώτημα θέλετε, αλλά εάν είναι αρνητικό, να σηκωθείτε να φύγετε!

Δεύτερον, όσον αφορά το 40%, τι σημαίνει το 40%; Εάν δεν πάει να ψηφίσει ο ελληνικός λαός και το 50% του 40% βγει «λευκό» –είναι, δηλαδή, οι Νεοδημοκράτες ή κάποιοι άλλοι από εμάς– θα αποφασίσει το 20%, άρα το 11%! Άρα, το 11% δημιουργεί αποτέλεσμα! Αυτό σημαίνει το 40%, εάν δεν λαμβάνονται υπ' όψιν τα «λευκά»!

Πιστεύω, λοιπόν, ότι το πάθος σας να υπερασπιστείτε την ανάγκη επιβιώσεως της Κυβέρνησης είναι εντελώς διάφορο από το εθνικό συμφέρον. Υπηρετείστε το εθνικό συμφέρον, κύριε Υπουργέ!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Καρατζαφέρη.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ, θα ήθελα το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κύριε Ευθυμίου, αν έχετε την καλοσύνη, θα μιλήσετε μετά τον κ. Δένδια που έχει ζητήσει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Εντάξει, κύριε Πρόεδρε, αλλά θα ήθελα να απαντήσω στον κ. Καρατζαφέρη. Νομίζω ότι αυτή είναι η κοινοβουλευτική τάξη και αν μου επιτρέπετε, θα ήθελα να το κάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Κύριε Ευθυμίου, νομίζω ότι ήδη ο κ. Δένδιας έχει ζητήσει το λόγο εδώ και πολλή

ώρα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ: Κύριε Ευθυμίου, υπέστημεν τη δευτερολογία του κυρίου Υπουργού για δεκαεπτά λεπτά, αν θυμάμαι καλά, αντί των ολίγων λεπτών, εις τα οποία ενεκάλεσε τους πάντες στοιχειωδώς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Επομένως, το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Νικόλαος Δένδιας.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριε Δένδια, το Προεδρείο κρίνει κατά βούληση και κατά περίπτωση το εύλογο του χρόνου που διαχειρίζεται. Μη χρησιμοποιείτε διαδικαστικά επιχειρήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

Ορίστε, κύριε Δένδια, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ: Δεν κατάλαβα, γιατί μου τα λέτε αυτά, κύριε Ευθυμίου, αλλά εν πάση περιπτώσει αισθανθήκατε την ανάγκη να τα πείτε, οπότε πείτε τα.

Επί της ουσίας τώρα, κατ' αρχάς, κύριε Υπουργέ, θα μου επιτρέψετε να σας πω το εξής: Απευθυνθήκατε προς τους απόντες Αρχηγούς των κομμάτων της Αντιπολίτευσης, πλην βεβαίως του παρισταμένου Προέδρου του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, του κ. Καρατζαφέρη. Σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής, οι Αρχηγοί των κομμάτων εκπροσωπούνται στην Αίθουσα διά των Κοινοβουλευτικών τους Εκπροσώπων. Σας παρακαλώ, λοιπόν, να μη μετερχόμεθα το σχήμα των απόντων Αρχηγών προς άγρην των τηλεοράσεων.

Το δεύτερο θέμα είναι το εξής: Με τρόπο μεγάλθυμο –ως συνηθίζεται και με λέξεις βαρύτατες, αναπτύξατε τα περί της «Θεωριοκρατοσύνης» κυβερνήσεως η οποία μάχεται εν μέσω πολλών δεινών υπέρ της εθνικής κυριαρχίας, της εθνικής αξιοπρεπείας και διάφορα άλλα τέτοια δακρύβρεχτα.

Στη συνέχεια του λόγου σας, κύριε Υπουργέ, είπατε το εξής απίστευτο. Εγκαλέσατε τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης κ. Αντώνη Σαμαρά όσον αφορά το αίτημα να προσφύγουμε στον ελληνικό λαό με το εξής απίστευτο σκεπτικό: Εφ' όσον δεν συνεφωνήσαν με την τρόικα, πώς νομιμοποιείται να ζητήσει εκλογές; Ερωτώ, λοιπόν, το εξής: Για να θέσουμε θέμα στην ελληνική κοινωνία πλέον, θα πρέπει να έχουμε προσυνεννοηθεί με την τρόικα και μάλιστα σε υπηρεσιακό επίπεδο; Ο κ. Αντώνης Σαμαράς, για να απευθυνθεί στην ελληνική κοινωνία με προγραμματικό λόγο και για να διατυπώσει σκέψεις για το μέλλον του τόπου, πρέπει να έχει την προσύμφωνη γνώμη των τριών υπηρεσιακών παραγόντων που επισκέφθηκαν προχθές τη Λεωφόρο Συγγρού; Είναι αυτό επιχείρημα υπέρ της εθνικής κυριαρχίας;

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Δεν είπα τέτοιο πράγμα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ: Και βεβαίως τώρα θα μου πείτε ότι δεν είπατε αυτό, διότι τώρα αντελήφθητε τι ακριβώς είπατε.

Σας λέγω: Η κατάσταση στη χώρα δεν είναι σ' αυτό το σημείο, επειδή η Κυβέρνηση προασπίζει επί δύο χρόνια την εθνική κυριαρχία και την εθνική ανεξαρτησία. Άλλωστε, νομίζω ότι το θέμα της εθνικής ανεξαρτησίας υπό τις παρούσες συνθήκες είναι αντιληπτό για τον κάθε Έλληνα πολίτη, πόσο τμήμα της εθνικής κυριαρχίας έχει παραμείνει αλώβητο.

Αυτό το οποίο έχει συμβεί τα δύο τελευταία χρόνια και η αιτία για την οποία ευρισκόμεθα στο σημείο που ευρισκόμεθα είναι ότι το ΠΑΣΟΚ, η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, αφού ηνάγκασε τη Νέα Δημοκρατία να προσφύγει σε εκλογές –γιατί σας θυμίζω ότι εσείς ήσασταν που ηρείσθη να δεχθείτε ότι θα ψηφίσετε το νυν Πρόεδρο της Δημοκρατίας Ξανά, με αποτέλεσμα να μην έχουμε καμία δυνατότητα να πάρουμε οποιοδήποτε μέτρο τότε– αφού κερδίσατε με ψευδεπίγραφα επιχειρήματα τις εκλογές εξαπατώντας τον ελληνικό λαό, επί δύο χρόνια δεν προασπίζετε την εθνική ανεξαρτησία. Προσπαίζετε το βαθύ ΠΑΣΟΚ του δημόσιου τομέα. Αρνείστε να κάνετε επί δύο χρόνια τις περικοπές στον ευρύτερο δημόσιο τομέα που έπρεπε να κάνετε, υποστηρίζετε τις ΔΕΚΟ, δεν έχετε κάνει ούτε μία αποκρατικοποίηση, οδηγείτε τη χώρα στην απόλυτη φτώχεια και στην απόλυτη χρεοκοπία κι έρχεστε εδώ και μας παριστάνετε ότι δήθεν υπερασπίζετε τα εθνικά και τα δίκαια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Νικόλαο Δένδια, Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο της Νέας Δημοκρατίας.

Το λόγο έχει ο κ. Πέτρος Ευθυμίου, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

Δράττομαι της ευκαιρίας, να πω ότι αλλοίμονο κύριε Δένδια αν την ακριβή περιγραφή της κατάστασης της χώρας τη θεωρείτε δακρύβρεχτο σενάριο που ακούσατε από τον κύριο Υπουργό. Αν απέχετε τόσο απ' αυτά που οι ίδιοι δημιουργήσατε, μπορείτε να έχετε μία εικόνα ποιο είναι το πραγματικό πρόβλημα της χώρας, ότι αποτελέσατε δηλαδή την κυβερνητική δύναμη που έφερε τη χώρα σ' αυτή τη θέση και η περιγραφή της θέσης θεωρείται τώρα από εσάς δακρύβρεχτο σενάριο του κυρίου Υπουργού.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ: Δεν περνάνε αυτά τώρα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ: Δεν περνάνε.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριοι συνάδελφοι, αν νομίζετε ότι μιλάτε σ' αυτήν την Αίθουσα, δεν έχετε καταλάβει τίποτα. Η χώρα είναι στο μικροσκοπιο των εταίρων μας, των άλλων είκοσι έξι κύριε Μπούρα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ: Ακόμα εκεί είστε.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Νομίζετε εσείς ότι απευθύνεστε στο υπόλοιπο Αττικής.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ: Σας πήραν όλοι είδηση τώρα...

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κύριοι συνάδελφοι, η μοίρα αυτής της χώρας εναποτέθηκε από τον ελληνικό λαό στους τριακόσιους της Βουλής. Οι τριακόσιοι της Βουλής είναι συνυπεύθυνοι για τις αποφάσεις τους και για την εικόνα της χώρας. Εσείς δώσατε το παράδειγμα στον ελληνικό λαό της σοβαρότητας των θεμάτων γιατί δεν ζούμε ένα δακρύβρεχτο σενάριο του Υπουργού. Ζούμε ένα ζοφερό και δεινό διεθνές περιβάλλον στο οποίο οδηγηθήκαμε από άστοχες και άφρονες αποφάσεις που δεν μπορούν να συνεχιστούν και δεν μπορούν να επαναληφθούν.

Όμως, κύριε Πρόεδρε, η αιτία που ζήτησα το λόγο ήταν ότι αξίζει μέσα στην κρίση να υπάρχει μία ορθοφροσύνη για το κοινό έδαφος στο οποίο πρέπει να πατάμε όλοι. Γιατί αν έχει νόημα να πάμε μπροστά τη χώρα, πρέπει να πετύχουμε ανάμεσά μας μία εθνική συνεννόηση, με καθαρές κουβέντες και καθαρές επιλογές.

Θα ήθελα να βεβαιώσω τον Πρόεδρο του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, κ. Καρατζαφέρη ότι μέσα σ' αυτήν την κρίση αυτό που χρειάζεται η χώρα, είναι μία πολύπλευρη εξωτερική πολιτική κι αυτήν την πολιτική ακολουθούμε κι αυτήν την πολιτική ασκούμε. Δεν πρέπει να διαμορφώνονται εντυπώσεις που δεν συμφέρουν γιατί δεν ανταποκρίνονται και στην αλήθεια.

Θα ήθελα να γνωρίζω το Σώμα ότι επιλογή της Κυβέρνησης – και θέλω να ελπίζω κάθε κυβέρνησης κι αυτό είναι εθνικό δεν είναι κομματικό– είναι η συγκρότηση άριστων σχέσεων και με την κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας και με την κυβέρνηση της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας. Το επιδιώκουμε με κάθε τρόπο και στο ανώτατο δυνατό επίπεδο.

Αυτό είναι όχι μία επιλογή της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ. Θεωρούμε ότι είναι ορθή επιλογή για τα συμφέροντα της χώρας, αυτή η πολύπλευρη άσκηση εξωτερικής πολιτικής, η οποία είναι ο πυρήνας του εθνικού συμφέροντος.

Θα οφείλαμε, λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, την ώρα που είμαστε σε τέτοια δοκιμασία να υπερβούμε τους εαυτούς μας, να υπερβούμε τις λογικές του κομματικού συμφέροντος και να δώσουμε μια άλλη ποιότητα στη σχέση μας και σ' αυτήν την Αίθουσα και στην προοπτική του ελληνικού λαού. Κατά τούτο, ας είναι βέβαιη η πλευρά του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού και προσωπικά ο κ. Καρατζαφέρης πως ό,τι παρουσιάζει ως πρόταση είναι ήδη μια πραγματικότητα για τις επιλογές της Κυβέρνησης στο πεδίο των εξωτερικών σχέσεων.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Και εμείς σας ευχαριστούμε, κύριε Ευθυμίου, για τη συντομία του χρόνου.

Το λόγο έχει για οκτώ λεπτά ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος

του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κ. Αστέριος Ροντούλης.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατ' αρχάς, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι παρακολουθήσαμε το συνηθισμένο καυνά με-ταξύ του ΠΑΣΟΚ και της Νέας Δημοκρατίας για το ποιος ευθύνεται για την καταστροφή στην οποία οδηγήθηκε η χώρα. Οι αγαπητοί συνάδελφοι δεν χρειάζεται να διαπληκτίζονται. Ο ελληνικός λαός ξέρει πολύ καλά ποιος ευθύνεται για το σημερινό οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό αδιέξοδο της χώρας. Ευθύνεται και το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία. Άρα, οι διαπληκτισμοί είναι περιττοί. Ο ελληνικός λαός ξέρει πολύ καλά τους πραγματικούς φταίχτες του σημερινού αδιεξόδου που βιώνει.

Όμως, παρακολούθησα με μεγάλο ενδιαφέρον και την τοποθέτηση του αξιότιμου Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΠΑΣΟΚ για την ελληνική πολύπλευρη εξωτερική πολιτική.

Θέλω, λοιπόν, να κάνω την εξής επισήμανση και να ληφθεί πάρα πολύ σοβαρά υπ' όψιν. Βάσει της συμφωνίας της 21ης Ιουλίου που βρίσκεται εν κενώ – αυτό θα πρέπει να το σημειώσουμε – μια χώρα, κύριε Ευθυμίου, μπορεί να αναζητήσει εναλλακτικές πηγές δανεισμού. Ήδη η Κύπρος βρίσκεται σε συμφωνία με τη Ρωσία για δάνειο με ευνοϊκότερους όρους, ύψους 2,5 δισεκατομμυρίων ευρώ. Ήδη εγράφη στον ευρωπαϊκό, αλλά και στον ελληνικό Τύπο ότι υπάρχουν επαφές Ιταλίας και Ισπανίας με Κίνα και Ρωσία για να βρουν νέες πηγές φθηνού δανεισμού.

Έρχεται, λοιπόν, σ' αυτήν την Αίθουσα ο Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού και με ενάργεια και σοβαρότητα απευθύνει μια πρόταση στην ελληνική Κυβέρνηση, προκειμένου και εμείς να γίνουμε σαφείς και αντιληπτοί, όταν μιλάμε στον ελληνικό λαό.

Ο Πρόεδρος, λοιπόν, του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού κατέθεσε μια πρόταση προς την ελληνική Κυβέρνηση. Δηλαδή είπε το εξής: «Είστε διατεθειμένοι αύριο να καλέσετε τον κ. Μεντβέντεφ, τον Πρόεδρο της Ρωσικής Ομοσπονδίας, προκειμένου να έρθει στην Ελλάδα συνοδεία επιχειρηματιών οι οποίοι είναι έτοιμοι να κάνουν επενδύσεις και παράλληλα, ταυτόχρονα, να αρχίσει και μια συζήτηση για την εξεύρεση εναλλακτικής πηγής φθηνού δανεισμού από την πλευρά της Ρωσικής Ομοσπονδίας».

Με βάση αυτά που άκουσα από τον κ. Ευθυμίου – ο οποίος είναι παρών στην Αίθουσα και μπορεί να με διαψεύσει – κατάλαβα ότι η ελληνική Κυβέρνηση είναι έτοιμη να αποδεχθεί αυτήν την πρόταση του Προέδρου του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού. Μένει να δούμε εάν η ετοιμότητά της θα μετουσιωθεί και σε πράξη. Διότι είναι πολύ ωραία να βγαίνουμε θεωρητικολογώντας και να λέμε ότι ναι, ασκούμε μια πολύπλευρη εξωτερική πολιτική, αλλά στο δια ταύτα και στις συνθήκες κρίσης που βιώνει η χώρα να μην κάνουμε απολύτως τίποτα.

Άρα, λοιπόν, εγώ θα συμφωνήσω μ' αυτά που άκουσα από τον κ. Ευθυμίου, αρκεί, κύριε Ευθυμίου, αυτά να γίνουν πράξη, να μη μένουν έπτα πτερύοντα.

Έρχομαι, κύριε Υπουργέ, να πω και δύο πράγματα για το νομοσχέδιο που συζητάμε. Έχω μπροστά μου το νομοθέτημα της Νέας Δημοκρατίας. Αναφέρομαι στον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Είναι στην Αίθουσα και ο κ. Παυλόπουλος. Τι προβλέπει στο άρθρο 216 ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων; Με ενάργεια προβλέπει τη διενέργεια τοπικών δημοψηφισμάτων. Υπάρχει συγκεκριμένο άρθρο που προβλέπει ότι μεταξύ των αρμοδιοτήτων του δημοτικού συμβουλίου είναι και η λήψη απόφασης με συγκεκριμένη πλειοψηφία των 2/3 που προβλέπεται στο άρθρο αυτό, να ληφθεί απόφαση για τη διενέργεια τοπικών δημοψηφισμάτων. Μέχρι στιγμής υπήρχε ένα πρόβλημα. Γιατί δεν ενεργοποιήθηκε, ποτέ αυτό το άρθρο 216 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων; Δεν ενεργοποιήθηκε, γιατί ούτε επί Νέας Δημοκρατίας ούτε μέχρι σήμερα, υπήρχε το απαιτούμενο προεδρικό διάταγμα.

Άρα, λοιπόν, εσείς λέτε ότι ολοψύχως η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ είναι υπέρ δημοψηφισμάτων, όπως νομίζω και όλα τα κόμματα της Βουλής. Κανένας δεν μίλησε κατά αυτού του κάστρου της δημοκρατίας που είναι ένα δημοψήφισμα. Εμείς, λοιπόν, περιμένουμε προσωπικά από τον κ. Καστανίδη να βγει και να πει τώρα, εδώ μέσα στη Βουλή, ότι σε ένα μήνα, σε δύο μήνες, μέχρι τέλος του έτους, θα είναι έτοιμο το προεδρικό διάταγμα για να διενεργούνται δημοψηφίσματα σε τοπικό επίπεδο, σε επί-

πεδο δήμων. Πείτε το. Γιατί δεν το λέτε ότι σε ένα μήνα, σε δύο μήνες θα είναι έτοιμο το προεδρικό διάταγμα;

Γιατί θεωρούμε ότι οι τοπικές κοινωνίες, δεν μπορούν να είναι αμέτοχες. Οι τοπικές κοινωνίες πρέπει να συμμετέχουν στη λήψη των αποφάσεων, αν θέλετε, κύριε Υπουργέ, για να δημιουργήσουμε και τη δημοψηφιστική κουλτούρα που επικαλέσθηκε ο αξιότιμος πρώην Πρόεδρος της Βουλής ο κ. Κακλαμάνης. Να αρχίσουμε, λοιπόν, από το χαμηλό επίπεδο, από το επίπεδο των δήμων, που μάλιστα έγιναν και διευρυμένοι, καλλικρατικοί δήμοι.

Το δεύτερο που θέλω να σας πω σε σχέση μ' αυτό είναι το εξής: Όλα τα κόμματα, όπως φάνηκε από τη συζήτηση στη Βουλή, θέτουν ένα ζήτημα λαϊκής πρωτοβουλίας, προκειμένου να αρχίσουν δημοψηφισματικές διαδικασίες. Ερώτημα: Ποιος χώρος είναι καλύτερος για την έναρξη λαϊκών πρωτοβουλιών σε σχέση με δημοψήφισμα; Από το χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης, κύριε Υφυπουργέ. Τι σας εμποδίζει; Ποιο είναι το συνταγματικό κώλυμα στο προεδρικό διάταγμα που θα βγει ή σε μία άλλη νομοθετική ρύθμιση, να θεσμοθετήσετε ότι η λαϊκή πρωτοβουλία σε επίπεδο πρωτοβάθμιου ή δευτεροβάθμιου ΟΤΑ είναι επιτρεπτή, είναι επιδιωκόμενη και συνδράμει σ' αυτό που λέμε δημοψηφισματική κουλτούρα στον ελληνικό λαό; Προχωρήστε, δεν υπάρχει κανένα συνταγματικό κώλυμα. Λαϊκή πρωτοβουλία κατ' αρχάς σε επίπεδο ΟΤΑ, Α' ή Β' βαθμού. Γιατί δεν το κάνετε;

Μη δείχνετε τον κ. Παυλόπουλο. Ο κ. Παυλόπουλος θεσμοθέτησε, σας είπα, το άρθρο 216. Από εκεί και πέρα, δεν έγινε το προεδρικό διάταγμα, εκρίθη η Νέα Δημοκρατία, δύο χρόνια είναι στην Αντιπολίτευση, τελειώσαμε. Εσείς τώρα τι κάνετε. Σας κάνω συγκεκριμένες προτάσεις. Υφίσταται ένα νομοθετικό πλαίσιο, ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων που ισχύει εκεί όπου δεν έχει αλλάξει από τον ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ. Προχωρήστε, λοιπόν, προεδρικό διάταγμα και λαϊκή πρωτοβουλία σε επίπεδο ΟΤΑ, Α' ή Β' βαθμού.

Θα δεσμευτείτε σ' αυτά τα πράγματα που σας ρωτάω συγκεκριμένα; Πείτε κάτι γι' αυτά ή δεν υπάρχει η δέσμευσή σας; Είδα ότι με άκουσε ο κύριος Υπουργός και έφυγε. Εγώ τον περιμένω να γυρίσει τώρα και να πει ότι αποδέχομαι πλήρως σε ένα μήνα ή σε δύο μήνες θα έχουμε, κύριε Ροντούλη, το προεδρικό διάταγμα και βεβαίως θα γίνει και επιτρεπτή η λαϊκή πρωτοβουλία σε επίπεδο πρωτοβάθμιου ή δευτεροβάθμιου ΟΤΑ, για να δείξετε ότι, πράγματι, σέβεστε και επιθυμείτε τη λαϊκή ετυμολογία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον κ. Ροντούλη.

Ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Κουκουλόπουλος έχει το λόγο.
ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Κύριε Πρόεδρε, έδειξα τον κ. Παυλόπουλο, όχι γιατί δεν γνωρίζω ποιοι έχουν την ευθύνη της αυτοδιοίκησης και του Υπουργείου Εσωτερικών γενικότερα σήμερα, αλλά ο ίδιος γνωρίζει καλά για ποιο λόγο.

Όταν θεσμοθετήθηκε το συγκεκριμένο άρθρο, κύριε Ροντούλη, ως Πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ, είχα προετοιμάσει το σχετικό νομοθέτημα – το ξέρει ο κ. Παυλόπουλος, επικαλούμαι και τη μαρτυρία του – και δεν προχώρησε. Σήμερα προφανώς εξακολουθώ να έχω την ίδια γνώμη. Σας ενημερώνω ότι και ο Υπουργός έχει την ίδια γνώμη, όμως η εξέλιξη που προκλήθηκε με τον «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ» έχει αλλάξει χρονικά τις προτεραιότητες. Νομίζω ότι είναι πάρα πολύ απλό. Δεν πάει στο απώτερο μέλλον. Είναι αρκετά κοντά αυτό που λέτε. Θα ήταν μεγάλο λάθος να δεσμευτώ για ημερομηνία...

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Πείτε μέχρι το τέλος του έτους.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Κάτι τέτοιο είναι απολύτως εφικτό, ακριβώς γιατί είναι φυσική συνέπεια του νομοθετήματος που φέρνουμε σήμερα. Αυτό είναι όλο.

Θέλω απλά να σας πω ότι οι προτεραιότητές μας είχαν προσδιοριστεί επακριβώς από τον κύριο Υπουργό με την πρώτη εμφάνισή μας στη Βουλή όταν αναλάβαμε το Υπουργείο Εσωτερικών, εκείνος ως Υπουργός κι εγώ ως Υφυπουργός.

Με την ευκαιρία, μιας και θα υπάρχουν διατάξεις στο νομοσχέδιο που θα κατατεθεί αύριο για βαθμολόγιο, μισθολόγιο, εφεδρεία και όλα τα συναφή, θα υπάρχουν και τρία άρθρα στο νόμο

-θα τα συζητήσουμε φυσικά, δεν πρόκειται να αναφερθώ σ' αυτά με τα οποία θα γίνει κατανοητό από το Σώμα ότι η βασικότερη πρωτοβουλία που έχουμε πάρει ως πολιτική ηγεσία στο Υπουργείο Εσωτερικών είναι να βάλουμε το Υπουργείο Εσωτερικών στη μεγάλη μάχη για την κοινωνική συνοχή και την ανάπτυξη. Θα πούμε περισσότερα με τις διατάξεις και τη στήριξη της πραγματικής οικονομίας. Είναι άδικο, λοιπόν, όσα ακούγονται στην Αίθουσα.

Κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να πω και κάτι άλλο, γιατί νομίζω ότι δεν χρειάζεται να ξαναπάρω το λόγο. Έχει μιλήσει ο κύριος Υπουργός δύο φορές επί μακρόν και νομίζω ότι έχει αναλύσει πλήρως το θέμα. Εγώ θέλω να θέσω ένα ζήτημα. Προσωπικά έχω ακούσει με μεγάλο ενδιαφέρον όλο το διάλογο και στην επιτροπή και στην Ολομέλεια. Θα μπορούσε κανείς να πει ότι από τη μια είναι αυτονόητη η νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης μιας και πρόκειται για εφαρμοστικό νόμο.

Από την άλλη τίθεται ένα ερώτημα: «Εδώ η χώρα αντιμετωπίζει αυτά τα προβλήματα, εσείς για δημοψηφίσματα μιλάτε;». Εγώ μόνο ένα θέλω να προσθέσω στο διάλογο, γιατί έχει γίνει πολλή κριτική από παριστάμενα κόμματα εδώ πέρα διά των εκπροσώπων τους. Επίσης τέθηκαν πάρα πολλά ερωτηματικά που αφορούν τη συγκυρία. Προσωπικά πιστεύω ότι αν σταθούμε ψύχραιμα και φύγουμε λίγο από την κομματική μας οπτική, είναι η ίδια η συγκυρία που είναι διλημματική.

Δεν είναι «σπριτωμένη» η Κυβέρνηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Η χώρα είναι «σπριτωμένη» και τα διλήμματα είναι πολύ συγκεκριμένα. Δεν έχει να διαλέξει ανάμεσα σε πολλούς δρόμους και πολλές εναλλακτικές προτάσεις. Πιστεύω και εύχομαι γρήγορα να έλθει η ώρα όπου όλοι μας θα αναλάβουμε τις ευθύνες μας, των πολιτών συμπεριλαμβανομένων.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον Υφυπουργό Εσωτερικών κ. Κουκουλόπουλο.

Εισερχόμαστε στον κατάλογο των ομιλητών.

Το λόγο έχει ο κ. Αϊβαλιώτης.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΪΒΑΛΙΩΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Μετά το άσυλο στα ΑΕΙ όπου δικαιωθήκαμε, μετά τη λαθρομετανάστευση όπου πάλι δικαιωθήκαμε, μετά τη νομιμοποίηση των αυθαιρέτων όπου «μπουσουλάει» πλέον το ΠΑΣΟΚ προς τις θέσεις μας, μετά τον «επαναπατρισμό» των καταθέσεων που ζητήσαμε και μας ακολουθείτε μαζί με τη Νέα Δημοκρατία, πλέον μας αντιγράφετε και στην πρόταση για διενέργεια δημοψηφισμάτων. Καλώς τα παιδιά, όπως θα έλεγε κάποιος άλλος! Ακόμα όμως και ένας πρωτοετής φοιτητής πολιτικής επιστήμης, γνωρίζει ότι το όλο σκηνικό που στήνεται απλώς αντιστοιχεί σε μια βαλβίδα εκτόνωσης.

Εξάλλου, με τα εκλογικά ποσοστά που έχετε σ' όλες τις δημοσκοπήσεις να κινούνται κάτω από το ΦΠΑ, με την αποδοχή της πολιτικής σας να χτυπά «πολικούς» βαθμούς, βαθμούς Ανταρκτικής, είχατε τη φαινίτη ιδέα να παραμυθιάσετε τον κόσμο μ' ένα δημοψήφισμα, ώστε να εκτονώσετε τη λαϊκή αντίδραση και αυτό όταν πριν από ένα χρόνο, αντισταθήκατε με πάθος -μαζί με τη Νέα Δημοκρατία φυσικά- στην πρότασή μας για ένα δημοψήφισμα για τους λαθρομετανάστες, όταν δεν κάνατε δημοψήφισμα το 2001 για το αν θέλουμε ή όχι ευρώ, όταν δεν κάνατε δημοψήφισμα αν θέλουμε ή όχι να μπει η Τουρκία στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν δεν κάνατε δημοψήφισμα για τις ταυτότητες, όταν ο αείμνηστος Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος μάζεψε τριάντι εκατομμύρια υπογραφές, όταν δεν κάνατε δημοψήφισμα για το αν θέλουμε ή όχι να έχει το κρατίδιο των Σκοπίων, η Βαρδάρικα, παράγωγο του όρου «Μακεδονία» στο όνομά του, όταν δεν κάνατε δημοψήφισμα, για όλες αυτές τις αποφάσεις με τα μεσοπρόθεσμα, τα «χαράτσια», τις έκτακτες εισφορές, τις εργασιακές εφεδρείες, τις απολύσεις, τις περικοπές των συντάξεων, όταν έχετε τριάντα επτά χρόνια και εσείς στη Νέα Δημοκρατία και εσείς στο ΠΑΣΟΚ, να κάνετε ένα δημοψήφισμα για οποιοδήποτε θέμα.

Πραγματικά, σαν σε όνειρο θυμάμαι να πηγαίνω το 1974 με τον πατέρα μου και τη μητέρα μου να ψηφίσουν στο μοναδικό δημοψήφισμα που έγινε στη σύγχρονη Ελλάδα, στο πρώτο και τελευταίο δημοψήφισμα της Μεταπολίτευσης, για την Αβασίλευτη ή τη Βασιλευμένη Δημοκρατία. Ήμουν έξι χρονών τότε,

έφτασα σήμερα τα σαράντα τρία και δεν είδα ακόμα ένα δημοψήφισμα, παρ' ότι λήφθηκαν κεφαλαιώδους σημασίας αποφάσεις, που έδωσαν χειροπόδαρη την εξωτερική και οικονομική πολιτική με τις εγκληματικές επιλογές αναφορικά με την Τουρκία, τα Σκόπια κ.ο.κ..

Μολονότι, λοιπόν, δεθήκαμε με αλυσίδες, δάνεια και ατέλειωτα φέσια από τόκους, δεν δόθηκε η ευκαιρία στον κόσμο να μιλήσει. Και τον περιφρονήσατε, ακόμα και όταν τριάντι εκατομμύρια πολίτες ζητούσαν δημοψήφισμα για τις ταυτότητες. Προχωρήσατε στη γνωστή νεοταξίτικη αυταρχική επιλογή του Σημίτη που πραγματικά βρώμαγε νέα τάξη πραγμάτων και αδιαφορήσατε για ένα κόσμο που ζητούσε τι; Τη δημοκρατική επιλογή της προαιρετικής αναγραφής του θρησκειώματος.

Βάλατε και το καλαμπούρι που λέγεται Ανεξάρτητη Αρχή Προσωπικών Δεδομένων -πρόκειται περί καλαμπουριού στη σύγχρονη Ελλάδα- για να γνωμοδοτεί ως δήθεν αυθεντία. Η αρχή αυτή μας κόστισε 30 εκατομμύρια ευρώλάκια. Αυτό είναι το κόστος της αρχής αυτής μέχρι τώρα. Η απάντηση που πήρα σε ερώτηση που έκανα στη Βουλή, είναι ότι μας κόστισε 30 σχεδόν εκατομμύρια η λειτουργία της. Για ποιο λόγο; Ποιος Έλληνας αισθάνεται ευχαριστημένος απ' αυτήν την παράξενη αρχή, της οποίας ακούσαμε τη φωνή, μόνο όταν ήταν να αντιπολιτευθεί τον αείμνηστο Χριστόδουλο; Ο πρόεδρός της έπαιρνε 90.000 μισθό. Ας βγει κάποιος Βουλευτής να πει ποιος παίρνει 90.000 σήμερα στο χάλι που έχουμε φτάσει.

Κάποιοι φραγκάτοι δημοσιογράφοι δεν τολμούσαν να ανοίξουν το στόμα τους. Εκείνοι χτυπούν εργολαβικά τους Βουλευτές. Έχουν βρει την τελευταία τρύπα του ζουρνά να βαράνε. Οι φραγκάτοι, λοιπόν, καλύπτουν τους φραγκάτους. Αυτή είναι η Ανεξάρτητη Αρχή Προσωπικών Δεδομένων. Και το κορόιδο που λέγεται ελληνικός λαός, πλήρωσε 30 εκατομμύρια ευρώ για αυτήν την ανεξάρτητη αρχή με το μηδενικό έργο. Είναι, λοιπόν, παντελώς άχρηστη αυτή η αρχή.

Όπως παντελώς άχρηστο και κοστοβόρο ήταν το Ινστιτούτο Μεταναστευτικής Πολιτικής, το οποίο μάλλιασε η γλώσσα μου εντός και εκτός Βουλής να το καταργήσετε. Τελικά το καταργήσατε έστω και αργά.

Όπως άχρηστος και κομματικοποιημένος ήταν και ο λεγόμενος Συνήγορος του Πολίτη. Ποιος ήταν επικεφαλής του Συνηγόρου του Πολίτη μέχρι πρόσφατα; Ο άκρως κομματικοποιημένος Δήμαρχος Αθηναίων. Αυτός ο άνθρωπος με τη συγκεκριμένη κομματική ένταξη, ο κομματικοποιημένος Δήμαρχος Αθηναίων ήταν παρακαλώ ο Συνήγορος του Πολίτη. Ο κ. Καμίνης.

Όλα αυτά τα καλαμπούρια, τις λεγόμενες ανεξάρτητες αρχές που τα πληρώνουμε χρυσά και παίζουν παιχνιδάκια, δεν τολμάτε να τα αγγίξετε. Δεν τολμάτε να βάλετε ένα ερώτημα στον ελληνικό λαό αν θέλει ή όχι να τα πληρώνει, γιατί είναι πυλώνες της διαιώνισης της παραμονής σας στην εξουσία. Εμείς λοιπόν, λέμε ότι όταν βρεθούμε σε θέση εξουσίας, θα τα καταργήσουμε όλα. Και έτσι θα περισσέψουν λεφτά για τον ελληνικό λαό για την ανακούφιση των συνταξιούχων, των ατόμων με ειδικές ανάγκες, των τρίτεκνων και των πολύτεκνων.

Από τις ανεξάρτητες αρχές έπρεπε να ξεκινήσετε την αγαπημένη σας εργασιακή εφεδρεία. Κάνατε εργασιακή εφεδρεία στις λεγόμενες ανεξάρτητες αρχές; Για να ακούσω, κύριε Υφυπουργέ, που είστε και σοβαρός πολιτικός; Εργασιακή εφεδρεία θα γίνει σ' αυτές τις ανεξάρτητες αρχές που δεν κάνουν τίποτα και είναι άχρηστες; Αλλά δεν τολμάτε. Ούτε τολμάτε να βάλετε στο δημοψήφισμα ερώτημα, αν θέλει ο ελληνικός λαός να τις πληρώνει. Ούτε τολμάτε να ρωτήσετε σ' αυτό το δημοψήφισμα, αν θέλουν οι Έλληνες την Τουρκία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ούτε τολμάτε να βάλετε ερώτημα, αν τα Σκόπια θα λέγονται Βόρεια, Νότια, Άνω ή Κάτω Μακεδονία. Ούτε και αν θέλουν οι Έλληνες μη κρατικά πανεπιστήμια, ώστε να σταματήσει η αμορραγία πολύτιμων πόρων προς τη Σερβία, τη Ρουμανία, τη Βουλγαρία, την Αγγλία και την Ιταλία, τώρα που η Ελλάδα έχει πτωχεύσει.

Είστε αγκυλωμένοι ιδεολογικά και κολλημένοι και προσπαθείτε να παραμυθιάσετε τον κόσμο με δημοψήφισμα, αποφεύγοντας τις εκλογές. Όμως και εκλογές θα αναγκαστείτε να κάνετε και θα συντριβείτε σ' αυτές τις εκλογές, γιατί δεν αλλάξατε και μας

βουλιάξατε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αναστάσιος Κουράκης): Ευχαριστούμε τον Κωνσταντίνο Αϊβαλιώτη, Βουλευτή Β' Αθηνών του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού.

Το λόγο έχει ο κ. Προκόπης Παυλόπουλος, Βουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, της Α' Αθηνών, για οκτώ λεπτά.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, ελέχθησαν χθες όσα έπρεπε να λεχθούν επί της αρχής. Εξηγήσαμε ότι λέμε «όχι» στο νομοσχέδιο αυτό επί της αρχής –αν και αρκετά άρθρα θα τα ψηφίσουμε– για να σηματοδοτήσουμε την προσχηματικότητα αυτού του νομοσχεδίου, τον τρόπο που έρχεται, με το πρωθύστερο σχήμα ενός Πρωθυπουργού, ο οποίος εξαγγέλλει δημοψηφίσματα τα οποία δεν γνωρίζει τι θα περιέχουν.

Αυτό ευτελίζει τους θεσμούς. Γι' αυτόν το λόγο, σεβόμενοι τους θεσμούς, λέμε «όχι» επί της αρχής του νομοσχεδίου.

Επιτρέψτε μου σήμερα, όμως, κύριοι συνάδελφοι, να μω σε ορισμένα ζητήματα πιο λεπτομερειακά, αλλά που και αυτά είναι ενδεικτικά του πνεύματος του σχεδίου νόμου. Και μη νομίζετε, κύριε Υπουργέ, ότι βυζαντινολογώ ή ασχολούμαι με κάποιες λεπτομέρειες.

Πρώτα – πρώτα, έχετε μία τάση γενικότερα, διαχρονικά ως Κυβέρνηση το ΠΑΣΟΚ –πολύ περισσότερο, όμως, σήμερα– να βάζετε βαρύγδουπους τίτλους σε σχέδια νόμου που δεν έχουν και τόση σημασία. Πάρτε ως χαρακτηριστικό παράδειγμα τον τίτλο που έχει αυτό το νομοσχέδιο. «Διεύρυνση της άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας με τη διενέργεια δημοψηφίσματος.» Έλεος! Απλά μπορούσατε να πείτε, «σχέδιο νόμου ή νόμος για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 44 του Συντάγματος». Τόσο απλό. Από πού βρέθηκε πρώτα – πρώτα ότι μιλάμε για διεύρυνση της συμμετοχικής δημοκρατίας; Αν υπάρχει διεύρυνση της συμμετοχικής δημοκρατίας στην περίπτωση αυτή, υπάρχει επειδή υφίσταται το άρθρο 44. Δεν τη διευρύνετε εσείς με το νομοσχέδιο που φέρατε. Το Σύνταγμα την έχει θεσπίσει. Ποια διεύρυνση λοιπόν;

Δεύτερον και σημαντικό: Τι το θέλετε εκείνο το «άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας»; Το είπα και στον Υπουργό από την αρχή. Και το λέω για να υπάρχει μεγαλύτερη προσοχή σε επόμενα νομοσχέδια, αν υπάρξουν και δεν πάμε σε εκλογές. Ρωτάω, λοιπόν, και λέω το εξής: Νοείται άμεση δημοκρατία που δεν είναι συμμετοχική; Είναι κατ' εξοχήν συμμετοχική δημοκρατία ή άμεση δημοκρατία. Τι προσθέτει η λέξη «συμμετοχική»; Και δεν είναι μόνο το ότι είναι περιττό. Ξέρετε πού παραπέμπει; Στην εποχή της δεκαετίας του '80, την αλγίστου μνήμης εποχή της «λαϊκής συμμετοχής», η οποία εξαντλήθηκε στο να φτιάχνετε όργανα τα οποία δεν λειτουργήσαν ποτέ και που προστέθηκαν περιγράφτες γραφειοκρατίες στο ελληνικό δικαστικό σύστημα.

Τόσο απλό θα ήταν, λοιπόν, στην περίπτωση αυτή να πείτε ότι πρόκειται για ένα νόμο εφαρμοστικό του άρθρου 44 του Συντάγματος για τη διενέργεια δημοψηφίσματος. Τίποτε άλλο.

Το δεύτερο που θέλω να τονίσω είναι το εξής: Πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ορισμένα πράγματα, για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις. Τις ξεκαθάρισε ο κύριος Υπουργός και χαίρομαι για την προσωπική του άποψη.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ**)

Επώθησε ότι υπήρξαν κάποιον που θεώρησαν ότι είναι δυνατόν μεταξύ των θεμάτων τα οποία αναφέρονται στη διενέργεια δημοψηφίσματος –δεν το υποστήριξε ο κ. Καστανίδης, άλλοι– να είναι και θέματα τα οποία αφορούν, αμέσως ή εμμέσως, την Αναθεώρηση του Συντάγματος. Αυτό, να το ξεκαθαρίσουμε, δεν γίνεται. Ούτε θεωρητικά έχει υποστηριχθεί ποτέ τέτοιο πράγμα από κανέναν. Από κανέναν συνταγματολόγο, από κανέναν νομικό. Και δεν μπορεί να καλλιεργούνται αυτές οι εντυπώσεις από ορισμένους, ότι μπορεί εμμέσως να οδηγηθούμε σε Αναθεώρηση του Συντάγματος. Ούτε καν είναι δυνατόν να θέσεις θέμα συμβουλευτικά: «Ξέρεis, πρόκειται να πάω σε Αναθεώρηση του Συντάγματος. Σε ρωτώ λοιπόν: Τι γνώμη έχεις για το θεσμό του

Προέδρου της Δημοκρατίας;» Και αυτό είναι έμμεση έναρξη της διαδικασίας Αναθεώρησης του Συντάγματος, που απαγορεύεται από το άρθρο 110, το οποίο είναι η *sedes materiae* του Συντάγματος και της αυστηρότητας του Συντάγματος και που, βεβαίως, είναι μη αναθεωρητέα διάταξη το τονίζω.

Επίσης, οφείλετε μία εξήγηση εδώ, αν και δεν περιγράφεται στο νομοσχέδιο ποια είναι τα ζητήματα εκείνα –ως προς το κρίσιμο εθνικό ζήτημα– τα οποία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο δημοψηφίσματος. Λέει, όμως, στο ζήτημα που αφορά τα ψηφισμένα νομοσχέδια, το άρθρο 44, παράγραφος 2, εδάφιο β': «Πλην των δημοσιονομικών.» Τι είναι το «δημοσιονομικών»; Αυτό πρέπει να το δούμε.

Ξέρετε γιατί το λέω; Θυμάμαι –ήμουν Υπουργός εκεί– όταν συζητούσαμε έναν ασφαλιστικό νόμο –δεν ήταν δική μου αρμοδιότητα, αλλά παριστάμην με την αρμόδια τότε Υπουργό– που είχατε θέσει θέμα διεξαγωγής δημοψηφίσματος. Το θυμάστε; Εδώ. Κι είχαμε διερωτηθεί –και σας είχα θέσει το ερώτημα τότε– το εξής: Υπονοείτε ότι δεν ενέχει δημοσιονομικά στοιχεία το ασφαλιστικό; Άρα, μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο δημοψηφίσματος;

Μου είχατε πει τότε –ο κ. Λοβέρδος, μάλιστα, μου το είχε πει μέσα σε αυτήν την Αίθουσα– ότι κατά τη γνώμη σας, όχι, δεν είναι δημοσιονομικό. Πείτε ότι σε αυτό, όταν εννοείτε ψηφισμένο νομοσχέδιο ως Κυβέρνηση, εισηγείστε, με βάση την άποψη που είχατε ως αντιπολίτευση, ότι μεταξύ των νομοσχεδίων που δεν είναι δημοσιονομικού περιεχομένου και άρα μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο δημοψηφίσματος τώρα που είστε πλειοψηφία –άρα έχετε τη δυνατότητα να το κάνετε, μαζί με άλλους– περιλαμβάνονται και τα ασφαλιστικά νομοσχέδια. Άρα, επιτρέπεται, κατά τη γνώμη σας, να τεθούν σε δημοψήφισμα και τέτοια νομοσχέδια. Πείτε το, για να υπάρχει ως ερμηνευτική δήλωση μέσα εδώ και να το ξέρουμε.

Θα έρθω στο θέμα το οποίο αφορά τα λευκά. Το τόνισα και το επαναλαμβάνω. Δεν μπορεί να συνδέσουμε δύο πράγματα που είναι ασύνδετα, τα «λευκά» στη ψηφοφορία που αφορά εκλογή προσώπων και τα «λευκά», σε ό,τι αφορά αυτό που λέμε «θεματικό δημοψήφισμα». Δηλαδή δημοψήφισμα σχετικά με την άποψη που εκφράζει κανείς είτε σε ψηφισμένο νομοσχέδιο είτε στην περίπτωση του κρίσιμου εθνικού ζητήματος.

Ξαναλέω ότι ο λόγος για τον οποίο, παρά την απόφαση του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, είπαμε ότι δεν μπορεί να συνυπολογίζονται τα λευκά στην περίπτωση αυτή είναι διότι η Αίθουσα αυτή θα είχε κενά έδρανα, κάτι το οποίο δεν είναι νοητό. Γι' αυτόν το λόγο ψηφίσαμε όλοι, όλες οι πτέρυγες της Βουλής, εκείνη τη ρύθμιση που είχα φέρει. Άλλο αυτό και άλλο τούτο για το οποίο μιλάμε.

Το «λευκό» στην περίπτωση κατά την οποία έχουμε δημοψήφισμα κάτι εκφράζει. Όταν οδηγείς το λαό και του λες «Πάμε σε δημοψήφισμα, σου δίνω τρία ψηφοδέλτια «ΝΑΙ», «ΟΧΙ», «Λευκό», δεν μπορείς, όταν ψηφίζει «Λευκό», να του λες: «Ξέρεis, ερμηνεύω τη βούλησή σου ως εάν δεν πρέπει να το λάβω υπ' όψιν». Δηλαδή, περίπου ως «ΝΑΙ», γιατί αν το βγάλετε απέξω με τα ποσοστά που βάζουμε, σκεφτείτε στην περίπτωση αυτή τι σημαίνει. Αυτή η κρίση είναι αυθαίρετη.

Εγώ προσωπικά πιστεύω –σας το έχω πει– ότι όταν ο πολίτης προσέρχεται σε θεματικό δημοψήφισμα και λέει «Λευκό», στην ουσία δεν λέει «ΝΑΙ». Σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να εκληφθεί ως «ΝΑΙ». Είναι υπαρφαγή μέσω ερμηνείας της ετυμολογίας την οποία κάποιος έχει εκφράσει στη συγκεκριμένη περίπτωση. Είναι αδιανόητο το «Λευκό» να το θεωρούμε στην περίπτωση αυτή εμμέσως ως «ΝΑΙ». Όπως είναι αδιανόητο να λέτε: «Σε καλώ, σου δίνω το ψηφοδέλτιο, το βάζεις «Λευκό», εγώ δεν το υπολογίζω».

Αν θέλουμε να είμαστε έντιμοι πολιτικά και σύμφωνοι με τη δημοκρατική αρχή, πρέπει να κάνουμε μια απλή κίνηση –και σας την προτείνω, κύριε Υπουργέ, μπορούμε να το διορθώσουμε και τώρα, ρωτήστε τον κ. Καστανίδη εάν συμφωνεί– να μην υπάρχουν «Λευκά» σ' αυτές τις περιπτώσεις. Ο νόμος μπορεί να το πει: «ΝΑΙ», «ΟΧΙ» και όποιος ψηφίσει «Άκυρο», ψηφίζει «Άκυρο» γιατί έτσι το θέλει. Τα άκυρα ξέρουμε όλοι ότι δεν συνυπολογίζονται για συγκεκριμένους λόγους. Άρα, πρέπει το «Λευκό» να φύγει αλλιώς υποτιμούμε τον πολίτη που τον καλούμε στην κάλπη, λέγον-

τας του εκ των προτέρων ότι «αν ψηφίσεις αυτό, ξέρεις, δεν με νοιάζει και τι είπες». Ε, δεν είναι αυτό δημοκρατική αρχή και στο πλαίσιο μάλιστα ενός θεσμού άμεσης δημοκρατίας, όπως είναι το θεματικό δημοψήφισμα.

Η τελευταία μου παρατήρηση, αφορά ένα θέμα εμμέσως σχετιζόμενο με το δημοψήφισμα. Κύριε Υπουργέ, ορθώς μου καταλογίσατε –γιατί ο καθένας πρέπει να αναλαμβάνει τις ευθύνες του– ότι εγώ έφερα τον Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Προέβλεπα το δημοψήφισμα, αλλά δεν ήρθε ποτέ, παρά το γεγονός ότι είχαμε συνεργαστεί την εποχή εκείνη με την ΚΕΔΚΕ, για να γίνει το προεδρικό διάταγμα. Σας θυμίζω ότι είχαμε ξεκινήσει –γιατί στις μέρες μας ξεκίνησε– και την επεξεργασία του, αλλά και τη διοικητική μεταρρύθμιση την οποία εγώ σταμάτησα. Νομίζω με εθνική ευθύνη λόγω της οικονομικής κρίσης. Δεν έπρεπε να γίνει τότε γιατί τότε αν είχε γίνει θα είχε το κατάντημα, το οποίο έχει ο σημερινός «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» που, στην, ουσία διέλυσε τη Δημόσια Διοίκηση.

Μια από τις βασικές αιτίες, κύριοι συνάδελφοι, που δεν δουλεύει τίποτα σ' αυτό το κράτος είναι η διάλυση της Δημόσιας Διοίκησης. Τη διάλυση της Δημόσιας Διοίκησης τη σηματοδότησαν δύο πράγματα: Οι συνεχείς αλλαγές των Υπουργείων και ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ». Όχι, μεταρρύθμιση δεν είναι, αλλά είναι η αιτία διάλυσης της Δημόσιας Διοίκησης και του ελληνικού κράτους αυτήν την στιγμή και όταν θα έρθει η ώρα, θα μιλήσουμε εκτενέστερα γι' αυτό.

Εγώ, λοιπόν, επειδή έβλεπα ότι πηγαίναμε σε μια μεταρρύθμιση είχα σκεφτεί ότι πρέπει να τροποποιήσουμε και τη σχετική διάταξη αλλά και το διάταγμα. Πάντως εγώ να αναλάβω την ευθύνη γιατί δεν έχει έρθει μέχρι τώρα. Είπατε είναι ο «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ», πρέπει να αλλάξει το σχέδιο του διατάγματος. Το δέχομαι.

Θέλω, όμως, να φέρω το ζήτημα ενός άλλου θεσμού, για τον οποίο δεν υπάρχει καμμία δικαιολογία. Από το 2001, έχουμε ψηφίσει το άρθρο 51 παράγραφος 4, του Συντάγματος για τη ψήφο των εκτός επικρατείας Ελλήνων, μιας και μιλάμε για δημοψηφίσματα. Ως κυβέρνηση φέραμε δύο σχέδια νόμου, το ένα το κατέθεσα μάλιστα και αφηθήκατε να το ψηφίσετε, λέγοντάς μου ότι όταν γίνετε κυβέρνηση, θα φέρετε το δικό σας νομοσχέδιο, προεξοφλώντας μάλιστα ότι θα είχατε τη συναίνεση όλων. Είπατε ανευθύνως τότε το «ΟΧΙ» και δεν ψηφίζουν οι εκτός επικρατείας Έλληνες σήμερα.

Σας ερωτώ: Γιατί έχουν περάσει δυο χρόνια. Τόσες προτεραιότητες είχατε. Για τους μετανάστες μας φέρατε νομοσχέδια, τώρα μας φέρνετε για το δημοψήφισμα: Να ψηφίζουμε για δημοψηφίσματα. Εκείνη την ψήφο των εκτός επικρατείας Ελλήνων γιατί τη φοβάστε; Για ποιο λόγο; Έχετε έτοιμα δυο σχέδια νόμων στα χέρια σας. Αν θέλετε να τα διορθώσετε, διορθώστε τα. Έτοιμη δουλειά έχετε. Για ποιο λόγο δεν το ψηφίζετε; Δεν είναι προτεραιότητά σας; Τι είναι προτεραιότητα, δηλαδή; Το πώς θα λύσουμε το θέμα της Υπατίας; Αυτό είναι προτεραιότητα;

Τούτη την ώρα, αυτός ο τόπος έχει απόλυτη ανάγκη από αυτό το στοιχείο του εθνικού κορμού που ονομάζεται «εκτός επικρατείας Έλληνες». Τους έχουμε ανάγκη, για να νιώσουν μαζί μας την αγωνία, για να σηκώσουμε όλοι μαζί το κυκλώπειο βάρος αυτής της καταστροφής που έρχεται. Γιατί άραγε δεν ψηφίζουν; Και γιατί δεν μας λέτε έστω ότι «σκοπεύουμε να το φέρουμε τότε αυτό το νομοσχέδιο»; Κλείσαμε δυο χρόνια και ούτε μια διαβούλευση δεν κάνατε.

Αυτές είναι οι προτεραιότητές σας. Αυτή η ανειλικρίνεια που κρύβεται μέσα από τα υπονοούμενα των προθέσεών σας, είναι εκείνη που μας εμποδίζει πολλές φορές να πούμε «ΝΑΙ» ακόμη και σε πράγματα που σχεδόν σε κάποια ζητήματα βαίνουν προς τη σωστή κατεύθυνση. Να θυμάστε όμως, ότι το «ΟΧΙ» το δικό μας, πολλές φορές είναι και ένα καμπανάκι συνείδησης για το ποιες θα πρέπει να είναι οι προτεραιότητες τούτη την ώρα που χειμάζεται ο τόπος. Και το τονίζω: Όσοι περισσότεροι είμαστε και όσο περισσότερο δεμένοι είμαστε, μπορούμε να αντέξουμε το τσουνάμι, τον τυφώνα που έρχεται και που εύχομαι να μην έχει τα αποτελέσματα που φανταζόμαστε. Εύχομαι, κυρίως, να μη μας κοστίζει άλλα εθνικά θέματα, τα οποία κόστισε, σε άλλες παρεμφερείς περιόδους, στον ελληνικό λαό κρίση αυτού του είδους ή άλλης μορφής.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ευχαριστούμε τον κ. Προκόπη Παυλόπουλο.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού στο Νομό Σερρών κ. Ηλίας Πολατίδης.

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Απαντώντας, κύριε Υφυπουργέ, στην παραίτηση που σας έκανε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού για το θέμα των τοπικών δημοψηφισμάτων, είπατε –και θεωρώ ότι δεσμεύεστε– ότι έως το τέλος του χρόνου θα έχετε φέρει το προεδρικό διάταγμα και επιτέλους, θα μπορέσουν να γίνουν τα τοπικά δημοψηφίσματα.

Υπάρχουν πάρα πολλοί δήμαρχοι που επιδεικνύουν υπερβολικά μεγάλη αυταρχικότητα και ξεπερνούν κατά πολύ την κεντρική εξουσία, θεωρώντας ότι αυτοί και κανένας άλλος δεν ξέρει το καλό του δήμου τους και της ευρύτερης περιοχής. Υπάρχει ένα τέτοιο θέμα με την αδελφοποίηση που έχει προτείνει ο Δήμος Σερρών με ένα δήμο της Τουρκίας. Μάλιστα, ο δήμαρχος αυτής της περιοχής, προέρχεται από το κόμμα του Ετσεβίτ, του πρωθυπουργού της εισβολής. Αυτό είναι ένα θέμα αρμοδιότητας του Υπουργείου σας. Ήδη σας έχει έρθει το σχετικό αίτημα προς το Υπουργείο. Σας έχω κάνει σχετική ερώτηση και δεν μου έχετε απαντήσει, εάν έχει τηρηθεί η διαδικασία διότι δεν έχει τηρηθεί. Νομίζω ότι τέτοιου είδους θέματα, εφόσον λέτε ότι μέχρι τέλος του χρόνου θα έχετε εκδώσει το προεδρικό διάταγμα, ούτως ώστε να μπορούν τοπικά δημοψηφίσματα να αποφαίνονται επ' αυτών των θεμάτων.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Σε ένα χρόνο, όχι μέχρι τέλος του χρόνου.

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Εντάξει, σε ένα χρόνο. Σε ένα χρόνο ποιος ζει, ποιος πεθαίνει.

Νομίζω ότι τέτοιου είδους ζητήματα που διχάζουν τις τοπικές κοινωνίες και με πρωτοβουλίες που δεν έπρεπε να πάρουν υπ' αυτές τις συνθήκες για ένα κράτος, που στο κάτω-κάτω απειλεί την Ελλάδα με πόλεμο, θα πρέπει να τα κρατήσετε, μέχρι να μπορούν να αποφανθούν όλοι οι πολίτες. Γιατί αφού κανείς δεν έγραψε κάτι τέτοιο στο προεκλογικό του πρόγραμμα, δεν μπορεί μετά, εφόσον εξελέγη να λέει πως ό,τι κάνω, έχω τη λαϊκή βούληση με το μέρος μου, γιατί πήρα το 50% συν ένα των ψηφοφόρων.

Θα ήθελα να απαντήσω στον τέως Πρόεδρο της Βουλής που είπε ότι όσοι υποστηρίζουν τα περί δραχμής είναι πεμπτοφλαγγίτες. Εάν κάποιος αξίζει το χαρακτηρισμό «πεμπτοφλαγγίτης» είναι αυτός που μας έβαλε, όπως μας έβαλε, στο ευρώ και έχουμε σήμερα αυτά τα τεράστια προβλήματα. Άρα, τέτοιοι χαρακτηρισμοί από την παρούσα Κυβέρνηση –επειδή αναφέρθηκε και ο Υπουργός για κυβέρνηση Τσολάκογλου και όλα αυτά– πρέπει να λείπουν. Και αν ορισμένοι προσπαθούν να μας τρομοκρατήσουν, λέγοντας μας ότι είναι πεμπτοφλαγγίτης και εχθρός του Έθνους όποιος θέλει τη δραχμή, τότε πεμπτοφλαγγίτης ήταν και ο Καποδίστριας, όταν έκανε το φοίνικα και δεν άφησε την κατάσταση που υπήρχε τότε, να συναλλάσσονται οι Έλληνες μόλις είχε απελευθερωθεί το κράτος με τουρκικά γρόσια, γαλλικά φράγκα και αγγλικές λίρες.

Επειδή λέτε ότι στην ουσία ο τρόπος με τον οποίον εκφράζεται ο λαός είναι μέσω του Κοινοβουλίου, θέλω να σας πω ότι αυτό είναι ψευδές. Θα ήταν αληθές, εάν ο ψηφοφόρος, πράγματι, έπαιρνε αποφάσεις, με βάση το εάν θεωρεί ότι το κόμμα ή ο Βουλευτής τον οποίο ψηφίζει ότι είναι ο καλύτερος δυνατός.

Στα κυβερνητικά κόμματα, στο ΠΑΣΟΚ και τη Νέα Δημοκρατία, τι γίνεται; Υπάρχει ένα ιδιότυπο κοινωνικό συμβόλαιο. Κολλάω αφίσες, διορίζομαι στο δημόσιο, πληρώνομαι χωρίς να δουλεύω και ψηφίζω μονίμως αυτόν που με προσέλαβε και με «τακτοποίησε», όπως λέει ο λαός. Άρα, υπό αυτούς τους όρους, δεν νομιμοποιείται σε κάποια συγκεκριμένα θέματα να ψηφίζει η Βουλή και να λέει ότι εμείς εκφράζουμε τον κόσμο.

Έρχομαι σε συγκεκριμένα θέματα, στα οποία υπάρχει δυσαρμονία. ΠΑΣΟΚ, Νέα Δημοκρατία, ΚΚΕ και Συνασπισμός, θέλουν να ονομαστούν τα Σκόπια «Μακεδονία». Μέσα στη Βουλή έχουν το 90% του Σώματος. Ναι, αλλά όλες οι δημοσκοπήσεις λένε ότι το 80% του κόσμου δεν θέλει αυτό το πράγμα. Πώς υπονοούν,

δηλαδή, ότι όποιος ψήφισε το ΠΑΣΟΚ ή τη Νέα Δημοκρατία για τον α', β' ή γ' λόγο, ιστορικό, πολιτικό ή προσωπικό, αυτό σημαίνει ότι δίνει σε ένα τέτοιο μείζονος σημασίας θέμα και τη συγκατάθεσή του εν λευκώ, σε ό,τι αποφασίσουν οι αντιπρόσωποί του;

Μπορούμε να μιλήσουμε και για άλλα θέματα, όπως για την αποκλειστική οικονομική ζώνη, την ΑΟΖ. Τι ποσοστό του ελληνικού λαού πιστεύει σήμερα ότι πρέπει στο πλαίσιο ενός εξευμενισμού της Τουρκίας, να μην ανακηρύσσει η Ελλάδα αποκλειστική οικονομική ζώνη; Είναι το 1%, το 2%; Δεν μπορώ να φανταστώ τι ποσοστό είναι αυτό. Παρ' όλα αυτά, βλέπουμε εδώ, από την πλευρά της Κυβερνήσεως, την αδράνεια.

Το βασικότερο μειονέκτημα, το οποίο έθεσα χθες, αλλά απάντηση δεν πήρα, είναι το εξής: Όταν υπάρχει μία διχογνωμία ανάμεσα στον Πρωθυπουργό, που πλέον είναι το κέντρο του πολιτικού συστήματος, και το λαό για τα θέματα που προανέφερα, πώς θα λυθεί αυτό το ζήτημα, εάν δεν υπάρχει η δυνατότητα που υπάρχει στην Ιταλία, στην Ελβετία, στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και σε άλλες χώρες με τη συλλογή ενός αριθμού υπογραφών; Βάλτε ένα μεγάλο αριθμό υπογραφών, ενάμιση εκατομμύριο ίσως, που θα κάνει τη διαδικασία της συλλογής δύσκολη. Άρα, εκ των πραγμάτων, όταν συγκεντρώνεται αυτός ο αριθμός των υπογραφών και είναι υποχρεωτικά μεγάλο το ζήτημα, να έρχεται και να ξεκαθαρίζει ο λαός, εάν συμφωνεί με αυτήν την πρωτοβουλία που παίρνουν ο Πρωθυπουργός και η Κυβέρνηση. Γιατί όλα να πρέπει να πηγαίνουν στον Πρωθυπουργό, στην κυβερνητική πλειοψηφία; Γιατί να είναι όλα αυτά τα βάρη στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του κυβερνώντος κόμματος; Αυτοί είναι οι μόνοι σοφοί στην Ελλάδα; Βέβαια, σοφοί είναι μόνο για τέσσερα χρόνια. Τώρα, πώς γίνεται μετά από τέσσερα ή από δύο χρόνια, να είναι κάποιιο άλλοι οι σοφοί που ξέρουν τα πάντα και αυτό είναι ένα μείζον θέμα.

Επικαλέσθηκε ο Υπουργός χθες ότι αυτό προσκρούει πάνω στο Σύνταγμα, διότι η συνταγματική ρύθμιση του 1986 δεν προβλέπει κάτι τέτοιο. Δεσμεύεται το ΠΑΣΟΚ εδώ, σε αυτήν τη συζήτηση, ότι μόλις υπάρξει η κατάλληλη περίπτωση, θα φέρει τη δυνατότητα προκλήσεως δημοψηφίσματος με συλλογή υπογραφών; Δεν το έχω ακούσει.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Μα πώς δεν το έχετε ακούσει;

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Εγώ δεν το έχω ακούσει. Αντιθέτως, άλλα άκουσα από τον κύριο Υπουργό.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Μίλησε πέντε φορές. Δεν είναι δυνατόν να μην το έχετε ακούσει!

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Στην επόμενη συνταγματική Αναθεώρηση θα το φέρετε; Με τι αριθμό υπογραφών; Η συλλογή υπογραφών θα μπορεί να γίνεται...

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Κυρία Πρόεδρε, επιτρέψτε μου μία διακοπή μισού λεπτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Μόνο εάν το επιτρέπει ο αγορητής.

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Βεβαίως, κυρία Πρόεδρε, επιτρέπω τη διακοπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Εσωτερικών κ. Πάρις Κουκουλόπουλος για μία σύντομη παρέμβαση.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Δημοψήφισμα με λαϊκή πρωτοβουλία, όπως τονίστηκε επανειλημμένως από τον κύριο Υπουργό στις δύο συνεδριάσεις που κάναμε στην επιτροπή, είναι βασικότερη θέση του ΠΑΣΟΚ και ήταν από τις κυρίαρχες θέσεις στην προηγούμενη συνταγματική Αναθεώρηση, που είχε την τύχη που είχε. Έχει δεσμευθεί το ΠΑΣΟΚ σε ανύποπτο χρόνο, καθολικά, γι' αυτό το ζήτημα και επαναλήφθηκε ρητά από τον Υπουργό στις δύο συζητήσεις. Τι άλλο να σας πω;

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Ωραία, μπορείτε εσείς να δεσμευθείτε...

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Για τι πράγμα να δεσμευθώ; Έχει δεσμευθεί ο Υπουργός. Είναι θέσεις δικές του, είναι το πρόγραμμά μας και τις εκφράσαμε στην προηγούμενη συνταγματική Αναθεώρηση.

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Άλλο σας λέω. Θα δεσμευθείτε, εφόσον

υπάρχουν ορισμένα θέματα για τα οποία υπάρχει συλλογή υπογραφών ήδη, όπως στο θέμα των λαθρομεταναστών ή όπως στο θέμα των ταυτοτήτων, ότι θα τα φέρετε ως πρώτη προτεραιότητα με τη δική σας ψήφο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, αφού λέτε ότι είναι βασική σας θέση, αφού έχουν ήδη μαζευτεί αυτές οι υπογραφές; Εφόσον δεν υπάρχει ο χρόνος τώρα για να γίνει συνταγματική ρύθμιση, να υιοθετήσετε ως κόμμα και να φέρετε αμέσως αυτήν την πρόταση, λέγοντας ότι αυτή είναι η βασική προγραμματική σας θέση. Το δέχστε αυτό;

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Αν αυτή είναι η προτεραιότητά σας...

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Αυτό είναι άλλο θέμα. Άρα, όχι με τα 2/5...

ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Αν αυτή είναι η προτεραιότητά σας, μαζέψτε υπογραφές.

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Έχουν μαζευτεί ήδη υπογραφές. Εσείς θα το υποστηρίξετε αυτό το αίτημα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Σας παρακαλώ, ολοκληρώστε, κύριε Πολατίδη, και όταν θα λάβει το λόγο ο κύριος Υπουργός, θα απαντήσει στα ερωτήματά σας.

ΗΛΙΑΣ ΠΟΛΑΤΙΔΗΣ: Βεβαίως, κυρία Πρόεδρε.

Είναι προφανές ότι υπάρχει δυσκολία για το συγκεκριμένο θέμα. Όλη αυτή η διαδικασία, είναι σαφές ότι έχει τεθεί από όλα τα κόμματα. Άλλωστε ο σκοπός είναι να μπει ένα κατάλληλο ερώτημα, το οποίο θα θεωρηθεί ότι παρέχει ψήφο εμπιστοσύνης σε μία κυβέρνηση που βρίσκεται σε προφανή δυσαρμονία και αυτό δείχνουν τα χαμηλότερα ποσοστά στις δημοσκοπήσεις. Κάτι τέτοιο, είναι προφανές ότι αδικεί την όλη συζήτηση περί δημοψηφίσματος.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΛΑΟΣ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Σας ευχαριστώ και εγώ, κύριε Πολατίδη.

Το λόγο έχει ο Βουλευτής Πιερίας του ΠΑΣΟΚ, κ. Ιωάννης Αμοιρίδης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Ήθελα να ρωτήσω και εγώ τον Υπουργό το εξής: Αγαπητέ κύριε Υπουργέ, εάν μαζευτούν υπογραφές από όλα τα ποδοσφαιρικά σωματεία της χώρας -που δεν το προβλέπει το Σύνταγμα- εκφράζοντας την πολιτική βούληση, θα το φέρετε στη Βουλή; Μπορείτε να το φέρετε και αυτό.

Εάν, λοιπόν, ο καθένας σκέφτεται ότι μπορεί να μαζέψει υπογραφές και να το φέρει και είναι υποχρεωμένη η Κυβέρνηση, αφού μαζεύτηκαν οι υπογραφές να κάνει δημοψηφίσματα, χωρίς να το προβλέπει το Σύνταγμα, τότε τελείωσε και το Σύνταγμα.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Αφού είναι η θέση σας αυτή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ: Φαντάζομαι ότι η θέση μας είναι η Αναθεώρηση του Συντάγματος. Δεν είναι η θέση μας να αλλάζουμε το Σύνταγμα, γιατί μετά την αναθεώρηση θα ισχύσει κάτι άλλο.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Τα 2/5 τα έχετε στην Κοινοβουλευτική σας Ομάδα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΜΟΙΡΙΔΗΣ: Κοιτάξτε, έχετε μία προτεραιότητα σαν κόμμα στο δικό σας χώρο ή στη δική σας σκέψη ή στη δική σας πρακτική λειτουργία. Γιατί τότε κάθε χώρος που θα έχει μία τέτοια σκέψη και θα μαζεύει υπογραφές, θα έρχεται εδώ χωρίς να υπάρχει στο Σύνταγμα ανάλογη πρόβλεψη και θα κάνει κουρελόχαρτο το Σύνταγμα. Δεν θα χρειάζεται Αναθεώρηση του Συντάγματος τότε. Αφού θα παίρνει την πρωτοβουλία η Κυβέρνηση μαζεύοντας υπογραφές σε ένα κόμμα που το προτείνει, γιατί να αναθεωρήσουμε το Σύνταγμα; Δεν χρειάζεται να καταναλώσουμε και φαιά ουσία για να αναθεωρήσουμε το Σύνταγμα.

Αγαπητέ κύριε Υπουργέ, το τελευταίο χρονικό διάστημα, έχουμε συνεχώς ότι η Ελλάδα -και το λέει όλη η πολιτική ηγεσία της Ευρώπης- είναι αναπόσπαστο κομμάτι της Ευρωζώνης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εκείνο που κατά τη γνώμη μου λείπει και το πιστοποιήσει και προχθές ο Πρωθυπουργός δίνοντας την απάντηση, είναι το κομμάτι του αυτόνομου, λέγοντας ότι ούτε ήμασταν ούτε θα γίνουμε Ινδία. Είναι κάτι που μας έχει διαφύγει. Πέρα από το αναπόσπαστο της Ευρώπης, πρέπει να αποδεί-

ζουμε και να αποτυπώσουμε ότι είμαστε μία αυτόνομη χώρα με κυριαρχικά δικαιώματα. Έχουμε κόκκινες γραμμές απέναντι στους πολίτες μας και αυτό πρέπει να γίνει ολοφάνερο και να συνοδευτεί το αυτόνομο με το αναπόσπαστο.

Όσο δε αφορά τη διαπραγμάτευση, έχουμε μπροστά μας τη συμφωνία της 21ης Ιουλίου, όπου ακούγονται διάφορα. Εκτιμώ ότι θα υπάρξει διαπραγμάτευση. Εκείνο που δεν μπορώ να αντιληφθώ είναι το εξής: Όταν μία Κυβέρνηση επί δύο χρόνια διαπραγματεύεται, επαναδιαπραγματεύεται συνεχώς για το καλό της χώρας, πώς χαρίζει αυτήν τη λέξη στην Αντιπολίτευση, η οποία λέει: «Θα επαναδιαπραγματευτώ ίσως μία φορά στο μέλλον» και το έχει κάνει πολιτικό μότο, όταν αυτή η Κυβέρνηση και αυτός ο Πρωθυπουργός, καθημερινά διαπραγματεύονται. Εγώ δεν θα το χάριζα ποτέ.

Νομίζω ότι όσοι μιλούν για εκλογές, πρέπει να καταθέσουν μία άλλη πολιτική πρόταση και αυτή η άλλη πολιτική πρόταση, είναι να φύγουμε από το ευρώ. Όλα τα κόμματα συμφωνούν να είμαστε στο ευρώ. Απλά λένε «εμείς θα διαχειριστούμε καλύτερα». Ποιο; Το ευρώ; Αυτή είναι η πολιτική πρόταση; Εγώ θα αντιλαμβάνομαι μία άλλη πολιτική πρόταση και θα διαφοροποιούμαι συνεχώς μέσα σε αυτή την Αίθουσα στις πολιτικές, όταν η βασική κεντρική πρόταση θα ήταν να επιστρέψουμε στη δραχμή. Και τότε θα το αιτιολογούσα και πραγματικά θα έκανα αυτήν την επίθεση στην Κυβέρνηση, που ακολουθεί τον δρόμο του ευρώ και της Ευρωζώνης. Όταν δεν έχουμε άλλη τέτοια πολιτική πρόταση, εκτιμώ ότι θα πρέπει να είμαστε πιο ήπιοι, πιο διαλλακτικοί, πιο συμμετοχικοί, να πάμε όλοι μαζί. Δεν περισσεύει κανείς. Άρα, τι λένε τα άλλα κόμματα; Θα μεινουμε στο ευρώ, αλλά θα το διαχειριστούμε καλύτερα το ζήτημα. Νομίζω, όμως, ότι δεν είναι πολιτική πρόταση αυτή, αυτή η πρόταση γίνεται συγκεκαλυμμένα. Προτείνουν κάτι, το οποίο στην ουσία είναι αυτό που έχουν σήμερα να διαχειριστούν.

Όσο δε για το νομοσχέδιο, αγαπητέ Υπουργέ, εκτιμώ ότι το δημοψήφισμα είναι -και το είπατε και πιστοποιήθηκε- βαθιά δημοκρατική αντίληψη στη διοίκηση ενός κράτους, ένα βασικό εργαλείο αποτύπωσης της βούλησης των πολιτών και της αντίστοιχης υλοποίησης από την Κυβέρνηση. Όταν σήμερα ακόμη αποτυπώνουμε και ίσως υλοποιούμε προτάσεις μέσα από δημοσκοπήσεις που γίνονται σε ένα ερωτηματολόγιο χιλίων πολιτών, φανταστείτε να συμμετέχουν δύο και τρία εκατομμύρια πολίτες σε ένα βασικό ερώτημα που ζητάει πολιτική λύση. Άρα, εκτιμώ ότι αργήσαμε, αλλά νομίζω ότι είναι πολύ σοβαρή και πολύ βαθιά δημοκρατική αυτή η προσπάθεια που γίνεται σήμερα μ' αυτό το νομοσχέδιο.

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει μία υπεκφυγή των κομμάτων για τη δημιουργία εντυπώσεων. Υπάρχει κάποιος που δεν θέλει το δημοψήφισμα; Γιατί στην ουσία αυτό πρέπει να απαντηθεί, με τις παρατηρήσεις, αν θέλουμε δημοψήφισμα, αν θέλουμε να ακούμε την άποψη των πολιτών ή όχι. Τώρα, εάν τα 2/5 θα ψηφίσουν ή τα 3/5 και με όλη αυτήν την αριθμολαγνεία, χάνουμε την ουσία που είναι αυτό καθαυτό το δημοψήφισμα, που πρέπει να προβλεφθεί και να γίνει εκτιμώ ότι κάνουμε αντιπολίτευση για την αντιπολίτευση και το είπα και προηγούμενα σε ό,τι αφορά το ευρώ.

Γνωρίζετε ότι κάθε κόμμα κάνει ένα σχέδιο προεκλογικής διακυβέρνησης, όμως, υπάρχουν βίαιες καταστάσεις, που αλλάζουν άρδην το πολιτικό, οικονομικό, κοινωνικό περιβάλλον και χρειάζονται αποφάσεις, που πολλές φορές πρέπει να έχουν και τη δημοκρατική νομιμοποίηση, την ταυτότητα των πολιτών. Εκτιμώ, λοιπόν, ότι είναι αυτό το χρήσιμο εργαλείο δημοκρατικής διακυβέρνησης της χώρας.

Όμως, αγαπητοί Υπουργοί, δεν μπορεί το δημοψήφισμα να είναι και ο κάδος εκτόνωσης της λαϊκής δυσάρεσκειας. Δεν πρέπει να κάνουμε ένα δημοψήφισμα για να εκτονωθεί ο κόσμος, αλλά πρέπει να κάνουμε ένα δημοψήφισμα για την ουσία του δημοψηφίσματος, για να πάρουμε το πολιτικό μήνυμα των πολιτών για το προς τα πού θέλουμε να πάμε για τα πολύ σημαντικά θέματα της χώρας, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι σε κρίσιμες αποφάσεις πρέπει να καθυστερούμε, γιατί την ευθύνη της διακυβέρνησης την έχει η Κυβέρνηση, δεν την έχουν οι πολίτες. Δεν μπορούμε να καλυφθούμε πίσω από ένα δημοψήφισμα σε αποφάσεις που πρέπει να παρθούν γρήγορα και να είναι αποτελε-

σματικές. Θα πάρουμε και το πολιτικό ρίσκο και την πολιτική ευθύνη για τη χώρα, γιατί και στο δημοψήφισμα νομίζω ότι οι αποφάσεις πρέπει να είναι μακροπρόθεσμες αποφάσεις, και θα υπάρχει και ο αντίστοιχος σχεδιασμός, ώστε να είναι ολοκληρωμένη η αντίδραση. Αλλά στην κατάσταση που είμαστε σήμερα, νομίζω ότι η Κυβέρνηση δεν πρέπει να καθυστερήσει καμία απόφαση.

Ξέρετε ότι όταν υπάρχει απραξία, σίγουρα δεν θα γίνουν λάθη. Όταν, όμως, υπάρχει κινητικότητα, μπορεί να γίνουν λάθη, αλλά θα φθάσουμε και στο στόχο. Γιατί, αν δεν ξέρουμε τη διαδρομή, όσο καύσιμο και να έχουμε, δεν θα φθάσουμε ποτέ στο στόχο. Και επειδή έχουμε λίγο καύσιμο και γνωρίζουμε τη διαδρομή, πρέπει να πάρουμε την ευθεία γραμμή, η οποία είναι και η πιο σύντομη για να φθάσουμε, ανεξάρτητα κόστους και ζημιών που θα υποστεί το όχημα που θα μετακινηθούμε.

Εκτιμώ, λοιπόν, με αυτές τις σκέψεις, ότι το σχέδιο νόμου δίνει τη δυνατότητα στη δημοκρατία να αποκτήσει ένα θεσμικό εργαλείο δημοκρατικής διακυβέρνησης, δημοκρατικού αποτελέσματος και δημοκρατικής συμμετοχής των πολιτών και με αυτήν την έννοια του όρου στηρίζω την πρότασή σας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ευχαριστούμε το Βουλευτή Πιερίας του ΠΑΣΟΚ, κ. Ιωάννη Αμοιρίδη.

Δίνω το λόγο τώρα στο Βουλευτή Κοζάνης του ΠΑΣΟΚ, κ. Ιωάννη Βλατή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΤΗΣ: Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή άκουσα προσεκτικά τους προηγούμενους ομιλητές, τον πρώην Πρόεδρο της Βουλής, τον Πρόεδρο του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, θα ήθελα να κάνω ένα σχόλιο.

Είναι εξαιρετικά λυπηρό, σε τόσο κρίσιμες συνθήκες οι πολιτικοί και ιδίως οι Αρχηγοί των κομμάτων να μετέρχονται ακραίες λαϊκίστικες μεθόδους για να κερδίσουμε λίγα ψίχουλα δημοσιότητας και συμπάθειας ενός λαού, ο οποίος δοκιμάζεται σκληρά απ' αυτές τις συνθήκες. Όμως, είναι πολύ επικίνδυνο να επιστρατεύουμε ψευδείς πληροφορίες, για να πετύχουμε το στόχο αυτό.

Επειδή σήμερα το πρωί έτυχε, με τα ίδια μου τα αυτιά, να ακούσω μία είδηση που επικαλέστηκε ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου, ότι δήθεν η τρόικα πήγε να κάνει επιθεώρηση στα δικαστήρια, πληροφορία την οποία ακριβώς ίδια έδωσε ο Αρχηγός του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, άκουσα, όμως, αμέσως μετά τηλεφωνικά...

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Είπε για δικαστήρια ο Πρόεδρος του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΤΗΣ: Μη με διακόπτετε, κύριε συνάδελφε. Εγώ δεν διέκοψα κανέναν. Σας παρακαλώ.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Δεν είπα τέτοιο πράγμα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΤΗΣ: Μην με διακόπτετε.

Πήγε να κάνει επιθεώρηση στο Δικαστικό Σώμα. Επιθεώρησε το Δικαστικό Σώμα. Κοιτάξετε τα Πρακτικά.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Εσείς κοιτάξετε τα Πρακτικά.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΤΗΣ: Άκουσα, όμως, με τα ίδια μου τα αυτιά τον Πρόεδρο της Ένωσης Δικαστών, τον κ. Αθανασίου, ο οποίος ουδόλως πρόσκειται στην Κυβέρνηση, όπως γνωρίζουμε όλοι, να λέει ότι η τρόικα πήγε στα δικαστήρια, μόνο και μόνο για να διαπιστώσει ιδίους όμματα, γιατί δεν προχώρησε η μηχανογράφηση των δικαστηρίων της χώρας. Έτσι, για την αποκατάσταση της αλήθειας. Γιατί είπαμε ότι οι συνθήκες είναι κρίσιμες. Γι' αυτό η αλήθεια είναι πάντοτε το ζητούμενο. Κλείνω το θέμα αυτό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τον τελευταίο χρόνο και ειδικά με αφορμή την ψήφιση σκληρών και άδικων μερικές φορές μέτρων για την εξυγίανση της ελληνικής οικονομίας, πολλοί συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, όπως και φορείς και ομάδες πολιτών έκαναν και κάνουν λόγο για την ανάγκη διενέργειας δημοψηφίσματος. Τα δημοψηφίσματα σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τη νομιμοποίηση της δημοκρατικά εκλεγμένης κυβέρνησης να παίρνει αποφάσεις και να λαμβάνει μέτρα, που κρίνει απαραίτητα. Γι' αυτό άλλωστε και δεν έχει γίνει δημοψήφισμα στη χώρα μας, παρ' ό,τι προβλέπεται από το Σύνταγμα. Για την ακρίβεια, μετά τη συνταγματική αναθεώρηση του 1986 δύο τύποι δημοψηφισμάτων μπορούν να γίνουν στη χώρα: είτε

για κρίσιμα εθνικά θέματα είτε για ψηφισμένα νομοσχέδια, που δεν έγιναν νόμοι και αφορούν σημαντικά κοινωνικά θέματα, με εξαίρεση, βέβαια, όσα αφορούν τη δημοσιονομική πολιτική της χώρας. Σε ό,τι αφορά το δεύτερο τύπο, ποτέ δεν έχει διεξαχθεί στη χώρα μας τέτοιο δημοψήφισμα, όπως δεν έχει εκδοθεί ο απαραίτητος εκτελεστικός νόμος που καθορίζει τη διενέργεια ενός τέτοιου δημοψηφίσματος.

Το νομοσχέδιο, λοιπόν, που σήμερα συζητούμε έρχεται με καθυστέρηση είκοσι πέντε χρόνων για να καλύψει το κενό αυτό. Άλλωστε, αποτέλεσε δέσμευση του ΠΑΣΟΚ το 2009 να διευρύνει την άμεση συμμετοχική διαδικασία και αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη διενέργεια δημοψηφίσματος. Προς τι, λοιπόν, οι διαμαρτυρίες; Επειδή η Κυβέρνηση εφαρμόζει το πρόγραμμά της ή επειδή το εφαρμόζει και έρχεται και ψηφίζει ένα νόμο στο δεύτερο χρόνο της θητείας της; Δεν το κατάλαβα. Πού είναι η πονηριά δηλαδή;

Στο πρώτο κεφάλαιο του σχεδίου νόμου οριοθετούνται οι βασικές έννοιες που σχετίζονται με τις διαδικασίες της διενέργειας του δημοψηφίσματος. Στο δεύτερο καθορίζονται ζητήματα οικονομικής διαχείρισης, τίθενται τα όρια της κρατικής χρηματοδότησης, των απαιτούμενων δαπανών, ενώ προβλέπεται και ο τρόπος ελέγχου τους. Τα μέσα δημόσιας προβολής προ του δημοψηφίσματος καθορίζονται στο τρίτο κεφάλαιο. Προβλέπεται, επίσης, ο τρόπος διεξαγωγής της ψηφοφορίας και ορίζεται ως δεσμευτική η απάντηση σε δημοψήφισμα επί εθνικού ζητήματος με ένα συγκεκριμένο ποσοστό, το 40% των εγγεγραμμένων στους εκλογικούς καταλόγους. Το ποσοστό δε, που απαιτείται στην περίπτωση δημοψηφίσματος επί ψηφισθέντος νομοσχεδίου είναι κατ' ελάχιστον το 50%. Τέλος, στο έβδομο κεφάλαιο περιλαμβάνονται διατάξεις που πρέπει να υπάρξουν για να μπορέσει να διεξαχθεί το δημοψήφισμα. Γιατί το υποβαθμίζουν μερικοί και λένε ότι πρόκειται για τεχνικές διατάξεις; Μα, αν δεν ψηφίσουμε αυτές τις διατάξεις, δεν θα μπορούμε να εφαρμόσουμε αυτό που πρέπει να εφαρμόσουμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τι πρέπει να κρατήσουμε όλοι μας από το σημερινό νομοσχέδιο; Κατά τη γνώμη μου, πρώτα-πρώτα ότι, υπό τους όρους που θέτει το άρθρο 16, το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος θα είναι νομικά δεσμευτικό για την Κυβέρνηση. Δεύτερον, ότι ουσιαστικά θα λαμβάνει χώρα χωρίς κρατική χρηματοδότηση, χωρίς οικονομικές διευκολύνσεις ή παροχές από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και με περιορισμό της χρηματοδότησής του από τα πολιτικά κόμματα. Τρίτον, ότι θα υπάρχει επαρκής ενημέρωση των πολιτών προ της διεξαγωγής του δημοψηφίσματος, όχι μόνο από τα πολιτικά κόμματα, αλλά και από κάθε οργάνωση ή ένωση πολιτών -επαγγελματική, επιστημονική, συνδικαλιστική ή άλλη- μέσω των αντίστοιχων επιτροπών υποστήριξης.

Θα συμφωνήσω με όλους τους συναδέλφους που υποστήριξαν ότι τα δημοψηφίσματα δεν μπορούν να υποκαταστήσουν τη λαϊκή εντολή ούτε βέβαια μπορεί η άμεση δημοκρατία να αντικαταστήσει την κοινοβουλευτική. Όχι βεβαίως πια. Σε ό,τι αφορά την άποψη που εξέφρασαν συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης ότι ο Υπουργός κατέθεσε το νομοσχέδιο, με στόχο να αποπροσανατολίσει το λαό και να αποφύγει τις εκλογές, νομίζω πως είναι σχεδόν αστειό να θεωρεί κανείς ότι κάνοντας ένα δημοψήφισμα για οποιοδήποτε θέμα, μπορούμε να αποφύγουμε τις εκλογές, αν αυτό είναι που επιθυμούν οι πολίτες και απαιτούν οι περιστάσεις. Κανείς άλλωστε εδώ μέσα, πέραν της Μεϊζονος Αντιπολίτευσης δεν κρύβεται πίσω από το δάκτυλο.

Μπορώ να καταλάβω τις ενστάσεις του ΛΑΟΣ σχετικά με τα ερωτήματα που θα τεθούν σε ένα μελλοντικό νομοσχέδιο. Πάντα τους απασχολεί κυρίως ένα θέμα των εθνικών, όπως τα επικαλούνται οι ίδιοι, δημοψηφισμάτων. Ήταν πάντα ένα κομμάτι της πολιτικής που πρέσβευαν. Δεν συμφωνώ με τις θέσεις τους, μπορώ όμως να τους κατανοήσω. Δεν με εκπλήσσει φυσικά ούτε η καχυποψία των κομμάτων της Αριστεράς. Γι' αυτήν δεν ισχύει το ευεργέτημα της αμφιβολίας και δεν απαλλάσσει κανέναν ούτε λόγω αμφιβολιών. Έτσι πολιτεύεται πάντα. Μόνο αυτή θέλει το καλό του λαού και του τόπου. Για τη Μεϊζονα Αντιπολίτευση ωστόσο, θεωρώ ότι δεν υπάρχει καμμία δικαιολογία για τη στάση που έχει κρατήσει τα δυο τελευταία χρόνια. Από την ίδρυσή της

ήταν ένα φιλελεύθερο κόμμα. Τώρα έγινε βαθιά σοσιαλιστικό, μην πω και αριστερό. Κόπτεται για τους δημοσίους υπαλλήλους, για τους μισθούς και τις συντάξεις και έχει μάλιστα και τη μαγική λύση να βγούμε από την κρίση. Έχοντας, βέβαια, τη λύση για κάθε προσπάθεια της Κυβέρνησης, αποφαίνεται ότι πρόκειται για ένα επικοινωνιακό τέχνασμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζω πως σ' αυτό το νομοσχέδιο, το ΠΑΣΟΚ είναι μόνο. Δεν νομίζετε, όμως, πως είναι υποκριτικό από τη μια να ζητούμε κάθε τρεις και λίγο δημοψήφισμα για τον ένα ή για τον άλλο λόγο και όταν καλούμεθα να ψηφίσουμε τον εκτελεστικό νόμο του Συντάγματος σχετικά με τα δημοψηφίσματα να τον καταψηφίζουμε γιατί δήθεν αποτελεί επικοινωνιακό τέχνασμα του κυβερνώντος κόμματος; Και αν τελικά σήμερα καταψηφίζετε το παρόν νομοσχέδιο, πώς θα ζητήσετε αύριο τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος για ένα σοβαρό κατά τη γνώμη σας θέμα που θα προκύψει χωρίς να έχουμε τη διαδικασία, το νόμο, το εργαλείο για να κάνουμε αυτό το δημοψήφισμα;

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ευχαριστούμε τον κ. Ιωάννη Βλατή.

Κυρία Ροντούλη, ζητήσατε το λόγο επί προσωπικού; Για ποιο θέμα;

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Όχι επί προσωπικού, κυρία Πρόεδρε, αλλά ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, εκπροσωπών δηλαδή τον Πρόεδρο του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού, πρέπει να δώσω μια απάντηση στον αγαπητό συνάδελφο που μόλις κατήλθε του Βήματος, διότι αναφέρθηκε προσωπικά στον Πρόεδρο του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού.

Δύο πράγματα σύντομα και απλά. Ο κ. Βλατής κατηγορήσε τον Πρόεδρο του ΛΑΟΣ για άκρота, για ακραίο λαϊκισμό. Οποίο ολίσθημα! Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ, ο κ. Ευθυμίου, απαντώντας συγκεκριμένα στο σημείο αυτό στον κ. Καρατσαφέρη, δεν έκανε λόγο για λαϊκισμό. Αντιθέτως, δήλωσε ότι η Κυβέρνηση ακολουθεί μια πολύπλευρη εξωτερική πολιτική. Πάντως, για λαϊκισμό από τον Εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ δεν ακούσαμε, ο οποίος εκπροσωπεί τον κ. Παπανδρέου, για να μην ξεχνιόμαστε, στην Αίθουσα αυτή. Και βγαίνει ένας Βουλευτής και κατηγορεί τον Πρόεδρο του ΛΑΟΣ. Ας τα βρουν μεταξύ τους πρώτα. Είναι ακραίος λαϊκισμός ή προσπάθεια να ακολουθήσουμε μία πολύπλευρη εξωτερική πολιτική; Ας τα βρουν μεταξύ τους.

Δεύτερον, κυρία Πρόεδρε, και το σημαντικότερο. Ζήτησα τα Πρακτικά για το τι συγκεκριμένα ειπώθηκε από τον Πρόεδρο του ΛΑΟΣ. Μου διεμνήθη τώρα από την υπηρεσία της Βουλής ότι μόλις τώρα είναι έτοιμα τα Πρακτικά, τα οποία επικαλέστηκε ο κ. Βλατής. Δεν ήταν έτοιμα. Τώρα είναι έτοιμα, κυρία Βλατή. Άρα, όταν σηκωθήκατε στο Βήμα και είπατε διάφορα, δεν είχατε Πρακτικά στα χέρια σας. Και σας ζητάω τώρα να μου πείτε: Έχετε Πρακτικά; Δείξτε μου τα Πρακτικά.

Τι θέλω να πω, κυρία Πρόεδρε;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΤΗΣ: (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Περιμένετε, κυρία Βλατή. Θα απαντήσετε.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Θα αποδειχθεί με κάθε σαφήνεια ότι ο Πρόεδρος του ΛΑΟΣ αναφέρθηκε στο μέγιστο ζήτημα των ημερών μας και έθεσε το ερώτημα αν υφίσταται ακόμη εθνική κυριαρχία με αυτά που ακούμε και βλέπουμε. Και μάλιστα, έθεσε το ερώτημα: «Φανταστείτε», είπε, «χωρίς να γνωρίζει ο κ. Μπεγλίδης» -τον κατονόμασε- «να πάνε εκπρόσωποι της τρόικας και να κάνουν έλεγχο σε ένα στρατιωτικό Σώμα». Ποτέ δεν αναφέρθηκε σε δικαστήριο ή δικαστικό Σώμα κ.λπ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ολοκληρώστε.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Άρα, όταν ασκούμε κριτική σε κάποιον, να μην διαστρεβλώνουμε τα πράγματα. Και εδώ έχουμε μια καραμπινάτη διαστρέβλωση.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Αναφέρθηκε ο Πρόεδρος σας στους δικαστές και την τρόικα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ο κ. Βλατής θα απαντήσει επί προσωπικού.

Έχετε το λόγο για ένα λεπτό, κυρία Βλατή.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΤΗΣ: Βέβαια, θα απαντήσω επί προσωπικού, γιατί εκείνο που δεν κάνω ποτέ στη ζωή μου είναι να διαστρεβλώνω.

Κατ' αρχάς, θα πρέπει να είναι πιο προσεκτικός ο κύριος συνάδελφος. Φαίνεται ότι κάτι τον τυφλώνει, δεν ακούει. Εγώ δεν είπα ότι διάβασα τα Πρακτικά. Εγώ είπα ότι άκουσα ο ίδιος, ήμουν παρών στην Αίθουσα.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Α, έτσι! Τα παίρνουμε πίσω τώρα!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΤΗΣ: Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε! Είπα ότι ήμουν παρών στην Αίθουσα και άκουσα ο ίδιος τον Αρχηγό του Λαϊκού Ορθόδοξου Συναγερμού να λέει αυτά τα πράγματα. Και όταν με αμφισβήτησε ο κ. Ροντούλης, του είπα: «Εάν δεν πιστεύετε αυτό, μπορείτε να δείτε τα Πρακτικά». Είπα τα Πρακτικά να τα δει εκείνος που προφανώς δεν άκουγε τον Αρχηγό του, όταν μιλούσε. Διότι στην Αίθουσα νομίζω ότι ήταν. Άρα, λοιπόν, ως κάνει την αυτοκριτική του, γιατί εκείνη την ώρα που ο Αρχηγός του μιλούσε δεν τον άκουγε.

Από κει και ύστερα, μπορεί τώρα να διαβάσει πιο προσεκτικά τα Πρακτικά για να δει ότι ο Αρχηγός του ΛΑΟΣ μίλησε για επιθεώρηση στα δικαστήρια της τρόικας. Εγώ τουλάχιστον αυτό άκουσα εδώ, μέσα στην Αίθουσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Κύριε Βλατή, σας παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΛΑΤΗΣ: Άρα, λοιπόν, εκείνος που πρέπει να ζητήσει συγγνώμη είναι ο κ. Ροντούλης και όχι εγώ, γιατί εγώ δεν διαστρέβλωσα απολύτως τίποτα. Εγώ εξέφρασα μια άποψη επί των θεμάτων τα οποία ακούστηκαν μέσα στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Κύριε Βλατή, ευχαριστούμε.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, υπάρχουν στα Πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Κύριε Ροντούλη, σας παρακαλώ.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Όχι, έχω τα Πρακτικά. Μισό λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Κύριε Ροντούλη, με συγχωρείτε! Δεν σας έχω δώσει το λόγο!

Ζητήσατε το λόγο για ένα προσωπικό θέμα, να υπερασπιστείτε εσείς, κύριε Ροντούλη, τον Πρόεδρό σας και επί προσωπικού ο κ. Βλατής. Δεν υπάρχει θέμα προσωπικό. Ολοκληρώθηκε και πρέπει να προχωρήσουμε.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, επιτρέψτε μου, σας παρακαλώ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Κύριε Ροντούλη, με συγχωρείτε, θέλω να σας ρωτήσω...

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, επιτρέψτε μου τριάντα δευτερόλεπτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Θα διαβάσετε από τα Πρακτικά ξανά το λόγο του κ. Καρατζαφέρη;

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κυρία Πρόεδρε, επιτρέψτε μου το λόγο, προς άρση παρεξηγήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Έχετε ένα λεπτό, κύριε Ροντούλη, απλώς...

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Τριάντα δευτερόλεπτα, κυρία Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Παρακαλώ, κύριε Ροντούλη, ολοκληρώστε.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Ρωτάει ο Πρόεδρος του ΛΑΟΣ, αγαπητοί συνάδελφοι: «Έχουμε εθνική κυριαρχία σήμερα ή οι πράξεις τελούν υπό δουλεία, οπότε είναι όλες άκυρες; Ποιος σήμερα μπορεί να ισχυριστεί ευθέως και ελευθέρως ότι ασκούμε την πολιτική, ότι έχουμε εθνική κυριαρχία, τη στιγμή που η τρόικα πάει και κάνει επιθεώρηση, χωρίς να παρίσταται ο αρμόδιος Υπουργός; Δηλαδή, αύριο το πρωί, απόντος του κ. Μπεγλίτη, θα κάνουν επιθεώρηση σε μία ταξιαρχία, σε μία μεραρχία! Ποιος κάνει κουμάντο στη χώρα;». Ρωτάει, θέτει ερωτήματα.

Και αν θέλετε, ενισχυτικά της δική σας άποψης, που λέτε ότι δεν είμαστε Κυβέρνηση Τσολάκογλου, δεν είμαστε Κυβέρνηση προδοτική, θέτει το ερώτημα: «Μπορεί κάποιος ανερυθρίαστα να βγει και να πει ότι μπορεί κάποιος να πάει σε μια στρατιωτική μονάδα απόντος του κ. Μπεγλίτη; Μπορεί κάποιος να πει ότι πάει

στα δικαστήρια απόντος του κ. Παπαϊωάννου;». Ρωτάει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ευχαριστούμε, κύριε Ροντούλη.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΠΟΝΤΟΥΛΗΣ: Ρωτάει, και αυτό το πράγμα έγινε θέσι, κύριε Κουκουλόπουλε

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Έχετε ολοκληρώσει, κύριε Ροντούλη. Σας ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Δρίτσας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ: Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

Έχουμε και την υπομονή και το πείσμα να παραμένουμε στην Αίθουσα, ανεχόμενοι όλη αυτή την παραπλανητική και μίζερη – να το πω έτσι – ανάλυση σε θέματα ανούσια, χάριν της προβολής των κομμάτων και των μικρής σημασίας επιδιώξεων.

Παραμένουμε σ' αυτή την Αίθουσα και σήμερα, παρά το γεγονός ότι ο κανόνας μας είναι πως, όταν υπάρχουν μεγάλες απεργιακές κινητοποιήσεις, οι Βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ είναι με τους απεργούς εργαζόμενους. Η κ. Αμμανατίδου και εγώ παραμείναμε και δεν συμμετείχαμε στις άλλες επιτροπές, ακριβώς γιατί θέλουμε να υποδηλώσουμε –και έτσι πιστεύουμε– ότι σήμερα αυτή η συζήτηση του νομοσχεδίου για το δημοψήφισμα δεν είναι απλώς μια συζήτηση για ένα κάποιο νομοσχέδιο, αλλά αποτυπώνει μια σαφή προσπάθεια της Κυβέρνησης να φαλκιδεύσει δημοκρατικές κατακτήσεις και να ευτελίσει μεγάλα και πολύχρονα αιτήματα εκδημοκρατισμού αυτής της χώρας.

Ομολογήθηκε άλλωστε ήδη. Η κυβερνητική πλειοψηφία, το ΠΑΣΟΚ, επικαλείται ακριβώς ότι τα είχε και στο πρόγραμμά της. Ξέρουμε πως το εννοούσε, γιατί έχει δώσει δείγματα γραφής με την εκλογή του ίδιου του Προέδρου στο κόμμα της, με το αλήτοιο μνήμη δημοψήφισμα και το ένα εκατομμύριο ψηφοφόρους που τον εξέλεξε, με το οποίο το κόμμα διελύθη.

Από εκεί και πέρα, η αναγγελία ότι αυτό προϋπήρχε στο πρόγραμμα, υποχρεώνει αυτό το κόμμα, όταν έρχεται στην εξουσία, να ανοίξει τη συζήτηση, να προχωρήσει τη διαδικασία του διαλόγου και να οργανώσει τη νομοθέτηση με κανόνες πραγματικά ανοικτούς και δημοκρατικούς.

Αντίθετα, ήδη ομολογήθηκε από τον κύριο Υπουργό, τον κ. Καστανίδη όταν τοποθετήθηκε, ότι το θέμα του δημοψηφίσματος που επίκειται είναι ήδη προσδιορισμένο από την Κυβέρνηση και τον Πρωθυπουργό, απλώς δεσμεύεται και δεν έχει το δικαίωμα να μας το αναγγείλει.

Αντιλαμβάνετε τι χρησιμοθυρία, τι καιροσκοπισμός προκύπτει από αυτού του είδους το νομοθέτημα; Γι' αυτό και είμαστε αντίθετοι σ' αυτό, αλλά όχι αντίθετοι στα δημοψηφίσματα. Δηλαδή οργανώνουμε μια συστηματική μεθοδευση παράκαμψης της προσφυγής στη λαϊκή ετυμολογία, οργανώνουμε μια συστηματική αγνόηση της πλήρους αναντιστοιχίας που έχει και η κοινοβουλευτική κυβερνητική πλειοψηφία και η Κυβέρνηση απέναντι στη λαϊκή βούληση και μεθοδεύουμε τη χρήση μιας ύψιστης δημοκρατικής διεκδίκησης, του δημοψηφίσματος. Φιτάχνουμε ένα νομοσχέδιο κομμένο και ραμμένο στα μέτρα αυτής της σκοπιμότητας και αυτού του σχεδίου.

Κυρία Πρόεδρε, αυτά είναι ιστορικά αποπήματα για κάθε κυβέρνηση που χρησιμοποιεί τέτοιου είδους μεγάλες αξίες και μεγάλες δημοκρατικές διεκδικήσεις με τόσο ευτελή τρόπο. Επιμένουμε, λοιπόν, να είμαστε εδώ, ακριβώς γιατί θέλουμε δημοκρατικά, ανοικτά δημοψηφίσματα και όχι δημοψηφίσματα σκοπιμότητας.

Θα πω κάτι που δεν έχει λεχθεί μέχρι τώρα στην Αίθουσα, ότι ακόμα και ο τίτλος αυτού του σχεδίου νόμου είναι αντιεπιστημονικός και εξαιρετικά προβληματικός. Λέει «διεύρυνση της άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας με τη διενέργεια δημοψηφίσματος». Το δημοψήφισμα είναι μια μορφή άμεσης δημοκρατίας. Η συμμετοχικότητα, όμως, η συμμετοχική δημοκρατία απαιτεί άλλους θεσμούς, όχι απλώς και μόνο ένα δημοψήφισμα. Απαιτεί θεσμούς οργανωμένης συμμετοχής της κοινωνίας, χωρίς χρονικούς προσδιορισμούς και χωρίς διλημματικού χαρακτήρα αποφάσεις. Αυτή είναι η συμμετοχική δημοκρατία, την οποία εμείς και πολλοί άλλοι διεκδικούμε.

Θα πρότεινα, για συμβολικούς, αλλά και για πολιτικούς και λόγους σοβαρής αντιμετώπισης των τόσο σημαντικών αυτών ζητη-

μάτων, να απαλειφθεί το «συμμετοχικής» τουλάχιστον από τον τίτλο. Και δεν είναι τυπικό αυτό. Αντίθετα, είναι κι αυτό ένα δείγμα γραφής του πώς αυτό το νομοσχέδιο διαπνέεται και χαρακτηρίζεται από μια συστηματική ασάφεια, από σκόπιμες ασάφειες.

Δεν είναι δυνατόν, κύριε Υπουργέ, να καλείτε το Σώμα κι όλα τα κόμματα να κάνουν προτάσεις για εφ' όλης της ύλης θέματα δημοψηφισμάτων και να υπαινίσσαστε ότι μπορεί να τεθούν στην κρίση μιας διλημματικής απόφασης, «ναι» ή «όχι», ζητήματα που άπτονται της συνταγματικής μεταρρύθμισης. Τι προαναγγέλλετε; Μήπως την κατάργηση του άρθρου 16 και μιας σειράς άλλων, δια του by-pass; Τέτοιου είδους προαναγγελίες υπαινίσσεται η κυβερνητική πλειοψηφία και η Κυβέρνηση;

Αυτά είναι πολύ σοβαρά ζητήματα και δεν είναι αόριστοι φόβοι. Είναι πολύ σαφείς πραγματικότητες, που έχουν προκύψει και από το κείμενο του σχεδίου νόμου και από τις σκόπιμες παραλείψεις και ασάφειες, αλλά και από την τοποθέτηση του κυρίου Υπουργού. Είναι δυνατόν να μην υπάρχει διάταξη ρητής απαγόρευσης δημοψηφίσματος για ζητήματα αυξημένης τυπικής, νομικής ισχύος, αυτά που κατοχυρώνονται από το Σύνταγμα; Μπορεί, κυρία Πρόεδρε, να μην υπάρχει τέτοια ρητή διάταξη; Θέτω το ερώτημα, το οποίο νομίζω ότι είναι καίριο και δεν είναι ένα ερώτημα δικό μου. Η βιβλιογραφία σχετικά με τα συνταγματικά ζητήματα και τα ζητήματα της άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας τα έχει θέσει αυτά με έναν πλούσιο τρόπο. Έχει εκτεθεί πληθώρα απόψεων γύρω απ' αυτά τα ζητήματα.

Το Σύνταγμα, το καλό, το καλύτερο ή το χειρότερο, έχει έναν χαρακτήρα αναχώματος απέναντι σε τέτοιου είδους καιροσκοπικές, συγκυριακές παρεμβάσεις και φαλκιδεύσεις. Αν πρόκειται διά μιας δημοκρατικής διεκδίκησης να το υπερβούμε, τότε καταλαβαίνετε ότι οδηγούμαστε σε χρήση των δημοψηφισμάτων, όπως έχουν κάνει ολοκληρωτικά καθεστώτα. Η χρήση των δημοψηφισμάτων έχει γίνει και από ολοκληρωτικά καθεστώτα. Δεν διατείνομαι ότι αυτό κάνει η Κυβέρνηση αυτή τη στιγμή, αλλά αντιλαμβάνεστε τι δρόμο ανοίγει με όλες αυτές τις ασάφειες και με όλες αυτές τις σκόπιμες δρομολογήσεις;

Γι' αυτό και είμαστε αντίθετοι, κυρία Πρόεδρε. Γι' αυτό και δεν μπορούμε να μείνουμε σε μία αφελή προσέγγιση, ότι απροϋπόθετα κάθε δημοψήφισμα και κάθε σχέδιο νόμου προάγει και εμβραδύνει τη δημοκρατία. Αντιθέτως, μπορεί να την παρακάμπτει και να την φαλκιδεύει. Επ' αυτού ακριβώς γίνεται η συζήτηση αυτή τη στιγμή. Και είναι ιστορική αυτή η συζήτηση, γιατί μπορεί να προκύψουν πολλά δεινά, από τέτοιου είδους μεθοδεύσεις και υπερβάσεις δημοκρατικών κατακτήσεων του ελληνικού λαού.

Γι' αυτόν το λόγο η ειδική αγοράτρία του ΣΥΡΙΖΑ, η συνάδελφος και συντρόφισσα κ. Αμμανατίδου, επέμεινε λεπτομερέστατα άρθρο προς άρθρο -δεν θα χρειαστεί εγώ να επαναλάβω τα σημεία αυτά, γιατί δεν έχω και το χρόνο- ενώ κανείς άλλος συνάδελφος δεν έμεινε με τόση λεπτομέρεια στην τοποθέτησή του σ' αυτά τα ζητήματα, ακριβώς γιατί δίνουμε μεγάλη βαρύτητα σ' αυτά εδώ το νομοθέτημα.

Τελειώνω με το εξής, κυρία Πρόεδρε, διότι εξάντλησα το χρόνο και ευχαριστώ και για την ανοχή σας από εδώ και πέρα. Πρέπει να κάνω ένα σχόλιο για το θέμα που προέκυψε με την παρέμβαση του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΛΑΟΣ κ. Καρατζαφέρη.

Είναι ανορθόδοξος, κατά τη γνώμη μου, ο τρόπος να λέει ότι ο Πρόεδρος της Ρωσίας είναι έτοιμος να δεχθεί πρόσκληση κ.λπ. Δηλαδή, προαναγγέλλει, φέρνει την πρόσκληση. Τι ακριβώς γίνεται; Πώς λειτουργεί το πολιτικό σύστημα σε αυτή τη χώρα; Δεν καταλαβαίνω.

Πέραν αυτού, όντως υπάρχει ένα μέγα ζήτημα. Η Κυβέρνηση είναι δέσμια συμβάσεων που δεν τις έχει εγκρίνει η Βουλή, Συμφωνιών «κάτω από το τραπέζι» και δεν μπορεί να ασκήσει ανεξάρτητη πολιτική, δεν μπορεί να ασκήσει πολιτική ανοιχτών οριζόντων προς κάθε κατεύθυνση.

Και από αυτή την άποψη, είναι ένας ακόμα λόγος προσφυγής στη λαϊκή ετυμηγορία, που προσπαθεί με αυτό το νομοσχέδιο να την αποφύγει η Κυβέρνηση. Υποχρεωτικός όρος -για να σωθεί η χώρα, για να σωθεί ο λαός, για να σωθούν οι άνθρωποι, για να σωθεί η δημοκρατία σε αυτόν τον τόπο- είναι η προσφυγή στις

κάλπες. Όλα τα άλλα είναι υπεκφυγές, παρακάμψεις και φαλκιδεύσεις.

Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ευχαριστούμε τον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ, κ. Δρίτσα.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Κυρία Πρόεδρε, θα παρακαλούσα να λάβω το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ο κύριος Υπουργός έχει ζητήσει το λόγο για κάποιες νομοτεχνικές βελτιώσεις.

Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Κυρία Πρόεδρε, θα δώσω προς διανομή μία τεχνικού χαρακτήρα βελτίωση. Είναι συνέχεια της νομοτεχνικής βελτίωσης που επέφερα στην κοινοβουλευτική επιτροπή. Μετέθεσα ρύθμιση του άρθρου 11 -την ενέταξα, μάλλον, για λόγους ορθότερης συστηματικής κατάταξης στο άρθρο 9- του συζητημένου νομοσχεδίου. Υπάρχουν παράγραφοι του άρθρου 11, που πρέπει ορθά να αναφέρονται στη μεταβολή που έγινε. Και αυτό ακριβώς πράττω με τη νομοτεχνική βελτίωση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Παρακαλώ, να κατατεθούν στα Πρακτικά και να διανεμηθούν στις κυρίες και κυρίους Βουλευτές.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Εσωτερικών, κ. Χαράλαμπος Καστανίδης καταθέτει για τα Πρακτικά την προαναφερθείσα νομοτεχνική βελτίωση, η οποία έχει ως εξής:)

«1. Στην περίπτωση α) του άρθρου 11 η φράση «, εκτός των χώρων της προηγούμενης παραγράφου,» αντικαθίσταται ως εξής:

«, εκτός των χώρων της παραγράφου 5 του άρθρου 9»

2. Στην περίπτωση β) του άρθρου 11 η φράση «, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στο άρθρο 9 του παρόντος,» αντικαθίσταται ως εξής:

«, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 9.»

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ – ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Κυρία Πρόεδρε, θα παρακαλούσα να λάβω το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Έχει ζητήσει το λόγο η ειδική αγοράτρία του ΣΥΡΙΖΑ, η κ. Αμμανατίδου, για δύο λεπτά.

Ορίστε, κυρία Αμμανατίδου, έχετε το λόγο.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ – ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Ευχαριστώ κατ' αρχάς το Προεδρείο.

Έχω να πω μόνο για μία τροπολογία που έχει καταθέσει ο ΣΥΡΙΖΑ, η οποία έχει να κάνει με τους εργαζόμενους των ΚΕΠ.

Κύριε Υπουργέ, τα ΚΕΠ είναι ένας επιτυχημένος θεσμός της δημόσιας διοίκησης, που χαίρει της αναγνώρισης των Ελλήνων πολιτών, αλλά και του συνόλου του πολιτικού κόσμου. Ψυχωραγεί όντας ένα ακόμα θύμα των πολιτικών επιλογών σας για το δημόσιο τομέα. Τα ΚΕΠ καλύπτουν σήμερα ηλεκτρονικά σχεδόν όλες τις διαδικασίες του δημόσιου τομέα, συμβάλλοντας στη μείωση της γραφειοκρατίας.

Ενδεικτικά, σας αναφέρω ότι από την αρχή του 2011 έχουν διεκπεραιωθεί από το σύνολο των ΚΕΠ συνολικά περισσότερες από ένα εκατομμύριο εννιάκόντες χιλιάδες υποθέσεις. Τα χίλια ογδόντα ένα ΚΕΠ της χώρας απασχολούν γύρω στους δύομισι χιλιάδες μόνιμους εργαζόμενους και εξακόσιους τριάντα συμβασιούχους, των οποίων οι συμβάσεις λήγουν, η μία μετά την άλλη, με αποτέλεσμα, εξακόσια σαράντα ΚΕΠ από τα χίλια ογδόντα ένα να κινδυνεύουν σήμερα με λουκέτο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το προειδοποιητικό κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Οι μόνιμοι εργαζόμενοι των ΚΕΠ καλούνται να αναλάβουν ένα δυσβάσταχτο διοικητικό φορτίο καθημερινά, χωρίς όμως, να διαθέτουν την απαραίτητη υλικοτεχνική στήριξη από το Υπουργείο Εσωτερικών. Κι ενώ διακηρύσσει ότι αναβαθμίζει συνολικά τα ΚΕΠ, προσθέτοντάς τους και νέα αντικείμενα -όπως είναι τα στρατολογικά γραφεία, οι εφορίες και δεν ξέρω και τι άλλο στην πορεία- το μόνιμο προσωπικό που θα σηκώσει και το βάρος των πολλαπλών νέων αρμοδιοτήτων δεν χαίρει καν βαθμολογικής αναγνώρισης της προύπηρεσias του. Αυτή την αδικία έρχεται να

άρει η προτεινόμενη τροπολογία του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Με δύο λόγια, αυτό που ζητούμε είναι το άρθρο 1, πεδίο εφαρμογής του ν. 3801/2009 να συμπληρωθεί ως εξής: «Στις διατάξεις του κεφαλαίου Α' του παρόντος νόμου υπάγεται το μόνιμο προσωπικό των ΚΕΠ κλάδου ΔΥΠ, ώστε να συνυπολογίζεται στον πραγματικό χρόνο προϋπηρεσίας τους ο πρότερος χρόνος που έχουν διανύσει μέσω σύναψης διαδοχικών συμβάσεων στα ΚΕΠ».

Και το άρθρο 15, παράγραφος ιβ' του ν. 3205 συμπληρώνεται ως εξής: «Η προϋπηρεσία των υπαλλήλων στα ΚΕΠ κλάδου ΔΥΠ που έχουν απασχοληθεί στον ίδιο φορέα με διαφορετικές συμβάσεις έργου».

Σας ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ευχαριστούμε την ειδική αγορήτρια του ΣΥΡΙΖΑ κ. Αμμανατίδου.

Ο Υπουργός Εσωτερικών κ. Χαράλαμπος Καστανίδης έχει το λόγο.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ (Υπουργός Εσωτερικών): Υποθέτω ότι ο ΣΥΡΙΖΑ κατέθεσε την τροπολογία στο συζητούμενο νομοσχέδιο, γιατί μάλλον εκλαμβάνει ότι το Υπουργείο Εσωτερικών είναι αρμόδιο για τα ΚΕΠ.

Την αρμοδιότητα για τα ΚΕΠ την έχει το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης, όχι το Υπουργείο Εσωτερικών. Συνεπώς, δεν μπορώ να απαντήσω αναρμοδίως. Πολύ σύντομα το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης θα εισηγηθεί νομοσχέδιο που αφορά το μισθολόγιο και το βαθμολόγιο. Επομένως, θα παρακαλέσω να απευθυνθείτε στον αρμόδιο Υπουργό και να γίνει η σχετική συνεννόηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Ευχαριστούμε τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Χαράλαμπο Καστανίδη.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί των άρθρων και της τροπολογίας του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών «Διεύρυνση της άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας με τη διεύρυνση δημοψηφίσματος» και η ψήφισή τους θα γίνει χωριστά.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 1 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 1 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 2 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 2 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 3 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 3 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 4 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 4 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 5 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 5 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 6 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 6

έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 7 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 7 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 8 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 8 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 9 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 9 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 10 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 10 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 11, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 11 έγινε δεκτό, όπως τροποποιήθηκε από τον κύριο Υπουργό, κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 12 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 12 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 13 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 13 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 14 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 14 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 15 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 15 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 16 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 16 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 17 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 17 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 18 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 18 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 19 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 19 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 20 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 20 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 21 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 21 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 22 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 22 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το άρθρο 23 ως έχει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΡΟΝΤΟΥΛΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΛΙΤΣΑ ΑΜΜΑΝΑΤΙΔΟΥ-ΠΑΣΧΑΛΙΔΟΥ: Παρών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Συνεπώς, το άρθρο 23 έγινε δεκτό ως έχει κατά πλειοψηφία.

Εισερχόμεθα στην ψήφιση του ακροτελεύτιου άρθρου.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το ακροτελεύτιο άρθρο;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Το ακροτελεύτιο άρθρο έγινε δεκτό κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών «Διεύρυνση της άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας με τη διενέργεια δημοψηφίσματος» έγινε δεκτό επί της αρχής και επί των άρθρων κατά πλειοψηφία.

Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο και στο σύνολο;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό και στο σύνολο κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς, το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών «Διεύρυνση της άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας με τη διενέργεια δημοψηφίσματος» έγινε δεκτό σε μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου κατά πλειοψηφία και έχει ως εξής:

«Διεύρυνση της άμεσης και συμμετοχικής δημοκρατίας με τη διενέργεια δημοψηφίσματος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ ΕΡΩΤΗΜΑ-ΨΗΦΟΦΟΡΟΙ-ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Άρθρο 1

Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η οργάνωση της διαδικασίας προσφυγής σε δημοψήφισμα για κρίσιμο εθνικό θέμα ή για ψηφισμένο νομοσχέδιο που ρυθμίζει σοβαρό κοινωνικό ζήτημα με εξαίρεση τα δημοσιονομικά, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 44 του Συντάγματος.

Άρθρο 2

1. Το δημοψήφισμα προκηρύσσεται με προεδρικό διάταγμα.

2. Το προεδρικό διάταγμα προκήρυξης δημοψηφίσματος για κρίσιμο εθνικό θέμα προσυπογράφεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και για ψηφισμένο νομοσχέδιο, που ρυθμίζει σοβαρό κοινωνικό ζήτημα, από τον Πρόεδρο της Βουλής.

3. Το προεδρικό διάταγμα εκδίδεται, εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, με την οποία γίνεται δεκτή η πρόταση για τη διενέργεια δημοψηφίσματος και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 3

1. Ο ψηφοφόρος καλείται να εκφράσει την προτίμησή του στο ερώτημα ή στα ερωτήματα, που καθορίζονται στην απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, με την οποία γίνεται δεκτή η πρόταση για τη διενέργεια δημοψηφίσματος.

2. Το ερώτημα ή τα ερωτήματα και οι απαντήσεις τους διατυπώνονται κατά τρόπο σαφή και σύντομο.

3. Το ερώτημα ή τα ερωτήματα και οι απαντήσεις τους αναφέρονται ειδικά στο προεδρικό διάταγμα προκήρυξης του δημοψηφίσματος.

Άρθρο 4

1. Το δημοψήφισμα διενεργείται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία.

2. Στο δημοψήφισμα ψηφίζουν οι Έλληνες και οι Ελληνίδες που είναι γραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους και την ημέρα διεξαγωγής της ψηφοφορίας βρίσκονται εντός των ορίων της Επικράτειας.

Άρθρο 5

Στο δημόσιο διάλογο, επί του ερωτήματος ή των ερωτημάτων που τίθενται στην ψηφοφορία, και, εν γένει, στη διενέργεια του δημοψηφίσματος συμμετέχουν πολιτικά κόμματα, ανεξαρτήτως της εκπροσώπησής τους στη Βουλή ή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ενώσεις προσώπων, επιστημονικές, επαγγελματικές ή συνδικαλιστικές οργανώσεις και κάθε άλλη οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 6

1. Τα έσοδα και οι δαπάνες κατά τη διάρκεια της περιόδου από την απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, με την οποία γίνεται δεκτή η πρόταση για τη διενέργεια δημοψηφίσματος, έως τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας θεωρούνται εκλογικές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ν. 3023/2002 (Α' 146).

2. Σε όσους συμμετέχουν στη διενέργεια δημοψηφίσματος δεν διατίθεται κρατική χρηματοδότηση.

3. Απαγορεύεται η χρηματοδότηση και κάθε άλλου είδους παροχές ή διευκολύνσεις σε όσους συμμετέχουν στη διενέργεια δημοψηφίσματος από:

α) φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν την ελληνική ιθαγένεια ή που είναι ιδιοκτήτες ή εκδότες ημερήσιων ή περιοδικών εντύπων πανελληνίας ή τοπικής κυκλοφορίας ή που είναι ιδιοκτήτες ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών, εν γένει, σταθμών,

β) νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, και

γ) Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης του πρώτου και του δεύτερου βαθμού.

4. Η χρηματοδότηση από το ίδιο φυσικό πρόσωπο δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

5. α) Όποιος από τους συμμετέχοντες στη διενέργεια δημοψηφίσματος λαμβάνει χρηματοδότηση κατά παράβαση της παραγράφου 3, τιμωρείται με πρόστιμο έως εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

Όποιος χρηματοδοτεί συμμετέχοντες στη διενέργεια δημοψηφίσματος κατά παράβαση της παραγράφου 3, τιμωρείται με φυλάκιση έως δύο έτη και πρόστιμο τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

β) Όποιος από τους συμμετέχοντες στη διενέργεια δημοψηφίσματος λαμβάνει χρηματοδότηση κατά παράβαση της παραγράφου 4, τιμωρείται με πρόστιμο στο εκατονταπλάσιο της υπέρβασης.

Όποιος χρηματοδοτεί συμμετέχοντες στη διενέργεια δημοψηφίσματος κατά παράβαση της παραγράφου 4, τιμωρείται με φυλάκιση έως ένα έτος και πρόστιμο τουλάχιστον δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

Άρθρο 7

1. Για τη συμμετοχή στη διενέργεια δημοψηφίσματος επιβάλλεται όριο δαπανών.

2. Οι δαπάνες των πολιτικών κομμάτων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το τριάντα τοις εκατό (30%) της χρηματοδότησης που διατέθηκε στις τελευταίες γενικές βουλευτικές εκλογές.

3. Οι δαπάνες ενώσεων προσώπων, επιστημονικών, επαγγελματικών ή συνδικαλιστικών οργανώσεων και κάθε άλλης οργάνωσης της κοινωνίας των πολιτών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού που αποτελεί όριο δαπανών για τα πολιτικά κόμματα, σύμφωνα με την παράγραφο 2.

4. Η υπέρβαση του ορίου δαπανών τιμωρείται με πρόστιμο που ανέρχεται στο πενταπλάσιο του ποσού της υπέρβασης.

Άρθρο 8

1. Η οικονομική διαχείριση κατά τη διάρκεια της περιόδου από την απόφαση της Ολομέλειας της Βουλής, με την οποία γίνεται δεκτή η πρόταση για τη διενέργεια δημοψηφίσματος, έως τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, ελέγχεται από την Επιτροπή του άρθρου 21 του ν. 3023/ 2002.

2. Τα πολιτικά κόμματα, ανεξαρτήτως της ιδιότητάς τους ως δικαιούχων κρατικής χρηματοδότησης, καθώς επίσης οι ενώσεις προσώπων, οι επιστημονικές, οι επαγγελματικές ή οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και κάθε άλλη οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών που συμμετέχουν στη διενέργεια δημοψηφίσματος υποχρεούνται στη σύνταξη και τη δημοσίευση ειδικής έκθεσης εσόδων και δαπανών.

3. Η οικονομική διαχείριση για τη συμμετοχή στη διενέργεια δημοψηφίσματος πολιτικών κομμάτων που λαμβάνουν κρατική χρηματοδότηση αποτελεί διακριτή εγγραφή και στον ισολογισμό εσόδων και δαπανών του επόμενου έτους.

4. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται τα άρθρα 18 και 19 του ν. 3023/2002.

5. Όποιος από τους συμμετέχοντες στη διενέργεια δημοψηφίσματος δεν συμμορφώνεται στις υποχρεώσεις δημοσιότητας της οικονομικής του διαχείρισης, τιμωρείται με πρόστιμο έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

6. Οι κυρώσεις των άρθρων 6, 7 και 8 επιβάλλονται στα πολιτικά κόμματα με απόφαση του Προέδρου της Βουλής και στους λοιπούς συμμετέχοντες στη διενέργεια δημοψηφίσματος με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΟΒΟΛΗ

Άρθρο 9

1. Κατά τη διάρκεια της περιόδου από τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος, με το οποίο προκηρύσσεται η διενέργεια δημοψηφίσματος, έως και την Παρασκευή πριν από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας οι δημόσιοι και οι ιδιωτικοί ραδιοφωνικοί σταθμοί, οι τηλεοπτικοί σταθμοί ελεύθερης λήψης, καθώς επίσης οι φορείς παροχής συνδρομητικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών κάθε μορφής υποχρεούνται να μεταδίδουν μηνύματα όσων συμμετέχουν στο δημοψήφισμα.

2. Η διάρκεια του χρόνου για τη μετάδοση μηνυμάτων καθορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του Υπουργού που είναι αρμόδιος για την εποπτεία των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, μετά από γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Ρα-

διοηλεόρασης.

Ο χρόνος που διατίθεται κατανέμεται ισομερώς μεταξύ εκείνων που τάσσονται υπέρ καθεμιάς από τις προσφερόμενες απαντήσεις στο ερώτημα ή στα ερωτήματα.

3. Με όμοια απόφαση και υπό τους ίδιους όρους καθορίζεται ο χρόνος που διατίθεται στα δελτία ειδήσεων των κρατικών και ιδιωτικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών για την παρουσίαση της δραστηριότητάς τους.

4. Η μετάδοση των μηνυμάτων και η παρουσίαση της δραστηριότητας διενεργείται δωρεάν και απαλλάσσεται από κάθε τέλος.

5. Δικαιούχοι των χώρων υπαίθριας προβολής πολιτικών μηνυμάτων, όπως καθορίζονται στο άρθρο 44 του π.δ. 96/2007 (Α' 116), είναι και οι ενώσεις προσώπων, οι επιστημονικές, οι επαγγελματικές ή οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, καθώς επίσης κάθε άλλη οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών που συμμετέχουν στη διενέργεια δημοψηφίσματος.

Άρθρο 10

1. Με κριτήριο τη θέση τους στο ερώτημα ή στα ερωτήματα που τίθενται στην κρίση των ψηφοφόρων, τα πολιτικά κόμματα, οι ενώσεις προσώπων, οι επιστημονικές, οι επαγγελματικές ή οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και κάθε άλλη οργάνωση της κοινωνίας των πολιτών συμμετέχουν στην αντίστοιχη «Επιτροπή Υποστήριξης».

2. Για την απόφασή τους ενημερώνεται με την υποβολή σχετικής δήλωσης ο Υπουργός Εσωτερικών εντός τριών ημερών από τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος, με το οποίο προκηρύσσεται η διενέργεια δημοψηφίσματος.

3. Ο χρόνος που διατίθεται με τις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 9 για την προβολή μηνυμάτων και την παρουσίαση της δραστηριότητας, καθώς επίσης οι χώροι υπαίθριας προβολής της παραγράφου 5 του άρθρου 9 κατανέμονται μεταξύ όσων συμμετέχουν στην αντίστοιχη «Επιτροπή Υποστήριξης» με απόφασή τους.

4. Κάθε «Επιτροπή Υποστήριξης» έχει δικαίωμα να ορίζει έναν εκπρόσωπό της και τον αναπληρωτή του σε κάθε εκλογικό τμήμα.

5. Τα ζητήματα που αφορούν τη δημιουργία και τη συμμετοχή σε «Επιτροπή Υποστήριξης», καθώς επίσης κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

Άρθρο 11

Κατά τη διάρκεια της περιόδου από τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος, με το οποίο προκηρύσσεται η διενέργεια δημοψηφίσματος, έως και την ημέρα διεξαγωγής της ψηφοφορίας, απαγορεύεται σε όσους συμμετέχουν σε αυτό:

α) η ανάρτηση ή η επικόλληση σε εξωτερικούς δημόσιους ή ιδιωτικούς χώρους και σε αυτοκινούμενα μέσα αεροπανών, πανών, αφισών, γιγαντοαφισών και κάθε άλλου είδους υλικού προβολής, εκτός των χώρων της παραγράφου 5 του άρθρου 9, καθώς επίσης η αναγραφή συνθημάτων, και

β) η μετάδοση μηνυμάτων από δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς, τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης, καθώς επίσης από φορείς παροχής συνδρομητικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 9.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

Άρθρο 12

1. Η ψηφοφορία διεξάγεται εντός τριάντα ημερών από τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος, με το οποίο προκηρύσσεται το δημοψήφισμα, κατά εκλογικές περιφέρειες, όπως αυτές καθορίζονται κάθε φορά στις διατάξεις του νόμου για την εκλογή βουλευτών.

2. Ημέρα διεξαγωγής της ψηφοφορίας ορίζεται η Κυριακή.

3. Η ψηφοφορία αρχίζει στις 7.00 και ολοκληρώνεται στις 19.00 της ίδιας ημέρας.

Άρθρο 13

1. Το εκλογικό σώμα εκφράζει την προτίμησή του σε έντυπο ψηφοδέλτιο με τη χρήση των όρων ΝΑΙ και ΟΧΙ ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο καθορίζει η Ολομέλεια της Βουλής στην απόφασή της για τη διενέργεια δημοψηφίσματος.

2. Στους ψηφοφόρους μαζί με το έντυπο χορηγείται και ένα λευκό ψηφοδέλτιο.

Άρθρο 14

1. Τα ψηφοδέλτια έχουν ορθογώνιο σχήμα και κατασκευάζονται, ομοιόμορφα για όλη τη χώρα, από λευκό χαρτί με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών.

Οι διαστάσεις του ψηφοδελτίου καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται την τρίτη ημέρα μετά τη δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος προκήρυξης του δημοψηφίσματος.

2. Οι φάκελοι, μέσα στους οποίους κλείνονται τα ψηφοδέλτια, είναι ομοιόμορφοι για όλη τη χώρα και κατασκευάζονται με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών από αδιαφανές χαρτί.

Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται ανάλογα το άρθρο 75 του π.δ. 96/2007.

3. Τα ψηφοδέλτια και οι φάκελοι αποστέλλονται στον οικείο Αντιπεριφερειάρχη της περιφερειακής ενότητας της έδρας κάθε νομού και για την Περιφέρεια Αττικής στον Περιφερειάρχη της το αργότερο πέντε ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας και σε αριθμό μεγαλύτερο τουλάχιστον κατά είκοσι τοις εκατό (20%) του αριθμού των εγγεγραμμένων ψηφοφόρων σε κάθε εκλογικό τμήμα.

Άρθρο 15

1. Σε κάθε έντυπο ψηφοδέλτιο αναγράφεται με κεφαλαία γράμματα μαύρης απόχρωσης το ερώτημα ή τα ερωτήματα.

2. Παραπλεύρως κάθε ερωτήματος αναγράφονται, με κεφαλαία γράμματα μαύρης απόχρωσης, οι απαντήσεις που έχει στη διάθεσή του ο ψηφοφόρος.

3. Το ερώτημα και οι απαντήσεις χωρίζονται μεταξύ τους με κάθετη γραμμή της ίδιας απόχρωσης.

4. Στην περίπτωση που τα ερωτήματα είναι περισσότερα, αυτά και οι απαντήσεις χωρίζονται μεταξύ τους με οριζόντια γραμμή.

5. Ο ψηφοφόρος εκφράζει την προτίμησή του σε κάθε ερώτημα, θέτοντας, παραπλεύρως της απάντησης που προκρίνει, σταυρό ή άλλη, καθορισμένη στο προεδρικό διάταγμα προκήρυξης του δημοψηφίσματος, ένδειξη, με μελάνι μαύρης ή γαλάζιας απόχρωσης.

6. Όταν δεν τίθεται σταυρός ή άλλη προβλεπόμενη ένδειξη σε έντυπο ψηφοδέλτιο, αυτό για κάθε ερώτημα χωρίς απάντηση θεωρείται λευκό.

Άρθρο 16

1. Από τις προτιμήσεις των ψηφοφόρων σε κάθε ερώτημα επικρατεί εκείνη, η οποία συγκεντρώνει την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψηφοδελτίων.

2. Στα έγκυρα ψηφοδέλτια δεν προσμετρώνται τα λευκά.

3. Το αποτέλεσμα δημοψηφίσματος για κρίσιμο εθνικό θέμα είναι δεσμευτικό, όταν στην ψηφοφορία λάβει μέρος τουλάχιστον το σαράντα τοις εκατό (40%) όσων έχουν εγγραφεί στους εκλογικούς καταλόγους.

4. Το αποτέλεσμα δημοψηφίσματος για ψηφισμένο νομοσχέδιο που ρυθμίζει σοβαρό κοινωνικό ζήτημα είναι δεσμευτικό, όταν στην ψηφοφορία λάβει μέρος τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) όσων έχουν εγγραφεί στους εκλογικούς καταλόγους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ ΔΙΑΛΟΓΗ ΤΩΝ ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΩΝ

Άρθρο 17

1. Μετά το άνοιγμα της κάλπης και την αρίθμηση των φακέλων η εφορευτική επιτροπή προβαίνει στη διαλογή των ψηφοδελτίων ως εξής:

α) ο πρόεδρος της ή όποιος διευθύνει τις εργασίες της παίρνει από την κάλπη ένα-ένα φάκελο, τον αποσφραγίζει και, αφού διακρίβωθεί ότι το ψηφοδέλτιο είναι έγκυρο, το επιδεικνύει, σε όποιον από τους παρισταμένους το ζητήσει, και διαβάζει το περιεχόμενό του, έτσι ώστε να τον ακούνε όλοι,

β) κάθε έγκυρο ψηφοδέλτιο αριθμείται κατά τη σειρά εξαγωγής του από την κάλπη και μονογραφείται από τον πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής ή εκείνον που διευθύνει τις εργασίες της, ο οποίος θέτει τη μονογραφή του δίπλα από το σταυρό ή την οποιαδήποτε άλλη καθορισμένη ένδειξη, και

γ) στη συνέχεια συμπληρώνεται ο αριθμός του ψηφοδελτίου στον ειδικό πίνακα και στην αντίστοιχη στήλη του ερωτήματος του δημοψηφίσματος.

2. Αμέσως μόλις ολοκληρωθεί η διαλογή, ο πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής ή εκείνος που διευθύνει τις εργασίες της, τηλεγραφεί ή ανακοινώνει, εγγράφως ή με οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο και χωρίς καμία καθυστέρηση στον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη της περιφερειακής ενότητας της έδρας κάθε νομού που υπάγεται το εκλογικό τμήμα και για την Περιφέρεια Αττικής στον Περιφερειάρχη της, το αποτέλεσμα της διαλογής των ψηφοδελτίων.

Στην ανακοίνωση περιλαμβάνονται:

α) ο συνολικός αριθμός των ψηφοφόρων που είναι γραμμένοι στο εκλογικό τμήμα,

β) ο συνολικός αριθμός των ψηφοφόρων που ψήφισαν,

γ) ο αριθμός των ψηφοδελτίων που αναγνωρίστηκαν ως έγκυρα,

δ) ο αριθμός των άκυρων ψηφοδελτίων,

ε) ο αριθμός των λευκών ψηφοδελτίων, και

στ) ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων που συγκεντρώσαν οι απαντήσεις σε κάθε ερώτημα.

3. Για την εκτέλεση των υποχρεώσεων της προηγούμενης παραγράφου, τίθενται στη διάθεση του προέδρου της εφορευτικής επιτροπής ή όποιου διευθύνει τις εργασίες της, όλα τα όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας που υπηρετούν στην περιφέρεια του εκλογικού τμήματος και στην ανάγκη και πολίτες, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να εκτελέσουν αμέσως την εντολή που τουςδόθηκε.

Οποιαδήποτε παράλειψη του προέδρου ή εκείνου που διευθύνει τις εργασίες της εφορευτικής επιτροπής ή των δημοσίων οργάνων ή των πολιτών τιμωρείται σύμφωνα με την ισχύουσα εκλογική νομοθεσία.

Άρθρο 18

1. Μετά το πέρας της διαλογής κλείνεται ο πίνακας διαλογής του προηγούμενου άρθρου με πράξη που γράφεται σε αυτόν και υπογράφεται από τον πρόεδρο της εφορευτικής επιτροπής ή εκείνον που διευθύνει τις εργασίες της και τα μέλη της.

2. Αμέσως μετά συντάσσεται άλλη πράξη, που υπογράφουν όλοι οι προηγούμενοι, στην οποία αναφέρονται:

α) η ημέρα και η ώρα του πέρατος της διαλογής,

β) ο συνολικός αριθμός των ψηφοφόρων που είναι γραμμένοι στο εκλογικό τμήμα,

γ) ο συνολικός αριθμός των ψηφοφόρων που ψήφισαν,

δ) ο συνολικός αριθμός των φακέλων που βρέθηκαν στην κάλπη,

ε) ο αριθμός των ψηφοδελτίων που αναγνωρίστηκαν ως έγκυρα,

στ) ο αριθμός των άκυρων ψηφοδελτίων,

ζ) ο αριθμός των λευκών ψηφοδελτίων,

η) ο αριθμός των ψηφοδελτίων που προσβλήθηκαν ως άκυρα, αλλά κηρύχθηκαν έγκυρα, και

θ) ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων, περιλαμβανομένων όσων προσβλήθηκαν αλλά κηρύχθηκαν έγκυρα, που συγκέντρωσαν οι απαντήσεις σε κάθε ερώτημα.

Η πράξη διαβάζεται δημόσια και αντίγραφο της διαβιβάζεται στον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη ή στον Περιφερειάρχη Αττικής και στο δήμαρχο του Δήμου, στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται το εκλογικό τμήμα.

3. Μετά το πέρας της διαλογής η εφορευτική επιτροπή παραδίδει στο δήμαρχο την κάλπη, αφού κλείσει μέσα σε αυτήν όσα τυχόν εκλογικά είδη περίσσεψαν, τα οποία είναι υποχρεωμένος να φυλάξει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

Άρθρο 19

1. Την επόμενη της ψηφοφορίας αρχίζει από το αρμόδιο Πρωτοδικείο κάθε εκλογικής περιφέρειας η συγκέντρωση και η κατάταξη των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας.

2. Μόλις συγκεντρωθούν τα αποτελέσματα όλων των εφορευτικών επιτροπών της εκλογικής περιφέρειας, το οικείο Πρωτοδικείο προβαίνει στη σύνταξη του πίνακα των αποτελεσμάτων της επόμενης παραγράφου.

3. Στον πίνακα αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται:

- α) ο αριθμός των εγγεγραμμένων ψηφοφόρων,
- β) ο αριθμός των ψηφοφόρων που ψήφισαν,
- γ) ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων,
- δ) ο αριθμός των λευκών ψηφοδελτίων,
- ε) ο αριθμός των άκυρων ψηφοδελτίων, και
- στ) ο αριθμός των έγκυρων ψηφοδελτίων που συγκέντρωσαν οι απαντήσεις σε κάθε ερώτημα.

4. Ο πίνακας υπογράφεται από τον Πρόεδρο του Πρωτοδικείου.

5. Επικυρωμένο αντίγραφο του αποστέλλεται αμέσως στον Υπουργό Εσωτερικών.

6. Με βάση τους πίνακες η Ανωτάτη Εφορευτική Επιτροπή εκδίδει το γενικό οριστικό πίνακα αποτελεσμάτων.

7. Ο γενικός οριστικός πίνακας αποτελεσμάτων, στον οποίο περιλαμβάνονται και οι αντίστοιχοι πίνακες από τα αρμόδια Πρωτοδικεία κάθε εκλογικής περιφέρειας, δημοσιεύεται με φροντίδα του Υπουργού Εσωτερικών στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΟΥΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

Άρθρο 20

1. Ο έλεγχος του κύρους του δημοψηφίσματος και του αποτελέσματος της ψηφοφορίας ανήκει στην αρμοδιότητα του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου του άρθρου 100 του Συντάγματος.

Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 35-38 του ν. 345/1976 (Α' 141).

2. Οι ενστάσεις κατά του κύρους του δημοψηφίσματος και του αποτελέσματος της ψηφοφορίας συζητούνται κατά προτίμηση και πάντως εντός μηνός από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας.

3. Στην περίπτωση δημοψηφίσματος για ψηφισμένο νομοσχέ-

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

διο που ρυθμίζει σοβαρό κοινωνικό ζήτημα, η απόφαση του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου εκδίδεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε ημερών από τη διεξαγωγή της συζήτησης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 21

1. Για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται ειδικά στον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται ανάλογα το π.δ. 96/2007, ιδίως τα άρθρα 4-5, 8, 15, 27-28, 48, 73, 76, 92, 107, 128, και ο ν. 3023/2002.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και του, κατά περίπτωση, συναρμόδιου Υπουργού καθορίζονται κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος νόμου.

Άρθρο 22

Το άρθρο 132 του π.δ. 96/2007 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Περιφερειάρχης Αττικής είναι αρμόδιος για την προπαρασκευή και τη διενέργεια των γενικών βουλευτικών εκλογών και κάθε άλλης εκδήλωσης της λαϊκής θέλησης σε όλους τους δήμους του Νομού Αττικής.»

Άρθρο 23

1. Όπου στις διατάξεις του π.δ. 96/2007 αναφέρεται «ο Νομάρχης» νοείται «ο Αντιπεριφερειάρχης της περιφερειακής ενότητας της έδρας κάθε νομού, ο οποίος είναι αρμόδιος για την προετοιμασία και τη διενέργεια των γενικών βουλευτικών εκλογών, καθώς επίσης κάθε άλλης εκδήλωσης της λαϊκής θέλησης σε όλους τους δήμους του οικείου νομού».

2. Όπου στις διατάξεις του π.δ. 96/2007 αναφέρεται «ο Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης», νοείται «ο Υπουργός Εσωτερικών».

Άρθρο 24

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται ο ν. 350/1976 (Α' 150).

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ το Σώμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών της σημερινής συνεδρίασης ως προς την ψήφιση στο σύνολο του παραπάνω νομοσχεδίου.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Ροδούλα Ζήση): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 15.25' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Πέμπτη 6 Σεπτεμβρίου 2011 και ώρα 9.30', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος κοινοβουλευτικό έλεγχο: συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

